TEGED Tıp Eğitimini Geliştirme Derneği

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ 1975

tepdad

TÜRK TIP EĞİTİMİ DERNEĞİ

UTEK'24

XIV. ULUSAL
TIP EĞİTİMİ KONGRESİ

31 Ekim - 03 Kasım 2024

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ

KONGRE KİTABI

ATLAX organizasyon

XIV. ULUSAL TIP EĞİTİMİ KONGRESİ

UTEK'24

Bursa Uludağ Üniversitesi
31 Ekim - 03 Kasım 2024

UTEK'24

Bu kitap telif haklarına tabidir. Tüm telif hakları saklıdır. Bu yayının hiçbiri, yayıncının önceden yazılı izni olmadan, elektronik, mekanik, reprografik veya fotografik dahil herhangi bir sistemde saklanamaz, çoğaltılamaz veya hiçbir şekilde yayınlanamaz.

Bu yayındaki kişisel katkılar ve bunlardan kaynaklanan yükümlülükler yazarların sorumluluğundadır. Yayıncı, bu yayından elde edilen içeriğin bir sonucu olabilecek olası zararlardan sorumlu değildir.

https://www.utekon.org

KONGRE BAŞKANLARI

Prof. Dr. Mustafa Kemal Alimoğlu
Prof. Dr. Züleyha Alper

DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Mustafa Kemal Alimoğlu
Prof. Dr. Özlem Coşkun
Doç. Dr. Funda Tengiz
Doç. Dr. Giray Kolcu
Doç. Dr. Levent Altıntaş
Dr. Öğr. Üyesi Aysel Başer
Öğr. Gör. Sümer Mamaklı

YEREL DÜZENLEME KURULU

Prof. Dr. Cem Oktay
Prof. Dr. S. Ayhan Çalışkan
Prof. Dr. Züleyha Alper
Doç. Dr. İlker Mustafa Kafa
Öğr. Gör. Mevlüt Okan Aydın

KONGRE SEKRETERLERİ

Doç. Dr. Giray Kolcu
Öğr. Gör. Mevlüt Okan Aydın

BİLİM KURULU ÜYELERİ

Prof. Dr. Berna Musal
Prof. Dr. Cem Oktay
Prof. Dr. Erol Gürpınar
Prof. Dr. Işıl İrem Budakoğlu
Prof. Dr. İskender Sayek
Prof. Dr. Melih Elçin
Prof. Dr. Mustafa Turan
Prof. Dr. S. Ayhan Çalışkan
Prof. Dr. Sevgi Turan
Prof. Dr. Zeynep Baykan
Prof. Dr. Züleyha Alper

Doç. Dr. Mustafa İlker Kafa
Doç. Dr. Nilüfer Demiral Yılmaz
Öğr. Gör. Mevlüt Okan Aydın

UTEK-2024 HAKEM LİSTESİ

Prof. Dr. Arzu Balkan
Prof. Dr. Ayşe Hilal Batı
Prof. Dr. Berna Musal
Prof. Dr. Erol Gürpınar
Prof. Dr. Güldal İzbırak
Prof. Dr. Hakan Abacıoğlu
Prof. Dr. Halil İbrahim Durak
Prof. Dr. İrem Budakoğlu
Prof. Dr. İskender Sayek
Prof. Dr. Mustafa Kemal Alimoğlu
Prof. Dr. Mehmet Ali Gürpınar
Prof. Dr. Melis Naçar
Prof. Dr. Mustafa Turan
Prof. Dr. Nadi Bakırcı
Prof. Dr. Orhan Odabaş
Prof. Dr. Özlem Coşkun
Prof. Dr. Özlem Sarıkaya
Prof. Dr. S. Ayhan Çalışkan
Prof. Dr. Sabri Kemahlı
Prof. Dr. Sevgi Turan
Prof. Dr. Yeşim Şenol
Prof. Dr. Zeynep Baykan
Doç. Dr. Albena Gayef
Doç. Dr. Arif Onan
Doç. Dr. Barış Sezer
Doç. Dr. Çetin Toraman
Doç. Dr. Esin Ergönül
Doç. Dr. Funda Tengiz
Doç. Dr. Giray Kolcu
Doç. Dr. Gülşen Taşdelen Teker
Doç. Dr. Hale Sezer
Doç. Dr. Levent Altıntaş
Doç. Dr. Melike Şahiner

Doç. Dr. Meral Demirören
Doç. Dr. Mukadder İnci Başer Kolcu
Doç. Dr. Nilüfer Demiral Yılmaz
Doç. Dr. Ozan Karaca
Doç. Dr. Özlem Mıdık
Doç. Dr. Özlem Serpil Çakmakkaya
Doç. Dr. Özlem Sürel Karabilgin Öztürkçü
Dr. Öğr. Üyesi Aysel Başer
Dr. Öğr. Üyesi Cahit Taşkıran
Dr. Öğr. Üyesi Selcen Öncü
Dr. Öğr. Üyesi Serdar Özdemir
Dr. Öğr. Üyesi Sinem Yıldız

** Alfabetik ve ünvana göre sıralanmıştır.*

UTEK'24

Değerli Meslektaşlarımız ve Öğrencilerimiz,

XIV. Ulusal Tıp Eğitimi Kongresi'nin, 31 Ekim - 03 Kasım 2024 tarihleri arasında Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi ev sahipliğinde yüz yüze gerçekleştirileceğini duyurmaktan büyük mutluluk duyuyoruz.

Kongremizin ana amacı, tıp ve sağlık alanındaki eğitim çalışmalarıyla ilgilenenleri bir araya getirerek bu alanda yapılan çalışmalardan faydalanmayı sağlamaktır. Bu yıl özellikle **Aday Hekimlik Dönemi (Aile Hekimliği Dönemi; İntörnlük Dönemi)** eğitimine odaklanacağımız kongremizde tıp eğitimi ile ilgili çok çeşitli konuların ele alınacağı çalıştaylar, konferanslar, paneller ve sözlü bildiri sunumları da katılımcılarımıza dinleme, tartışma ve deneyim paylaşma fırsatı sunacaktır.

Kongremizin ulusal bir niteliğe sahip olmasının yanı sıra, yabancı konuşmacıların katılımı ile zenginleştirilmesi planlanmaktadır. Ayrıca, katılımcılarımızın temel çalışma alanlarında bilgi ve deneyimlerini artırmalarını sağlayacak çeşitli kurslar düzenlenecektir.

Kongremiz hakkında detaylı bilgi ve güncellemeleri, derneğimizin web sitesi ve kongreye özel düzenlenen web sitesi üzerinden takip edebilirsiniz.

Tıp eğitimi alanında özveriyle çalışan tüm paydaşlarımızın katkılarıyla kongremizin daha başarılı bir noktaya ulaşacağına inanıyoruz. Bu vesileyle, tıp eğitimine emek ve gönül veren tüm meslektaşlarımızı ve öğrencilerimizi kongremize davet etmekten büyük bir memnuniyet duyuyoruz. 31 Ekim'de Bursa'da görüşmek üzere, bilimsel ve sosyal açıdan verimli ve keyifli bir kongre geçirmenizi temenni ederiz.

Saygılarımızla,

Prof. Dr. Mustafa Kemal Alimoğlu

TEGED Yönetim Kurulu Başkanı
Kongre Eş Başkanı

Prof. Dr. Züleyha Alper

Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Dekan Yardımcısı
Kongre Eş Başkanı

Doç. Dr. Giray Kolcu

TEGED Yönetim Kurulu
Kongre Genel Sekreteri

Öğr. Gör. Dr. Mevlüt Okan Aydin

Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi AD
Kongre Yerel Sekreteri

İÇİNDEKİLER

ÖZET METİN BİLDİRİLER 13

Uzmanlık Öğrencilerinin Tonsillektomide Yeterliğe Ulaşmalarının Cerrahi Beceri Cetveli Ve Öğrenme Eğrisi Grafikleri İle Değerlendirilmesi 14

İntörn Uyum Programda Gerçekleştirilen Hekimlik Uygulamaları Eğitiminin Etkisi Ve Öğrenci Görüşleri 16

Geleceği Şekillendirmek: Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıpta Liderlik Stajı 18

Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimine Yönelik Web Tabanlı Kaçış Odalarının Tasarımı: Pilot Uygulama Sonuçları 19

Power Of Open: A Focused Review On The Role Of Open-Learning Design In Advancing Medical Student Learning And Motivation 21

Köy Enstitüleri Sağlık Kolları Ve Dönüştürücü Hekimlik Becerileri: Tıp Eğitimi İçin Yeni Birkavramsallaştırma Denemesi 23

Evaluating The Curricula Of Medical Schools In Turkiye Within The Context Of Planetary Health: A Document Analysis Study 25

Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Programlarında Meme Sağlığı Ve Hastalıklarının Yeri: Bir Yerleşim Modeli Önerisi 26

Digital Transformation Of The Turkish National Neurology Board Examination: Implementation And Candidates' Feedback 28

Mezuniyet Öncesi Tıp Fakültesinde Ters-Yüz Sınıf Yöntemi İle Usg Eğitimi 30

Kadın Hastalıkları Ve Doğum Uzmanlık Eğitimi: Türkiye-Almanya Karşılaştırması 32

Klinik Dönem Öncesi Verilen İletişim Ve Öykü Alma Eğitiminde Kazanılan Becerilerin Klinik Stajlarda Kullanıp Kullanılamadığının Değerlendirilmesi 34

Tıp Fakültesi Dönem 1 Öğrencilerinin Mesleki Beceri Derslerindeki İletişim Becerileri Performanslarını Kendi Kendine Değerlendirmelerinin Eğitici Değerlendirmeleriyle Karşılaştırılması 36

Determination Of Medical Students' Perception On Disaster Awareness 38

UTEK'24

Tıp Fakültelerindeki Klinik Kayıt Tutma Derslerinin Analizi: Ders Dağılımları Ve Eğitim Süreçleri 39

Ters Yüz Sınıf Modelinin Tıp Öğrencilerinin Anatomi Dersindeki Başarı Ve Tutumlarına Etkisi 41

Değerlendirmede Eşitlik: Çoktan Seçmeli Soru Testlerine Yönelik Bir İnceleme 43

Meslekler Arası Sosyalleşme Ve Değer Verme Ölçeğinin Türkçe'ye Uyarlanması, Geçerlik Ve Güvenirlik Çalışması 45

Evaluatıon Of The Effectıveness And Benefıts Of The Vırtual Dıssectıon Table In Practıcal Anatomy Educatıon Based On Medıcal Students' Perspectıve 47

Tıp Fakültesinde Aktif Öğrenme Yöntemleri Kullanılan Egzersiz Fizyolojisi Seçmeli Dersine İlişkin Öğrenci Görüşleri 48

Faculty Development In Mentorshıp: A Comprehensıve Needs Assessment In Medıcal Educatıon 50

Emotıons, Emotıon Regulatıon Strategıes And Ways Of Copıng Wıth Stress Experıenced Bym edıcal Students Durıng The Thırd Wave Of Covıd-19 Pandemıc 52

Türkiye'de Tıp Öğrencilerinin Algıladığı Tıp Fakültesine Özgü Stres: Çok Merkezli, Ulusal Bir Çalışma 53

Tıp Öğrencilerinin Yaşlı Yetişkinlere Karşı Tutumları Üzerinde Empatinin Rolü Ve İlişkili Faktörler 55

Perinatolojide Ultrasonografik Fetal Muayene Eğitimine Ait Kazanımların Programlanmış Değerlendirme Yaklaşımı İle Değerlendirilmesi 57

Olgu Temelli Öğrenim Oturumlarında Ekran Tabanlı Sanal Hasta Simulatörü Kullanımının Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Temel Hekimlik Uygulama Beceri Performansı, Yetkinlikler Ve Yeterlikleri Kazanımındaki Rolü 59

Türkiye'deki Tıp Fakültelerinin Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitiminde Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Müfredatlarının Ulusal Çekirdek Eğitim Programı 2020 (Uçep-2020) İle Uyumu 61

The Compatıbılıty Of Undergraduate Medıcal Currıculum Of Pedıarıcs In Medıcalschools In Turkey Wıth The Natıonal Medıcal Core Cu Rıculum – 2020 (Ucep-2020) 63

İzmir Ekonomi Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Dönem Seçmeli Programları 65

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Duygusal İyi Oluşları Üzerine Nitel Bir İnceleme.....67

Olağan Dışı Durumlarda Temel Sağlık Hizmeti Sunumu Modülü: Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Deneyimi.....69

Klinik Akıl Yürütmeye Yönelik Biçimlendirici Testlerde Chatgpt Ve Uzman Geri Bildirimlerinin Öğrenmeye Etkisinin Karşılaştırılması: Randomize Kontrollü Deney.....73

Understandıng Factors Influencıng Medıcal School Selectıon.....75

Anestezi Asistanları İçin Ameliyathane Öğrenme Ortamı Ölçeği Geliştirilmesi.....77

Covıd- 19 Pandemi Sürecinin Acil Tıp Asistanlarının Eğitimine Etkisi Ve İş Gerginliği Ölçeği Anketi.....78

Sanal Hasta İle Klinik Akıl Yürütme Sürecine Yönelik Öğrenci Deneyimlerinin İncelenmesi.....80

Tıp Eğitiminde Ters-Yüz Eğitim Modeline Yönelik Nicel Yaklaşım: Bibliyometrik Analiz.....81

Systematıc Revıew Of Team-Based Learnıng In Graduate Medıcal Educatıon In Clınıcal Resıdency Educatıon.....83

İzmir Ekonomi Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı İntörnlüğü Kapsamında Yürütülen Yaşam Biçimi Değerlendirmesi Ve Danışmanlığı Eğitimi.....84

İstanbul Beykent Üniversitesi Tıp Fakültesinde İntörn Karnesi İyileştirme Çalışması.....86

Son Sınıf Tıp Öğrencilerinin Aldıkları Akran Eğitici Eğitimi Konusundaki Düşünceleri.....88

Tıp Öğrencilerinin Akran Eğitici Programına Katılmalarındaki Motivasyonel Faktörler.....90

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Ders Çalışma Alışkanlıklarının Ve Kronobiyolojik Özelliklerinin İrdelenmesi.....92

Klinik Portfolyonun İntörn Değerlendirmesinde Kullanımı.....97

Tıp Fakültesi Öğrencileri İçin Teletıp Eğitim Programı Geliştirilme Çalışmasında İlk Adım; Kim Ne Kadar Biliyor?.....99

Öğrenci Ve Öğretim Üyelerinin Biruni Derse Hazırlık (Birdeha) Sınavı İle İlgili Algılarının Değerlendirilmesi.....101

Tıbbi Beceri Eğitimlerinde Kullanılan Mobil Uygulamalar.....103

UTEK'24

Asistan Hekimlerin Yapay Zeka Kullanımına İlişkin Görüşleri Ve Yapay Zeka Kullanma Durumları.....105

Tıp Eğiticileri İçin Ücretsiz Yapay Zeka Araçlarında Çoktan Seçmeli Soru Hazırlamanın İpuçlarını Keşfetmek: Copilot Ve Gemini Deneyimi.....107

Ortopedi Ve Travmatoloji Uzmanlık Eğitimi Gelişim Sınavı: 2024 Sonuçları Ve Yeni Çevrimiçi Sınav Sonuç Sistemi.....109

Ya Fark Edemezsek ?.....112

Klinik Becerilerin Video Tabanlı Değerlendirilmesi.....114

Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tıp Eğitimi Yüksek Lisans Ve Doktora Programları: Araştırmaya Ve Öğrenci Merkezli Eğitime Dayalı Lisansüstü Eğitim Programı..116

Üç Boyutlu Modeller Ve Simülasyonla Birlikte Öğrenelim Öğretelim: Meme Kanseri.....118

Tıp Etiğinin "Hasta Hakları" Ve "Aydınlatılmış Onam" Konu Başlıklarında Takım Çalışmasına Dayalı Öğrenme Uygulanması: Multidisipliner Yaklaşım Deneyimi.....120

İletişim Becerileri Dersine Yönelik Üretilen Yapay Zeka Tabanlı Geribildirimlerdeki Hataların İncelenmesi.....122

Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Uzmanlık Eğitiminde Sanal Hasta Kullanımı.....124

Acil Serviste Yeni Ölmüş Bir Kişi Üzerinde Klinik Beceri Eğitimi İçin Girişim Uygulanmasının Kabul Edilebilirliği.....126

Pratisyen Hekimlere Yönelik Simülasyon Temelli Acil Tıp Eğitiminin Etkinliğinin Değerlendirilmesi.....128

İntörnlük Döneminde Tıp Eğitimi: Bibliyometrik Analiz.....130

Arcs-V Motivasyon Tasarım Modeliyle "Kronik Hastalık Yönetimi Ve Hasta Güvenliği" Temalı Meslekler Arası Eğitim Programı: Eylem Araştırması.....132

Gelişmekte Olan Bir Ülkedeki Tıp Fakültesi Öğrencilerinin "Beyin Göçü" Hakkındaki Tutumunu Etkileyen Faktörler: Vakıf Üniversitesi Örneği.....134

Sosyal Sorumluluk Ve Bilimsel Araştırma Projelerinin Entegrasyonu: Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi (Çütf) İyi Hekimlik Uygulama Deneyimi.....138

UTEK'24

Evaluatıon Of "The Interprofessıonal Educatıon Academy 141

Hatay'da Bulunan Göçmen Hekimlerin Deneyimleri: Nitel Bir Çalışma 142

Kardiyoloji Uzmanlık Eğitiminde Temel Yetkinliklere Dair Algı Ve İlişkili Parametreler 144

Öğrenci Tercihleri Bakımından Türkiye'de Yer Alan Tıp Fakültelerinin Bölgeselleşmesi 152

Goıng Beyond Competency-Based Medıcal Educatıon: Patıent And Populatıon Centered Curriculum 154

A Novel Onlıne System Implementatıon To Enhance Team-Based Learnıng At A Medıcal School 155

Contact Is Not Enough-A Study Of Interprofessıonal Clınıcal Educatıon Placement Experıence In A Multıdıscıplınary Team 156

Multıple Mını Interviews (Mmıs) In Medıcal Student Selectıon 158

Tıp Fakültelerinde Düzenlenen Yapay Zeka Temalı Etkinliklerin İncelenmesi 160

Applıcatıon Of Entrustable Professıonal Actıvıtıes In The Undergraduate Medıcal Educatıon Curriculum: A Scopıng Revıew 161

Impact Of Onlıne Expert Interview-Based Research Traınıng Course On Perceıved Knowledge And Confıdence Among Medıcal Traınees 163

Onlıne Extended Focused Assessment Wıth Sonography For Trauma (Efast) Course Enhanced Knowledge And Perceıved Confıdence Among Medıcal Traınees 165

TAM METİN BİLDİRİLER 167

Ya Fark Edemezsek ? 168

Tıp Eğitiminde Sosyal Sorumluluk: Literatür Analizi Ve Bilimsel Eğilimler 171

Tıp Öğrencilerinin Akran Eğitici Programına Katılmalarındaki Motivasyonel Faktörler 177

Tıp Fakültesi Öğrencilerinin Ders Çalışma Alışkanlıklarının Ve Kronobiyolojik Özelliklerinin İrdelenmesi 179

Son Sınıf Tıp Öğrencilerinin Aldıkları Akran Eğitici Eğitimi Konusundaki Düşünceleri 186

Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Uzmanlık Eğitiminde Sanal Hasta Kullanımı 188

UTEK'24

Geleceği Şekillendirmek: Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıpta Liderlik Stajı 191

Tıp Eğiticileri İçin Ücretsiz Yapay Zeka Araçlarında Çoktan Seçmeli Soru Hazırlamanın İpuçlarını Keşfetmek: Copilot Ve Gemini Deneyimi 203

Covıd- 19 Pandemi Sürecinin Acil Tıp Asistanlarının Eğitimine Ve İş Gerginliğine Etkisinin Değerlendirilmesi 209

Türkiye'deki Tıp Fakültelerinin Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitiminde Çocuk Sağlığı Ve Hastalıkları Müfredatlarının Ulusal Çekirdek Eğitim Programı 2020 (Uçep-2020) İle Uyumu 211

Anestezi Asistanları İçin Ameliyathane Öğrenme Ortamı Ölçeği Geliştirilmesi 217

Kardiyoloji Uzmanlık Eğitiminde Öğrencilerin Temel Yetkinliklerle İlgili Algısı Ve İlişkili Parametreler 220

Mesleklerarası Sosyalleşme Ve Değer Verme Ölçeğinin (Isvs-21) Türkçe'ye Uyarlanması: Bir Ön Çalışma 228

Tıp Eğitiminde Ters-Yüz Eğitim Modeline Yönelik Nicel Yaklaşım: Bibliyometrik Analiz 249

UTEK'24

ÖZET METİN BİLDİRİLER

UTEK'24

UZMANLIK ÖĞRENCİLERİNİN TONSİLLEKTOMİDE YETERLİĞE ULAŞMALARININ CERRAHİ BECERİ CETVELİ VE ÖĞRENME EĞRİSİ GRAFİKLERİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Cüneyt Orhan Kara1,2 Erdem Mengi1 Erol Gürpınar3

Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, [1]KBB AD ve [2]Tıp Eğitimi AD
[3]Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi AD

Amaç: KBB uzmanlık öğrencilerinin tonsillektomide "yeterliğe" ulaşılan vaka sayılarının saptanması planlanmıştır. Ayrıca cerrahi öğrenme sürecini değerlendirmek için en "geçerli" ölçme değerlendirme aracı olan cerrahi beceri cetveli kullanılarak, her uzmanlık öğrencisi için çizilen öğrenme eğrileri üzerinden de tonsillektomide yeterliğe ulaşma süreçlerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Tonsillektomi öğrenen uzmanlık öğrencilerinin cerrahi performansları cerrahi beceri cetveli (CBC) ile puanlandırıldı. "CBC" görevin basamaklarını içeren (G-CBC) ve tüm cerrahi sürecin bütüncül değerlendirildiği (B-CBC) iki bölümden oluşmaktadır. Her madde de 4 ve üzeri puan aldığı ve bir daha hiçbir maddede 4 puan altına düşmediği vaka sayısı, tonsillektomide yeterliğe ulaşılan vaka sayısı belirlendi. Her uzmanlık öğrencisi için "kümülatif toplam analiz yöntemi" ile öğrenme eğrileri çizilerek tonsillektomi öğrenme süreçleri değerlendirildi.

Bulgular: Tonsillektomiyi öğrenmeye başlayan sekiz uzmanlık öğrencisinin yaptığı "345" tonsillektomi performansı konsültanlar tarafından değerlendirildi. Yeterliğe ulaşılan tonsillektomi vaka sayıları G-CBC ile 38,75±9,16 ,B-CBC ile 33,75±5,06, konsültan kararına göre 28,00±9,25 ve uzmanlık öğrencisinin kararına göre 43,38±7,57 olarak bulundu. Toplamda uzmanlık öğrencileri minimum 17. vakada, maksimumda 56. vakada tonsillektomide cerrahi yeterliğe ulaştılar. Konsültanlar en az vaka sayısında, uzmanlık öğrencileri en yüksek vaka sayısında yeterliğe onay verdiler. Her uzmanlık öğrencisi için çizilen öğrenme eğrileri incelendiğinde de tonsillektomi öğrenme sürecinin her uzmanlık öğrencisi için birbirinden farklı olduğu görüldü.

Tartışma Ve Sonuç:

1. Tonsillektomi için cerrahi öğrenme eğrileri ve yeterliğe ulaştıkları vaka sayıları her öğrenci için farklılık göstermektedir. Her uzmanlık öğrencisi için "belirlenen yeterliğe ulaşana kadar" tonsillektomi beceri eğitimine devam edilmelidir.

UTEK'24

2. Bir cerrahi işlemde uzmanlık öğrencisinin yeterliğinin belirlenmesinde alışılagelmiş uygulama olan konsültanların kararları yerine, kanıta dayalı bir ölçme değerlendirme yöntemi olarak CBC'nin kullanılması önerilir.

3. Uzmanlık öğrencilerinin vakaları düzenli olarak "kümülatif toplam analiz yöntemi" ile öğrenme grafikleri üzerinden düzenli olarak izlenirse uzmanlık öğrencilerinin başarı ve başarısızlıkları kolayca fark edilebilir.

Anahtar Sözcükler: Yeterlik temelli uzmanlık eğitimi, Cerrahi eğitim, Cerrahi beceri öğrenme eğrisi, Cerrahi beceri cetveli

UTEK'24

İNTÖRN UYUM PROGRAMDA GERÇEKLEŞTİRİLEN HEKİMLİK UYGULAMALARI EĞİTİMİNİN ETKİSİ VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Nadire Ünver Doğan | Rahime Merve Uçar | Aladdin Yorulmaz
Memduha Aydın | Ahmet Öksüz

Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi TEBAD | Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi TEBAD | ıSelçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi | Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi | Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi TEBAD

Giriş: Tıp fakültelerinde intörnlük dönemi, daha önceki dönemlerde edinilen bilgilerin klinik uygulamalarla pekiştirilmesinde, hekimlikle ilgili mesleki değerlerin kazandırılmasında önemlidir. Fakültemizde her yıl intörnlüğe geçişte öğrencilerin hastane işleyişi, yasal sorumluluklar, iletişim becericisi gibi konularda bilgisini artırmak amacıyla teorik eğitimden oluşan bir günlük intörn uyum programı yapılmaktadır. 2022-2023 Eğitim öğretim dönemi başlangıcında Dönem 6 öğrencilerine, intörn uyum programı kapsamında teorik eğitimin yanında, hekimlik uygulamaları pratik eğitimi yapıldı.

Amaç: Bu çalışmada intörn uyum programındaki teorik eğitim ile beraber hekimlik uygulamalarını içeren pratik eğitimin etkilerini ve öğrencilerin görüşlerini değerlendirmeyi amaçladık.

Yöntem: Araştırmamız yarı deneysel tek grup öntest-sontest desenli bir çalışma olarak planlanmıştır. Araştırmanın evrenini, 2022-2023 eğitim ve öğretim yılında SÜTF eğitim görmekte olan tüm intörn hekimler oluşturdu. Araştırma kapsamında evrenin tamamına ulaşılması hedeflendiği için örneklem belirleme yöntemine gidilmedi. Öğrencilere uyum programı öncesinde hangi hekimlik uygulamalarını yapmak istedikleri ile ilgili bir anket yapıldı ve en yüksek oyu alan 10 uygulama seçildi. Alacakları eğitimle ilgili bilgiler içeren 20 soruluk ön test ve eğitim sonrasında da aynı soruları içeren son test yapıldı. Eğitim sonunda da öğrencilerden aldıkları eğitimle ilgili görüşlerini içeren bir geribildirim anketi doldurmaları istendi. Çalışmamıza katılan 207 öğrencilerden 120'si ön testi, 54'ü ise son testi, 64'ü ise geribildirim anketini doldurdu.

Bulgular: Öğrencilerin büyük kısmı teorik eğitimin süresini (%73,8) yeterli olduğu, pratik eğitim süresinin yetersiz olduğu (%76,8) görüşündeydi. Anlatılan dersler ve uygulamalar bilgilerimi tazelememe yardımcı olduğunu düşünenler, %64,6, hekimlik uygulamaları hatırlatma eğitiminin her yıl yapılması gerektiğini düşünenler, %83,1'idi. Öğrencilerin %61,6'sı İletişim becerisinin tiyatro ile anlatımı faydalı olduğu görüşündeydi.

Tartışma ve Sonuç: Literatürde öğrencilerin, eğitim müfredatı boyunca aldığı beceri eğitimlerini klinik alanda yeterince uygulama olanağı bulamadıkları ve yaptıkları uygulamaların birçoğunda kendilerini yetersiz hissettikleri belirtilmiştir. Bizim çalışmamızda öğrenci geri bildirimlerinde uygulanan pratik eğitimin etkinliği gösterilmiştir. İntörnlük eğitimine başlamadan 5 yıl boyunca öğrendikleri mesleki beceri eğitimlerinin öğrencilere tekrar uygulanmasının öğrencilerin kaygılarını azaltacağını ve motive edeceği kanısındayız.

UTEK'24

GELECEĞİ ŞEKİLLENDİRMEK: GAZİ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ TIPTA LİDERLİK STAJI

Prof. Dr. Işıl İrem Budakoğlu*, Prof. Dr. Özlem Coşkun*
Dr. Öğr. Üyesi Burcu Küçük Biçer*, Dr. Öğr. Üyesi Yavuz Selim Kıyak*
**Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı*

Özet

Sağlık hizmeti hızla değişirken, hekimlerin bu değişime rehberlik etmek için liderlik becerileri geliştirmeleri kritik önem taşımaktadır. Bu ihtiyacı karşılamak için iyi tasarlanmış ve iyi değerlendirilmiş liderlik müfredatları gereklidir. Tıp fakültesi düzeyindeki liderlik müfredatları çok çeşitli yeterliliklere odaklanmaktadır. Tıp fakültesi lisans düzeyinde liderlik eğitimini genişletme çabaları, tıp fakültesi müfredatlarına içerik eklemek için çok az yer olduğunun kabul edilmesini gerektirir. Liderlik eğitimini uzunlamasına müfredatlara entegre etmek, mevcut müfredat içeriğiyle örtüşen eğitim alanları kullanılarak yapılmalıdır. Geleceğin hekim liderlerinin eğitim alanı boyunca ve yaşam boyu öğrenmede eğitilmeleri gerekmektedir. Tıpta liderlik müfredatlarında en uygun öğretim ve değerlendirme yöntemlerini incelemek için geribildirimler önemlidir. Öğrenci geribildirimleri ve yapılandırılması konusunda daha fazla araştırma gereklidir. Bu çalışma Tıpta Liderlik stajının her yılında stajı alan öğrencilerin geribildirimlerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Sonuç olarak, en uygun liderlik yeterliliklerini ve böyle bir müfredatın gelecekteki liderlik sonuçları üzerindeki etkisini belirlemek için derinlemesine nitel ve nicel çalışmalara ihtiyaç vardır.

UTEK'24

MEZUNİYET ÖNCESİ TIP EĞİTİMİNE YÖNELİK WEB TABANLI KAÇIŞ ODALARININ TASARIMI: PİLOT UYGULAMA SONUÇLARI

Murat Tekin, Taylan Çelik, Ender Tekeş, Mehmet Göktuğ Kılınçarslan, Emre Sedar Saygılı, Güneş Korkmaz, Çetin Toraman, Mustafa Kemal Alimoğlu, Turgay Alakurt, Sacide Güzin Mazman Akar, Mustafa Onur Yurdal, Yiğit Akdikmen

Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, drmurattekin@yahoo.com

Giriş: Çevrimiçi öğrenme ortamlarında öğrenci katılımının ve motivasyonun arttırılması, süreç odaklı ve biçimlendiricin değerlendirme yapılabilmesi tıp eğitiminde büyük öneme sahiptir. Bu önem COVID-19 pandemisinde deneyimlenmiştir. Bu tasarım ve geliştirme araştırması, programın öğrenim hedeflerine göre yapılandırılmış "kaçış odası" uygulamalarının tasarlanması ve geliştirilmesine yönelik gerçekleştirilmiştir.

Amaç: Bu çalışma, öğrencilerin çevrimiçi öğrenme ortamına katılımı, önceki öğrenmelerinin pekiştirilmesi, öğrenme eksiklerinin giderilmesi ve biçimlendirici değerlendirme aracı olarak etkililiğinin incelenmesi için web tabanlı kaçış odalarının yapılandırılması ve pilot uygulama yapılarak geliştirilmesini amaçlamıştır.

Yöntem: Bu araştırmanın yöntemi öğretim tasarım modellerinden ADDIE modeline göre oluşturulmuştur. Analiz basamağında, Dönem 3'ten 23, Dönem 4'ten 31 öğrencinin katılımı ile odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiş ve ihtiyaç analizi yapılmıştır. Öğrenim hedefleri gereği öğrencilere kazandırılması gereken yetkinlikleri kazandırmaktan sorumlu aile hekimliği, iç hastalıkları, pediatri, farmakoloji branşlarından alan uzmanı hekimler ile teknoloji firmasının yetkilileriyle yapılan 20 toplantı sonunda web tabanlı kaçış odaları ortaya çıkmıştır. Hazırlanan kaçış odaları 19 Dönem 3, 15 Dönem 4 öğrencisi ile pilot uygulamaya tabii tutulmuştur. Pilot uygulamalar video ve ekran kaydı ile kayıt altına alınmış ve pilot uygulama sonrası görüşme formuyla görüşmeler yapılmıştır. Video ve görüşme kayıtlarının analizi ile bulgular ortaya çıkmıştır.

Bulgular: Pilot uygulama sonuçları, kaçış odalarının öğrencilerin öğrenmeye ilişkin motivasyonlarını arttırdığını, öğrencilerin aralıksız iki buçuk saat oyunda kalmalarını sağladığını, öğrenme eksikliklerini fark etmelerini sağladığını göstermiştir. Bununla birlikte, tasarımın sıkıcı olmamasına karşın, öğrenci tarafından yapılması gerekenlerin daha belirginleştirilmesi, senaryoların hikayeleştirilmesi gerektiği, ipucu kullanmanın oyundaki maliyeti ve beklenen görevlerle ilgili daha çok açıklama olması yönünde geribildirimler elde edilmiştir.

UTEK'24

Tartışma ve Sonuç: Pilot uygulama sonucunda elde edilen öğrenci geribildirimleri, eğitim teknolojileri alanındaki tasarım geliştirme ilkeleriyle uyum göstermiştir. Ancak öğrenciler kaçış odalarının bulmaca temelli olduğunu göz ardı etmiş ve sadece çevrimiçi eğitim materyallerinin taşıması gereken genel özelliklere göre geribildirim vermişlerdir.

Anahtar Sözcükler: Kaçış Odaları, Tıp Eğitimi, Tasarım Geliştirme

UTEK'24

POWER OF OPEN: A FOCUSED REVIEW ON THE ROLE OF OPEN-LEARNING DESIGN IN ADVANCING MEDICAL STUDENT LEARNING AND MOTIVATION

Kaan Mert Güven1, Mustafa Alshareefi2, Konstantina Papageorgiou3

1: Acibadem University Institute of Health Sciences, Department of Medical Education, Istanbul/TÜRKİYE

2: University of Baghdad, Faculty of Medicine, Baghdad/Iraq

3: University of Thessaly, Faculty of Medicine, Larissa, Greece

Background: Open Pedagogy and Open Learning Design (OLD) emerge as dynamic pedagogical approaches in Health Professions Education (HPE), empowering learners as co-creators of knowledge, promoting active engagement, self-directed learning, and deeper understanding. From existing literature, this focused review aims to examine applications of applying OLD principles in underground HPE studies, offering an understanding of its potential benefits and challenges.

Summary of Work: Initially, inclusion and exclusion criteria were established for a search string targeting studies on open learning design in healthcare education, focusing on assessment methods related to learning outcomes, motivation, and engagement. With the first search, 5282 articles were identified. After two researchers' abstracts and full-text reviews, six articles met the criteria and were included in the final database.

Summary of Results: The selected studies span from 2015 to 2021 and encompass diverse health education settings and geographic distribution. Regarding study designs, there are five case reports and one quasi-experimental investigation. The predominant use of mixed methodology in evaluation methods contributes to the diversity of result reporting. A key finding indicates that adopting an open pedagogical approach enhances learner engagement, satisfaction, and overall experience. Consistently, across the studies, students report a positive impact on learning outcomes, with one particular investigation comparing outcomes with a control group and demonstrating a favorable influence on learning.

Discussion and Conclusion: Our review reveals a positive impact of applying OLD principles within undergraduate HPEin the form of increased learner engagement, satisfaction, and the intended learning outcomes, which are documented through various assessment methods in the studies. OLD was incorporated through multiple approaches where students took part in the co-creation of knowledge, delivery, and assessment, with studies mainly documenting the challenges of incorporating

UTEK'24

these principles into their educational settings. Very limited OLD interventions had solid evidence, which narrowed many of our selected articles.

Take Home Message: Open learning design carries promising potential for the future of education, although very limited research explores its impact on undergraduate HPE studies. Our research highlights a crucial literature gap, emphasizing the need for further solid studies to understand and enhance OLD interventions in HPE comprehensively.

Keywords: Open learning, open pedagogy, undergraduate medical education, systematic review

UTEK'24

KÖY ENSTİTÜLERİ SAĞLIK KOLLARI VE DÖNÜŞTÜRÜCÜ HEKİMLİK BECERİLERİ: TIP EĞİTİMİ İÇİN YENİ BİRKAVRAMSALLAŞTIRMA DENEMESİ

Doç. Dr. Ş. Erhan Bağcı
erhanbagci@gmail.com
Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı

Özet: Köy Enstitüleri, köylere öğretmen yetiştirmek amacıyla kurulmuş, Türkiye tarihinin en özgün eğitim deneyimidir. Bugün halen tartışılıyor olmasının nedeni, bu kurum vasıtasıyla toplumsal değişme ve eğitim arasında doğrudan ve güçlü bir bağlantı kurulmuş olması ve kısa sürede akamete uğramış olmakla birlikte kurumun, başlangıçta planlanın dışında olsa da önemli toplumsal sonuçlar üretmiş olmasıdır.

Öğretmen yetiştirme fonksiyonuna göre arka planda kalmış olmakla birlikte Enstitülerde sağlık personeli yetiştirmekle ilgili de çalışmalar yapılmıştır. Köy Enstitüleri Sağlık Kolları'nda, köylerdeki önleyici/koruyucu sağlık işlerini yürütmenin yansıra bir dizi basit tedavi ve küçük cerrahi müdahaleler de yapabilecek sağlık memurları yetiştirilmekteydi. Öğrenciler, enstitülerdeki ilk üç yılın ardından yapılan sınavla seçilmekte, teorik ve uygulamalı eğitimler sonrasında, bir köy topluluğuna hizmet vermek üzere atanmaktaydı (Uysal ve diğerleri, 2023). Sağlık Kolları, Köy Enstitüleri'nde cisimleşen dönemin köye dayalı kalkınma paradigmasının sağlık hizmetleri alanındaki tezahürüdür; önleyici/koruyucu sağlık hizmetlerinin, eğitim düzleminde toplumsal değişmeye bağlandığı özgün bir deneyim olarak okunabilir.

Eğitim ve sağlık uygulamalarının toplumsal değişme ile ilişkisinin güçlendirilmesi bugün, içinden geçtiğimiz çoklu krizler çağında her zamankinden daha yakıcıdır. Çoklu krizler çağı, yalnızca kapitalizmin yol açtığı krizlerin sayıca artmasını değil, aynı zamanda bir yaşanabilirlik krizi olarak ekolojik krizin kesintisiz ve kuşatıcı doğasını ve hızlı iletişim imkanlarıyla yaygınlaşarak kolektifleşen alternatifsizlik duygusunun yarattığı negatif psikopolitik atmosferi de ifade etmektedir. Çoklu krizler çağı, kesintisiz sermaye birikimine bağlı büyümeden kaynaklanan günümüz krizlerinin kesintisizliğini betimler.

Verili haliyle tıp eğitimi, mevcut yaşam dünyasında kendisine sunulan düşünme ve eyleme formlarını alternatifsiz gören, eşitlik ve özgürlük gibi değerlerden arındırılarak kişiselleştirilmiş bir anlam yapısına sahip, statükonun tanımladığı sınırlı bir sorun alanındaki pratikleri en iyi şekilde yerine getirerek kendisine sunulan

ödülleri toplamaktan başka amacı olmayan, eleştirellikten yoksun, mesleki pratiklerinin toplumsal değişme ile bağını kurmaktan uzak tek boyutlu (Marcuse, 1986) hekimler yetiştirmektedir. Klinik bilgi ve becerilere odaklanan tek boyutlu tıp eğitimi biyomedikal bir epistemolojik çerçeveyle sınırlıdır; insanı, içinde yaşadığı ekosistemden bağımsız salt biyolojik bir varlık olarak ele alır. Eğitime yaklaşımı ise anaakım psikolojinin etkisi altındadır; insanın, içsel zihinsel-duygusal dünyasını yaşam dünyasından izole biçimde değerlendirir. Dolayısıyla tek boyutlu tıp eğitiminin düzenleyici kavramları ve uygulamaları çoklu krizler çağının ihtiyaçlarına yanıt vermekten uzaktır. Oysaki çoklu krizler çağında hekimlerin, sadece varolan ve yeni gelişmekte olan hastalıkları tedavi etmeleri değil, aynı zamanda krizlerin önlenmesinden çözülmesine ve daha eşit, özgür ve yaşanabilir bir dünyanın kurulmasına kadar genişletilebilecek bir alanda faaliyet gösteren birer toplumsal değişme aktörü olmaları gerekmektedir.

"Dönüştürücü hekimlik becerileri", çoklu krizler çağında hekimlerin sahip olmaları gereken nitelikleri ifade eder. Öğrenmeyi araçsal/teknik, iletişimsel/ilişkisel, dönüştürücü/özgürleştirici olmak üzere üç kategoride ele alan Dönüştürücü Öğrenme Kuramı'ndan (Mezirow, 1991) esinlenir. Tek boyutlu tıp eğitiminin merkezinde yer alan "bilgi-beceri-tutum" üçlemesine dayalı öğrenme hedeflerinin bütünsel, ilişkisel ve ekolojik içerikte yeniden çerçevelendirilmesine ve toplumsal değişme hedeflerine bağlanmasına olanak tanır.

Bu çalışma, çoklu krizler çağının ihtiyaçlarına yönelen dönüştürücü hekimlik becerilerinin neler olabileceğini ve hekim adaylarına nasıl kazandırılabileceğini ortaya çıkarmak amacıyla Köy Enstitüleri'ndeki "sağlık kolu" uygulamasını incelemektedir. Köy Enstitüleri Sağlık Kolları'ndaki özgün niteliğin toplumsal değişmeye odaklanmış öğrenme iklimi olduğu söylenebilir. Bu eğitim uygulamasının örgütlenme, amaç, öğrenci kabulü, ders programları, öğretim stratejileri ve başarı standartları bakımından incelenmesinin, sağlık profesyonellerinin eğitimleriyle toplumsal değişme arasındaki bağın nasıl kurulabileceği konusunda yol gösterici olacağı beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Köy Enstitüleri, dönüştürücü hekimlik becerileri, çoklu krizler çağı, tek boyutlu hekim, öğrenme iklimi

EVALUATING THE CURRICULA OF MEDICAL SCHOOLS IN TURKIYE WITHIN THE CONTEXT OF PLANETARY HEALTH: A DOCUMENT ANALYSIS STUDY

Selçuk AKTURAN*, Ayşenur DUMAN DİLBAZ*

** Karadeniz Technical University Faculty of Medicine, Department of Medical Education*

Introduction: The Planetary Health Report Card (PHRC) was created in 2019 by students from the University of California, San Francisco, to evaluate planetary health education in medical schools and promote social accountability. The PHRC assesses schools across five categories: curriculum, interdisciplinary research, community outreach, support for student-led initiatives, and campus sustainability. Since its inception, the PHRC has expanded to over 100 medical schools across 13 countries. In Turkey, student-led groups have applied this framework to evaluate the integration of planetary health in their curricula.

Aim: This study aims to assess the integration of planetary health and climate crisis topics in Turkish medical school curricula by analyzing their PHRCs.

Methods: A qualitative document analysis method was used, examining PHRCs from nine Turkish medical schools accessed via the PHRC website. Creswell's five-step qualitative analysis approach, researchers independently read and coded the data. Key themes were identified through a consensus-building process, and findings were interpreted with reference to current literature.

Results: The analysis revealed that six medical schools offer elective courses on sustainable health or planetary health. However, the inclusion of these topics varies widely, with some schools briefly addressing them or omitting them altogether. Key topics, such as the health impacts of climate change, are often covered superficially. Indigenous knowledge and dedicated faculty roles in planetary health education were absent.

Discussion and Conclusion: The findings highlight significant gaps in the integration of planetary health education in Turkish medical curricula. Medical schools must enhance their curricula with comprehensive, interdisciplinary approaches to adequately prepare future physicians for the health impacts of climate change. Further research with larger sample sizes is necessary to understand and address these educational deficiencies.

Keywords: Planetary health, Climate change, Curriculum, Sustainable healthcare, Medical education

UTEK24

MEZUNİYET ÖNCESİ TIP EĞİTİMİ PROGRAMLARINDA MEME SAĞLIĞI VE HASTALIKLARININ YERİ: BİR YERLEŞİM MODELİ ÖNERİSİ

Beyza Özçınar | Ayşe Hilal Batı

Amaç: Bu çalışmanın amacı, entegre eğitim programı uygulanan İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi (İÜ-İTF) mezuniyet öncesi tıp eğitimi (MÖTE) programında meme sağlığı ve hastalıkları konularının hangi düzeylerde ve nasıl ele alındığını belirlemek, UÇEP (Ulusal Çekirdek Eğitim Programı) ile uyumunu değerlendirmek, "Meme sağlığı ve hastalıkları" konularının entegre bir eğitim programında yerleşimine yönelik bir yerleşim modeli önerisi oluşturmaktır.

Yöntem: Bu tanımlayıcı kesitsel çalışma, İÜ-İTF'de 01.06.2020 ve 01.06.2022 tarihleri arasında üç aşamalı olarak yapılmıştır. Birinci aşamada İÜ-İTF MÖTE programının analizi, literatür taraması sonucu oluşturduğumuz analiz çerçevesi kullanılarak yapılmıştır. İkinci aşamada intörn hekimlere gönüllülük esasında meme sağlığı ve hastalıkları konularında öz yeterliklerini değerlendiren 22 sorudan oluşan çevrim içi anket formu uygulanmıştır. Üçüncü aşamada ise, meme sağlığı ve hastalıkları konularında eğitim veren tüm öğretim üyelerinin davet edildiği ve gönüllü öğretim üyelerinin katılımı ile gerçekleştirilen çalıştayda SWOT analizi yapılmış, meme sağlığı ve hastalıklarının programda yerleşimine yönelik görüş ve önerileri alınmıştır.

Bulgular: İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi MÖTE programında meme sağlığı ve hastalıkları ile ilgili konuların programın içerisinde tek bir tema altında toplanmadığı ve altı döneme yayılmış bir şekilde dağınık olarak yer aldığı görülmektedir. Konuların aynı dönemde farklı disiplinler tarafından ele alınması kısmen bir yatay entegrasyon olduğunu, ayrıca temel bilimlerden kliniğe geçişte bir dikey entegrasyonun varlığı ve basitten karmaşığa doğru konuların dönemler içerisinde dağılımında da spiral konfigürasyonun olduğu görülmektedir. Ayrıca eğitim programında meme muayenesi beceri eğitimi, simüle hasta uygulaması, multi-disipliner entegre oturumlar ve PDÖ (Probleme Dayalı Öğrenme) oturumları yer almamaktadır. Meme muayenesi beceri değerlendirmesine yönelik uygulama sınavı da bulunmamaktadır.

UÇEP 2020'ye göre meme hastalıkları ve tümörlerinin öğrenme düzeyi ÖnT ve K (Ön tanı ve korunma) olmalıdır. İntörn hekimlerin çevrim içi anket sonuçları değerlendirildiğinde, intörn hekimlerin %65.2'si (n=159) ÖnT düzeyinde ve %37.3'ü (n=91) K düzeyinde bilgiye sahip olduklarını belirtmiştir. Ayrıca UÇEP 2020'ye göre; hekimler meme ve aksiller bölge muayenesini karmaşık olmayan, sık görülen, durumlarda/olgularda uygulabilmeli (düzey 3) ve kendi kendine meme

UTEK'24

muayenesini karmaşık durumlar/olgular da dahil öğretebilmelidir (düzey 4). İntörn hekimlerin %64'ü (n=155) meme ve aksiller bölge muayenesini düzey 3 olarak uygulayabileceğini ve %45'i (n=109) kendi kendine meme muayenesini düzey 4 olarak öğretebileceğini ifade etmiştir.

Öğretim üyeleri ile yapılan SWOT analizi sonucunda, İÜ-İTF MÖTE programında meme sağlığı ve hastalıkları konularının UÇEP 2020'de tanımlanan bilgi düzeyinin çok üstünde uzmanlık eğitimi düzeyinde ele alındığı, öğrencilerin memenin iyi huylu hastalıklarına yönelik hasta görme imkanının daha az olduğu, 1. basamağa yönelik eğitim oranının düşük ve yetersiz olduğu, bu yüzden öğrencilerin 1. basamakta karşılaşılacakları hastalıkları yeterince görüp öğrenemedikleri programın zayıf yönleri olarak karşımıza çıkmıştır. Ayrıca, meme muayenesi beceri eğitimlerinin yapılandırılmış bir şekilde verilip sınanmadığı, öğrencilerin klinik beceri eğitimlerinde dağılımları ve aldıkları eğitimin standardının olmadığı tespit edilmiş, öğretim üyelerinin eğitim alanında iş birliğine yatkın olmaması, güçlü anabilim dalı yapısının entegrasyonda zorluklara neden olduğu ve ölçme-değerlendirme sürecinin meme muayenesi beceri eğitimini kapsamadığı sonuçları da ortaya çıkmıştır.

Sonuç: Meme sağlığı ve hastalıklarının eğitim programında yerleşim modeli önerisi hazırlarken, hedef entegrasyon düzeyini artırmak olmalıdır. Bu amaçla, birçok disiplin ortak hareket etmeli, yeni eğitim programında öğretme yöntemleri ve ölçme değerlendirme yöntemleri planlanırken program koordinatörünün önderliğinde programda yer alan tüm disiplinlerden öğretim üyelerinin katılımı ile disiplinlerden bağımsız tematik örüntüde bir program hazırlanması hedeflenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Mezuniyet öncesi tıp eğitimi; entegre eğitim programı; meme sağlığı ve hastalıkları; yerleşim modeli önerisi; UÇEP.

DIGITAL TRANSFORMATION OF THE TURKISH NATIONAL NEUROLOGY BOARD EXAMINATION: IMPLEMENTATION AND CANDIDATES' FEEDBACK

S. Ayhan ÇALIŞKAN[1, 2], Gülşen TAŞDELEN TEKER[3], Hatice MAVİOĞLU[4], Özgül EKMEKCİ[5], Figen GÖKÇAY[5], Figen EŞMELİ[6], Semiha KURT[7], Füsun Ferda ERDOĞAN[8], Meltem DEMİRKIRAN[9], Bijen NAZLIEL[10], Esen SAKA[11]

1 Department of Medical Education, United Arab Emirates University College of Medicine and Health Sciences, Al Ain, UAE

2 Department of Medical Education, İzmir University of Economics, Faculty of Medicine, İzmir, Türkiye

3 Department of Medical Education and Informatics, Hacettepe University School of Medicine, Ankara, Türkiye

4 Department of Neurology, Celal Bayar University Faculty of Medicine, Manisa, Türkiye

5 Department of Neurology, Ege University Faculty of Medicine, İzmir, Türkiye

6 Department of Neurology, Balıkesir University Faculty of Medicine, Balıkesir, Türkiye

7 Department of Neurology, Tokat Gaziosmanpaşa University Faculty of Medicine, Tokat, Türkiye

8 Department of Neurology, Erciyes University Faculty of Medicine, Kayseri, Türkiye

9 Department of Neurology, Çukurova University Faculty of Medicine, Adana, Türkiye

10 Department of Neurology, Gazi University Faculty of Medicine, Ankara, Türkiye

11 Department of Neurology, Hacettepe University Faculty of Medicine, Ankara, Türkiye

ayhanca@gmail.com

UTEK'24

Introduction

The Turkish National Neurology Board Examination (NNBE) began in 2004. To better assess candidates' clinical decision-making skills, the Turkish Board of Neurology (TBN) introduced key feature problems (KFPs) in 2015, in addition to multiple-choice questions (MCQs). Traditionally, exams were conducted in a paper-pencil format, making the scoring of KFPs challenging and time-consuming. To address this, TBN digitalized the exam using the open-source learning management system (LMS-Moodle.org).

Objective

This study aims to present the implementation of the computer-based NNBE process and the feedback from candidates.

Method

Neurology academics contributed items to the exam pool. From this pool, TBN members selected seventy MCQs and ten KFPs (totaling 30 questions) through 20 hours of online meetings and discussions to ensure content validity. Standard setting was applied using the Nedelsky (MCQ) and Angoff (KFP) methods. Instructions and a sample exam were created and sent to candidates for piloting

purposes. The exam was conducted in December 2023 at one venue, under supervision, with online security measures such as individual passwords for login, question shuffling, and browser lockdown. The total exam time was 130 minutes, divided into MCQs followed by KFPs. Each question was worth 1 point, with a maximum of 100 points obtainable. MCQ scores were calculated automatically by the LMS, while KFP responses were downloaded and scored by two different board members, with a final consensus mark determined through discussion among all board members. The final score was the sum of MCQ and KFP scores. Candidates' feedback was obtained via an online survey using a 9-point scale (1. Strongly Disagree/Very Bad – 9. Strongly Agree/Very Good).

Results

Out of 96 applicants, 60 who fulfill the eligibility criteria neurologists participated in the exam. Seven MCQs were omitted from the exam set due to various reasons. The average scores were 47.73 ± 6.61 for MCQs, 16.09 ± 3.82 for KFPs, and 63.83 ± 8.79 overall. Thirty candidates (50.0%) scored higher than the minimum acceptable level of performance (65/100) and passed the exam. The mean score percentage for the MCQ section (68.2%) was significantly higher than for the KFP section (53.1%) ($p<0.001$). Cronbach's alpha coefficients for the MCQ (63 items) and KFP (30 items) sections were 0.75 and 0.67, respectively.

Candidates provided positive feedback (n=56), indicating that the exam venue was comfortable ($\bar{X}$=6.02 ± 2.42), the digital format was easy to use ($\bar{X}$=5.44 ± 2.62), and the exam user interface was convenient ($\bar{X}$=5.96 ± 2.45). The highest satisfaction was for the inclusion of clinical case questions ($\bar{X}$=6.63 ± 2.21). Candidates also found the KFP section ($\bar{X}$=6.59 ± 1.80) more challenging than the MCQ section ($\bar{X}$=6.13 ± 1.61).

Discussion and conclusion

The computer-based NNBE effectively streamlined the exam process and received positive feedback from candidates, particularly for its user interface and inclusion of KFPs. However, KFP scoring was still challenging as the range and small differences in writing the acceptable answers making it challenging to standardize scoring by machines. In addition, implementing computer-based exams, especially in large-scale settings, require advanced technology and logistical planning, which can be costly and challenging to manage.

Keywords: Assessment, Board Examination, Learning Management Systems, Multiple-choice questions (MCQs) , Key Feature Problems (KFPs)

MEZUNİYET ÖNCESİ TIP FAKÜLTESİNDE TERS-YÜZ SINIF YÖNTEMİ İLE USG EĞİTİMİ

Fatma Selman[1] | Gültekin Akyol[1] | Ertuğ Günsoy[3]

1Biruni Üniversitesi | 2TC Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi

GİRİŞ: Son yıllarda Tıp eğitiminin önde gelenleri pasif öğrenim yerine aktif öğrenimi tercih etmeye başlamıştır. Pasif öğrenimi, aktif hale getirmenin en iyi yöntemlerinden biri olarak ters-yüz sınıf modeli kullanılmaya başlanmıştır. Ters-yüz sınıf modelinde öğrenciler ders öncesi dönemde kuramsal bilgileri basılı veya video-ses tabanlı materyaller aracılığıyla kendi kendilerine öğrenmeleri sağlanır. Ders sırasında ise daha çok öğrenilen bilgilerin analizi, sentezi vb. sağlanır.

AMAÇ: Bu çalışmanın amacı mezuniyet öncesi tıp fakültesi eğitiminde verilen ultrasonografi (USG) eğitiminin ters-yüz sınıf yöntemi ile yapıldığında öğrencilerin başarısına etkilerini ve öğrencilerin memnuniyet, katılımlarını öğrenmektir.

METOT: Biruni Üniversitesi'nde mezuniyet öncesi tıp fakültesi dönem 5 öğrencilerinin acil tıp stajında 2022 yılından itibaren USG eğitimi verilmektedir. 2024 yılı ilk yarısında bu eğitimi bir grup öğrenciye ters-yüz sınıf modeliyle verildi. Acil tıp staj öncesi USG eğitimini ters-yüz sınıf modeliyle anlatmak için "Acil ultrasonografinin tanıtılması", "Acil servise travma ile gelen hastanın USG ile değerlendirilmesi", "Acil servise karın ağrısı ile gelen hastanın USG ile değerlendirilmesi" isimli derslerin 20-25 dakikayı geçmeyecek şekilde slayt ve video tabanlı materyaller hazırlandı. "USG makinası kullanma eğitimi", "Travma USG" ve "Batın USG" isimli pratik eğitim videoları hazırlandı. Deney grubuna ters-yüz sınıf yöntemiyle USG eğitimi verilecek öğrencilere önceden hazırlanan materyaller acil tıp stajının ilk günü üniversitenin web sitesi yardımıyla iletildi. Acil tıp stajının 2.haftasında "Vakalar ile USG" dersi ile öğrencilerle USG görüntüleri tartışıldı ve öğrencilerin önceden gönderilen materyallerdeki bilgiler ile sentez edildi. Aynı hafta USG uygulama dersleri yapıldı. Kontrol grubuna stajın 1. haftası klasik eğitim yöntemi ile (yüz yüze slayt ile eğitim şeklinde) "Acil ultrasonografinin tanıtılması", "Acil servise travma ile gelen hastanın USG ile değerlendirilmesi", "Acil servise karın ağrısı ile gelen hastanın USG ile değerlendirilmesi" ve "Vakalar ile USG" dersleri verildi. 2. hafta USG uygulama dersleri yapıldı. Her iki gruba 3.haftanın sonunda direk observer eşliğinde pratik sınav (DOPS) ve çoktan seçmeli test sınavı (ÇSTS), sözlü sınav yapıldı, staj sonu notları hesaplandı. Sınav sonrasında öğrencilerden önceden hazırlanmış bir anket doldurulmaları istendi. İstatiksel olarak deney grubu ve kontrol grubu DOPS, ÇSTS, sözlü sınav ve staj sonu notlarının yüzde ve ortalamaları kullanıldı.

UTEK24

BULGULAR: Çalışmaya 54 tıp fakültesi dönem 5 öğrencisi katılmıştır. Öğrencilerin yarısı kontrol grubunda diğer yarısı deney grubundadır. Katılımcıların %42'si kadındır. Katılımcıların DOPS ve ÇSTS puanlarını karşılaştırdığımızda ters-yüz sınıf yöntemiyle eğitim alan öğrencilerin klasik eğitim alan öğrencilere göre daha başarılı olduğu görülmüştür (sırasıyla p=0,017 p=0,008) (Grafik 1,Grafik 2). Ters-yüz sınıf modeliyle eğitim alan öğrencilerin %69,7'si videoları 2.hafta %24,2 'si 3.hafta izlemiştir. Bu öğrencilerin DOPS puanlarına bakıldığında 2.hafta videoları izleyenlerin, 3.hafta izleyenlere göre daha başarılı olduğu görülmüştür (p=0,028). Ters-yüz sınıf yöntemiyle eğitim alan öğrencilere yaptığımız ankette; "USG eğitiminin ters-yüz model şeklinde olmasından klasik eğitimden daha çok yarar gördüm" önermesine % 66,7 kesinlikle katılıyorum cevabını vermiştir. Öğrencilerin %88'i "Vakalar ile USG" dersine geldiğinde, %87'si ise USG uygulama dersine geldiğinde kendini yeterli hissettiğini ifade etmiştir.

Ters-yüz sınıf yöntemiyle eğitim hakkında ne düşündüğü sorulduğunda ise tekrar edebilecekleri bir materyal ellerinde olmasının ve bunu defalarca izleyip, çizerek çalışabilecek olmalarının daha yararlı olduğunu, genel olarak diğer derslerinde bu şekilde olduğunda daha fazla pratik yapabildikleri için daha yararlı olabileceğini söylemişlerdir.

SONUÇ: Bu çalışmada Ters-yüz sınıf yöntemle eğitimin öğrencilerin başarılarını, memnuniyetlerini ve derse ilgilerinin arttığı görülmüştür. İlerleyen zamanlarda bir eğitim programı hazırlanarak daha fazla öğrenciyle yapılması planlanabilir.

UTEK'24

ANAHTAR KELİMELER: USG eğitimi, DOPS, Ters-yüz sınıf eğitimi

KADIN HASTALIKLARI VE DOĞUM UZMANLIK EĞİTİMİ: TÜRKİYE-ALMANYA KARŞILAŞTIRMASI

Şeyma Osmanlıoğlu[1] | Işıl İrem Budakoğlu[2]

1Ankara Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kadın Hastalıkları ve Doğum AD 2 Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi ve Bilişimi AD

Son yıllarda Türkiye'de hekimlerin uluslararası göçünde önemli bir artış gözlenmektedir. Hasta yoğunluğu, iş yükü ve çalışma saatlerinin fazla olması, ücretlerin adaletsiz ve yetersiz olarak algılanması, eğitim, araştırma ve kariyer imkanlarının kısıtlı olması, hekimlere yönelik şiddet olaylarının yaşanması, iş sağlığına yönelik gerekli ve yeterli tedbirlerin alınmaması ve bu konudaki yasaların uygulanmasındaki eksiklik ve aksaklıklar, hekimleri göçe sevk eden çeşitli faktörler arasında sayılabilir (1). Hekimlerin göç etmeyi düşündükleri ülkeler arasında Almanya başı çekmektedir (2). Kadın hastalıkları ve doğum (OBGYN) alanındaki çalışma yelpazesi ve istihdam olanaklarının geniş olması bu alana olan ilgiyi artırmaktadır. Bu derlemede iki ülkedeki OBGYN uzmanlık eğitimi, mesleki tatmin, günlük çalışma hayatındaki koşullar, tıpta uzmanlık eğitiminin yapısı, klinikteki çalışmaların araştırma ve bilimsel çalışmalarla uyumluluğu ve kariyer olanakları başlıkları altında incelenmiştir. Günümüzde hekimlerin uzmanlık seçimini etkileyen faktörlerin başında maaş seviyeleri, konum ve hastane büyüklüğü gibi alışılagelmiş kriterlerin yanında, yapılandırılmış tıpta uzmanlık eğitim müfredatının bulunması, terfi ve gelişim fırsatlarının bulunması ve yarı zamanlı istihdamı da içeren kariyer seçenekleri gelmektedir. Bu, sağlık sistemindeki işverenlerin, genç nesil doktorların değişen taleplerine duyarlı bir şekilde yanıt vermeleri konusunda baskı oluşturmaktadır. Türkiye'de her ne kadar uzmanlık eğitimine yerleştirme ÖSYM üzerinden TUS sınavı ile sağlansa da hekimlerin uzmanlık seçimleri yine bu faktörlerden etkilenmekte ve bu da bir uzmanlık alanının tercih edilme sıklığını belirlemektedir. OBGYN alanı diğer tıbbi disiplinlerle karşılaştırıldığında çok sayıda kadın hekimin bu uzmanlığı tercih ettiği görülmektedir. Bunun yanında OBGYN alanı yüksek oranda gece nöbetleri ve vardiyalı çalışma (özellikle doğum alanında) içermektedir. OBGYN alanında kadın doktorların oranının yüksek olması, Almanya'da başta kadın doktorlar olmak üzere giderek artan oranda yarı zamanlı istihdama yol açmaktadır. Gece nöbetleri ve vardiyalı çalışmayla birlikte bu durum, işyerinin yasal yükümlülüklere uygun olarak düzenlenmesi ve uzmanlıkta yeterlilikler için gereken cerrahi prosedürler kataloğunun yerine getirilmesi konusunda ek zorluklar yaratmaktadır. Uzmanlık eğitim kataloğundaki yeni düzenlemelerle her ne kadar yapılması gereken operasyon sayıları düşürülmüş olsa da hekimler bu

UTEK'24

sayılara ulaşmakta güçlük yaşamaktadır. Uzmanlık eğitiminde edinilmesi gereken operasyon becerilerinin azaltılması da ayrı bir tartışma konusudur. Türkiye'de ise asgari operasyon sayılarına kolaylıkla ulaşmanın mümkün olduğu görünmektedir, ancak yoğun çalışma saatleri ve çok sayıda gece nöbetlerinin yanında genç doktorların çocuk sahibi olduktan sonra aynı yoğunlukta çalışmak zorunda olmaları yaşam kalitelerini düşürmektedir. Türkiye'de OBGYN uzmanlık süresinin 60 aya çıkarılması iş yoğunluğunu azaltabilecek bir faktör olarak düşünülebileceği gibi, gebelik ve doğum sonrası haklarda iyileştirmelerin yapılması gerekmektedir. Bu bağlamda Avrupa Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanları Ağı (ENTOG), Avrupa genelinde uyumun iyileştirilmesi için OBGYN asgari eğitim süresinin en az beş yıl olması gerektiğini belirtmektedir (3).

UTEK'24

KLİNİK DÖNEM ÖNCESİ VERİLEN İLETİŞİM VE ÖYKÜ ALMA EĞİTİMİNDE KAZANILAN BECERİLERİN KLİNİK STAJLARDA KULLANIP KULLANILAMADIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Serhat Koran [1], Berat Andırman [2], Hülya Akan[3]

1 İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği AD

2 İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Dönem V öğrenci

3 İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği AD

GİRİŞ: Literatürde, yüksek iletişim becerilerine sahip olan hekimlerin; hasta memnuniyetini artırma, tedaviye uyumu sağlama ve hasta sonuçlarını iyileştirmede daha başarılı oldukları ve daha az tükenmişliğe ve şiddete maruz kaldıkları belirtilmektedir.

AMAÇ: Bu çalışmanın amacı, Dönem III te verilen iletişim ve öykü alma becerisi eğitimlerini, Dönem IV stajlarında gerçek klinik ortamda ne kadar kullanabildiklerini değerlendirmektir.

YÖNTEM: Bu çalışma kesitsel bir gözlem çalışması olup, çalışmaya 2022-2023 akademik yılında dönem III temel hekimlik uygulamalarını almış olan tüm öğrenciler dahil edilmiştir. Temel Hekimlik uygulamaları ve iletişim dikey koridoru iyileştirme-geliştirme çalışmaları çerçevesinde iki senelik geçiş sürecinde dönem III öğrencilerine yoğunlaştırılmış geçici bir program uygulanmıştır. 2022-2023 akademik yılında bu programı alan öğrencilere, dönem IV te 2023-2024 yılının mart ayında araştırmacıların konsensusu ile oluşturulan ve bir sene önce eğitimde kazanılan iletişim ve öykü alma becerilerini gerçek klinik ortamda ve staj eğitimlerinde kullanılıp kullanılamadığına dair 5'li likert ve açık uçlu sorulardan oluşan bir anket uygulanmıştır. Analiz için tanımlayıcı istatistikler ve açık uçlu metinler için klasik metin analizi yapılmıştır.

BULGULAR: Öğrencilerin, eğitim aldıkları yılda verdikleri geri bildirimlerde, eğitimden yüksek oranda memnun kaldıkları ve iletişim bileşeninin becerilerini olumlu yönde etkilediğini belirtmişlerdir. Dönem IV'te aynı öğrencilerin büyük çoğunluğunun dönem III' te eğitimini aldıkları iletişim ve hasta öyküsü alma becerilerini kullandıklarını, klinik ortamda özgüvenlerini ve staj başarısını olumlu yönde etkilediğini, klinik ortama adaptasyonlarını kolaylaştırdığını, edindikleri becerilerin kalıcı olduğunu ve profesyonel kimliklerine olumlu yönde katkısı olduğunu belirtmişlerdir.Açık uçlu sorulara verilen cevapların analizinde ortaya çıkan belirgin temalar, aldıkları eğitimi gerçek klinik ortamda kullanmakta zorluk yaşamadıkları,

UTEK'24

hastalarla yeterli iletişim kurabildikleri ve bütüncül yaklaşabildikleri, hocalarla iletişimi kolaylaştırmış olması, öz güven artışıdır.

SONUÇ: Dönem IV öğrencileri Dönem III eğitimleri sırasında temel hekimlik uygulamaları koridoru çerçevesinde aldıkları iletişim ve öykü alma becerilerini, gerçek klinik ortamda zorluk yaşamadan kullanabilmişler ve kalıcı hale getirmişlerdir. Aldıkları eğitim hocalarla iletişimlerini, staj başarılarını, profesyonel kimliklerini ve öz güvenlerini de olumlu yönde etkilemiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Tıp eğitiminde iletişim becerileri eğitimi, Temel hekimlik uygulamaları, İletişim eğitiminin performans üzerindeki etkisi

UTEK'24

TIP FAKÜLTESİ DÖNEM 1 ÖĞRENCİLERİNİN MESLEKİ BECERİ DERSLERİNDEKİ İLETİŞİM BECERİLERİ PERFORMANSLARINI KENDİ KENDİNE DEĞERLENDİRMELERİNİN EĞİTİCİ DEĞERLENDİRMELERİYLE KARŞILAŞTIRILMASI

Hülya AKAN 1, Hamza Yasin DELİBAŞ 2, Serhat KORAN3, Pakize YİĞİT4, Özlem TANRIÖVER 5

1 İstanbul Medipol üniversitesi Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği AD

2 İstanbul Medipol üniversitesi Tıp Fakültesi, Mesleki beceri Lab. Teknik sorumlusu

3 İstanbul Medipol üniversitesi Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği AD

4 İstanbul Medipol üniversitesi Tıp Fakültesi, Biyoistatistik AD

5 Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp eğitimi AD

GİRİŞ: Bir hekimin iletişim becerilerini etkin bir şekilde kullanabilmesi, başarılı bir hasta hekim ilişkisi kurmanın temel taşlarındandır. Hekimin kendi iletişim performansını doğru değerlendirmesi, mesleki gelişiminde zayıf ve güçlü yönlerini keşfetmesini sağlayarak, etkili iletişim stratejileri geliştirmesine yardımcı olur.

AMAÇ: Bu çalışmanın amacı, Dönem 1 tıp fakültesi öğrencilerinin simüle hasta ile iletişim becerileri uygulamalarında kendi performanslarını değerlendirmelerinin, eğiticilerin değerlendirmeleri ile karşılaştırılmasıdır.

YÖNTEM: Kesitsel ve analitik nitelikteki bu çalışmada, İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi birinci sınıf öğrencilerinin tamamı yer almıştır. İletişim becerilerini değerlendirmek için kullanılan formlar, eğiticiler ve öğrenciler için ayrı olacak şekilde araştırmacılar tarafından revize edilmiştir. Simüle hasta görüşmelerinden sonra, öğrenciler Google Forms üzerinden kendi performanslarını değerlendirirken, eğiticiler de aynı şekilde öğrenci performanslarını değerlendirmiştir. Analizlerde tanımlayıcı istatistikler ve iki kategorili sorular için Cohen's Kappa katsayısı , çoklu puanlı sorular için ise korelasyon analizi ve bağımlı örneklem t testi kullanılmıştır.

BULGULAR: Toplam 193 öğrenci çalışmaya katılmıştır; bunların %64,8'i kadın, %35,2'si erkektir. "Kendini tanıtma", "açık uçlu sorularla başlama", "tıbbi terim kullanma", "ikili soru sorma", "göz teması kurma" gibi iletişim becerilerine dair sorularda öğrenci ve eğitici değerlendirmeleri arasında orta düzeyde uyum saptanmıştır. "Görüşmeyi özetleme" ve "hastanın eklemek istediği şeyler" konusunda ise daha yüksek uyum görülmüştür. Beşli Likert tipi sorularda, öğrencilerin kendilerine verdikleri puanların, eğiticilerin değerlendirmelerinden anlamlı derecede daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. ($p<0.05$) Genel iletişim performansı için 10 üzerinden yapılan global

UTEK'24

değerlendirmede ise öğrenciler ve eğiticiler arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Erkek öğrencilerin öz değerlendirmeleri, kadın öğrencilere göre anlamlı olarak daha yüksektir ($p < 0.05$).

SONUÇ: Öğrencilerin genel iletişim becerilerini değerlendirmelerinde eğiticilerle uyumlu oldukları, ancak bazı alt becerilerde kendilerini daha olumlu değerlendirdikleri gözlenmiştir. Erkek öğrencilerin özdeğerlendirmeleri, kadın öğrencilere kıyasla daha olumlu olmuştur. Bu sonuçlar, tıp fakültesi öğrencilerinin iletişim becerilerini geliştirmek için özdeğerlendirme süreçlerine daha fazla dikkat edilmesi gerektiğini göstermektedir.

ANAHTAR KELİMELER: İletişim becerileri, öz değerlendirme, tıp eğitimi, simüle hasta, eğitici değerlendirmesi

UTEK'24

DETERMINATION OF MEDICAL STUDENTS' PERCEPTION ON DISASTER AWARENESS

Bilge Delibalta, Abdul Samet Şahin, Enes Bulut, Berkay Yıldız, Abdülkadir Gündüz

OBJECTIVE: Medical students and general practitioners have a vital role in disasters both in the "preparedness and mitigation" and "response and recovery" phases. To prepare students management of disasters as health professionals, the level of disaster preparedness perceptions of the students should be evaluated. So, the undergraduate medical curriculum can be structured to ensure the students' readiness for disaster.

AIM: The study aimed to determine the level of perception of fourth, fifth and sixth grades medicalstudents about disaster preparedness.

METHODS: This descriptive study was conducted in the Faculty of Medicine of a state university. The population of the study consisted of students studying in the fourth, fifth and sixth grades of the medical faculty which has a training on disaster module in the fifth year. The study wascompleted with the participation of 288 students. The data collection process used "personal information form" and the Disaster Preparedness Perception Scale of Personnel Working in Prehospital Emergency Health Services.

RESULTS: It was seen that exposure to disasters, presence of individuals exposed to disasters in the family and environment, participation in disaster exercises, receiving disaster training,willingness to volunteer in disasters, the level of participants' perception of themselves as prepared for disasters, the level of perception of the disaster risk of the region of residence,were effective on the mean total score of the scale.

CONCLUSION: Disaster preparedness perception can be seen as a first step toward competency in disaster management in medical students. Conducting simulation-based well-structured training modules is recommended to improve the disaster preparedness perceptions of the students. Further studies are needed to evaluate the effect of simulation-based training in disaster management.

KEYWORDS: Disaster, Disaster preparedness, Medical education

UTEK'24

TIP FAKÜLTELERİNDEKİ KLİNİK KAYIT TUTMA DERSLERİNİN ANALİZİ: DERS DAĞILIMLARI VE EĞİTİM SÜREÇLERİ

Muhammet Alperen Kılıç, Emre Emekli, Özlem Coşkun

muhammetalperenkilic@gmail.com, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyoloji AD

emreemekli90@gmail.com, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyoloji AD

drozlemcoskun@gmail.com, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi ve Bilişimi AD

Giriş: Klinik kayıtlar (KK), hastaların semptomları, özgeçmişi, laboratuvar ve görüntüleme sonuçları ile tedavilerine ait notları içeren yazılı veya elektronik kayıtlar olarak tanımlanabilir. Bu kayıtlar, hekimlerin ve diğer sağlık profesyonellerinin etkili iletişim ve koordinasyonu için kritik bir rol oynamakta, aynı zamanda hukuki delil niteliği taşımaktadır. Tıp eğitiminde, öğrencilere KK tutma becerilerinin öğretilmesi mezuniyet sonrasında hekimleri meslek yaşamlarına hazırlar. Bu eğitim, öğrencilere klinik görüşmeleri doğru ve etkili bir şekilde belgelendirme becerisi kazandırarak tıp pratiğinde kaliteli hizmet sunmalarına olanak tanır.

Amaç: Bu çalışmada tıp fakültelerinde verilen KK tutma derslerinin taranması ve derslerin konulara göre dağılımlarının belirlenmesi hedeflenmiştir. İkincil olarak da kayıt tutma becerilerinin geliştirilmesinde erken klinik deneyimin önemi göz önünde bulundurulduğundaklinik öncesi dönemdeki pratik ve teorik derslerinin ağırlığının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Ülkemizde 2023-2024 yılında öğrencisi olan tıp fakültelerinin mezuniyet öncesi eğitim porgramlarına tıp fakülteleri internet siteleri üzerinden ulaşıldı. YÖK web sitesine göre bu eğitim-öğretim yılında 98 devlet, 50 vakıf üniversitesi olmak üzere toplamda 148 (36 ingilizce, 112 Türkçe) fakülte eğitim vermekteydi. 26 üniversitede hem İngilizce hem Türkçe fakülte yer almaktaydı, bu fakültelerin eğitim programlarının aynı olduğu varsayılarak geriye kalan 122 fakültenin hepsine ulaşılması hedeflendi. Ulaşılan programlar içerisinde KK (tıbbi kayıtlar, elektronik kayıt sistemleri, anamnez alma, epkiriz yazma, konsultasyon yazma, adli rapor yazma vb.) ile ilgili tüm derslerin saati, hangi sınıfta verildiği ve klinik dönem öncesi için teorik veya pratik olduğu kaydedildi. Klinik dönemdeki ders programlarında pratik ders saatleri ders programlarında ayrıntılı değerlendirilemediği ve kaydedilirken standardize edilemediği için kaydedilmemiştir.

Bulgular: 72 Devlet, 14 Vakıf üniversitesi olmak üzere toplamda 86 (%70,49) fakülteye ulaşıldı. Fakültelerin 31'inin 2024-25, 55'inin 2023-24 senesi

UTEK'24

eğitim programına ulaşıldı. Ulaşılan eğitim programlarından 72'si mezun vermişti, 61 fakültenin tüm ders programına, 1 fakültenin birinci sınıf, 3 fakültenin ikinci sınıf, 7'şer fakültenin üçüncü, dördüncü ve beşinci sınıfa kadar olan programlarına ulaşıldı. Toplamda kayıt tutma ile ilişkili derslerin (1351 ders saati) klinik öncesi dönemde %31,75'i (429) teorik, %9,55'i (129) pratik; klinik dönemde%58,7'si (793) teorik olarak anlatılmaktaydı. Teorik dersler konularına göre sınıflandırıldığında derslerin %70,84'ü (957) anamnez alma, %8,88'i (120) adli belge hazırlama, %7,55'i (102) reçete yazma, %0,37'si (5) genel tıbbi kayıt bilgisi, %0,3'ü (4) epikiriz yazma ile ilgiliydi. Pratik derslerin ise %7,4'ü (100) anamnez alma, %0,44'ü (6) onam alma, %0,3'ü (4) adli belge hazırlama ile ilgiliydi.

Tartışma ve Sonuç: Bu çalışma, Türkiye'deki tıp fakültelerinin büyük bir kısmına ulaşarak KK tutma derslerini analiz etmiştir. KK tutma ile ilgili derslerin büyük ölçüde klinik dönemde verildiği görülmüştür. Ancak, fakülteler arasında önemli farklılıklar bulunmuş, özellikle pratik derslerin oranının düşük olduğu dikkat çekmiştir. KK tutma becerileri, mezuniyet sonrası tıp pratiğinde hataların önlenmesi, hasta güvenliği ve doğru iletişim açısından kritik öneme sahiptir. Ancak bu çalışmada, bu derslerin klinik öncesi dönemde daha az yer aldığı ve teorik ağırlıklı olduğu belirlenmiştir. Pratik derslerin sınırlı olması, öğrencilerin bu beceriyi geliştirme fırsatını kısıtlayabilir. Klinik dönemde ise pratik ders saatlerinin programlarda detaylı ve standardize edilmemesi, etkinliğin ölçülmesinde zorluk yaratmıştır. Sonuç olarak, tıp fakültelerinde KK tutma derslerinin sayısının ve niteliğinin artırılması gerekmektedir. Klinik öncesi dönemde pratik uygulamaların artırılması, öğrencilere bu becerileri erken kazandırarak mezuniyet sonrasında daha yetkin hekim olmalarına katkı sağlayabilir.

Anahtar Sözcükler: klinik kayıt eğitimi, anamnez alma, tıbbi kayıt, klinik beceri, tıp eğitimi

UTEK'24

TERS YÜZ SINIF MODELİNİN TIP ÖĞRENCİLERİNİN ANATOMİ DERSİNDEKİ BAŞARI VE TUTUMLARINA ETKİSİ

İbrahim Cüneyit, Serhat Süral, Cüneyt Orhan Kara, Esat Adıgüzel

Pamukkale Üniversitesi Tıp Fak.

Giriş: Ters yüz sınıf modeli öğrencilerin derste işlenecek konuyu evde kendileri çalışarak derse hazırlıklı geldiği ve derste interaktif uygulamalar yapılan bir eğitim modelidir.

Amaç: Bu çalışmada, tıp fakültesi anatomi dersinde ters yüz sınıf modeli uygulandı. Öğrencilerin anatomiye karşı tutumları, deney sonrası modele yönelik memnuniyet düzeyleri ve ders başarılarına etkisi üzerinden anatomi eğitiminde modelin uygulanıp uygulanamayacağının değerlendirilmesi amaçlandı.

Yöntem: Model, Tıp Fakültesi 2. sınıf öğrencilerine uygulandı. Hazırlanan çalışma materyalleri dersten önce öğrencilerle paylaşıldı. Derste ise öğrencilerin bilgilerini kullanabilecekleri interaktif uygulamalar yapıldı.

Tutum ölçeği geliştirilmesi için araştırma evrenini 3., 4. ve 5. sınıfta eğitim gören 159 öğrenci oluşturdu. Modelin uygulanması için araştırma evrenini 2. sınıfta eğitim gören 195 öğrenci oluşturdu.

Öğrencilerin anatomiye yönelik tutumlarını değerlendirebilmek amacıyla anatomi tutum ölçeği uygulandı. Başarı değerlendirmesi için deney öncesi ve sonrası beş adet açık uçlu soru soruldu. İkinci olarak deney sonrası önceki yıllarda sorulmuş çoktan seçmeli 14 adet soru soruldu. Önceki yıllardaki öğrencilerin başarısı ile deney sonrası çalışma grubunun başarısı kıyaslandı. Deney sonrası öğrencilerin memnuniyetlerini değerlendirmek üzere memnuniyet anketi uygulandı.

Bulgular: Öğrencilerin %28'i "anatomi dersini sevdiğini", %47,42'si "anatomi dersinin hekimliğin temeli olduğunu", %17,14'ü ise her iki görüşü birlikte ifade etti. Öğrencilerin%92,56'sı anatomi hakkında olumlu görüşe sahipken, %97,7'si tanı ve tedavi için anatominin bilinmesi gerektiğini düşünmektedir. Başarı testlerinde her iki kıyaslamada da ders başarılarında istatistiksel olarak anlamlı artış görüldü.

Memnuniyet anketinde öğrencilerin çok memnun kaldıkları ve bu modelin tüm anatomi konuları için de uygulanmasını istedikleri anlaşıldı. Ters yüz sınıf modeli ile işlenen anatomi derslerinin "şimdiye kadar ki en verimli" dersleri olduğunu ifade etti.

Tartışma ve Sonuç: Bu çalışmada anatomi eğitiminde ters yüz sınıf modeli deneyi ile öğrencilerin ders başarılarının arttığı ve anatomiye karşı tutumlarının olumlu yönde değiştiği gösterildi. Sonuç olarak ters yüz sınıf modeli anatomi eğitiminde başarılı bir şekilde uygulanabileceği öngörüldü.

Anahtar Kelimeler: Anatomi, Nöroanatomi, Ters yüz sınıf modeli, Uzaktan eğitim, Tutum ölçeği

UTEK'24

DEĞERLENDİRMEDE EŞİTLİK: ÇOKTAN SEÇMELİ SORU TESTLERİNE YÖNELİK BİR İNCELEME

Serap Konakcı
Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, serapkonakci@yahoo.com

GİRİŞ: İyi bir değerlendirme için Ottawa Kriterleri arasında kabul edilebilirlik yer alır. Eşitlik, kabul edilebilirlik üzerine etkilidir. Benzer gruplar için aynı içeriğe yönelik olarak hazırlanmış test sonuçlarının benzer olması eşitliğe işaret eder. Testlerin karşılaştırılmasında genel test istatistikleri, ortalamanın tahmini standart hatası (SEM), Kuder- Richardson 20 (KR20) değerleri ve maddelerin güçlük, ayırt edicilik ve nonfonksiyonel çeldirici sayısı değerleri kullanılabilir.

AMAÇ :Bu araştırmanın amacı, aynı yıl içinde benzer gruplarda aynı bloğun tekrarlarının değerlendirilmesi için gerçekleştirilen ÇSS testlerinde merkezi eğilim, dağılım ölçütleri ve madde analizi sonuçlarının karşılaştırılması aracılığı ile testlerin eşdeğerliği hakkında değerlendirme yapmaktır.

YÖNTEM : Çalışmada 2022-2023 akademik yılında, Fakültemiz Dönem 5 programında beş kez gerçekleştirilen kadın doğum-üroloji stajı ÇSS testlerine ait veriler karşılaştırılmıştır. Testler, test blueprinte sadık kalarak hazırlanmıştır. Testler için öğrencilerin puan gruplarına göre dağılımları, genel test istatistikleri, KR 20, SEM hesaplanmıştır. Test maddeleri için güçlük, ayırt edicilik ve nonfonksiyonel çeldirici sayısı saptanmıştır.
Karşılaştırmalarda ANOVA ve ki-kare testi kullanılmıştır. Etki büyüklüğü Eta kare değeri ile incelenmiştir. $p < 0.05$ anlamlı olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR: Beş testin puan ortalamaları 69 - 74, KR20 değerleri 0.85 - 0.90, SEM değerleri ise 3.44 -3.64 arasında değişmektedir. Testlerden alınan puanların ortalaması istatistiksel olarak anlamlı düzeyde birbirinden farklıdır; etki büyüklüğü incelendiğinde test puanlarının gruplar arasında düşük/orta düzeyde farklılaştığı saptanmıştır ($F=3.217$, $p=0.013$ ve $\eta^2=0.039$). Testler arasında maddelerinin güçlük, ayırt edicilik ve nonfonksiyonel çeldirici sayısı açısında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığı saptanmıştır (sırasıyla $F=1.527$, $p=0.193$,$F=1.485$, p00.205 ve =15.388, $p=0.496$).

TARTIŞMA: İncelenen değişkenler açısından test sonuçları arasında anlamlı bir farklılık saptanmamıştır. Öğrenci puanları arasındaki farklılığın etki büyüklüğü düşüktür. Sonuçlar beş gruba da benzer özellikte testler uygulandığını destekler yöndedir.

SONUÇ: Test blueprint kullanımının hedef düzeyi ve ağırlığının gözetilmesinde, içerik geçerliliğinin sağlanmasında önemli bir katkısı bulunmaktadır. Test sonuçlarının analizi değerlendirme süreçlerinin standardizasyonu için bize önemli veriler sunar.

ANAHTAR SÖZCÜKLER: Değerlendirmede kabul edilebilirlik, değerlendirmede eşitlik, çoktan seçmeli soru, madde analizi, test istatistikleri

UTEK'24

MESLEKLER ARASI SOSYALLEŞME VE DEĞER VERME ÖLÇEĞİNİN TÜRKÇE'YE UYARLANMASI, GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

Esra Çınar Tanrıverdi[1] | Kamber Kaşalı[2] | Zülal Özkurt[3] | Yasemin Çayır[4]
Gillian King[5] | Mehmet Akif Nas[1]
1Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı | 2 Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Anabilim Dalı |3 Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı | 4 Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği Anabilim Dalı |5 Bloorview Research Institute

Giriş: Meslekler arası Sosyalleşme ve Değer Verme Ölçeği (ISVS-21), meslekler arası eğitimde sosyalleşme ve işbirlikçi uygulamaların altında yatan inanç, tutum ve davranışları değerlendirmek için geliştirilmiş bir öz değerlendirme aracıdır. Ölçek, meslekler arası sosyalleşmeyi ölçmek için geliştirilen bildiğimiz tek araçtır.

Amaç: Bu çalışmada, ISVS-21 aracının Türkçe'ye uyarlanması, geçerlik ve güvenirlik çalışmasının yapılması amaçlandı.

Yöntem: Ölçeğin uyarlama aşamasında uluslararası kılavuzlar takip edildi. İlk olarak ölçeğin Türkçe'ye ileri geri çevirisi yapıldı. Elde edilen bu ilk versiyon 30 öğrenciye pilot olarak uygulandı. Ardından ölçeğin son versiyonu oluşturularak 1180 tıp öğrencisine uygulandı. Veri analizinde SPSS V20.0 (Sosyal Bilimler için İstatistik Paketi), Jamovi 2.2.2 ve Amos v20.0 (Bir Ölçeğin Yapısının Analizi) paket programları kullanıldı. Yapı geçerliliği için doğrulayıcı faktör analizi ve uyum indeksleri, Kaiser-Meyer-Olkin ve Bartlett Küresellik Testi, Screegrafikleri ve Korelasyon matrisi kullanıldı. Güvenirlik için C. Alpha, madde korelasyonları, test-tekrar test korelasyonu, split-half analizleri uygulandı.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 20,41±1,56 yıl olup, 561'i (%47,5) erkektir. Yapılan analizlerde ölçeğin tek boyutlu yapısı doğrulandı. Tek boyutlu ölçek toplam varyansın%47'sini açıklamaktadır. Madde faktör yükleri 0.34-0.76 arasında değişmektedir. Madde ortalama puanları en düşük 4.46, en yüksek 5.94 olarak bulundu. Ölçek puanı ortalaması test ve tekrar test için sırasıyla 128.1±20.07 ve 112.46±17.14 bulundu. Uyum indeksleri arasında RMSA, TLI, CLI kabul edilebilir uyum düzeyi göstermiş, SRMR ise iyi uyum düzeyi göstermiştir. Ölçeğin iç tutarlılığı 0,93 bulunmuştur. İlk testten 15 gün sonra 611 öğrenciye tekrar test yapılmış ve orijinal test ile tekrar test arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon (r=0,676; p<0,001) olduğu görülmüştür.

Tartışma ve Sonuç: ISVS-21 ölçeğinin Türkçe versiyonu, meslekler arası sosyalleşmeyi ve değer verme tutumlarını ölçmek için kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir araçtır ve yeterli psikometrik özellikler göstermektedir. Çalışma, meslekler arası sosyalleşmeyi değerlendirmek için kullanılan tek ölçüm aracının

UTEK24

Türkçe versiyonunu sunmaktadır. Gelecekteki çalışmalar, farklı meslek gruplarını içeren örneklerle tekrarlanmalı, ölçeğin sağlık bilimleri öğrencileri ve klinisyenleri içeren örneklerde nasıl çalıştığını ve psikometrik özelliklerini araştırmaya devam etmelidir.

Anahtar sözcükler: ISVS-21-Türkçe, geçerlilik, güvenilirlik, ölçek, meslekler arası sosyalleşme

Çalışma Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu tarafından onaylanmıştır (Sayı:09/60, Tarih: 01.12.2022).
Çalışma Atatürk Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Koordinatörlüğü tarafından desteklenmiştir (Proje Kodu: TSA-2023-12731).

UTEK'24

EVALUATION OF THE EFFECTIVENESS AND BENEFITS OF THE VIRTUAL DISSECTION TABLE IN PRACTICAL ANATOMY EDUCATION BASED ON MEDICAL STUDENTS' PERSPECTIVE

Livan Gül Durmuş | İsmet Demirtaş
İstinye Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Anabilim Dalı, ivan.durmus@istinye.edu.tr

Title: Evaluation of the effectiveness and benefits of the virtual dissection table in practical anatomy education based on medical students' perspectiveIntroduction: Cadavers have traditionally been central to anatomy education. However, challenges such as limited cadaver access, physical limitations, time constraints, and high costs have prompted the development of alternatives like virtual reality, online 3D resources, and virtual dissection tables (VDTs).

Aim: This study aims to explore the integration of virtual dissection tables into practical anatomy education from students' perspectives.

Method: A questionnaire-based study was conducted with 200 second-year medical students at İstinye University, who experienced both cadaver and VDT sessions as part of their anatomy curriculum. The Funjan et al. questionnaire was used to assess students' attitudes towards VDT integration in the anatomy curriculum and its perceived impact on academic performance. Data were analyzed using IBM SPSS version 26, and frequency tables were generated for each question regarding students' attitudes.

Results: The majority of students found that VDT helped them understand (56.5%) and memorize (53%) anatomy content. A significant portion expressed interest in VDT-based laboratory sessions (55%). However, 56% preferred traditional cadaveric dissections over virtual anatomy dissection. Additionally, 69% wanted virtual dissection to be conducted under instructor guidance, and 80% favored unrestricted access to VDTs for self-study.

Discussion and Conclusion: While traditional cadaveric dissection remains the most effective approach to anatomy education, VDTs serve as valuable supplementary tools. Generation Z students still prefer cadaveric dissections, but they acknowledge the utility of VDTs in supporting their learning. Though VDTs cannot fully replace cadaveric dissections, they can enhance educational experiences, particularly in countries facing resource challenges.

Keywords: Anatomy, Virtual Dissection, Cadaver, Educational Technology, Medical Education

UTEK'24

TIP FAKÜLTESİNDE AKTİF ÖĞRENME YÖNTEMLERİ KULLANILAN EGZERSİZ FİZYOLOJİSİ SEÇMELİ DERSİNE İLİŞKİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Albena Gayef [1], İbrahim Coşkun[2], Selma Arzu Vardar[1,3]

1Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, Edirne, Türkiye

2Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı, Edirne, Türkiye

3Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalı, Edirne, Türkiye

Giriş: Öğrenme süreci ile ilgili sorumluluk alma ve öz düzenleme yapma fırsatlarının verildiği aktif öğrenme süreçleri hakkında öğrencilerin görüşlerinin anlaşılması önem taşımaktadır.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesinde 10-15 kişilik küçük gruplarda yapılan Egzersiz Fizyolojisi alan içi seçmeli dersinde kullanılan sunum yapma, laboratuvar uygulaması, simüle hasta, PDÖ uygulamaları gibi aktif öğrenme yöntemleri ile ilgili öğrencilerin geriye dönük görüşlerinin belirlenmesidir.

Yöntem: Araştırmaya 2. sınıfta dokuz hafta boyunca haftada iki saatlik sürede uygulanan "Egzersiz Fizyolojisi" seçmeli dersini almış olan 5. ve 6. sınıf öğrencileri gönüllü olarak katılmıştır. Nitel veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış 11 açık uçlu maddeden oluşan görüşme formu kullanılmıştır. Veriler, yazılı, bireysel ve odak grup görüşmesi teknikleri kullanılarak toplanmıştır. Yazılı görüşmeye 27, bireysel görüşmeye 16, odak grup görüşmesine 8 öğrenci katılmıştır. Verilerin analizinde; betimsel analiz, içerik analizi doküman analizi tekniklerinden yararlanılmıştır.

Bulgular: Öğrenciler, geçmiş yıllarda almış oldukları bu dersin içeriğinden memnun olduğunu belirtmiş, dersi öğretici, mesleki eğitimlerine katkı sunan, kalıcı öğrenmeyi sağlayan, iletişim, ekip çalışması ve araştırma becerileri edinme bakımından etkili olarak tanımlamışlardır. Derste yaptıkları sunumlardan memnun olduklarını, sunumların öğretici olduğunu, spor fizyolojisi laboratuvarında gözlem yapmaktan ve izlenim raporu hazırlamaktan memnun olduklarını, rapor hazırlamanın geliştirici olduğunu, geribildirim alma ve vermeyi sağladığını belirtmişlerdir. Simülasyon öncesinde hazırlık amacıyla yapılan kan basıncı ölçme ve EKG incelemesi uygulamalarından memnun oldukları ve öğretici buldukları belirlenmiştir. Katılımcılar, egzersiz reçetesi almaya gelen hasta simülasyonu ve elit sporcu simülasyonu uygulamalarından memnuniyet duyduklarını, öğretici, uygulamalı, deneyim kazandırıcı, motive edici ve iletişimi geliştirici bulduklarını belirtmişlerdir. PDÖ oturumlarının kalıcı öğrenmeyi sağladığını, aktif, uygulamalı, öğretici olduğunu, iletişim becerilerini geliştirdiğini ve genel olarak memnun olduklarını belirtmişlerdir.

UTEK'24

Tartışma ve Sonuç: Bu araştırmanın sonuçları sunum yapma, laboratuvar uygulaması, simüle hasta, PDÖ uygulamaları gibi farklı aktif öğrenme yöntemlerinin öğrencilerin memnuniyetini; deneyim, motivasyon ve iletişim becerilerini kalıcı şekilde artırdığını göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Aktif Öğrenme, Tıp Eğitimi, Egzersiz Fizyolojisi, Seçmeli Ders, Simülasyon

UTEK'24

FACULTY DEVELOPMENT IN MENTORSHIP: A COMPREHENSIVE NEEDS ASSESSMENT IN MEDICAL EDUCATION

Ozlem Tanriover[1] | Didem Inanoglu[2] | Seyhan Hidiroglu[1] | Umit S. Sehirli[1]
1Marmara University School of Medicine |2 Harvard Medical School

Introduction: Mentorship is a fundamental component in the professional and personal growth of individuals within academic and clinical settings. It facilitates the development of careers by providing guidance, support, and valuable insights, thereby fostering an environment conducive to continuous learning and improvement. In medical education, effective mentorship is crucial for nurturing the next generation of healthcare professionals, enhancing their academic competencies, communication skills, professionalism, and overall career satisfaction. Despite the acknowledged importance of mentorship, there remains a need for systematic assessment to identify gaps and areas for improvement in existing mentorship programs. This is particularly pertinent in medical schools, where faculty members often assume multiple roles as healthcare providers, educators and mentors, necessitating a robust support system to enhance their mentoring capabilities.

UTEK'24

Aim of the Study: The primary aim of this study is to conduct a comprehensive needs assessment for faculty development in mentorship within a medical school context. By evaluating the current state of mentorship practices among faculty members, this study seeks to identify specific areas requiring targeted intervention and training, thereby informing the development of effective faculty development programs to enhance mentorship quality and efficacy.

Materials and Methods: This was a cross-sectional study with descriptive and analytical components. Data were collected using a demographic questionnaire and the Turkish version of the Advisor Teacher Mentoring Roles Scale. Surveys were administered to 125 faculty members through their emails. Variables such as age, gender, graduation date, marital status, branch, years of mentoring, and years working were analyzed using SPSS 29.0, employing descriptive statistics and nonparametric tests.

ATLAX utekon.org info@utekon.org utekon_org

Results: Of the 125 participants, 52% were women. The lowest average score (150) was from the 61-65 age group, with all other age groups averaging 155-156 points. Nearly half (43.2%) had never mentored before, and 67.2% had not received mentorship training. The median score overall was 156 points, with notable differences in the Advice and Vision Support section (p=0.002) and Role Modeling section (p=0.008). Participants scored highest in the Interest and Guidance section and lowest in Experience Transfer and Role Modeling sections. Male faculty members and those from non-surgery specialties viewed themselves as better role models. Previous mentoring experience correlated with higher scores in the Advice and Vision Support section. Older participants scored lower in Interest and Guidance, possibly due to perceived time constraints.

Conclusion: This study highlights the necessity for targeted faculty development programs in mentorship, particularly focusing on experience transfer and role modeling. According to our needs assessment study, in role modeling, female faculty members and those from surgery specialties should be specifically targeted. The findings suggest that tailored training could enhance mentorship quality, addressing specific needs and disparities identified among different faculty groups.

UTEK'24

Key words: Mentorship Roles, Medical Education, Mentors in Healthcare

EMOTIONS, EMOTION REGULATION STRATEGIES AND WAYS OF COPING WITH S TRESS EXPERIENCED BYMEDICAL STUDENTS DURING THE THIRD WAVE OF COVID-19 PANDEMIC

Ozlem Tanriover | Sukran Peker | Seyhan Hidiroglu | M. Ali Gulpinar
Marmara University School of Medicine, drozlemtan56@gmail.com

Background: Medical students experience intense emotional states throughout their medical education. Studies have shown that medical students find it hard to communicate with patients and theirrelatives in giving bad news and they cannot regulate their emotions about first exposure todeath and severe medical conditions. The COVID-19 Pandemic is an unprecendentedcondition that has an impact on medical professionals as well as medical students. The aim of this study was to investigate the emotions experienced by medical students during the thirdwave of COVID-19 Pandemic, their ways of coping stress and emotion regulation strategies.

Method:In this descriptive study we have utilized both quantitative and qualitative strategies in gathering the information. Positive and Negative Emotion Scale (PANAS) was used to revealthe emotions experienced by medical students. In addition, students' emotions, copingstrategies and learning methods were investigated with open-ended questions.In the analyses, the value of $p<0.05$ was accepted as the statistical significance level.

Results: Of the participants 53% was female (n=160) and the mean age was 21.7. Themajority (77.8%, n=235) of the participants stated that they had negative emotions. We havedemonstrated that students with high positive emotion scores preferred more positive stressreduction strategies. On the other hand students who did not have sufficient educationalopportunities and could not get efficiency from online education had higher total negativeemotion scores. 16.2% (n=49) of the participants stated that they could not cope with theiremotions, 11.9% (n=36) did not develop any strategy to cope with this situation.

Conclusıon: Medical students mostly have negative emotions during pandemic. Studentswith higher positive PANAS scores are better at coping with stress. It is especially importantthat the medical educators support the students especially in this regard.

UTEK'24

TÜRKİYE'DE TIP ÖĞRENCİLERİNİN ALGILADIĞI TIP FAKÜLTESİNE ÖZGÜ STRES: ÇOK MERKEZLİ, ULUSAL BİR ÇALIŞMA

Esra Çınar Tanrıverdi | Sinan Yılmaz | Çetin Toraman | Yeşim Şenol | Özlem Mıdık | Zeynep Baykan | Mustafa Turan | Meral Demirören | Berna Musal | Funda İfakat Tengiz | Demet Arı Yılmaz | Güldal İzbırak | Pakize Gamze Erten Bucaktepe Yasemin Çayır | Zülal Özkurt

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, esracinart@yahoo.com

Giriş: Tıp öğrencilerinin sırf tıp fakültesi okumaları nedeniyle bir streslerinin olduğu ve bunun tıp eğitimine özgü faktörlerden kaynaklandığı bildirilmektedir.

Amaç: Bu çalışmada, Türkiye'de tıp öğrencilerinin algıladığı tıp fakültesine özgü stresin ve etkili faktörlerin araştırılması amaçlandı.

Yöntem: Çalışmanın evrenini Türkiye'deki 12 tıp fakültesinde öğrenim gören tıp öğrencileri oluşturmaktadır. Temsil gücünü arttırmak için, her coğrafi bölgeden tıp fakültesi çalışmaya dahil edildi. Veriler çevrimiçi bir anket aracılığıyla toplandı. Ankette sosyodemografik bilgi formu ve Algılanan Tıp Fakültesi Stresi Ölçeği (PMSS-TR) kullanıldı. Ölçek puanlarının karşılaştırılmasında iki kategorili değişkenler için Mann Whitney U, ikiden fazla kategorili değişkenler için Kruskal Wallis analizleri kullanıldı. Etkili faktörlerin değerlendirilmesinde binary lojistik regresyon analizleri kullanıldı.

Bulgular: Çalışmaya katılan 3727 tıp öğrencisinin yaş ortalaması 20.8±2.2 yıl, %55.3'ü kadındı. Öğrencilerin PMSS-TR puan ortalaması 42.9±9.0 olup, %46.7'sinin stres düzeyi yüksekti. Kadın olmak, şehirde yaşamak, duygusal ilişki varlığı, düzenli spor yapmamak, aile gelirinin giderinden düşük olması, sigara kullanıyor ya da bırakmış olmak, ara sıra alkol kullanmak, kafein alışkanlığı olması, kulüp faaliyetlerine katılmamak, üst sınıflarda olmak stres düzeylerini anlamlı şekilde yükseltmekteydi. Çok değişkenli analiz sonucu indirgenmiş modelde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak (OR: 1.66, %95 GA: 1.23-2.24), spor yapmamak (OR: 1.84, %95 GA: 1.53-2.23), aile gelirinin giderinden düşük olması (OR: 2.74, %95 GA: 2.15-3.50), ara sıra alkol kullanmak (OR:1.65, %95 GA: 1.41-1.93) algılanan stres düzeyleri ile ilişkili faktörlerdi. Öğrencilerin en fazla katıldıkları ölçek maddeleri "Bilginin tamamına hakim olamayacağım konusunda endişeliyim" (%76.4) ve "Tıp fakültesi hayatımı kontrol ediyor, diğer aktiviteler için zaman bırakmıyor" (%70.1) idi.

Tartışma ve Sonuç: Çalışma sonuçları Türkiye'de tıp öğrencilerinin algıladığı tıp fakültesine özgü stres düzeylerinin yüksek olduğunu göstermekte ve tıp eğitiminin öğrenciler üzerinde yarattığı baskının ciddiyetini ortaya koymaktadır. Tıp

UTEK'24

öğrencilerine kendi refahlarını korumalarına yönelik becerileri öğretmek için müfredat içi stratejiler geliştirilmelidir.

Anahtar sözcükler: Tıp öğrencisi, stres, tıp eğitimi, algılanan tıp fakültesi stresi, ölçek

UTEK'24

TIP ÖĞRENCİLERİNİN YAŞLI YETİŞKİNLERE KARŞI TUTUMLARI ÜZERİNDE EMPATİNİN ROLÜ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Esra Çınar Tanrıverdi[1] | Aynur Karabacak Çelik[2] | Mustafa Kemal Alimoğlu[1] Mehmet Akif Nas[3]

1Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı | 2Atatürk Üniversitesi Eğitim Fakültesi 3Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği Anabilim Dalı

Arka Plan: Nüfusun yaşlanmasıyla birlikte, doktorların gelecekte daha fazla yaşlı yetişkine sağlık hizmeti sunması gerekecektir. Bu durum hekim adaylarının yaşlı yetişkinlere yönelik tutumlarının önemini artırmaktadır.

Amaç: Bu çalışmada tıp öğrencilerinin yaşlı yetişkinlere yönelik tutumları üzerinde empatinin rolünün ve ilişkili faktörlerin belirlenmesi amaçlandı.

Yöntem: Çalışma kesitsel özellikte olup, 713 tıp öğrencisi ile yürütülmüştür. Veriler çevrimiçi bir anket yoluyla toplandı. Veri toplama aracı olarak sosyodemografik bilgi formu, UCLA Geriatrik Tutum Ölçeği ve Jefferson Empati Ölçeği-öğrenci formunu içeren bir anket kullanıldı. Sürekli değişkenler için ilişkilerini ve öngörü değerlerini belirlemek amacıyla Pearson korelasyon analizi ve basit doğrusal regresyon analizi yapıldı. Karşılaştırmalar için tek yönlü varyans analizi ve bağımsız örnekler t testi kullanıldı.

Bulgular: Katılımcıların yaşı 20,45 ± 2,16 yıl, %58,8'i kadındı. Öğrencilerin geriatrik tutum puanı 47,25 ± 5,31, empati puanı 115,62 ± 17,37 bulundu. Öğrencilerin %82,5'i "ageism" kelimesini hiç duymamış, %80,6'sı hiç huzurevine gitmemişti. Gelecekte Geriatri alanında çalışmak isteyen öğrenciler %21,1 oranındaydı. Kadın öğrencilerin geriatrik tutum ve empati puanları erkek öğrencilerden anlamlı şekilde daha yüksekti ($p<0,05$). Yaş, eğitim yılı, ailede yaşlı bir yetişkinin varlığı, ailede bakıma muhtaç bir bireyin varlığı ve huzurevi ziyareti gibi değişkenlerin öğrencilerin yaşlı yetişkinlere yönelik tutumları ve empati düzeyleri üzerinde bir etkisi saptanmadı. Gelecekte Geriatri alanında çalışmak isteyen öğrencilerin geriatrik tutum ve empati puanları, çalışmak istemeyen öğrencilerden daha yüksekti ($p<0,05$). Yaşlı bakım evinde gönüllü olarak çalışmaya istekli olan öğrencilerin tutum puanları, çalışmak istemeyen veya kararsız olanlardan daha yüksekti. Geriatrik tutum ve empati toplam puanları arasında anlamlı bir pozitif ilişki vardı. Empati puanı yüksek olan öğrencilerin, geriatrik tutum puanları da daha yüksekti.

Sonuç: Çalışma sonuçları tıp öğrencilerinin yaşlı yetişkinlere yönelik tutumları ile empati düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki olduğunu vurgulamaktadır. Daha yüksek empati düzeyine sahip öğrenciler yaşlı yetişkinlere karşı daha olumlu bir tutuma

UTEK'24

sahiptir. Kişisel özellikler ve eğitim programlarının yaşlı yetişkinlere yönelik tutumlar üzerindeki etkisini inceleyen çok merkezli ve prospektif çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Sözcükler: Tıp öğrencisi, yaşlı ayrımcılığı, empati, tutum, geriatri

UTEK'24

PERİNATOLOJİDE ULTRASONOGRAFİK FETAL MUAYENE EĞİTİMİNE AİT KAZANIMLARIN PROGRAMLANMIŞ DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI İLE DEĞERLENDİRİLMESİ

Mekin Sezik[1], **Mustafa Kemal Alimoğlu**[2]

[1]*Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı, Isparta* [2]*Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, Antalya*

Giriş: Türkiye'de yan dal uzmanlık eğitimi sırasında periyodik bazı değerlendirme faaliyetleri planlanmış olmakla birlikte bunların teorik çerçevesi eksiktir. Yan dal eğitim çıktılarına dair bazı esaslar Tıpta Uzmanlık Kurulu tarafından belirlenmiş olmakla beraber ölçme ve değerlendirme faaliyetlerinin nasıl gerçekleştirileceği yeterli oranda ortaya konulmamıştır. Bunlara dayanarak, Türkiye'de yan dal uzmanlık eğitiminde öğrenen odaklı, güvenilir ve sürdürülebilir ölçme değerlendirme sistemlerinin oluşturulması ihtiyacı mevcuttur.

Amaç: Perinatoloji yan dal uzmanlık eğitiminde sonografik fetal kalp muayene becerilerine yönelik bir programlanmış değerlendirme sistemi geliştirilmesi amaçlanmıştır. Bu sisteminin, çeşitli veri toplama yöntemlerini kullanan bir ölçme değerlendirme sistematiği içeren, öğrencilerin gelişimini izleyebilen ve etkin geri bildirim sağlayan bir danışmanlık sistemi içerecek şekilde yapılandırılması hedeflenmiştir.

Yöntem: Programlanmış değerlendirme çerçevesinin belirlenmesi öncesinde mevcut durumun saptanması için muhtelif dokümanlar incelendi ve mevcut bağlam ortaya konuldu. Sonrasında, açıklayıcı desende karma yöntem kullanılarak mezun ve eğitici görüşlerinin elde edilmesine dayanan ihtiyaç analizine geçildi. Nitel çalışma sonuçları için tematik analiz kullanıldı. Girdilerin değerlendirilmesi ve eğitim etkinliklerinin düzeylerinin belirlenmesinden sonra taslak metne dair dış paydaşların önerdiği düzeltmeler de gerçekleştirilerek programlanmış değerlendirme sistemi oluşturuldu.

Bulgular: Nicel araştırmada özellikle ara değerlendirme ve portfolyo kullanımı ile 360 derece değerlendirme oranlarının düşük olduğu saptandı. Geri bildirim, refleksiyon ve danışmanlık alanlarında da eksik mevcuttu. Tematik analizde ise uzmanlık öğrencisinin ilerlemesinin belgelenmesinde eksiklik, nesnel ölçme ve değerlendirme ihtiyacı, yazılı refleksiyon eksikliği, sürece dağılmış farklı değerlendirme yöntemlerinin gerekliliği, asistan karnesi ve portfolyo kullanımı ihtiyacı, ultrasonografi simülasyonu konusunda farklı görüşler ile profesyonelizm ve perinatal danışmanlık üzerine vurgu temaları öne çıkmaktaydı.

Tartışma ve Sonuç: Mevcut araştırmada veri toplama aracı olarak karma yöntem kullanılarak perinatoloji yan dal uzmanlık öğrencilerinin fetal kalp muayenesi kazanımlarının uzmanlık eğitimleri sürecinde değerlendirilmesine yönelik bir sistem oluşturulmuştur. Bu sistemin perinatoloji uzmanlık alanındaki diğer yeterliklere de uyarlanarak, programlanmış değerlendirme ilkelerinin perinatoloji çekirdek eğitim programına entegrasyonu önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Fetal kalp muayenesi, Ölçme ve değerlendirme, Programlanmış değerlendirme, Ultrasonografi

Dr. Mekin Sezik'in doktora tezinden üretilmiştir (Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, 2024, Antalya, Tez Danışmanı: Prof. Dr. Mustafa Kemal Alimoğlu).

UTEK'24

OLGU TEMELLİ ÖĞRENİM OTURUMLARINDA EKRAN TABANLI SANAL HASTA SİMULATÖRÜ KULLANIMININ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN TEMEL HEKİMLİK UYGULAMA BECERİ PERFORMANSI, YETKİNLİKLER VE YETERLİKLERİ KAZANIMINDAKİ ROLÜ

Albena Gayef[1], Dinçer Avlan[2], Selma Arzu Vardar[1,3], İbrahim Coşkun[4], Selçuk Korkmaz[5], Filiz Akata[6]

[1] *Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, Edirne, Türkiye*

[2] *Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Cerrahisi Anabilim Dalı, Edirne, Türkiye*

[3] *Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalı, Edirne, Türkiye*

[4] *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Sınıf Eğitimi Anabilim Dalı,Edirne, Türkiye*

[5] *Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Anabilim Dalı, Edirne, Türkiye*

[6] *Trakya Üniversitesi Tıp Fakültesi Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı, Edirne, Türkiye*

Giriş: Tıp eğitiminde, yetkinliklerin ve yeterliklerin kazandırılması amacıyla olgu temelli öğrenim (OTÖ) uygulamaları son yıllarda önem kazanmıştır.

Amaç: OTÖ sırasında ekran tabanlı sanal hasta simülatörü (ETSHS) kullanımının yetkinlik, yeterlik ve beceri kazanımındaki rolünü araştırmaktır.

Yöntem: Tıp fakültesi 5. sınıfa devam eden gönüllülerden, OTÖ oturumlarında ETSHS'yi kullananlar deney grubunu (n=55), ETSHS kullanmaksızın OTÖ yapmış olanlar kontrol grubunu (n=60) oluşturmuştur. Katılımcılara uygulamalarının bitiminde yetkinliklerini değerlendirmek amacıyla bir anket, becerilerini değerlendirmek amacıyla nesnel yapılandırılmış klinik sınav uygulanmıştır. Anket verileri Pearson ki-kare testi ile, sınav sonuçları bağımsız grup karşılaştırmalarında t testi ile analiz edilmiştir. Deney grubuna, yazılı(n=25), bireysel (n=16), odak grup (n=8) görüşme teknikleri kullanılarak, yarı yapılandırılmış açık uçlu maddelerden oluşan görüşme formu aracılığıyla ve doküman analizi, betimsel analiz ve içerik analizi yöntemlerinden yararlanılarak nitel değerlendirme yapılmıştır.

Bulgular: Ankette bulunan "OTÖ oturumları ile klinik akıl yürütme becerisini kazandım" (Deney grubu: %72,7, Kontrol grubu: %85; p=0,007) ve "İletişimci yetkinliğini kazanmama katkı sağladı" (Deney grubu: %42; Kontrol grubu: %67; p=0,003) ifadelerine deney grubu daha düşük katılım göstermiştir. Nesnel yapılandırılmış klinik sınav toplam puanı deney grubunda 80±7, kontrol grubunda 77±11 olarak saptanmıştır (p>0,05). Nitel analizlere göre, ETSHS kullanılarak yapılan OTÖ oturumları klinik akıl yürütme açısından geliştirici ve faydalı, iletişim becerilerini geliştirici ancak empati becerilerinin gelişmesinde katkısı yetersizdir. Sağlığı korumaya ve geliştirilmesine önem vererek, gerekenleri yapma yeterliği açısından faydalı bulunmaktadır. Anamnez alma, fizik muayene yapma becerilerinin gelişmesine yeterince katkısının olmadığı ancak ekip üyesi

UTEK24

yetkinliğinin geliştirilmesini sağlayıcı olduğu belirtilmiştir. Hastayı karar verme mekanizmalarına ortak eden yaklaşım gösterme açısından faydalı bulunmakla beraber hasta ile birebir iletişim açısından eksiklik olduğu belirtilmiştir. Yeni bilgileri edinme, değerlendirme, mevcut bilgiler ile entegre etme açısından faydalı, katkı sağlayıcı bulunmuştur.

Tartışma ve Sonuç: ETSHS ile yapılan OTÖ oturumları yetkinlikler, yeterliklerin kazanımına ve becerilerin geliştirilmesine önemli katkılar sağlamaktadır. Ancak empati kurma, anamnez alma ve fizik muayene yapma becerilerinin kazanılmasına yönelik farklı yöntemlerin desteği yararlı olabilir.

Anahtar Sözcükler: Akıl Yürütme Becerileri, Empati, Ekip Üyesi Yetkinliği, Anamnez, Fizik Muayene

UTEK'24

TÜRKİYE'DEKİ TIP FAKÜLTELERİNİN MEZUNİYET ÖNCESİ TIP EĞİTİMİNDE ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI MÜFREDATLARININ ULUSAL ÇEKİRDEK EĞİTİM PROGRAMI 2020 (UÇEP-2020) İLE UYUMU

Saliha Şenel[1] | Işıl İrem Budakoğlu[2] | Özlem Coşkun[2]
1Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Tıp Eğitimi
2 Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi AD

ÖZET: Tıp fakülteleri eğitim programlarını temel yeterlilikler ve lisans düzeyinde geliştirilen güçlü bir çerçeve üzerine inşa etmelidir. Planlanan eğitim programlarının yeterliliğinin belirlenmesi, iyileştirilmesi ve geliştirilmesinde program değerlendirmeleri önemli bir role sahiptir. Bu çalışmanın amacı; Ulusal Çekirdek Eğitim Programı 2020'de (UÇEP-2020) yer alan "Çekirdek Hastalıklar/Klinik Problemler", "Temel Hekimlik Uygulamaları", "Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimler" ve "Klinik Semptom/Bulgu/Durum" listelerinin, ülkemizdeki tıp fakültelerinin mezuniyet öncesi çocuk sağlığı ve hastalıkları eğitim programlarında örtüşme durumunu/uyumunu değerlendirmektir. Bu araştırma tanımlayıcı bir tasarıma sahiptir. Araştırmanın örneklemini ülkemizdeki 26 tıp fakültesi oluşturdu. Veriler elektronik olarak toplandı. İlk aşamada alan uzmanlarının görüşleri alınarak karşılaştırma listeleri oluşturuldu. Fakültelerin çocuk sağlığı ve hastalıkları müfredat içerikleri Microsoft® Excel elektronik dosyasına girilerek, hazırlanan karşılaştırma listeleri üzerinden örtüşme düzeyi değerlendirildi. Fakültelere ait verilerin düzenlenmesinde Microsoft® Excel Programının filtre özelliğinden yararlanıldı. Araştırmaya katılan fakültelerin çocuk sağlığı ve hastalıkları eğitim programlarının UÇEP2020 ile genel örtüşme düzeyi oldukça düşük bulunmuştur (%20,47). Fakültelerin UÇEP2020'de yer alan 'Çekirdek Hastalıklar/Klinik Problemler', 'Klinik Semptom/Bulgu/Durum', 'Temel Hekimlik Uygulamaları' ve 'Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimler' listeleriyle örtüşme düzeyleri sırasıyla%31,69, %15,38, %22,60 ve %2,41 olarak saptandı. UÇEP-2020'de yer alan ve çocuk sağlığı ve hastalıkları eğitim programlarında en çok anlatılan konu başlıkları; 'Akut böbrek hasarı, Alerjik reaksiyon, Doğuştan metabolik hastalıklar, Yenidoğan sarılığı, Anemi, Ateş, Çocuk ve yenidoğan muayenesi, Batın muayenesi, Yenidoğan canlandırması ve Beslenme' oldu. 'Genetik hastalıklarda tanı/yaklaşım ve Dismorfik çocuğa yaklaşım' konuları, UÇEP-2020 listelerinde yer almasa da ek olarak en çok anlatılan konu başlıkları olarak belirlendi. Fakültelerin çocuk sağlığı ve hastalıkları eğitim programı kapsamında anlattıkları Çekirdek Hastalıklar/Klinik Problemler konularının en çok 'Ön tanı' öğrenme düzeyinde olduğu tespit edildi. Araştırmanın sonucunda; fakültelerin çocuk sağlığı ve hastalıkları eğitimin programlarının, UÇEP- 2020'de yer

UTEK'24

alan alt listelere örtüşme düzeylerinin düşük olduğu görüldü. Tıp fakültelerinin çocuk sağlığı ve hastalıkları eğitim programlarını özellikle 'Temel Hekimlik Uygulamaları-Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimler' konuları açısından zenginleştirmeleri v önemlidir. Bunun yanı sıra UÇEP-2020'nin bazı bölümlerinin kullanıcı/uygulayıcı açsından daha anlaşılır şekilde sadeleştirilmesi, tıp eğitimine entegrasyonunu kolaylaştırabilir. UÇEP2020'ye ek olarak en çok anlatılan konu başlıklarının seçmeli modüller şeklinde UÇEP'e entegrasyonu önerilmektedir.

UTEK'24

THE COMPATIBILITY OF UNDERGRADUATE MEDICAL CURRICULUM OF PEDIARICS IN MEDICALSCHOOLS IN TURKEY WITH THE NATIONAL MEDICAL CORE CU RICULUM – 2020 (UCEP-2020)

Saliha Şenel[1] | Işıl İrem Budakoğlu[2] | Özlem Coşkun[2]

1Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Tıp Eğitimi

2Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi AD

drsaliha007@yahoo.com.tr

Medical schools should build their educational programs on proficient core competencies anda strong framework developed at the undergraduate level. Program evaluations have an important role in identifying, improving and developing the sufficiency of planned trainingprograms.The aim of this study is; to evaluate the compatibility of undergraduate medical curriculum of Pediatrics in Medical Schools in Turkey with the "Core Diseases/Clinical Problems", "Basic Medical Practices", "Behavioral, Social and Human Sciences" and "ClinicalSymptom/Findings/Situations"- lists in the National medical core curriculum – 2020 (UCEP-2020)This research has a cross-sectional descriptive design. The sample of the research consisted of 26 medical faculties in our country. The data were collected electronically. In the first stage, comparison lists were created by taking the opinions of field experts. The Pediatricscurriculum contents of the universities were entered into a Microsoft® Excel electronic file, and the compatibility was evaluated through the prepared comparison lists. The filter featureof Microsoft® Excel Program was used to organize the data of the universities.The general compatibility of Pediatrics education programs of the universities participating in this research with the content of UÇEP 2020 was found to be quite low (20.47%). Thecompatibilities with the lists of "Core Diseases/Clinical Problems", "Basic MedicalPractices", "Behavioral, Social and Human Sciences" and "ClinicalSymptom/Findings/Situations" of UCEP 2020 is 31.69%, 15.38%, 22.6% and 2.41%, respectively.The most frequently discussed topics included in UCEP-2020 by undergraduate Pediatricseducation programs of Universities are; 'acute kidney injury, allergic reaction, congenitalmetabolic diseases, neonatal jaundice, anemia, fever, child and newborn examination, abdominal examination and newborn resuscitation and nutrition'.Diagnosis/approach to genetic diseases and 'approach to dysmorphic children' were the mostfrequently discussed additional topics in pediatric undergraduate education programs, although they were not included in the UCEP 2020 lists.As a conclusion; the general compatibility of the pediatrics undergraduate education programsof universities with the sub-lists in UÇEP 2020 was detected to be low.It is important for medical schools in our country to improve

UTEK'24

their undergraduate educationprograms, especially in terms of subjects entitled ‘basic medical practices’ and ‘behavioral, social and human sciences’.Simplifying some parts of UCEP-2020 to make them more understandable for theuser/practitioner may facilitate its integration into medical education.It is recommended to form elective modules that will integrate frequently discussed topicswhich are not included in UCEP 2020.

UTEK’24

İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ KLİNİK DÖNEM SEÇMELİ PROGRAMLARI

Mürvet Hayran, Berna Musal, İlgi Şemin, Hakan Abacıoğlu

İzmir Ekonomi Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi AD | İzmir Ekonomi Üniversitesi Tıp Fakültesi | İzmir Ekonomi Üniversitesi Tıp Fakültesi | İzmir Ekonomi Üniversitesi Tıp Fakültesi

İzmir Ekonomi Üniversitesi Tıp Fakültesi (İEÜTF) eğitim programında öğrenen merkezli eğitim,değerlendirme yöntemleri ve zengin elektronik eğitim kaynakları ile öğrencilerin bağımsız öğrenme becerileri, öz düzenleyici öğrenme becerileri ve gelişimleri desteklenmektedir. Program yatay, dikey ve çok boyutlu entegrasyonu gözeten, öğrencilerin ilgi duydukları alanda derinlemesine bilgi ve beceri kazanma, üçüncü basamak dışında öğrenme fırsatları sunan, tıp fakültesinin sağlığa bakışını yansıtan özelliklerde yapılandırılmıştır.

Öğrencilerin ilgi duydukları alanlarda derinlemesine bilgi ve beceri kazanmalarına yönelik olarak programda seçmeli dersler yapılandırılmıştır. Klinik öncesi dönemde 2. ve 3. sınıf programlarında öğrenciler, farklı alanlarda bilgi ve beceri kazanmaya olanak sağlayan Tıp Fakültesi seçmeli derslerini, diğer fakültelerin açtığı seçmeli dersleri ya da ikinci yabancı dil derslerini seçmeli ders olarak alabilmektedir.

Klinik dönemde 5. sınıfta (CCS 510) ve intörnlük döneminde (INT610) birer ay süreli seçmeli ders uygulaması bulunmaktadır. Bu metinde, klinik dönemde uygulanan seçmeli derslerin planlanması ve uygulanmasına ilişkin özet bilgi yer almaktadır.

Öğrenciler, CCS 510 ve INT 610 dersleri kapsamında klinik bilimler veya araştırma alanlarında, kurum içinde veya yurt içi ve yurt dışındaki farklı eğitim/araştırma kurumlarında seçmeli ders alabilmektedirler. Seçmeli derslere ilişkin planlamaların yapılabilmesi amacıyla Eğitim Yönetim Sisteminde (EYS) bir önceki bahar yarı yılında CCS 510 dersi için Pre-CCS 510 dersi, INT 610 dersi için Pre-INT 610 dersi tanımlanmaktadır. Seçmeli dersin amacını, uygulama esaslarını tanımlayan duyurular, öğrencinin teslim etmesi gereken başvuru veseçim formları ile dersin uygulama basamaklarını tanımlayan akış şemaları bu platformda paylaşılmaktadır.

Seçmeli dersi kurum içinde yapmak isteyen öğrencilerden seçim formunda öncelik sırasına göre beş tercih belirtmeleri istenmektedir. Açılan kontenjanlara göre öğrenciler aşağıdaki kriterlere göre yerleştirilmektedir:

UTEK'24

- Tercih sırası
- Öğrencinin gerekçesi, istediği alana yönelik ilgisini gösteren kanıtlar (motivasyon mektubu, katılım belgeleri vb.)
- Sorumlu öğretim üyesinin değerlendirmesi ve kontenjan durumu
- Öğrencinin genel not ortalaması

Öğrencinin tercihi kurum dışı ise (yurt içi veya dışı) başvurusunun kabul edildiğini gösteren belgenin teslim edilmesi gerekmektedir.

Seçmeli ders tamamlandıktan sonra öğrenciler, seçmeli dersi veren eğiticiler tarafından doldurulan değerlendirme formlarını ve derse ilişkin refleksiyonlarını içeren portfolio formlarını EYS'ye yüklemektedir. Sorumlu eğiticiler, değerlendirme formları ile öğrencileri öğrenme çıktılarına ulaşma düzeylerine göre değerlendirmektedir. Ders koordinatörü, değerlendirme formunda verilen puanlar ve portfolio üzerinden ders notunu belirlemektedir. Portfolioların objektif biçimde değerlendirilmesi amacına yönelik olarak hazırlanan rubrik kullanılmaktadır. Koordinatörler, EYS'den not girişini yapmakta, değerlendirmeyi OASİS üzerinden başarılı/başarısız olarak tanımlamaktadır. Değerlendirmede 70 puan ve üzerinde alan öğrenciler "başarılı" kabul edilmektedir. Öğrencilerin ERASMUS + hareketliliği deneyimleri, dersin değerlendirme ölçütlerine göre gerekli belgelerin sağlanması koşuluyla seçmeli ders olarak kabul edilmektedir. Üçüncü sınıf tamamlandıktan sonra gerçekleştirilen ERASMUS + hareketliliği CCS 510 seçmeli dersi için, beşinci sınıf tamamlandıktan sonra gerçekleştirilen ERASMUS + hareketliliği ise INT 610 dersi için kabul edilebilmektedir. Öğrencilerin seçmeli ders sonunda doldurdukları portfolio formlarında; seçmeli staj sırasında elde ettikleri kazanımları ve deneyimlerini (en çok yararlandıkları uygulamalar, yeni edindikleri bilgi ve beceriler, çalışma saatlerine-koşullarına uyum, iletişim becerileri, bilimsel metodolojiyi kullanmaları, bilgiye erişimleri, veri/kayıtlara erişimleri, verileri yorumlamaları, sunmaları, hata kaynaklarını tanımlamaları, etik ilkelere uyum, seçmeli stajdan kazanımları vb) örneklerle anlatmaları istenmektedir. Koordinatörler tarafından EYS üzerinden öğrencilerin portfoliolarına yönelik bireysel geribildirimler paylaşılmaktadır. İEÜTF'de altı yıllık tıp eğitimi sürecine yayılmış olarak gerçekleştirilen portfolio uygulamasıyla öğrencilerin öz değerlendirme yapmaları, güçlü yönlerini ve gelişim alanlarını tanımlamaları ve eğiticiler tarafından desteklenerek gelişimlerini sürdürmeleri hedeflenmektedir.

UTEK'24

Anahtar sözcükler: Seçmeli program, öz değerlendirme, portfolio

TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN DUYGUSAL İYİ OLUŞLARI ÜZERİNE NİTEL BİR İNCELEME

Şeyda YURTSEVER GÜRKAN, Hacer NALBANT, Mehmet Ali GÜLPINAR

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi A.B.D, doktora öğrencisi | İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi A.B.D, Doktor öğretim üyesi | Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi A.B.D, Profesör.

Amaç: Tıp fakültesi öğrencilerinin geçirdiği eğitim süreci, tıp eğitiminin zorlu doğasının doğrudan bir sonucu olan yüksek düzeyde stres ile karakterize edilir. Tıp öğrencilerinin zorlu ve stresli deneyimlerinin önemli bir yönü de duygusal boyutudur. Bu duygusal deneyimlerin, öğrencilerin kişisel kaynaklarını zorlayarak duygusal iyi oluşlarını etkilediği belgelenmiştir. Bu çalışmanın amacı, tıp öğrencilerinin eğitim süreçlerinde yaşadıkları duygusal deneyimler, bu deneyimlerin uyandırdığı duygular, kullandıkları duygu düzenleme stratejileri ve tüm bunların duygusal iyi oluşları üzerindeki etkisine ilişkin algıları hakkında fikir edinmektir.

Yöntem: Bu araştırmada veriler 27 katılımcıyla yarı yapılandırılmış derinlemesine görüşmeler yoluyla elde edilmiştir. Verilerin analizi MAXQDA24 programı ile yapılmıştır.

Bulgular: Katılımcıların 13'ü (%48,1) 1.sınıf, 14'ü (%51,9) 4.sınıf öğrencisidir. Bulgular, eğitim programındaki yoğunluğun, sınav stresinin, dersleri yetiştirememe kaygısı ve akademik ertelemenin tıp öğrencilerinin akademik bağlamda yaşadıkları başlıca deneyimler olduğunu göstermektedir. Ayrıca ekonomik zorluklar, arkadaşlık ilişkilerinde yaşanan zorluklar, sosyal hayat ile dersler arasında denge arayışı, hasta hekim iletişimindeki olumsuzluklar, hastaların acılarına tanıklık etme, hekime yönelik şiddet vakaları, hekimleri değersizleştiren sosyal ve politik tutumlar ve bunaltıcı iş yükü de öğrenciler için önemli duygusal zorluklar oluşturmaktadır. Bu duygu yüklü deneyimler nedeniyle öğrencilerin en sık yaşadığı duygular sırasıyla üzüntü, kaygı, stres ve hayal kırıklığıdır. Öğrencilerin duygularını düzenlemek için kullandıkları duygu düzenleme stratejilerinin başında kaçınma ve problemi yeniden değerlendirme gelmektedir. Ruminasyon, olayın etkisini hafifletme ve sosyal destek alma da öğrencilerin kullandığı diğer duygu düzenleme stratejileridir. Öğrencilerin çoğunun duygusal iyi oluşlarına ilişkin olumlu algıya sahip olduğu anlaşılmıştır.

Tartışma ve Sonuç: Tıp eğitiminde öğrencilerin duygusal iyi oluşları; eğitim süreçlerinde yaşadıkları duygu yüklü deneyimler, duygular ve kullandıkları duygu düzenleme stratejilerinden etkilenmektedir. Öğrencilerin duygusal iyi oluşlarına ilişkin olumlu algılarında psikolojik dayanıklılık, sınıf düzeyi, akademik benlik algısı,

UTEK'24

serbest zaman etkinlikleri ve iletişim becerisi gibi faktörlerin etkisi olduğu düşünülmektedir.

Anahtar sözcükler: Tıp fakültesi öğrencisi, Duygusal iyi oluş, Duygusal deneyimler, Duygu düzenleme stratejileri.

UTEK'24

OLAĞAN DIŞI DURUMLARDA TEMEL SAĞLIK HİZMETİ SUNUMU MODÜLÜ: ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ DENEYİMİ

Çağla Okyar1, Erhan Bağcı1, Aslı Boz1 Burak Mete2, Ferdi Tanır2 Nezihat Rana Dişel3, Ömer Taşkın3

1: Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı

2: Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, Halk Sağlığı Anabilim Dalı

3: Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, Acil Tıp Anabilim Dalı

Stockholm Bildirgesi'ne göre tıbbi açıdan olağan dışı durumlar (ODD), belirli bir zaman diliminde sağlık kaynaklarının ihtiyaçları karşılamada yetersiz kaldığı, öngörülemeyen dengesizliklerdir. Son yıllarda depremler, seller, yangınlar, savaşlar, pandemiler, iklim değişiklikleri ve zorunlu göçler gibi krizler, ODD koşullarında çalışacak hekimlere olan ihtiyacı artırmıştır. Buna bağlı olarak, birçok tıp fakültesi müfredatlarına ODD konularını eklemiştir. Türkiye'de de UÇEP 2020'de göç, iklim krizi ve afetler gibi başlıklar yer almıştır. Ancak, ODD koşullarında gereken bilgi, beceri ve tutumlar detaylandırılmamış olup, bu alandaki yeterlilikler henüz netleştirilmemiştir.

Bu çalışmanın amacı, Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi (ÇÜTF) 5.sınıf öğrencileri için yukarıda özetlenen gereksinimler çerçevesinde geliştirilen "Olağan Dışı Durumlarda Temel Sağlık Hizmetleri Modülü" deneyimini paylaşmaktır. Modülde, geleceğin hekimlerinin doğa ve insan kaynaklı ODD koşullarında sağlık hizmeti sunma konusundaki bilgi, beceri ve hazırlıklarını artırmak amaçlanmıştır.

Geçmişte Halk Sağlığı Anabilim Dalı (HSAD) tarafından yürütülen modül, öğretim üyeleri ve öğrencilerden alınan geribildirimler doğrultusunda Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı (TEBAD), HSAD ve Acil Tıp Anabilim Dalı (ATAD) işbirliğiyle yeniden tasarlanmıştır. İhtiyaç analizi için Türk Tabipleri Birliği (TTB) ile Arsuz'da bir atölye düzenlenmiş, ardından fakültede öğrenme hedeflerinin belirlenmesi amacıyla bir program geliştirme atölyesi gerçekleştirilmiştir. Atölye çalışmasına, ODD tıbbının meslekler arası işbirliği gerektiren doğası göz önünde bulundurularak, Çukurova Üniversitesi'ne bağlı fakülteler ve meslek yüksekokullarının ilgili bölümlerinden, ÇÜTF bünyesindeki farklı anabilim dallarından, sağlık alanındaki oda ve sendikalar ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından temsilciler ve konuya ilgi duyan öğrencilerimiz davet edilmiştir. Atölye çalışmasının programı Tablo 1'de gösterilmiştir. Atölye çalışması sonuç raporu yazılarak modül programının öğrenme hedefleri şu şekilde belirlenmiştir:

Bu modülün sonunda öğrenciler:

1. ODD türleri, etkileri ve yönetimi konularında temel kavramları tanımlar,
2. Türkiye'de en sık görülen ODD'lerin etkilerini sıralar,
3. ODD öncesinde, sırasında ve sonrasında temel sağlık hizmetlerinin nasıl planlanacağını, koordine edileceğini ve yürütüleceğini açıklar,
4. Farklı türdeki ODD'de ihtiyaç duyulan acil tıbbi müdahalelerin temel prensiplerini sıralar,
5. Farklı türdeki ODD'de ihtiyaç duyulan seçilmiş acil tıbbi müdahaleleri uygular,
6. ODD'deki olası etik sorunları tanımlar,
7. ODD'de gerekli psikolojik müdahaleleri tanımlar, psikososyal destek hizmetlerini sayarve açıklar.

Tablo 1: Program geliştirme atölyesi programı

Saat	Konu	İçerik	Yöntem	Açıklama
13.00-13.10	Açılış	Tanıtım	Sunum	Programın tanıtımı
13.10-13.45	Giriş	Günümüzde olağan dışı durumlar: Nedenler, sonuçlar, hekimlerin rolü	Isınma ve sunum	İşleyişin açıklanması, tanışma, çalışmanın temel kavramları
13.45-14.45	İhtiyaç tespiti	Olağan dışı durumlarda hekimlerin ihtiyaç duydukları bilgi, beceri ve tutumların tespit edilmesi	Beyin fırtınası	Katılımcıların bilgi, deneyim ve gözlemlerini paylaşmaları
14.45-15.00	Ara			
15.00-16.00	Öğrenme hedeflerinin belirlenmesi	Hekimlerin bilgi, beceri, tutum açıklarının öğrenme hedefleri olarak ifade edilmesi	Küçük grup çalışması	Belirlenmiş ihtiyaçların öğrenme hedefleri listesi olarak ifade edilmesi
16.00-16.30	Değerlendirme ve kapanış	Atölye çalışmasının değerlendirilmesi	Serbest kürsü	

Daha sonra yine TTB'yle Ankara'da "Olağandışı Durumlarda Tıp Eğitimi" paneligerçekleştirilmiştir (https://www.ttb.org.tr/haber_goster.php?Guid=7e7263b0-74a0-11ee-9552-48095692dc98).

Modülün içeriğinin belirlenmesi içinse tüm anabilim dallarına, kitlesel felaket anında beklenen hekim yeterliklerini soran bir resmi yazı gönderilerek görüşleri toplanmıştır. Daha sonra bu yanıtlar birleştirilerek kuramsal ve uygulama dersleri olarak iki ana gruba ayrılmıştır. Uygulama derslerinde Acil Tıp Anabilim Dalı ile küçük gruplarla maket üzerinde tansiyon pnömotoraks durumunda iğne dekompresyon uygulaması ve afet triyajı senaryoları çözümlemeleri yapılmıştır. Modül programı Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2:Olağan dışı durumlarda temel sağlık hizmetleri modülü programı

Günler/Saatler	1. Gün	2. Gün	3. Gün	4. Gün	5. Gün
09:00-09:30	Açılış-Giriş/Ön test (Halk Sağlığı A.D)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Teorik)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Uygulama)	ODD sonrası sağlık hizmetleri ve Bulaşıcı Hastalıklardan Korunma (Halk Sağlığı A.D)	Kitlesel Felaketlerde Yasal Sorumluluklar (Adli Tıp A.D)
09.30-09:40					
09:40-10:10	ODD ve Halk Sağlığı (Halk Sağlığı A.D)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Teorik)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Uygulama)	Epidemiyolojik İzleme ve Hastalık Kontrolü (Halk Sağlığı A.D)	ODD'lerde Etik İlkeler ve Karar Verme Süreçleri (Tıp Tarihi ve Etiği A.D)
10:10-10:20					
10:20-10:50	Temel kavramlar (AFAD)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Teorik)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Uygulama)	Riskli Grupların Belirlenmesi ve Korunması-Çocuk ve Kadınlar (Halk Sağlığı A.D)	ODD'lerde Etik İlkeler ve Karar Verme Süreçleri (Tıp Tarihi ve Etiği A.D)
10:50-11:00					
11:00-11:30	Acil Durum Planlaması, Risk Değerlendirmesi (İş Sağlığı ve Güvenliği)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Teorik)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Uygulama)	Psikolojik İlkyardım (Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü)	Yasal Mevzuat ve Örgütlenme (AFAD)
11:30-11:40					
11:40-12:10	ODD'lerde Sağlık Yönetimi (Halk Sağlığı A.D)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Teorik)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Uygulama)	Psikolojik İlkyardım (Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü)	Yasal Mevzuat ve Örgütlenme (AFAD)
12:10-13:30					
13:30-14:00	ODD Yönetiminde Hekimlerin Rolü (Halk Sağlığı A.D)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Uygulama)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Uygulama)	ODD Senaryoları Üzerinde Uygulamalar ve Simülasyonlar (AFAD)	Değerlendirme-Son Test
14:00-14:10					
14:10-14:40	ODD Eğitimleri, İletişim ve Koordinasyon (AFAD)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Uygulama)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Uygulama)	ODD Senaryoları Üzerinde Uygulamalar ve Simülasyonlar (AFAD)	Kapanış
14:40-14:50					
14:50-15:20	İklim Değişikliği (Halk Sağlığı A.D)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Uygulama)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Uygulama)	ODD Senaryoları Üzerinde Uygulamalar ve Simülasyonlar (AFAD)	-
15:20-15:30					

UTEK24

15:30-16:00	ODD'lerde Çevre Sağlığı (Halk Sağlığı A.D)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Uygulama)	ODD'lerde Klinik Uygulamalar (Uygulama)	ODD Senaryoları Üzerinde Uygulamalar ve Simülasyonlar (AFAD)

Beş günlük olarak geliştirilen modülde, öğrencilerin değerlendirilmesinde maket üzerinde uygulama ve 50 soruluk çoktan seçmeli sınav kullanılmıştır. Katılan 325 öğrenciden 318'i,60 ve üzeri puan alarak başarılı olmuş, başarısız kabul edilen öğrencilere telafi ve bütünleme sınavı uygulanmıştır. Modül programının değerlendirilmesinde öğrenci ve katılan öğretim üyelerinin geribildirimleri alınmıştır. Öğrenciler, özellikle küçük gruplarla yapılan uygulamalı eğitimlerin mesleki gelişimlerine katkı sunduğunu belirtmişlerdir.

Günümüzde artan ODD sıklığı ve yıkıcılığı, ODD tıbbı eğitiminin önemini vurgulamaktadır. Tıp eğitimi, deneyimsel öğrenmeye ve disiplinler arası işbirliğine odaklanarak, hekimleri ODD koşullarında sağlık hizmeti sunumunun zorluklarını aşacak şekilde donatmalıdır. Bu yaklaşımla, krizlere etkin yanıt verebilen ve daha dirençli sağlık sistemlerine katkıda bulunabilen hekimler yetiştirilecektir.

UTEK'24

KLİNİK AKIL YÜRÜTMEYE YÖNELİK BİÇİMLENDİRİCİ TESTLERDE CHATGPT VE UZMAN GERİ BİLDİRİMLERİNİN ÖĞRENMEYE ETKİSİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: RANDOMİZE KONTROLLÜ DENEY

Feray Ekin Çiçek[a], Müşerref Ülker[a], Menekşe Özer[a], Yavuz Selim Kıyak[b]*

[a] *Tıp Öğrencisi, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye*

[b] *Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ankara, Türkiye*

Giriş: ContExtended Questions (CEQ), birden fazla doğru cevaplı, çoktan seçmeli, geri bildirimli sorular yoluyla hastanın öyküsünden tedavisine kadarki süreci basamak basamak içeren bir biçimlendirici (formative) sınav yöntemidir.

Amaç: ChatGPT-3.5 ve uzman geri bildirimlerinin birinci sınıf tıp fakültesi öğrencilerinde öğrenmeye etkisinin karşılaştırılması ve yapay zekanın (YZ) tutarsızlıkları açıklandığında eleştirel yaklaşım düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: 129 birinci sınıf tıp fakültesi öğrencisi ile yürütülmüş randomize kontrollü bir deneydir. Katılımcılar kontrol (uzman) ve deney (ChatGPT) olmak üzere iki gruba rastgele atanarak beş gün boyunca komplike üriner sistem enfeksiyonu (ÜSE), komplike olmayan ÜSE, ve pyelonefrit hakkında CEQ sorularını cevaplamış ve her soru ardından verilen geri bildirimleri okumuşlardır. Gruplar arasında yalnızca geri bildirim metinleri (uzman-ChatGPT) farklıdır. Ardından, CEQ olgularından farklı yapıda ve içerikte, her biri 2-3 sorudan oluşan 12 Anahtar Özellik Sorusu (AÖS) maddesi performans ölçümü (summative) amacıyla kullanılmıştır (birinci test: ilk gün, aynı ikinci test: 10 gün sonra). Ayrıca, katılımcıların yapay zekaya güveni açısından müdahale öncesinde-sonrasında birer anket yapılmıştır. Veriler Jamovi (versiyon 2.2.5) kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Her iki grup arasında birinci testin toplam ($p=0.26$), komplike olmayan ÜSE ($p=0.25$) ve pyelonefrit ($p=0.16$) sonuçları karşılaştırıldığında anlamlı bir fark bulunamamıştır. Ancak komplike ÜSE sorularında uzman grubu lehine anlamlı bir fark görülmüştür ($p<0.001$). İkinci testin toplam ($p=0.57$), komplike olmayan ÜSE ($p=0.31$) ve pyelonefrit ($p=0.05$) sonuçlarında anlamlı bir fark bulunmamışken komplike ÜSE açısından yine uzman grubu lehine anlamlı bir fark görülmüştür ($p<0.001$). Testlerin Cronbach's alpha değeri 0.77-0.76'dır. YZ'nın tutarsızlıklarının açıklanmasının ardından ChatGPT grubunun YZ içeriğine eleştirel bakışı, uzman grubundan anlamlı düzeyde yüksek bulunmuştur ($p<0.05$).

Tartışma ve Sonuç: Biçimlendirici testlerde geri bildirimlerin oluşturulması sürecinde YZ kullanımı verimliliği artırmak için umut vadetmektedir. Ancak yanlış ve tutarsız içerik üretme gibi sınırlılıklarından dolayı, geri bildirimlerin ancak bir uzman tarafından incelendikten sonra kullanılması önemlidir. YZ'nın tutarsızlıklarının sunulması, öğrencilerin YZ içeriğine yönelik gerekli olan eleştirel yaklaşımlarını geliştirmek için faydalı olabilir.

Anahtar Sözcükler: Yapay Zeka, ChatGPT, Klinik Akıl Yürütme, Geri Bildirim, Büyük Dil Modelleri

UTEK'24

UNDERSTANDING FACTORS INFLUENCING MEDICAL SCHOOL SELECTION

Bora Atıcı, Kerem Us, Egemen Doğaner, Umut Yetkil, Nizamettin Efe Günal
Umutcan Koldaş, Hamidreza Pourkavian, Dr. Gözde Kubat, Prof. Dr. Hayati Bilgiç
Baskent Universitesi, Tıp Fakultesi,

1. INTRODUCTION

The decision to pursue a career in medicine is shaped by a wide range of personal, social, and environmental factors. Understanding what motivates students to select medicine and choose specific universities is vital for educators and policymakers. This research, conducted at Başkent University, seeks to explore the various factors influencing medical university choices among high school graduates. Key areas of interest include the role of family background, gender differences, and institutional reputation.

2. AIM

The aim of this study is to identify and analyze the primary factors influencing students' decisions to pursue medicine as a career and their choice of medical school. By exploring demographic and motivational factors, the research intends to shed light on the universal principles that may guide medical school selection and career motivations.

3. METHODOLOGY

A questionnaire was employed to collect data from medical students at Başkent University. The survey included demographic questions as well as rating scales that asked students to evaluate various factors related to their university and career choices. Topics covered included geographic proximity, institutional reputation, academic personnel, and personal reasons for choosing medicine. The data were analyzed to identify patterns and correlations, particularly in relation to family background and gender.

4. FINDINGS

Several key factors emerged from the data, including:

About half of the students were already living in the same city as their university prior to their enrollment.

A majority of students had chosen medicine at a young age, reinforcing the idea of medicine as a "childhood dream."

The most influential factors in selecting a medical school were the presence of a well-equipped hospital, academic staff quality, global reputation, and a favorable student-to-lecturer ratio.

UTEK'24

Parental influence was significant, with students whose mothers worked in healthcare being more likely to cite this as a motivation than students whose fathers worked in healthcare.

Gender differences were observed, with female students showing slightly more humanitarian motivations for pursuing medicine than their male counterparts.

Over half of the students came from households with comfortable income levels, while 10% reported living below optimal financial standards.

5. RESULTS AND DISCUSSION

The results of the study aligned with findings from previous research in other countries, suggesting the presence of universal principles in the factors guiding medical school choice. Early career decision-making, especially the idea of pursuing medicine as a childhood dream, appeared as a dominant theme. Additionally, the data highlighted the influential role of mothers in the healthcare field, suggesting that maternal influence plays a stronger role in career choice than paternal influence for these students. The slight gender differences observed, particularly the humanitarian motivations among females, offer an area for further research.

UTEK'24

This study, conducted at Başkent University, provides valuable insights into the decision-making process of medical students. The findings can serve as a basis for future research across other medical institutions, allowing for a broader understanding of the factors that influence medical career and university selection.

6. KEY WORDS

Medical education, university selection, career motivation, parental influence, gender differences

ANESTEZİ ASİSTANLARI İÇİN AMELİYATHANE ÖĞRENME ORTAMI ÖLÇEĞİ GELİŞTİRİLMESİ

Gülşen Taşdelen Teker, Çiğdem Kanburoğlu, Cüneyt Orhan Kara
Hacettepe Üniversitesi | Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi | Pamukkale Üniversitesi

GİRİŞ: Eğitim ortamlarının etkin bir şekilde değerlendirilmesi, bu eğitimin kalitesini doğrudan etkileyen önemli bir unsurdur. Anestezi uzmanlık eğitiminde büyük yer alan ameliyathane öğrenme ortamlarının doğru olarak değerlendirilmesi, tıp eğitiminin kalitesini ve dolayısıyla sağlık sunum kalitesini etkilemektedir. Mevcut ölçekler, kültürel farklılıklar ve eğitim ihtiyaçlarındaki değişimler nedeniyle yetersiz kalmaktadır ya da hedef kitleye yönelik hazırlanmamıştır.

AMAÇ: Bu çalışma, Türkiye'deki anestezi uzmanlık öğrencilerinin eğitim ortamlarını değerlendirmek için yeni bir ölçek geliştirmeyi amaçlamaktadır.

YÖNTEM: Metodolojik ölçek geliştirme çalışması kapsamında, alan uzmanları tarafından ölçeğin maddelerinin içerik geçerliliği değerlendirilmiştir. Araştırma grubu, Türkiye'nin 23 farklı şehrinde eğitim gören 358 anestezi asistanıdır. Yapı geçerliliği için açımlayıcı faktör analizi yapılmış ve beş faktörlü yapı ortaya çıkarılmıştır.

BULGULAR: Ölçek, eğitim programı, iş yükü, fiziksel çevre, takım dinamikleri ve eğitim kaynakları olmak üzere beş faktörden oluşmaktadır. Ölçeğin geçerliliği, yapılan analizlerle desteklenmiştir. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda, beş faktörün öğrenme ortamını etkileyen ana bileşenler olduğu doğrulanmıştır. Ölçek tarafından açıklanan toplam varyans %54,3 olup, bu sonuç ölçeğin eğitim ortamının geniş bir yelpazesini kapsadığını göstermektedir. Güvenirlik analizleri, ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu ortaya koymuştur. Cronbach alfa değerleri .70 ile .90 arasında değişmekte, McDonald omega ve test-tekrar test yöntemleri ile elde edilen sonuçlar ölçeğin zaman içinde istikrarlı olduğunu göstermektedir. Ayrıca, maddeler arası ve alt-üst grup karşılaştırmaları yapılarak ölçeğin farklı öğrenci grupları arasında ayrım yapabilme gücü test edilmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ: Geliştirilen ölçek, anestezi uzmanlık öğrencilerinin ameliyathane eğitim ortamlarını etkin bir şekilde değerlendirmekte ve mevcut ölçeklere kıyasla daha kapsamlı ve güncel bir değerlendirme sunmaktadır. Bu çalışmanın sonuçları, ölçeğin uluslararası alanda da geçerli ve güvenilir bir değerlendirme aracı olarak kullanılabileceğini göstermektedir.

ANAHTAR SÖZCÜKLER: Anestezi Uzmanlığı, Ameliyathane, Ölçek Geliştirme, Öğrenme Ortamı.

UTEK'24

COVID- 19 PANDEMİ SÜRECİNİN ACİL TIP ASİSTANLARININ EĞİTİMİNE ETKİSİ VE İŞ GERGİNLİĞİ ÖLÇEĞİ ANKETİ

İffet TİFTİKÇİ [1], Kemal ALİMOĞLU[2]

1.Sağlık Bilimleri Üniersitesi Gaziantep Şehir Hastanesi Acil Tıp Kliniği

2. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitim Anabilim Dalı

GİRİŞ: SARS COV-2 (COVID-19 etkeni) 2019 Aralık ayında Çin'in Wuhan kentinden başlamış, yayılma hızı ve görüldüğü ülkelerin artması nedeniyle Mart 2020 döneminde Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından pandemi ilan edilmiştir. Küresel salgın nedeniyle ülkeler farklı önlemler alarak pandeminin yayılmasını engellemek, boyutların büyümesinin önüne geçmek için çeşitli önlemler almış ve kısıtlamalar uygulamışlardır. Eğitimin her basamağında yüz yüze eğitime, ara verilmesi bu önlemlerden birisidir. Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK), üniversitelerde verilen lisans, yüksek lisans ve doktora derslerinin dijital olanaklarla uzaktan eğitim yoluyla yürütülmesine karar vermiştir. Dinamik bir süreç olan tıp eğitiminin her bileşeni bu karardan etkilenmiştir**.** Tıp Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği mezuniyet öncesi tıp eğitiminde bu olağanüstü dönemde, hızlıca hayata geçirilebilecek önerilerde bulunmuştur. Tıpta uzmanlık eğitimi için benzer öneriler çalışmamızın gerçekleştiği dönemde bulunmamaktadır.

AMAÇ: Covıd 19 - pandemi sürecinin, acil tıp kliniklerinde eğitim almakta olan araştırma görevlilerinin eğitimleri ve işe bağlı gerginlikleri üzerindeki etkisini araştırmaktır.

YÖNTEM: Çalışmamız kesitsel bir çalışmadır. 2 bölümden oluşan ve İşe Bağlı Gerginlik Ölçeği'ni de kapsayan bir çalışma anketi hazırlanmıştır. Anket pandemi döneminde çalışan acil tıp asistanlarına yüz yüze ve online olarak uygulanmıştır.

BULGULAR: 150 anket verisi incelenmiştir. Katılımcılar eğitim araştırma ve üniversite hastanelerinde eğitim almaktadırlar. Süreç boyunca asistanlar sıklıkla sağlık bakanlığı bilimsel kılavuzu güncel bilgileri takip etmiş, kişisel koruyucu ekipman kullanımı ve temininde zorlanmış, kimi zaman kendisini acil serviste yalnız hissetmiş ve büyük ölçüde eğitimlerinin azaldığını belirtmiştir. İşe Bağlı Gerginlik Ölçeği puan ortalamaları beklenenin üstünde yüksek çıkmıştır. Ankete katılan 41 asistan acil tıp seçiminden pişman olduğunu belirtmiştir.

TARTIŞMA VE SONUÇ: Acil servisler doğası gereği stresli ortamlardır. Olağanüstü durumlarda bu stres faktörüne, bulaşıcı hastalıklardan korunma, çalışma saatleri içinde kendini yalnız hissetme, eğitimin aksaması gibi faktörlerin eklenmesi

UTEK'24

gerginliği arttırmaktadır. Bilinen formal eğitimlerin aksaması; foamed siteleri, online sempozyumlar gibi alternatiflerin önemini göstermiştir.

ANAHTAR KELİMELER: Tıp Eğitimi, Acil Tıp Eğitimi, COVID 19 Pandemisi

UTEK'24

SANAL HASTA İLE KLİNİK AKIL YÜRÜTME SÜRECİNE YÖNELİK ÖĞRENCİ DENEYİMLERİNİN İNCELENMESİ

Şengül Erden, Alper Bayazıt, İpek Gönüllü
Ankara Üniversitesi, abayazit@ankara.edu.tr

Giriş: Hastaların hastanede yatma süresinin kısalması, hastalık bakımının daha çok kronik hastalıklara kayması ve bu hastaların hastalık yönetiminin hastane dışında yönetilmesi gibi nedenler tıp fakültesi öğrencilerinin hastalarla etkileşime girmesini ve onlardan öğrenmesini güçleştirmektedir (Huang vd., 2007). Bu durum tıp eğitiminde simülasyon uygulamalarının kullanılmasını yaygınlaştırmıştır. Bu uygulamalardan bir tanesi de sanal hasta uygulamalarıdır. Sanal hasta, 'sağlık hizmeti ve tıbbi eğitim, öğretim veya değerlendirme amacıyla gerçek yaşam klinik senaryolarının etkileşimli bilgisayar simülasyonu olarak tanımlanmaktadır (Ellaway vd., 2006). Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde geliştirilen öğrenme analitiğine dayalı sanal hasta simülasyonu da klinik akıl yürütme sürecinin incelenmesine ve öğrencilere anlık geribildirim vermeye olanak sağlamaktadır.

Amaç: Bu çalışmada Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde Dönem 3 öğrencileri için yürütülen sanal hasta ile klinik akıl yürütme deneyimlerinin incelenmesini amaçlamaktadır.

Yöntem: 2023-2024 bahar döneminde dersi seçen ve çalışmaya katılmaya gönüllü olan 46 öğrenci ile gerçekleşmiştir. Son derste derse yönelik görüşlerini açık uçlu olarak yazacakları soruların yer aldığı geribildirim formu verilerek formu doldurmaları istenmiştir veriler tema analizi ile incelenmiştir.

Bulgular: Veri analizi sonucunda öğrencilerin büyük bir kısmının sanal hasta uygulamalarını gerçeğe yakın buldukları, klinik akıl yürütme becerilerini geliştirdiğini ve kendilerini kliniğe hazırladığını düşündükleri görülmüştür. Ek olarak, uygulama sonunda verilen geribildirimleri de olumlu görmektedir. Öğrenciler bazı olgularda test sonuçlarının olmamasını ve bazı teknik sorunları olumsuz yön olarak görmektedir. Genel olarak öğrenciler bu dersi almaktan memnun olduklarını ve tıp fakültesinde zorunlu ders olarak verilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

Sonuç: Sanal hasta uygulamaları öğrencilere gerçeğe benzer deneyimler yaşatmaktadır ve öğrencilere klinikte hasta ile görüşme hissi yaşatmaktadır. Bu nedenle klinik öncesi dönemde öğrencilere sanal hasta uygulamalarının artırılması öğrencilerin gerçek hasta ile karşılaşmadan önce senaryo çeşitliliği ile deneyim kazanmasına katkı sağlayabilir.

Anahtar Sözcükler: Sanal hasta, tıp eğitimi, klinik akıl yürütme, öğrenci deneyimleri

UTEK'24

TIP EĞİTİMİNDE TERS-YÜZ EĞİTİM MODELİNE YÖNELİK NİCEL YAKLAŞIM: BİBLİYOMETRİK ANALİZ

Okan Aydoğan, Arkut Berkin Yetim, Burcunur Aydın, Ayşegül Çopur Çiçek
İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, İstanbul, aysegul.copur@medipol.edu.tr

Giriş

Flipped Classroom (Ters Yüz Sınıf) modeli, eğitimdeki geleneksel yöntemlerin ötesine geçerek öğrencilere daha aktif ve katılımcı bir öğrenme deneyimi sunmayı amaçlayan modern bir pedagojik yaklaşımdır. Bu yöntem, öğretim sürecini tersine çevirir; öğrenciler, sınıf dışındaki zamanlarında ders materyallerini çalışır ve sınıfta bu bilgileri daha derinlemesine tartışma, analiz etme ve uygulama fırsatı bulurlar.

Amaç

Bu çalışmada ters-yüz eğitim modeli ile ilgili yayınlanmış olan mevcut literatür irdelenerek tıp eğitimindeki yerinin, sınırlarının, iş birliklerinin araştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem

Çalışmamızda, diğer veri tabanlarına göre daha fazla avantaja sahip olması ve daha fazla yayın sonucu vermesi nedeniyle Scopus veri tabanı kullanılmıştır. Bibliyometrik analiz ile elde edilen verilerin görselleştirilmesi ve haritalandırılması özellikle konu ile ilgili araştırma alanlarının belirlenmesinde faydalı olmaktadır. Ağ haritaları oluşturmak için kullandığımız VOSviewer programı, bibliyometrik analiz çalışmalarında elde edilen verilerin veri madenciliği yöntemiyle görselleştirilmesi için kullanılan popüler bir uygulamadır.

Literatür taraması 31 Ağustos 2024 tarihinde gerçekleştirilmiş ve günlük veri tabanı güncellemelerinden kaynaklanan yanlılığı önlemek için tüm veriler aynı gün veri tabanından Microsoft Excel 365'e aktarılmıştır.

Elde edilen verilerin nicel ve nitel analizleri yayın sayısı, konu, dil, dergi, ülke, yazar, yıl, kurum ve en çok atıf alan yayınlar açısından değerlendirilmiştir. Bibliyometrik analiz ile toplanan veriler, anahtar kelime ve iş birliği bağlantılarını görselleştirmek için VOSviewer programı kullanılarak analiz edilmiştir. Toplanan verilerin frekans, yüzde ve aritmetik ortalama değerleri Microsoft Excel aracı kullanılarak hesaplanmıştır.

Bulgular

Yapılan araştırmalara göre, bu modelle ilgili 4019 bilimsel yayın bulunmaktadır ve bunların 300 tanesi tıp alanına yönelik orijinal araştırma kategorisinde yer almıştır. Yayınların 236'sı atıf alırken, toplamda 3585 atıf yapılmıştır. En çok yayın yapılan

UTEK'24

dergi The Journal of Teaching and Learning Resources, en çok çalışma yapılan kurum ise Kaliforniya Üniversitesi'dir.

Özellikle Amerika Birleşik Devletleri, bu model üzerine en çok yayın yapan ve en çok atıf alan ülke olarak öne çıkmaktadır. Türkiye'den ise iki orijinal araştırma yapılmış olup, her iki çalışma da "Turkish Journal of Biochemistry" dergisinde yayımlanmıştır.

VOSviewer programıyla yapılan anahtar kelime analizine göre en sık kullanılan anahtar kelimeler "tıp eğitimi", "etkin öğrenme", "karma öğrenme", "olgu temelli öğrenme" ve "simülasyon" olarak sıralanmaktadır (Şekil 1).

Tartışma ve Sonuç

COVID-19 pandemisi, eğitimde dijitalleşmeyi hızlandırmış ve Flipped Classroom modelinin çevrim içi eğitim süreçlerine entegrasyonunu artırmıştır. Pandemi sırasında, özellikle tıp öğrencileri için çevrim içi ders materyalleri ve simülasyonlar daha yaygın hale gelmiştir. Yapılan araştırmalarda, bu modelin pandemi döneminde çevrim içi ve karma (blended) öğrenme yöntemleriyle birleştirilmesinin öğrenci başarısı ve memnuniyeti üzerinde olumlu etkileri olduğu görülmüştür. "*Using Technology to Maintain the Education of Residents During the COVID-19 Pandemic*" başlıklı makale, bu konuda en çok atıf alan çalışma olarak dikkat çekmektedir ve COVID-19'un eğitimdeki dijital dönüşümü hızlandırdığını göstermektedir.

Tıp eğitiminde, karmaşık cerrahi prosedürlerin ya da tanı süreçlerinin simülasyonları, öğrencilerin gerçek hayattaki uygulamalara daha iyi hazırlanmasını sağlar. VOSviewer programıyla yapılan anahtar kelime analizine göre, "aktif öğrenme", "e-öğrenme" ve "karma öğrenme" terimleri Flipped Classroom ile en sık ilişkilendirilen kavramlar arasında yer almaktadır.

Tıp eğitimi gibi zorlu ve detaylı bilgi gerektiren alanlarda, bu modelin yaygın olarak benimsenmesi, öğrenci başarısını ve mesleki becerileri önemli ölçüde artırabilir. ABD başta olmak üzere birçok ülkede bu konuda yapılan bilimsel çalışmalar, Flipped Classroom modelinin eğitimde devrimsel bir yaklaşım olduğunu ortaya koymaktadır. Türkiye'de ise bu modelin tıp eğitimine entegrasyonu henüz sınırlı olup, daha fazla araştırma ve uygulamaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Flipped Classroom (Ters-Yüz Öğrenme), Tıp Eğitimi Veri, Bibliyometrik Analiz

UTEK'24

SYSTEMATIC REVIEW OF TEAM-BASED LEARNING IN GRADUATE MEDICAL EDUCATION IN CLINICAL RESIDENCY EDUCATION

Haldun AKOGLU[1], Kaan Mert GUVEN[2], Ayse Melike SAHINER[3], Levent ALTINTAS[4]

1PhD Student, Acibadem Mehmet Ali Aydinlar University, School of Medicine, Department of Medical Education, Istanbul, Turkey; Professor of Emergency Medicine, Marmara University School of Medicine Department of Emergency Medicine, Istanbul, Turkey

2 Research Assistant and PhD Candidate, Acibadem Mehmet Ali Aydinlar University Institute of Health Sciences, Department of Medical Education, Istanbul, Turkey

3 Associate Professor of Medical Education, Acibadem Mehmet Ali Aydinlar University, School of Medicine, Department of Medical Education, Istanbul, Turkey

4 Associate Professor of Medical Education, Acibadem Mehmet Ali Aydinlar University, School of Medicine, Department of Medical Education, Istanbul, Turkey

Background: Team-Based Learning (TBL) is an active learning strategy that has gained traction in medical education, particularly at the undergraduate level. However, its implementation and effectiveness in graduate medical education, specifically within clinical residency programs, remain less explored.

Objective: This systematic review aims to evaluate the implementation and outcomes of TBL within clinical residency training programs.

Methods: A comprehensive literature search was conducted across PubMed, EMBASE, ERIC, and CINAHL databases from inception to August 2024. Studies were included if they focused on the use of TBL in clinical residency programs and reported empirical outcomes. The review followed the Arksey and O'Malley scoping review framework and adhered to PRISMA-ScR guidelines.

Results: Fifteen studies met the inclusion criteria, predominantly originating from internal medicine, pediatrics, and surgery residency programs in the United States. The implementation of TBL was associated with improved resident engagement, satisfaction, and educational outcomes, including higher scores on the In-Training Examination (ITE). However, challenges such as low pre-reading compliance and varying attendance rates were noted.

Conclusions: TBL appears to be a feasible and effective educational strategy in clinical residency programs, with potential benefits in enhancing learning outcomes. Nonetheless, further research is needed to address the challenges in implementation and to establish best practices for broader adoption across various specialties.

UTEK'24

İZMİR EKONOMİ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI İNTÖRNLÜĞÜ KAPSAMINDA YÜRÜTÜLEN YAŞAM BİÇİMİ DEĞERLENDİRMESİ VE DANIŞMANLIĞI EĞİTİMİ

İnt. Dr. Arda Bahşi, İnt. Dr. Batuhan Çiftçi, Prof. Dr. Kamer Mutafoğlu, Prof. Dr. Gönül Dinç Horasan
İzmir Ekonomi Üniversitesi

Giriş: Dünyada ve ülkemizde bulaşıcı olmayan hastalıklar, morbidite ve mortalite nedenleri arasında en önemli grubu oluşturmaktadır. Sağlıksız beslenme, fiziksel inaktivite, tütün ve alkol kullanımı, uyku sorunları, stres gibi yaşam biçimi faktörleri, bu hastalıkların ortaya çıkışında ve hastaların erken dönemde sakat kalmasında ya da genç yaşta ölmesinde etkilidir. Bu nedenle, tıp eğitiminde toplumun ve bireylerin yaşam biçimini geliştirecek hekimler yetiştirilmesi önem taşımaktadır. İEÜTF programında yaşam biçimi tıbbı, önemli bir tema olarak ele alınmakta, programın 3. yarıyılında HSP 201 Yaşam Biçimi Tıbbı dersi verilmekte, bunun yanı sıra tüm program süresince dikey ve yatay entegrasyonu yapılmış bir tema olarak ele alınmaktadır.

Amaç: 2024-25 eğitim yılında Halk Sağlığı İntörnlüğü stajının "Sağlık eğitimi verebilecektir" öğrenme çıktısına erişimi için kampüs ortamında yaşam biçimi değerlendirmesi yapma ve danışmanlık vermeye yönelik bir eğitim etkinliği uygulanmaya başlanmıştır. Bu yazının amacı, bu eğitim programını tanıtmaktır.

Yöntem: Etkinlik ilk olarak Ağustos ve Eylül 2024'de iki intörn grubunda yürütülmüştür. Yaşam biçimi alanlarından beslenme, tütün ve uyku konusunda yetişkinlerde değerlendirme yapmak üzere görüşme formları oluşturulmuştur. Etkinliğin ilk gününde öğrencilere motivasyonel görüşme konusunda ders verilmiş ve görüşme formları tanıtılmıştır. Etkinlik öncesinde, öğrencilerin İlçe Sağlık Müdürlüğü stajlarında Sağlıklı Hayat Merkezlerinde beslenme ve tütün bırakma danışmanlığına katılıp gözlemlemiş olmalarının da öğrencilerin hazırlığına katkı sağladığı düşünülmektedir.

Etkinliğin ikinci gününde, öğrenciler kampüs ortamında görüşmeler yapmış, yaşam biçimini geliştirmeye yönelik önerilerde bulunmuşlardır. Etkinlikte, Konak İlçe Sağlık Müdürlüğü Sağlıklı Hayat Merkezi'nden (SHM) bir hekim ve bir hemşire de bulunmuş, öğrenciler görüşme sonrasında verecekleri öneriler konusunda danışmışlardır. Kişilere yaşam biçimi danışmanlığı için başvurabilecekleri kurumlar (aile hekimleri ve SHM listesi, iletişim bilgileri) ve uyku hijyeni için öneriler basılı olarak verilmiştir.

Etkinlikte toplam 24 intörn hekim, 117 kişide yaşam biçimi değerlendirmesi yapıp önerilerde bulunmuştur. Öğrencilerden bir değerlendirme raporu hazırlamaları istenmiş, raporlarında görüşmelerde yaşam biçimi konusunda saptadıkları sorunların neler olduğu, hangi önerilerde bulunduklarını belirtmişler, ayrıca etkinliğin eğitimleri üzerine etkisini de değerlendirmişlerdir. Bulgular bölümünde, intörn hekim raporlarının sonuçları özetlenmiştir.

Bulgular: Öğrencilerin sıklıkla saptadığı sorunlar beslenme için sık şekerli atıştırmalık tüketme (%41.7), yetersiz sebze ve meyve tüketimi (%33.3), et ve süt ürünleri tüketiminin yetersiz olması (%45.8), tuz tüketiminin fazla olması (%15.7); uyku için uykudan önce kahve, alkol içme, yemek yeme (%29.2), yetersiz uyku süresi (%25.0), uykuya dalma süresinin uzun olması (%16.7), egzersiz yapma (%4.2), telefon kullanma (%4.2) olarak saptanmıştır. Görüşülen kişilerin %50'si sigara içiyor, %8.3'ü sigarayı bırakmış olarak saptanmıştır. Öğrenciler görüşme sonrasında sağlıklı beslenme , uyku hijyeni ve sigarayı bırakma konusunda önerilerde bulunmuşlardır.

Sonuç: Halk Sağlığı stajı kapsamında yürütülen "Yaşam Biçimi Değerlendirme ve Danışmanlığı" konusundaki eğitimin, hem öğrenci eğitimi hem de toplumsal katkı açısından yararlı olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Yaşam biçimi, beslenme, uyku, tütün, motivasyonel görüşme, halk sağlığı stajı

UTEK'24

İSTANBUL BEYKENT ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİNDE İNTÖRN KARNESİ İYİLEŞTİRME ÇALIŞMASI

[1]Selva ZEREN, [2]Rıza RIZALAR

1İstanbul Beykent Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi AD. selvazeren@beykent.edu.tr

2İstanbul Beykent Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Cerrahisi AD. rizarizalar@beykent.edu.tr

Giriş: İntörn karnesi; içerdiği yetkinlikler listesi, eğitim toplantılarına katılım, nöbet gibi klinik etkinlikler, öğrenci ve öğretim üyesi geribildirimleri gibi farklı yönlerden yapılan değerlendirmeleri bir araya topladığı için eğitim sürecinin değerlendirilmesinde yararlı bir araçtır. İntörn karnesi, online eğitim platformu modülü olarak tasarlanabildiği gibi kağıda basılı olarak da kullanılabilmektedir.

Amaç: Bu çalışmada İstanbul Beykent Üniversitesi Tıp Fakültesinin ilk sürüm basılı intörn karnesinin iyileştirme süreci konu edilmektedir.

Yöntem: Üniversitemizde 2023-2024 eğitim yılı öncesinde intörnlük dönemi zorunlu stajları için ayrı ayrı ve seçmeli stajı için her anabilim dalı tarafından kullanılabilecek ortak bir karne oluşturulmuştur. 2024-2025 eğitim yılı hazırlık sürecinde mevcut zorunlu staj karnelerinde yer alan temel hekimlik uygulamaları ilgili anabilim dalları tarafından gözden geçirilmiştir. Seçmeli staj için ise Ulusal Çekirdek Eğitim Planı temel alınarak anabilim dalları özelinde temel hekimlik uygulamaları listesi taslağı oluşturulmuştur. Anabilim dallarından gelen geribildirimler doğrultusunda seçmeli staj intörn karneleri düzenlenmiştir. Bu çalışmaya paralel olarak intörnlük dönemi usul ve esaslarında da iyileştirmeler yapılmıştır.

Bulgular: Mevcut zorunlu staj intörn karnelerinde bulunan toplam 228 temel hekimlik uygulaması gözden geçirilmiştir. Yapılan iyileştirmeden sonra zorunlu stajların intörn karnelerinde toplam 306 madde bulunmaktadır. Bu artışta en büyük pay; temel hekimlik uygulamalarının Halk Sağlığı stajında 15'ten 51'e, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları stajında 3'ten 18'e çıkmasından kaynaklanmıştır. Seçmeli stajlar için ise 20 stajda toplam 647 temel hekimlik uygulaması tanımlanmıştır. Maddeler, karnelerin tamamında kayıt tutma ve raporlama, öykü ve fizik muayene, girişimsel ve girişimsel olmayan uygulamalar ve bilimsel araştırma ilke ve uygulamaları başlıkları altında gruplanmıştır. Karnelerin ilk sürümünde bulunmayan yetkinlik düzeyi ve eğitim toplantıları başlıkları eklenmiştir. Sorumlu öğretim üyesi geribildirimi bölümü ayrıntılandırılmıştır.

Tartışma ve Sonuç: İntörn karnesi iyileştirme çalışmasının her eğitim dönemi öncesinde yapılmasının intörnlük dönemi eğitim planının güncellenmesine

katkısının olacağı düşünülmektedir. Bu iyileştirme sürecine intörn hekimlerin de katılması daha kullanışlı bir karne düzenlenmesine ve e-karne modülü ya da basılı karne kullanımı tercihinin ortaya çıkmasına yardımcı olacaktır.

Anahtar Sözcükler: İntörnlük dönemi, İntörn karnesi, Temel hekimlik uygulamaları

UTEK'24

SON SINIF TIP ÖĞRENCİLERİNİN ALDIKLARI AKRAN EĞİTİCİ EĞİTİMİ KONUSUNDAKİ DÜŞÜNCELERİ

Ahmet Kayhan KORKUSUZ[1], Abdulkadir GÜVENÇ[2], Selver YAŞAR[3]
Samet ALTINAY[4] , Hülya AKAN[5]

[1] *İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem V Öğrencisi*

[2] *İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem II Öğrencisi*

[3] *İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem I Öğrencisi*

[4] *İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem VI Öğrencisi*

[5] *İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı*

1. GİRİŞ

Formal akran/yakın akran eğitiminin mezuniyet öncesi tıp eğitimine etkisi üzerinde oldukça fazla çalışma yapılmıştır ve eğitim süreçlerinde birçok alandaki olumlu etkileri gösterilmiştir. Fakültemizde akran eğitici programı 2021 yılında pilot olarak başlamış olup bu yıl itibariyle dördüncü yılına girmiştir. Programın etkisi üzerine yapılan çalışmaların eğitim alan hem de eğitim veren öğrencilere çeşitli alanlarda olumlu katkıları olduğunu göstermiştir.

2. AMAÇ

Son sınıf tıp fakültesi öğrencilerine yönelik gerçekleştirilen akran eğitici eğitimi hakkında öğrencilerin görüşlerini değerlendirmektir.

3. YÖNTEM

Açık uçlu sorulardan oluşan kesitsel anket çalışmasıdır. Araştırmanın örneklemini 2024-2025 akademik dönem başlangıcında eğitimleri tamamlayan akran eğitici öğrencileri oluşturmaktadır. Dönem VI öğrencilerinin eğitim sonrası 5'li likert sorularına verdikleri geri bildirim yanıtları değerlendirilmiştir.

4. BULGULAR

Eğitim sonrası 5'li likert sonuçları dikkate alındığında öğrencilerin eğitimden memnun kaldıkları ve bu eğitim sonrasında başlayacakları Akran Eğitici görevleri için yetkin olduklarını düşündükleri izlenmiştir.

Eğitim öncesi yapılan program beklentisi anketinde öğrenciler alacakları eğitici eğitimden beklentilerini "Akran Eğitmenliği ve Program Hakkında Bilgi Sahibi Olmak ve Akran Eğitici Tecrübesi Kazanmak" olarak belirtmişlerdir.

Tablo: Eğitime katılan öğrencilerin eğitimle ilgili 5'li likert sorularına verdikleri cevapların ortalamaları

	Ortalama	Min-Max	SD

UTEK'24
ATLAX
utekon.org info@utekon.org utekon_org

N=36			
Aldığım eğitim beklentilerimi karşıladı.	4,67	3,00-5,00	0,54
Aldığım eğitim eğitici niteliklerimin gelişmesine katkıda bulundu	4,56	2,00- 5,00	0,65
Bundan sonraki eğitim-öğretim süreçleri de AKREP üyesi olarak bu eğitimde öğrendiğim yöntemleri kullanabilirim.	4,88	4,00-5,00	0,32
Bundan sonraki ölçme değerlendirme süreçlerinde AKREP üyesi olarak bu eğitimde öğrendiğim yöntemleri kullanabilirim.	4,80	4,00-5,00	0,40
Eğiticimizin gelişimime olumlu katkısı oldu.	4,78	4,00-5,00	0,42
Aldığım eğitim öğretici ve verimliydi.	4,58	3,00-5,00	0,65
AKREP programına katılmamın kariyer tercihlerimi etkileyeceğini düşünüyorum.	3,80	1,00-5,00	1,12
Aldığım eğitimin profesyonel kimliğimi olumlu yönde etkilediğini düşünüyorum	4,58	3,00-5,00	0,65
Aldığım eğitimden kazanımlarımı mesleki yaşantımın AKREP programı dışındaki alanlarda da kullanabileceğimi düşünüyorum.	4,53	2,00-5,00	0,77

SD: Standart Sapma, N= Öğrenci Sayısını ifade etmektedir.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Medipol Tıp Fakültesi son sınıf öğrencilerinden eğitimin sonrasında toplanan geri bildirimler; akran eğitici programının eğitim tasarımı ve içeriğinin öğrenciler tarafından son sınıflarında sürdürülebilir olup meslek hayatlarında kullanılabilir bir kazanım olarak yorumlandığını göstermektedir. Son sınıf öğrencilerinin yıl içerisinde gerçekleşecek probleme dayalı öğrenme oturumları ve beceri eğitimlerinde görev almaya başladıktan sonraki süreçlerinin izlenmeye devam edilebileceği sonucuna varılmıştır.

6. ANAHTAR KELİMELER: Akran eğitici eğitimi, Memnuniyet.

TIP ÖĞRENCİLERİNİN AKRAN EĞİTİCİ PROGRAMINA KATILMALARINDAKİ MOTİVASYONEL FAKTÖRLER

Ahmet Kayhan KORKUSUZ[1], Abdulkadir GÜVENÇ[2], Selver YAŞAR[3] , Samet ALTINAY[4] , Hülya AKAN[5]

[1] *İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem V Öğrencisi*

[2] *İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem II Öğrencisi*

[3] *İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem I Öğrencisi*

[4] *İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem VI Öğrencisi*

[5] *İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı*

1. GİRİŞ

Formal akran/yakın akran eğitiminin mezuniyet öncesi tıp eğitimine etkisi üzerinde oldukça fazla çalışma yapılmıştır ve eğitim süreçlerinde birçok alandaki olumlu etkileri gösterilmiştir. Fakültemizde 2021 yılından itibaren yürütülen akran eğitici programı öğrencilerin yüksek katılımıyla devam etmektedir ve izlenen sonuçlar olumludur.

2. AMAÇ

Akran eğitici adaylarının akran eğitici programına gönüllü olarak katılmalarındaki motivasyonlarını etkileyen faktörleri değerlendirmektir.

UTEK'24

3. YÖNTEM

Çalışma yöntemi niteliksel çalışma olarak belirlenmiştir. İlgili araştırma 2024-2025 akademik yıl başlangıcında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini 2024-2025 akademik dönem başlangıcında aday öğrencilerinin tamamı oluşturmaktadır. Öğrencilerin eğitimden beklentileri ile ilgili açık uçlu sorulara verdikleri cevaplar metin haline getirilerek klasik metin analizi ile ham veri kodlanarak tematik analiz yapılmıştır.

4. BULGULAR

Metin analizlerinde ortaya çıkan ortak temalar şunlardır

ANA TEMALAR	ALT TEMALAR
AKREP Programı Beklentileri	Akran Eğitmenliği ve Program Hakkında Bilgi Sahibi Olmak Akran Eğitici Tecrübesi Kazanmak
Kişisel Gelişime Katkısı	Eğitici Becerisi Kazanma

	İletişim Becerilerini Pekiştirme Bütüncül Bakış Açısı Kazanma
İntörnlük Dönemine Katkısı	Tıbbi Bilgilerini Pekiştirme ve Güncelleme Tıbbi Konularda Bütüncül Düşünebilme Derin Analiz Yeteneğini Geliştirme Çevre ve Çalışma Ortamının Üzerinde Olumlu Etki Tartışma yönetme becerisini geliştirme Klinik Beceriye Katkı
Meslek Hayatına Etkisi	Eğitici hekim kimliğinin gelişmesi İyi iletişimci hekim kimliğine katkı Sunum Becerilerinin Gelişmesine Olumlu Katkı Empati yeteneği yüksek bir hekim olma Liderlik Becerisi Kazanma Uzmanlık Bilgilerini Öğrenmede Kolaylık Sağlama
Kariyer Gelişimi	Mesleki Ağ Oluşturmada Kolaylık Öğrenci cv sine katkı Şimdi ve gelecekte tıp eğitimine eğitici olarak katkı Yurt dışı kariyer planına katkısı
Sosyal İlişkiler	Diğer Öğrenciler ile İletişim Kurma Alt Dönem Öğrenciler ile Tecrübe Paylaşımı

UTEK'24

Eğitim öncesi sorulan öğrenci sorularına verilen geri bildirimler incelendiğinde, öğrencilerin eğitime dahil olma noktasında farklı motivasyon ve hedeflere sahip olduğu izlenmektedir.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Medipol Tıp Fakültesi son sınıf öğrencilerinin Akran Eğitici Programını tercih etmelerindeki motivasyonel faktörler incelendiğinde bu motivasyonların öğrencilerin kişisel gelişim, intörnlük dönemi, meslek hayatına etkisi, kariyer gelişimi ve sosyal ilişkiler ana temalarında toplandığı ve güçlü alt temalara sahip oldukları izlenmiştir. Öğrencilerin motivasyonel faktörlerinin sürdürülebilirliğinin akran eğitici oldukları dönem içerisinde izlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

6. ANAHTAR KELİMELER: Tıp eğitimi, Akran eğitici eğitimi

TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN DERS ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARININ VE KRONOBİYOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN İRDELENMESİ

Ayşegül Çopur Çiçek[1,2] Zeynep Eş Köse[1], Pakize Yiğit[3], Ayşe Güliz Dirimen Arıkan[4] Bedia Gülen[5], Mesut Yılmaz[6]

1 İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji AD, İstanbul.

2 İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi AD, İstanbul.

3 İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Biyoistatistik AD, İstanbul.

4 İstanbul Medipol Üniversitesi Uluslararası Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi AD, İstanbul.

5 İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD, İstanbul.

6 İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları AD, İstanbul

Giriş: Günümüzde bilgiye erişimin hızlanması ile beraber, zamanın ve bilgiyi almanın şeklinin bilinmesi de önemlidir.

Amaç: Bu kesitsel tipteki araştırma, İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem V-VI öğrencilerinin ders çalışma yaklaşımlarını ve kronobiyolojik özelliklerini belirlemeyi amaçlamaktadır.

UTEK'24

	Ort	Sd
Yaş	24,06	1.28
Cinsiyet	n	%
Kız	93	72.7
Erkek	35	27.3
Uyruk		
TC	107	83.6
Yabancı Uyruklu	21	16.4
Neden Tıp Fak. Tercih ettiniz		
Mesleki ilgi ve Sevgi	99	77.3
Aile isteği	8	6.3

Ekonomik nedenler	7	5.5
Diger	14	10.9
İkamet Yeri		
Aile Yanı	59	46.1
Evde	62	48.4
Yurtta	7	5.5

Yöntem: Çalışmanın örneklemini, İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Uluslararası Tıp Fakültesi Dönem V-VI'da çalışmaya katılmayı kabul eden 128 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada kullanılan veri toplama aracı üç kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımda, demografik özellikleri, ikinci kısımda "Ders Çalışma Yaklaşımları Ölçeği", üçüncü kısımda ise kronobiyolojik tercihleri tespit etmek amacıyla "Sabahçıl-Akşamcıl Anketi" kullanılmıştır. Araştırmada "Ders çalışma ölçeği", ''sirkadiyen ritm'' ölçeği kullanılmış ve çalışmanın verileri, elektronik ortamda toplanmıştır. Araştırmada öncelikle veriler tanımlayıcı istatistikler ile analiz edilmiştir. Veride herhangi bir boş değer bulunmamaktadır. Değişkenlerin normallik sınamaları grafik yöntemlerle ve uygun istatistiksel yöntemlerle test edilmiştir. Normal dağılıma uygun değişkenler için bağımsız örneklem t testi ve tek yönlü ANOVA, uygun olmayan değişkenler için ise Mann-Whitney U Testi veya Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır. Analizler, IBM SPSS 22.0 progrmı ile gerçekleştirilmiş, anlamlılık seviyesi olarak 0.05 alınmıştır.

Bulgular:Öğrencilerin özet demografik bilgileri Tablo-1'de sunulmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerin %72,7'si kız, %27,3'ü erkektir. Yaş ortalamaları 24 (1,28)'dır.

UTEK'24

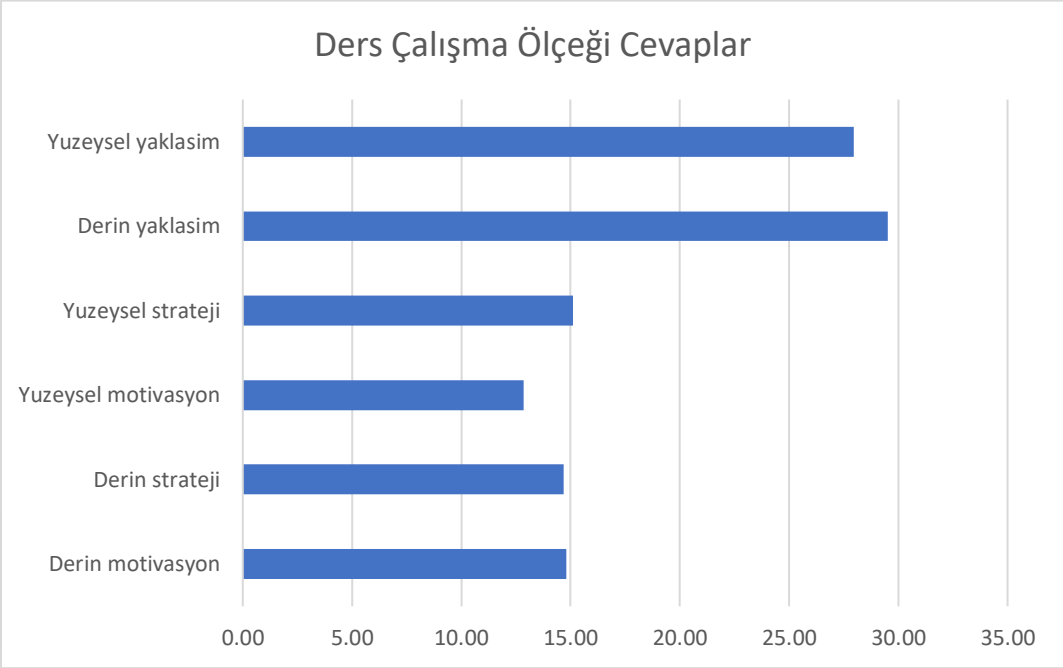
Tablo 1: Demografik Bilgiler

Öğrencilerin ders çalışma ölçeğine verdikleri cevaplar Tablo 2 ve Grafik 1' de sunulmuştur. Ölçeğin Cronbach alpha güvenilirlik katsayısı 0,62 bulunmuştur.

Tablo 2: Ders Çalışma Ölçeğine Verilen Cevaplar

Ders Çalışma Ölçeği Boyut-Alt Boyutlar	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Derin motivasyon	5	21	14.81	3.66
Derin strateji	5	23	14.70	3.66
Yuzeysel motivasyon	5	25	12.86	3.83
Yuzeysel strateji	7	24	15.12	3.25
Derin yaklasim	10	43	29.51	6.84
Yuzeysel yaklasim	16	44	27.98	6.22

Derin yaklaşım ortalama puanı; 29,51±6,84, yüzeysel yaklaşım ortalama puanı; 27,98±6,84, derin motivasyon yaklaşım ortalama puanı; 14,81±3,66 derin strateji yaklaşım ortalama puanı; 14,70±3,66, yüzeysel motivasyon yaklaşım ortalama puanı; 12,86±3,83, yüzeysel strateji yaklaşım ortalama puanı; 15,12±3,25 olarak bulunmuştur.

Grafik 1 Ders Çalışma Ölçeğine Verilen Cevaplar

Öğrencilerin kronobiyolojik yatkınlığı sabah akşam tipleri ölçeği ile değerlendirildiğinde; öğrencilerin %26,6 (n=34)'u akşamcıl tip, %65,6 (n=84)'i ara tip, % 7.8 (n=10)'sı sabahçıl tip olarak bulunmuştur. Öğrencilerin ders çalışma ölçeği boyut ve alt boyutlarına verdikleri cevaplar, sabah ve akşam tiplerine göre karşılaştırılmış (Tablo-3), aralarında anlamlı farklılık bulunmamıştır (p>0.05).

Tablo 3: Ders çalışma ölçeği ve Sabahçıl-Akşamcıl tip karşılaştırılması

Alt boyut	Tip	n	Mean	Std. Deviation	p
Derin motivasyon	aksamcil	10	15.00	3.65	0.947
	ara tip	84	14.82	3.47	
	sabahcıl tip	34	14.74	4.19	
Derin strateji	aksamcil	10	15.00	3.27	0.76
	ara tip	84	14.46	3.51	

	sabahcıl tip	34	15.18	4.16	
Yuzeysel motivasyon	aksamcil	10	13.90	3.35	0.422
	ara tip	84	12.96	3.68	
	sabahcıl tip	34	12.29	4.32	
Yuzeysel strateji	aksamcil	10	14.40	2.67	0.314
	ara tip	84	14.89	3.13	
	sabahcıl tip	34	15.88	3.62	
Derin yaklasim	aksamcil	10	30.00	6.48	0.895
	ara tip	84	29.29	6.51	
	sabahcıl tip	34	29.91	7.87	
Yuzeysel yaklasim	aksamcil	10	28.30	5.14	0.954
	ara tip	84	27.86	5.89	
	sabahcıl tip	34	28.18	7.36	

Öğrencilerin ders çalışma ölçeği boyut ve alt boyutlarına verdikleri cevaplar, cinsiyetlerine göre karşılaştırılmış (Tablo-4), aralarında anlamlı farklılık bulunmamıştır (p>0.05).

Tablo 4: Ders çalışma ölçeği ve Cinsiyet karşılaştırılması

Boyutlar	cinsiyet	n	Mean	sd	t	p
Derin motivasyon	kadın	93	14.82	3.63	0.024	0.981
	erkek	35	14.80	3.77		
Derin strateji	kadın	93	14.43	3.57	-1.339	0.183
	erkek	35	15.40	3.87		
Yuzeysel motivasyon	kadın	93	12.66	3.96	-0.978	0.33
	erkek	35	13.40	3.47		
Yuzeysel strateji	kadın	93	15.09	3.27	-0.176	0.86
	erkek	35	15.20	3.24		
Derin yaklasim	kadın	93	29.25	6.75	-0.701	0.485
	erkek	35	30.20	7.14		
Yuzeysel yaklasim	kadın	93	27.74	6.46	-0.695	0.489
	erkek	35	28.60	5.57		

	erkek	35	52.66	8.82		

Tartışma ve sonuç: Tıp eğitiminde öğrencilerin demografik özelliklerinin, ders çalışma alışkanlıklarının ve biyolojik saatlerinin belirlenmesi, uygun program ve müfredat çalışması için gözönünde bulundurulmalıdır.

Anahtar kelimeler: Ders çalışma, tıp eğitimi, kronobiyoloji.

UTEK'24

KLİNİK PORTFOLYONUN İNTÖRN DEĞERLENDİRMESİNDE KULLANIMI

İncim Bezircioğlu, Önder Limon, M. İlgi Şemin, Y. Hakan Abacıoğlu
İzmir Ekonomi Üniversitesi, ilgi.semin@ieu.edu.tr

İntörn hekimlik dönemi program yeterliliklerine ulaşmanın son aşamasıdır. Bu dönemde yeterlilik ile değerlendirme yapılmaktadır. Başarılı olma kriterlerinin tanımlanmış olması ve bu kriterlere göre değerlendirme önem taşımaktadır. Gözetimli hekimlik yapma becerileri özellikle hasta yönetimi, tıbbi uygulama ve mesleki beceriler, akılcı karar verme, profesyonel tutum ve davranışlar değerlendirmede yer alması beklenen parçalardır. İzmir Ekonomi Üniversitesi Tıp Fakültesinde (İEÜTF) intörn değerlendirmesi bu bakış açısı ile mümkün olduğu kadar somut kriterler çerçevesinde gerçekleştirilmektedir. Bu bildiride uygulanan yöntemler tanıtılacaktır.

İntörn derslerinin değerlendirmesinde portfolyo kullanılmaktadır. Her dersin portfolyosunda o dersin yapısı ve gereksinimlerine uygun farklı parçalar bulunmaktadır.

Klinik derslerin portfolyosu o stajda yapılması beklenen tıbbi uygulama ve becerileri içeren uygulama kayıtları, "Hasta Görüşmesi ve Yönetimi Kaydı (Patient Encounter & Management Log – PEMAL)", "Profesyonellik-Mini Değerlendirme Alıştırması (Professionalism-Mini Evaluation Exercise P-MEX)" ve uzaktan kendi kendine yönlendirilmiş öğrenme aktivitelerini içermektedir.

Tıbbi uygulamalar, yapıldıklarının kanıtı ile öğrenme yönetim sistemine yüklenmektedir. Hasta yönetimi ile ilgili yapılanlar için PEMAL formları doldurulmaktadır. Formun 1. kısmında tanısal akıl yürütme kapsamında hastalık betiğinin tanımlanması, öncelikli tanı listesinin oluşturulması ve tanısal testlerin belirlenmesi,

2. kısmında terapötik akıl yürütme kapsamında hasta için tedavi hedefleri ve seçeneklerinin; tedavi, semptom kontrolü, profilaksi, palyatif, yerine koyma, yaşam biçimi değişiklikleri ve diğer başlıkları altında farmakolojik ve non-farmakolojik tedavi seçenekleri olarak belirlenmesi beklenmektedir. Ayrıca hastanın tercihleri ve uyum kapasitesinin de tanımlanması beklenmektedir.

Her intörn hekim için çalıştığı kliniklerde kendisinden sorumlu olan öğretim üyesinin yapacağı profesyonellik değerlendirmesi ise P-MEX formu ile gerçekleştirilmektedir. Bu formda intörnün doktor-hasta ilişkisi, aktif dinlemesi, hastaya ilgi göstermesi, hastanın gereksinimlerini karşılaması, bakımın devamlılığını sağlaması,

savunuculuk ve uygun sınırların korunması başlıklarında değerlendirilmektedir. Bunun yanı sıra reflektif becerileri, sınırlarının farkında olma, bilgi ve beceri açıklarına yönelme, hatalarını kabul etme, geri bildirim verme ve alma, zor durumlarda sükunetini koruma becerileri ile; zaman kullanımı becerileri, zamanındalık, görevlerini zamanında güvenilir şekilde tamamlama ve meslektaşları için ulaşılabilir olma davranışları ile; mesleklerarası ilişki becerileri ise uygun sınırları sürdürme, uygun görünümde olma, meslektaşlarına saygı gösterme, eleştirel dilden kaçınma, hasta gizliliğini koruma, kaynakları uygun şekilde kullanma davranışları ile ölçülmektedir. Formun sonunda sorumlu öğretim elemanı intörnün güçlü olduğu yönler ve geliştirilmesi gereken yönlerini de yazmaktadır. Formatif değerlendirme olarak kullanılan P-MEX formu, intörn hekime geliştirilmesi gereken yönleri için geri bildirim vermekte, birlikte gelişim için bir plan yapılması beklenmektedir.

İntörnlükte yapılan birinci basamak uygulamalarında hasta güvenliği, risk değerlendirme, sağlığı koruma ve geliştirme, yaşam biçimi değişiklikleri, gezegen sağlığı konularına yönelik görüşler sunmaları ve reçete kitapçıklarını oluşturmaları beklenmektedir.

Bu yöntemlerle intörnlerin bilgi, beceri ve tutum değerlendirmesi somut kriterler çerçevesinde gerçekleştirilmektedir.

UTEK'24

TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİ İÇİN TELETIP EĞİTİM PROGRAMI GELİŞTİRİLME ÇALIŞMASINDA İLK ADIM; KİM NE KADAR BİLİYOR?

Rahime Merve UÇAR | Özlem Coşkun | Işıl İrem Budakoğlu
Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi TEBAD, rmerveucar@gmail.com

Giriş: Teletıp, bir hastaya veya popülasyona fayda sağlamak amacıyla telekomünikasyon teknolojisinin kullanımı yoluyla sağlık hizmetlerinin sağlanması olarak tanımlanmıştır. Literatürdeki çalışmalarda sağlık hizmeti alanların büyük bir çoğunluğu teletıbbı kullanmak istemesine rağmen çok azının buna erişebildiği gösterilmiştir. Teletıbbın benimsenmesinin önündeki en büyük engellerden biri hekimlerin bu konuda eğitimlerinin olmamasıdır.

Amaç: Biz bu çalışmayla; toplumun, hekimlerin ve tıp fakültesi öğrencilerinin teletıp ile ilgili görüşlerini alarak teletıbbın bilinilirlik düzeyini tespit etmeyi ve oluşturulacak teletıp eğitimi için ihtiyacı belirlemeyi amaçladık.

Yöntem: Bu çalışma kesitsel tipte bir araştırmadır. Çalışmamızda tıp fakültesi öğrencileri, aktif olarak çalışan hekimler ve teletıp uygulamasını kullanacak 18 yaş üstü toplum gibi üç farklı evrenden örneklem alınarak dijital anket yöntemiyle veriler toplanmıştır.

Bulgular: Öğrencilerimizin ancak %43,7'si teletıbbı daha önce duyduğunu belirtmiştir, %82,27'si Tıp eğitimi esnasında modern teknolojilerin sağlık hizmeti uygulamasında kullanımı ile ilgili daha fazla eğitim verilmesi gerektiğini, %70,92'si teletıp ile ilgili eğitim almak istediğini, %67,37'si gelecek iş yaşantılarında teletıbbı kullanabileceklerini belirtmişlerdir. Anketimize katılan hekimlerin %90.3 daha önce teletıp kavramını duyduğunu ifade etmekteyken, %89.9 'u teletıp aracılığıyla hastalarla görüşme yapmadığını, %93,8'i teletıpla ilgili yeterli eğitiminin olmadığını bildirmiştir. Yalnızca %30 oranında hekim teletıbbın hastalara sunmak için değerli bir hizmet olduğunu düşünmektedir. Ayrıca hekimlerin %55,9'u teletıp uygulamalarının hekimin iş yükünün artıracağını düşündüğünü belirtmiştir. Anketimize yanıt veren sağlık hizmeti alıcılarının %72,5'i aile hekimiyle, %71,3'ü hastanedeki hekimlerle görüntülü görüşmek istediğini belirtmiştir. "Görüntülü görüşmede hekime şikayetlerinizi rahatlıkla anlatabileceğinizi düşünüyor musunuz?" sorusuna %64,4 evet, %26,5 kısmen, %9,1 hayır cevabını vermiştir. "Görüntülü görüşmede hekimin sizi doğru yönlendirebileceğini düşünüyor musunuz?" sorusuna ise %54,5 kısmen, %30,7'si evet, %14,7 hayır cevabını vermiştir.

Tartışma ve sonuç: Yaptığımız çalışmada literatür ile uyumlu bir şekilde toplumun teletıbbı kullanmak istediği ancak sağlık hizmeti sunucularının gerek iş yükünü

UTEK'24

artıracağı düşüncesiyle gerekse teletıp ile ilgili eğitim eksikliği nedeniyle bu uygulamaya karşı mesafeli olduğu ortaya çıkmıştır. Tıp fakültesi öğrencilerinin de istekleri göz önünde bulundurularak, öğrencilerimizi mezuniyet öncesinde teletıp ile tanıştırmalı ve geleceğin teknolojisine göre genç hekimlerimizi yetiştirmeliyiz.

UTEK'24

ÖĞRENCİ VE ÖĞRETİM ÜYELERİNİN BİRUNİ DERSE HAZIRLIK (BİRDEHA) SINAVI İLE İLGİLİ ALGILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dilek Sema ARICI1, Beyza ARPACI SAYLAR1, Adnan YÜKSEL2

1Biruni Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı

2Biruni Üniversitesi Tıp Fakültesi Pediatri Anabilim Dalı

Giriş: Öğretim sürecinin farklı aşamalarında, farklı amaçlarla ölçme ve değerlendirme işlemleri yapılır. Bunlardan birisi öğretim sürecinin başlangıcında yapılan ve öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyini belirleyen sınavlardır. Bu tür sınavlar eğitimin iki yönlü bir süreç olduğu düşünüldüğünde hem öğretim üyesine hem de öğrenciye hizmet eden yöntemlerdir. Biruni Üniversitesinde bu amaçla Biruni Derse Hazırlık (BirDeHa) sınavları yapılmaktadır. Bu yöntemde ders başlamadan 10 dakika önce anlatılacak konuyla ilişkili iki adet soru öğrencilere sistem üzerinden gönderilir ve öğrencilerin 5 dakika içerisinde soruları çözmeleri beklenir. Sınavdan aldıkları sonuçlar sumatif sınavlarının sonuçlarına eklenerek ders/komite ile ilgili nihai not oluşur.

Amaç: Bu çalışma, üniversitemizde öğrenme sürecini desteklemek ve geliştirmek amacıyla uygulanan BirDeHa sınavı ile ilgili öğretim üyesi ve öğrenci bakış açısını araştırmak, sistem ile ilişkili aksayan yönleri ortaya koymak ve sistemi geliştirmek üzere yapılmıştır.

Yöntem: Biruni Üniversitesinin tüm fakültelerinde uygulanmak üzere öğrenci ve öğretim üyelerine yönelik 3'lü Likert sistemi ile anket hazırlanmıştır. Öğrencilere yönelik anket soruları; Derslere konuları çalışarak geliyorum, BirDeHa yöntemi öğrenmeme katkı sağlıyor, sınavlarda kaynaklarından yararlanıyorum, cevapları kontrol ediyorum, sınavları kendi başıma çözüyorum, aldığım puan sınava katılma motivasyonumu artırıyor, sorularının zorluk derecesi beklentilerim doğrultusunda ve sınavlar derslere hazırlıklı gelmemde etkili oluyor şeklinde idi. Öğretim üyelerine ise derslerimde BirDeHa eğitim araçlarını etkin bir şekilde kullanıyorum, temel konuları içeren sorular soruyorum, ders materyallerini sisteme zamanında yüklüyorum, sistemi aktif olarak kullanıyorum, düzenli olarak sınav yapıyorum, ders içeriklerinin sistemde güncel olmasına özen gösteriyorum, sınavın öğrencinin öğrenmesini desteklediğini düşünüyorum, soruları sınıfta çözerek öğrenmeyi destekliyorum, geçme notuna katkısının olmasını doğru buluyorum, verilen cevapları ve notları takip ediyorum şeklinde sorular soruldu. Ankete toplam 2662 öğrenci ve 133 öğretim üyesi katıldı.

Bulgular: Öğrencilere yapılan anketler incelendiğinde derslere önceden çalışarak gelen %49,74, yöntemin katkı sağladığını belirten %65,6, sınav sırasında kaynaklardan yararlandığını söyleyen %74,9, doğru cevapları kontrol ediyorum diyen %69,9, sınavları kendi başına çözdüğünü söyleyen %89,1, sınavların motivasyon kaynağı olduğunu belirten %69,35, sınav zorluk derecesi beklentim doğrultusunda diyen %38 ve sınavların derse hazır gelmesine katkı sağladığını belirten %58,08'lik oranda sorulara olumlu cevap vermiştir.

Öğretim üyelerine yönelik sonuçlara bakıldığında BirDeHa'yı kullanan %86, sınavlarda temel konuları içeren sorular hazırladığını belirten %74, ders materyallerini sisteme aktif yükleyen %89, sistemi ders esnasında aktif kullanan %78, düzenli sınav yapan %60, ders içeriğini güncellediğini belirten %94, BirDeha sınavının öğrenmeyi desteklediğini düşünen %51, sınavdan sonra soruları sınıfta çözerek öğrenmeyi desteklediğini söyleyen %68, sınavın geçme notuna katkısı olmasını doğru bulan %57, öğrencileri takip ettiğini belirten %70'lik katılımcı olmuştur.

Tartışma ve Sonuç: Öğrenci ve öğretim üyeleri sistem ile ilgili genelde olumlu görüş bildirmiştir. Sistem ile ilgili sorunlar kısmen olmakla birlikte BirDeHa'dan her iki grupta oldukça memnun görünümdedir. Beklenenden daha düşük düzeyde olumlu cevap verilen durumlar, sistemin tekrar gözden geçirilme gereksinimini ortaya koymuştur. Sonuç olarak öğrenmesinin desteklenmesi amacıyla uygulanan BirDeHa metodunun iyi olduğu, sistemin iyileştirilerek devam etmesinin öğrenci yönünden öğrenmeyi destekleyeceği, öğretim üyesi açısından da ders hazırlama ve içerik geliştirme açısından geliştirici olabileceği kanısına varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hazır bulunuşluk sınavı, ,Ölçme Değerlendirme, Öğrenme

UTEK'24

TIBBİ BECERİ EĞİTİMLERİNDE KULLANILAN MOBİL UYGULAMALAR

Beyza ARPACI SAYLAR[1], Dilek Sema ARICI[1], Yıldız KAYALI[2]

1Biruni Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı

2Kaynarca Aile Sağlığı Merkezi

Giriş: Uygulamalar belirli bir amacı gerçekleştirmek için bir bilgisayar/tablet/mobil telefonda çalışmak üzere tasarlanmış yazılım programlarıdır. Mobil uygulamalar, sağlık profesyonelleri ve öğrenciler eğitimleri sırasında bu yeni teknolojileri kullandıkları için tıp eğitiminde önemli bir rol oynar. Dokümantasyon, zaman yönetimi, sağlık kaydı erişimi, danışmanlık, bilgi ve referans edinimi, klinik bakım, tıp eğitimi ve klinik karar alma gibi önemli görevlerde sağlık profesyonellerini ve öğrencileri desteklemek için çeşitli uygulamalar tasarlanmıştır.

Amaç: Öğretim üyelerinin ve öğrencilerin üniversitemizdeki beceri uygulamalarına kolay erişimi, randevu alabilmeleri, sistem üzerinden geri bildirim verebilmeleri ve özel gereksinimleri takip edebilmeleri ve bu süreçlerin herkes için şeffaflıkla takip edilebilmesi amacıyla bir internet sitesi tasarlanmıştır.

Yöntem: Beceri uygulamalarının internet sitesi 2023 yılı mart ayında Biruni Üniversitesi Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi Bilgisayar Mühendisliği Anabilim Dalı Öğretim Üyeleri tarafından tasarlandı. Uygulamanın akademisyen, öğrenci ve admin olmak üzere 3 ara yüzü bulunmaktadır. Akademisyen ara yüzünde akademisyen sisteme üniversite kullanıcı maili ve şifresiyle erişebilir ve derslerini, kendi uygun zamanına göre düzenleyebilir. Dersi yapmak istediği sınıfı seçebilir. Dersin yapılacağı zaman aralığını, dersin kontenjanını belirleyebilir. Dersin hangi sınıfların katılımına uygun olacağını belirleyebilir. Ders esnasında öğrencilerden yoklama alabilir ve ders sonunda öğrencilerin ders hakkındaki yetkinliklerine puan verebilir. İsterse dersin planlandığını, randevu alabileceklerini öğrencilerin kuruma beyan ettiklerine telefonlarına SMS olarak gönderebilir. Öğrenci ara yüzünde, öğrenci sisteme okul numarası ve mail şifresi ile erişebilir, derslere randevu alabilir, dersin hangi vakitte yapılacağını, dersin hocasını, ders için özellikle göz önünde bulundurması gereken bir durum olup olmadığını görüntüleyebilir. Ders sonrasında ders hakkındaki fikirlerini geribildirim olarak sisteme girebilir. Uygulama aynı zamanda etkinlik sayılarını, öğrenci katılım sayılarını gösterir, katılmayanların tespitini yapar ve eğiticinin belirlediği süreç içinde öğrencinin bir sonraki uygulamaya alınmamasına olanak sağlar. Sistem belli aralıklarla kendini günceller. Bu sayede öğrenci ve öğretim üyeleri öğrenci işleri veya insan kaynaklarından bilgilerini güncellemişse, sistemde bilgileri güncellenmiş olur.

UTEK'24

Bulgular: Özel beceri uygulamalarına başladığı günden bu yana 800'e yakın öğrenci katılım sağlamıştır. Uygulama sayesinde öğrenciler derslerden, dersin açıldığı ilk anda haberdar olabildiklerini, dersle ilgili her türlü bilgiye sistem üzerinden erişebildiklerini, ders kayıt süresince isterlerse kayıtlarını silebildiklerini, bilgilere sınıf arkadaşlarıyla aynı anda erişebildiklerini ve bu sayede adil bir ortam oluştuğu belirttiler. Alınan geri bildirimlerde öğrencilerin, kullanılan teknolojiden oldukça memnun olduğu gözlendi. Öğretim üyeleri de derslerini sistem üzerinden oluşturmanın ve öğrencilere bu yolla duyurmanın kendilerine zaman kazandırdığını, sistem üzerinden yoklama alabilmenin, öğrencileri değerlendirebilmenin büyük kolaylık olduğunu belirttiler. Yine sistem sayesinde dersler hakkında özel koşullar belirleyip bunu öğrencilere randevu öncesi ön koşul olarak gösterebiliyor olmak da sistemin olumlu yönlerindendi.

Tartışma ve Sonuç: Mobil uygulamalar bilgi ve becerileri geliştirmede etkili araçlardır. Düşük maliyetleri, çok yönlülükleri, erişimlerinin kolay olması, çevrimiçi ve çevrimdışı olmaları göz önüne alındığında tıp eğitiminde etkili yardımcı araçlar olarak düşünülebilirler. Geliştirilen tıp eğitimi yöntemlerini gelişen teknoloji ile desteklemek, uygulamanın benimsenmesine ve sürdürülebilir olmasına da destek sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Beceri, Uygulama, Randevu Sistemi

UTEK'24

ASİSTAN HEKİMLERİN YAPAY ZEKA KULLANIMINA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ VE YAPAY ZEKA KULLANMA DURUMLARI

Öğr. Gör. Dr. Hilal Hatice ÜLKÜ1, Dr. Öğr. Üyesi Selcen ÖNCÜ2
Dr. Öğr. Üyesi Fulya TORUN3
1Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Meslek Yüksekokulu
2Aydın Adnan Menderes Ünv. Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi A.D.
3Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü

1.Giriş: Yapay zekanın (YZ) sunduğu kişiselleştirilmiş öğrenme deneyimleri, her bir asistan hekimin bireysel öğrenme hızına ve ihtiyaçlarına göre uyarlanmış eğitim materyalleri sunabilir. Bu da tıp eğitiminde daha etkili ve verimli bir öğrenme süreci sağlar. YZ'nın asistan eğitimine entegrasyonu, hekimlerin, hastalarına yüksek kalitede bakım sunabilen, donanımlı, bilgiye dayalı kararlar alabilen profesyoneller olarak yetişmesine katkıda bulunur.

2.Amaç: Bu çalışma ile asistan hekimlerin YZ kullanımına ilişkin görüşlerinin ve kullanım durumlarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

3.Yöntem: Bu çalışma nitel araştırma desenlerinden durum çalışmasıyla tasarlanmıştır. Temmuz- Eylül 2024 arasında, 18 asistanla, yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanan veriler, MAXQDA 2022 programıyla analiz edilmiştir.

4.Bulgular: YZ kullanım aracı olarak ilk sırada "ChatGPT"(n=9), kullanım amaç ve beklentilerindeyse "literatür tarama"(n=11) olarak bildirmiştir. Eğitim boyutunda YZ "tıp eğitimine entegre edilmeli"(n=2), "simülasyonda"(n=1),"teorik derslerde"(n=1) kullanılmalıdır, "eğitimi olumsuz etkiler"(n=3) yanıtlarına ulaşılmıştır. YZ'nın gelecekteki boyutu için en çok "radyolojik/ laboratuvar sonuçlarını yorumlama"(n=4) ve "hasta değerlendirmesi yapma"(n=3) cevapları verilmiştir. 7 katılımcı da YZ kullanımından memnun olduğunu belirtmiştir. Gelecekteki beklentilerini; dahili bilim asistanları "hasta değerlendirme yapması"(n=3), "ön tanı listesi oluşturması"(n=2); cerrahi bilim asistanları "robotik cerrahinin olması"(n=2) ve "hasta gözlemini kolaylaştırması"(n=1) olarak bildirmiştir. Temel bilim asistanları, eğitim boyutunda "görsel hazırlama"(n=3), "çeviri yapma"(n=2), "soru hazırlama"(n=1); cerrahi bilim asistanları "işlerini hatırlatma"(n=1), "hızlı olma"(n=1) özelliklerini kullandıklarını belirtmiştir. Temel bilim asistanları YZ'nın "tıpta hatayı azaltan uygulamalar"(n=1) ve "görsel eğitim materyalleri"(n=1) ile eğitimde "kolaylaştırıcı"(n=1); dahili bilim asistanları "hekimin duygusal boyutuna sahip olmadığını"(n=1), "teorik derslerin YZ ile işlenebileceğini" belirtmiştir.

UTEK'24

5.Tartışma ve Sonuç: Yapılan araştırmada asistan hekimlerin YZ'yı etkili bir şekilde kullanamadığı, yeterince bilgi sahibi olmadıkları belirlenmiştir. Bununla birlikte çalışma hayatını kolaylaştıracak şekilde YZ'dan düzenleme/planlama, yönlendirme, hızlı olma gibi beklentileri bulunmakta, geleceğe dair ise daha düşük beklentideydiler. YZ'yı en sık literatür tararken kullandıkları fakat sonuçlarına güvenemeyerek tekrar tarama yaptıkları yine de etik ikilem yaşadıkları görülmüştür. Sonuç olarak asistan eğitiminde YZ ve kullanım alanları ile ilgili eğitimlerin düzenlenmesi ve desteklenmesi önerilmektedir.

6.Anahtar Sözcükler: Yapay Zeka, Tıp Eğitimi, Asistan Hekim, Nitel Çalışma

UTEK'24

TIP EĞİTİCİLERİ İÇİN ÜCRETSİZ YAPAY ZEKA ARAÇLARINDA ÇOKTAN SEÇMELİ SORU HAZIRLAMANIN İPUÇLARINI KEŞFETMEK: COPİLOT VE GEMİNİ DENEYİMİ

Birsen ÖZDEMİR[1], Mevlüt Okan AYDİN[2], Esra AKDENİZ[1]
1Marmara Üniversitesi |2 Bursa Uludağ Üniversitesi

Günümüzün teknolojik imkanlarına dahil olan yapay zeka araçları ders içeriği ve materyali hazırlama, ölçme-değerlendirme araçları oluşturma gibi konularda eğiticilerin de dikkatini çekmektedir. Geliştirilen birçok yapay zeka aracı ücretsiz versiyonlarının yanı sıra, daha gelişmiş versiyonlarını ücretli olarak sunmaktadır. Bu durum, eğitsel amaç taşıyan kullanıcılar için sınırlılıklar ve maddi zorluklar barındırmaktadır. Aynı zamanda eğitime yönelik geliştirilen birçok yapay zeka aracı genellikle, verilen bir metinden soru hazırlamaya yöneliktir. Tıp eğitiminin fazlasıyla geniş müfredatı ve öğrenme kaynaklarından metin elde etmenin zorluğu, bu tip yapay zeka araçlarından alınabilecek verimi olumsuz etkilemektedir. Özellikle komisyon sınavları gibi ölçme-değerlendirme araçlarında geleneksel soru havuzu programları hala kullanılıyor olsa da, soru tekrarı kaçınılmaz olmaktadır. Bu sebeplerden dolayı, güvenilir açık kaynakların kombinasyonlarından tıp eğitimi müfredatına dahil olan konularda, istenen kalitede ve çeşitlilikte sorular yaratmak amacıyla yapay zekadan alana özgü yararlanma fikri ortaya çıkmıştır. "İstem mühendisliği (prompt engineering)" olarak bilinen kavram, doğal dil işleme özelliğine sahip yapay zeka araçlarına ihtiyaca yönelik ve doğru girdileri sunarak yapay zekanın performansını optimize etmeyi ifade eden yeni bir beceri alanıdır. Her eğiticinin ihtiyacını karşılayacak kadar bu alanı keşfetmesi ve kendini geliştirmesi ise, bu teknolojiye adaptasyon henüz tamamlanmadığı için günümüz koşullarında yeterince mümkün değildir. Bir ölçme-değerlendirme ürünü olarak çoktan seçmeli soru yaratma açısından iki yapay zeka aracının ücretsiz versiyonlarının sınandığı bu betimleyici inceleme çalışması, eğiticilerin, günümüze entegre olan yapay zeka teknolojilerinden basit, etkin ve kolay ulaşılabilir şekilde en iyi performansı nasıl elde edebileceğine dair bilgiler keşfetmeyi ve ipuçları sunmayı amaçlamaktadır.Bu çalışmada, hemen herkesin kolayca ulaşabileceği ücretsiz versiyonlara sahip Microsoft® ürünü olan "Copilot" ve Google® ürünü olan "Gemini" yapay zeka araçları kullanılmıştır. İstem optimizasyonun sağlanması amacıyla yapılan ön hazırlıklarda önce EKG konusunda pilot çalışma yapılmıştır. Sonrasında çalışmanın ilk aşaması olarak anafilaktik şok ve astım-KOAH vakalarına acil yaklaşıma yönelik iki sanal hasta simülasyonun öğrenme hedefleri kullanılmış; Bloom'un revize taksonomisi, Miller'ın piramidi ve kabul edilebilir performans indeksinin sorulardaki dağılımları ve

buna göre soru sayısı belirlenmiş; çoktan seçmeli soruların istenen özellikleriyle birlikte yapay zeka araçlarına istem olarak sunulacak kriterler oluşturulmuştur. Elde edilen standardize istemler, her iki araca da uygulanmıştır. Araçların verdiği yanıtlar "istenen sonucu verme", "hata", "eksik", "ürün sayısı", "ürün tekrarı", "ürünlerin kriterlere uygunluğu", "ürün rasyonelliği", "gerekçelendirme tutarlılığı", "geribildirim tepkileri", "istem sayısı", "kaynak gösterme", "saklama süresi" açısından kategorize edilerek ve kayıt altına alınarak incelenmiştir. Çalışmanın ikinci aşamasında, her iki yapay zeka aracının da kendi hazırladığı sorular arasından en iyi 12 soruyu seçmesi ve seçme nedenini gerekçelendirmesi sağlanmıştır. Aynı şekilde kayıt altına alınan bu bilgiler de incelenmiştir.Elde edilen bulguların değerlendirilmesiyle ortaya çıkan sonuç; bu yapay zeka araçlarından doğru, etkin ve tasarruflu şekilde yararlanılabileceğini göstermektedir. Sonraki çalışmalarda, yapay zeka araçlarıyla elde edilen bu çoktan seçmeli soruların, uygun örneklemdeki tıp öğrencilerine ilgili sanal hasta simülasyonu sonrası uygulanması planlanmıştır. Buradan elde edilecek olan ayırt edicilik indeksi, zorluk indeksi, biserial indeks ve point-biserial indekslerinin hesaplanması ile yapay zekanın açık kaynaklardan yarattığı ve kendi seçtiği sorularla oluşturulmuş sınavların geçerlik ve güvenirliğinin ortaya konması planlanmaktadır.

UTEK'24

Anahtar kelimeler: "yapay zeka", "çoktan seçmeli soru", "tıp eğitimi", "copilot", "gemini"

ORTOPEDİ VE TRAVMATOLOJİ UZMANLIK EĞİTİMİ GELİŞİM SINAVI: 2024 SONUÇLARI VE YENİ ÇEVRİMİÇİ SINAV SONUÇ SİSTEMİ

S. Ayhan ÇALIŞKAN1,2, Serkan AYKUT3, Merter YALÇINKAYA4, H. Yusuf YILDIZ5, Evren AKPINAR6, Melih BAĞIR7, Onur BAŞCI8, Erman CEYHAN9, Mehmet Ali DEVECİ10, Ali ŞEKER11, H. Kaya AKAN12

1 Department of Medical Education, United Arab Emirates University College of Medicine and Health Sciences, Al Ain, UAE, ayhanca@gmail.com

2 İzmir Ekonomi Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

3 Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

4 Bahçeşehir Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

5 Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

6 Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Hamidiye Tıp Fakültesi, Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

7 Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Adana, Türkiye

8 Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi, Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye

9 Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, Ankara, Türkiye

10 Koç Üniversitesi Hastanesi, Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

11 İstanbul Üniversitesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

12 Amerikan Hastanesi, Ortopedi ve Travmatoloji Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

UTEK'24

Giriş: Türk Ortopedi ve Travmatoloji Birliği Derneği (TOTBİD) 2010 yılından beri Uzmanlık Eğitimi Gelişim Sınavı (UEGS) gerçekleştirmektedir. Sınav, uzmanlık eğitimi öğrencilerinin ortopedi ve travmatoloji alanındaki bilgi düzeylerini ölçmeyi, yıllar arasında testlerdeki performanslar hakkında katılımcılar, kurumlar ve eğitim programlarının güçlü ve gelişime açık yönleri belirleyerek bu bulgular doğrultusunda geri bildirim vermek ve gelişime yönelik öneriler sunmaktır.

Amaç: Bu bildiride, 2024 yılında uygulanan UEGS sonuçlarının paylaşılması ve ilk kez uygulamaya alınan çevrimiçi sınav sonuç modülünün tanıtılması amaçlanmıştır.

Yöntem: UEGS, ortopedi ve travmatoloji uzmanlık eğitimi öğrencilerinin katılımına açık olan ve yılda bir kez uygulanan biçimlendirici (formatif) amaçla uygulanan gelişim sınavdır. 2024 yılı sınavı için önceki sınavlarda da kullanılan dokuz konu alanı başlığını temsil edecek önermeler (item) konu alanı uzmanı ortopedi ve travmatoloji öğretim üyeleri tarafından geliştirilmiştir. Önermeler tıp eğitimi alan uzmanı tarafından teknik açılardan incelenerek varsa düzeltme ve değişiklik

önerileri ile sınav komisyonuna iletilmiştir. Sınav komisyonu tüm bu değerlendirmeler ışığında toplam 200 önermeden oluşan sınav setini oluşturmuştur. Kâğıt-kalem sınavı biçimindeki uygulamada katılımcıların önermelere "Doğru, Yanlış veya Bilmiyorum" seçenekleri ile yanıt vermeleri istenmiştir. Katılımcılar sınava; aynı gün ve saatte, kendi eğitim kurumlarında ve TOTBİD tarafından atanan dış gözlemci öğretim üyeleri gözetiminde girmişlerdir. Optik formlar ile toplanan katılımcı yanıtları, doğru +1, yanlış -1, bilmiyorum yanıtları boş bırakılan önermeler de sıfır puan atanarak değerlendirilmiştir. Sınav güvenirlik katsayısı (KR-20) ve soruların zorluk ve ayırıcılık hesaplamaları yapılmıştır. Katılımcılara; bireysel genel performansları ile konu başlıkları, kıdem yılları ve son beş yıldaki performans değişimlerini içeren, eğitim kurumu sorumlularına ise katılımcılara iletilen tüm raporlarına erişim ve ek olarak eğitim kurumunun son beş yıldaki genel, konu başlıkları ve kıdem yılları performanslarına ilişkin ayrıntılı raporlar hazırlanmıştır. Katılımcılar ve kurumların eğitim sorumlusu öğretim üyeleri söz konusu bireysel ve kurumsal raporlara, sınava yönelik olarak hazırlanan ve bu yıl ilk kez kullanıma sunulan çevrimiçi sınav sonuç sistemi üzerinden ve kendilerine açılan bireysel hesaplarına kullanıcı adı ve şifreler ile giriş yaparak erişmişlerdir.

Bulgular: Sınav 98 eğitim kurumundan toplam 1426 uzmanlık eğitimi öğrencisinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların doğru yanıt ortalaması 92,4 iken yanlış yanıtların ortalaması 50,4 ve genel sınav yüzde puan ortalaması %21,0 olarak gerçekleşmiştir. Bilmiyorum olarak işaretlenen soruların ortalaması 51,1 ve boş bırakılan soruların ortalaması ise 6,1 olmuştur. Sınavın güvenirlik katsayısı (KR-20=0,952) yüksek düzeyde saptanmıştır. Soruların zorluk analizinde %22,0'sinin çok zor, %64,5'inin kabul edilen zorluk derecesinde ve %13,5'inin çok kolay düzeyde olduğu saptanmıştır. Katılımcıların kıdem yılları arttıkça sınav yüzde puan ortalamalarının arttığı belirlenmiştir. Katılımcılar en yüksek yüzde puan ortalaması "Temel Ortopedi" konu alanında gerçekleşirken (%36,8), en düşük performansı ise "Omurga Cerrahisi" konu alanında gerçekleşmiştir (%11,0). Sınav sonuçlarının açıklanması ilk kez güvenli bir çevrimiçi ortam üzerinden gerçekleştirilmiştir. Bu yöntemle sınav sonuçlarının şeffaf, güvenilir ve erişilebilir bir şekilde paylaşılması sağlanmıştır. Güncel verilerle sınav sonuç sistemine 650 (%45,6) katılımcı ve 41 (%41,8) eğitim sorumlusu öğretim üyesinin eriştiği saptanmıştır.

Tartışma ve Sonuç: 2024 yılı Uzmanlık Eğitimi Gelişim Sınavından elde edilen bulgular, Ortopedi ve Travmatoloji uzmanlık eğitiminde yapılan iyileştirmelerin

etkilerini gözlemlemek ve gelecekteki eğitim süreçlerini şekillendirmek adına önemli bir kaynak oluşturmaktadır. İleriye dönük olarak, özellikle düşük başarı gösterilen alanlarda eğitim programlarının gözden geçirilmesinin uzmanlık öğrencilerinin gelişimlerine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Sözcükler; Ortopedi ve Travmatoloji**,** Uzmanlık Eğitimi**,** Ölçme ve Değerlendirme**,** Gelişim Sınavı

UTEK'24

YA FARK EDEMEZSEK ?

Gökçe ÖZCAN
Hacettepe Üniversitesi, gokceozcann44@gmail.com

İnsanın, hastanın olduğu her yerde yaşamı tehdit eden acil durumlar meydana gelebilir. Cerrahi, medikal, diyagnostik ve invaziv işlemlerin yer aldığı diş hekimliği uygulamaları da bu alanlardan biridir (Staffuzza vd., 2014). Acil durumlarda diş hekimlerinin yapacağı ilk müdahale morbidite ve mortaliteyi düşüreceği için çok kıymetlidir. Son yirmi yılda, öz-yeterlik öğrencilerin motivasyonu ve öğrenme süreçlerinde son derece etkili bir faktör olarak ortaya çıkmıştır. Yapılan araştırmalar, öz-yeterlik inancının öğrencilerin akademik başarılarına aracılık ettiğini göstermektedir (Zimmerman, 2000). Öz-yeterlilik seviyesi yüksek olan bireyler, zor durumlarla karşılaştıklarında kaygı veya karışıklıktan kaçınmadan yaklaşabilme yeteneklerine sahiptir. Bu kişiler, yeni ve zorlu durumlarla karşılaştıklarında kararlı bir şekilde eylemlerini başarıyla tamamlama becerisine sahiptir. (Kinzie, Delcourt, & Powers, 1994).Tıp fakültesi, hemşirelik fakültesi gibi bölümlerin eğitim programlarına göre daha az acil müdahale ve bakım derslerinin yer aldığı dikkat çekmektedir. Diş hekimliği muayenehanelerinde bir acil durum yaşanma olasılığı 1 olay / 4.5 yıl olduğu ve 40 yıl çalışan her 20 dişhekiminden birinin koltuğunda bir hasta kardiyopulmoner arrest olduğu belirlenmiştir (Almaz vd., 2018). Az maruziyet öğrencilerde düşük öz-yeterlilik seviyesine neden olabilmektedir. 2012'de yılında hazırlanan DUÇEP toplumun değişen sağlık gereksinimleri, sağlık hizmetleri ve politikalarında yaşanan toplum merkezli değişimler artık DUÇEP-2012'nin yetersiz kaldığı saptanmış ve güncelleme ihtiyacı doğmuştur (Karaca vd., 2022) DUÇEP'ler incelendiğinde zamanla eklenen yetkinliklerin içerisinde acil duruma müdahale becerisinin de yer aldığı giderek bu konunun önem kazandığı ve bu bağlamda acil tıbbi müdahalenin diş hekimliği mezunlarının yetkin olması gereken temel bir klinik beceri olduğu kabul edilebilir. Diş hekimliği uygulamalarında tıbbi acil durumlar yaygındır ve durumları yönetmek için özel eğitim ve becerilere ihtiyaç vardır (Elanchezhiyan vd., 2013). Mezuniyet öncesi dönemde karşılaşılan vakalar veya ders içerikleri öğrencinin meslek hayatına daha özgüvenli yaklaşmasını sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. Türkiye'deki diş hekimleri tıbbi acil durumlar için yeterince hazırlıklı olmadığı ifade edilmiştir (Yıldırım vd., 2023). Literatürde diş hekimlerinin acil durumlara olan yaklaşımıyla ilgili birçok çalışma varken diş hekimliği öğrencileriyle ilgili yapılan çalışmalar sınırlıdır.

Bu çalışma, tıbbi acil durumların Hacettepe Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi dönem 3 öğrencileri tarafından algılanan acil durum yönetimi becerileri hakkında düşüncelerini belirlemeyi amaçlamıştır. HÜDHF Dönem 3'te eğitim görmekte olan

UTEK24

gönüllü 73 öğrenciyle kesitsel bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Anket üç ayrı bölümden ve toplam 26 sorudan oluşmaktadır. Anketin ilk bölümünde herhangi bir acil müdahale eğitimi alıp almadıkları sorgulanmıştır. İkinci bölümde diş hekimlerinin en çok karşılaştığı acil durumlardan olan temel yaşam desteği yapabilme becerisi özelinde sorular sorarak bilgi düzeyleri sorgulanmıştır (Çelik ve Tekin, 2024). Üçüncü ve son bölümde acil durumlara olan yaklaşımlarını belirlemek için sorular sorulmuştur. Toplanan veriler tablolaştırıp tanımlayıcı istatistiksel analize tabi tutulmuştur.

Katılımcıların yarısından fazlası (%63,28) tıbbi acil durumlarla başa çıkma konusunda kaygı duyduklarını bildirmiştir. %20,5'i kardiyopulmoner resüstasyon kararı verebileceğini belirtirken %79,5'i dakikada yapılması gereken kalp basısı sayısı sorusuna yanlış cevap vermiştir. Katılımcıların %94,9'u acil durumlarda kullanılması gereke malzemeleri bilmediğini ifade etmiştir. %97,4'ü acil tıbbi müdahale eğitiminin meslek hayatında faydalı olması gerektiğini düşünürken yüzde 48,7'si yeterince müfredatta yer verilmediğini düşünmektedir. Katılımcıların çoğunluğu (%92,3) acil tıbbi müdahale gerektiren bir durumda ekili şekilde müdahale edemeyeceğini belirtti.

Bu çalışma neticesinde, mezuniyet sonrası döneme de yansıyacak olan mezuniyet öncesi acil tıbbi durumlara olan kaygılı yaklaşımların ve düşük öz yeterlilik hissiniz azaltılması gerektiği düşünülmektedir. Diş hekimliği öğrencilerine acil tıbbi durumlarla karşılaşabilecekleri; simülasyon uygulamaları, PDÖ oturumları, küçük gruplarda vaka tartışmaları gibi eğitim yöntemlerinin kullanılarak müfredatın zenginleştirilmesi önerilmektedir. Ayrıca literatür ışığında sık karşılaşılan acil durumların eğitim programlarında güncellenerek yer verilmesi ve bu doğrultuda bu becerilerin sorgulandığı performans becerilerinin değerlendirildiği ölçme yöntemlerinin kullanılması önerilmektedir.

UTEK'24

KLİNİK BECERİLERİN VİDEO TABANLI DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Selcen Öncü[1] , Öğr. Gör. Dr. Hilal Hatice Ülkü [2], Dr. Öğr. Üyesi Fulya Torun[3]

[1] Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi AD

[2] Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Aydın Meslek Yüksekokulu

[3] Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü

1.Giriş

Mezuniyet öncesi tıp eğitiminde klinik becerilerin geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Teknolojinin eğitimde artan rolü ile birlikte, video tabanlı sınavlar klinik yeterlilikleri değerlendirmek için daha yaygın kullanılmaya başlayan bir yöntem haline gelmiştir.

2.Amaç

Bu çalışmanın amacı, tıp fakültesi öğrencilerinin klinik muayene becerilerinin video tabanlı olarak değerlendirilmesinin, öğrencilerin öğrenmelerini, özgüvenlerini ve hekim olma isteklerini nasıl etkilediğini belirlemektir.

3.Yöntem

Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesinde 276 3. Sınıf öğrencisi klinik muayene becerilerinin değerlendirilmesi için Google Classroom üzerinden 12 gruba ayrılmış, gerekli materyallerin yüklenmesi sonrası videolarını sisteme yüklemiş, eğiticilerce değerlendirilmiş ve geri bildirim verilmiştir. Değerlendirme sonrasında anket yoluyla veri toplanmıştır.

UTEK'24

4. Bulgular

Değerlendirmeye 276 öğrenci katılmış olup%89,74'ü klinik beceri eğitimlerinden memnun olduğunu,%94,7'si değerlendirmenin öğrenmeyi desteklediğini bildirmiştir. Uygulanan değerlendirmenin öğrencileri motive ederek kendilerine güvenini arttırdığı, hekim gibi hissettirerek hekim olma isteklerini arttırdığı belirlenmiştir (Tablo 1). Bazı öğrenciler yılsonunda değil her kurul sonunda video ile değerlendirmenin becerilerini geliştireceğini vurgulamıştır.

Tablo 1. Ortalaması Yüksek olan Anket Maddeleri	**Ortalama ± sd**
Klinik beceri eğitimlerinde eğiticilerimiz konusuna hâkimdi	4,11 ±1,068
Öğrendiğim muayene becerisini tek başına uygulayabilmek kendime güvenimi arttırdı	4,08 ±1,038
Sınavda hastadan onam almanın önemli olduğunu fark ettim	4,04 ±1,070

Çektiğim muayene videosunu izlemek kendimi hekim gibi hissettirdi	4,03 ±1,087
Video sınavında yaptığım muayeneyi tam olarak öğrendiğime inanıyorum	4,01 ±1,051
Sınav için yüklenen değerlendirme rehberlerinden yararlandım	4,01 ±1,075
Video sınavı hekim olma isteğimi arttırdı	4,00 ±1,090
Sınava hazırlanmak arkadaşlarımla işbirliği yaparak öğrenmemi kolaylaştırdı	3,99 ±1,104
Sınavda hasta ile iletişimimi geliştirdiğime inanıyorum	3,97 ± 1,077

5.Tartışmave Sonuç

Video tabanlı değerlendirme, öğrencilerin klinik becerilerini değerlendirmede etkili, kullanışlı, tam öğrenmeyi sağlayan, hekimlik motivasyonunu artıran bir yöntem olarak değerlendirilmiştir. Öğrenciler, bu yöntemin esnekliği ve eğitici etkisinden memnun kalmış olup, daha sık uygulanmasını önermiştir.

UTEK'24

6. Anahtar Kelimeler:

Video Tabanlı Değerlendirme, Klinik Beceriler, Tıp Eğitimi, Tıp Öğrencileri

ACIBADEM ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ TIP EĞİTİMİ YÜKSEK LİSANS VE DOKTORA PROGRAMLARI: ARAŞTIRMAYA VE ÖĞRENCİ MERKEZLİ EĞİTİME DAYALI LİSANSÜSTÜ EĞİTİM PROGRAMI

Araştırma Görevlisi Doktor Kaan Mert Güven1, Doçent Doktor Levent Altıntaş1, 2, Doçent Doktor Melike Şahiner1, 2, Doktor Öğretim Üyesi Dilek Kitapçıoğlu1, 2

1Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

2Acıbadem Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı

Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı, 2010 yılında tıp eğitimini yapılandırma amacıyla kurulmuş ve 2014 yılında akademik bir birim olarak genişletilmiştir. 2022 yılında ise İngilizce Yüksek Lisans (MSc) ve Doktora (PhD) programlarını başlatmıştır. Bu programlar, tıp eğitimi alanında Türkiye ve dünyada tıp eğitimi literatürüne katkı yapan uzmanlar yetiştirerek tıp fakültelerinin eğitim kalitesini artırmayı hedeflemektedir.

Program Yapısı ve Amaçları

Doktora programı, üç dönemlik ders aşaması ve beş dönemlik tez aşamasından oluşan araştırma odaklı bir programdır. Üç dönem ders aşamasından sonra doktora öğrencileri yeterlik sınavına girmektedir. Program, her biri dört haftalık bloklardan oluşan ders döneminde modüler bir yapıya sahiptir. Bloklar, içerik olarak bütünlük sağlayan ve derinlemesine bilgi aktarımını destekleyen yapılarla tasarlanmıştır. Blokların sonunda gerçekleştirilen yansıma ve değerlendirme oturumları, öğrencilere formatif geri bildirim sağlamakta ve öğrenmenin pekiştirilmesine katkıda bulunmaktadır. Yüksek lisans programı ise iki dönem ders, iki dönem tez aşamasından oluşmaktadır. Ders dönemlerinin her biri altı haftalık iki blok halinde yapılandırılmıştır. Her iki program da öğrenci merkezli ve öz yönelimsel öğrenmeyi destekleyen bir yapıdadır.

Eğitim Yöntemleri ve Değerlendirme

Her iki program da blended (karma) bir yapıda tasarlanmış olup, farklı eğitim yöntemleri ile zenginleştirilmiştir. Öğrenciler, yüz yüze derslerin yanı sıra çevrimiçi materyallerle de desteklenmektedir. Programlar boyunca her dersin sonunda yapılan formatif değerlendirme oturumları, öğrencilerin öğrenme süreçlerini derinleştirmelerine olanak tanır. Ölçme değerlendirme, öğrencilerin eğitim programında yaptıkları tüm çalışmaların takip edildiği bir portfolyo üzerinden yapılmaktadır. Öğrenen merkezli eğitim uygulamaları, ödevler, grup projeleri,

UTEK'24

sunumlar ve blok sonu ve dönem sonu sınavlar ile farklı yöntemler bir arada kullanılmaktadır.

Programların Hedefleri ve Çıktıları

Yüksek lisans ve doktora programları, "Tıp Eğitimciler İçin Ulusal Yetkinlikler Çerçevesi"ni temel alan bir yetkinlik modeli üzerine yapılandırılmıştır. Programlar, profesyonel, savunucu, takım üyesi, danışman, yönetici-lider, bilim insanı ve iletişimci bir tıp eğitimi uzmanı yetiştirmeyi hedeflemektedir. Doktora programı özellikle araştırmaya öncelik veren bir yapıdadır ve öğrencilerin ulusal ve uluslararası düzeyde bilimsel katkılar yapmalarını teşvik eder.

Yüksek Lisans ve Doktora Öğrencileri

Doktora programı 3 yıldır, yüksek lisans programı 2 yıldır öğrenci kabul etmektedir. 2024 güz dönemi itibarıyla doktora eğitimine devam eden 12 öğrenci, yüksek lisans eğitimine devam eden 4 öğrenci bulunmaktadır. 2022 yılında doktoraya başlayan 4 öğrenci, yeterlik sınavlarını başarı ile geçmiş ve tez dönemindedir. Öğrencilerin tamamı tıp fakültesi mezunudur. Öğrencilerin 14'ü tıpta uzmanlığını tamamlamıştır. 13 öğrenci fakülte üyesi veya idari olarak tıp eğitiminde aktif yer almaktadırlar.

Sonuç

Acıbadem Üniversitesi Tıp Eğitimi Yüksek Lisans ve Doktora programları, öğrenci merkezli ve araştırma odaklı yapılarıyla tıp eğitimi alanında geleceğin liderlerini yetiştirmek amacıyla geliştirilmiştir. Programlar, öğrencilerin sadece akademik bilgiye değil, aynı zamanda kendi kendine öğrenme, eğitim süreçlerini iyileştirme ve yönetme yetkinliklerine sahip olmalarını sağlayacak şekilde planlanmıştır.

UTEK'24

Anahtar Sözcükler: Tıp Eğitimi, Yüksek Lisans, Doktora, Lisansüstü Eğitim, Öğrenci Merkezli Eğitim.

ÜÇ BOYUTLU MODELLER VE SİMÜLASYONLA BİRLİKTE ÖĞRENELİM ÖĞRETELİM: MEME KANSERİ

Ayşe Hilal Batı*, Figen Gövsa, Aliye Mandıracıoğlu***, Ayşe Nur Oktay Alfatlı****, Levent Yeniay*****

** EÜTF Tıp Eğitimi AD, Prof.Dr.** EÜTF Anatomi AD, Prof.Dr.*** EÜTF Halk Sağlığı AD, Prof.Dr.*
***** EÜTF Radyoloji AD, Prof.Dr. ***** EÜTF Genel Cerrahi AD, Prof.Dr.*

Giriş: Meme kanseri, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de kadın sağlığının en önemli sorunlarının başında gelmektedir. Meme hastalıkları bu nedenle hekimlerin sıklıkla karşılaştığı konulardandır. Toplumda her 10 kadından biri meme kanseri olmaktadır. Kadınlarda kansere bağlı ölümlerde yine meme kanseri en üst sıralarda yer alır. Sık görülen ve kadın sağlığını en fazla tehdit eden bu sorun için hekimlerin toplumdaki rol ve sorumluluklarını yerine getirmeye yönelik yeterlik ve yetkinlikleri kazanması gerekmektedir. Çekirdek eğitim programlarında da ele alınan bu konu öğrenci sayısı fazlalığı nedeniyle bilişsel alan hedefleriyle sınırlanmaktadır.

Amaç: Bu araştırmanın amacı, tıp fakültesi öğrencilerini meme muayenesi ve meme kanseri konusunda eğitmek, hastalar ve toplumu bilgilendirmeleri ve kendi kendine meme muayenesi becerilerini öğrenip-öğretmelerini sağlamaktır. Ayrıca hastalarla etkili iletişim kurma, anamnez alma, hastaları-toplumu bilgilendirme, edindiği bilgi ve becerilerle diğer sağlık çalışanlarını ve hastalarını eğitmeye yönelik deneyim kazanmaları hedeflenmiştir.

Yöntem: Araştırma EÜTF 3. yıl programında yer alan özel çalışma modülündeki 31 öğrenciyle yürütülmüştür. Eğitim öncesinde öğrencilerin bilgi düzeyi 25 soruluk bir anketle belirlenmiş, Anatomi, Halk Sağlığı, Radyoloji ve Genel Cerrahi öğretim üyelerinin bilgilendirmeleri sonrasında Tıp Eğitimi AD öğretim üyesi tarafından eğitici eğitimi yapılmıştır. Bu süreçte öğrencilerin bir senaryo çerçevesinde üç boyutlu modeller ve simüle hastalarla yaptıkları uygulamalarda bilgi düzeyleri ve uygulamalarına yönelik geribildirim verilmiştir. Öntest ile aynı içerikte farklı formatta bir sontestle öğrencilerin kazanımları değerlendirilmiştir. Ardından model ve simüle hastalardan yararlanarak EÜ Atatürk Sağlık MYO'undan 43 ikinci sınıf öğrencisine yönelik akran eğitimi vermeleri sağlanmıştır. Öğrencilerimizin eğittiği bu öğrencilerde ön ve son test uygulanarak değerlendirilmiştir.

UTEK24

Bulgular: ÖÇM kapsamında eğitilen öğrencilerin bilgi ve deneyimlerinde önemli düzeyde gelişme sağlanmıştır. Meme sağlığı ve meme kanserine ilişkin bilgi düzeyleri ve KKMM becerilerine ilişkin ön ve sontest sonuçları eğitimin etkinliğini göstermektedir. Ayrıca tıp öğrencilerinin eğitici nitelikleri geliştirilmiş, kendi hazırladıkları eğitim sürecini destekleyen sunum ve afiş gibi materyallerle verdikleri eğitim sonrası MYO öğrencilerinin de bilgi düzeyleri önemli düzeyde artmıştır. Öğrencilerin tümünün olumlu görüşleri ile eğitim süreci tamamlanmıştır.

Tartışma ve Sonuç: Meme kanseri önlenemese de erken tanı ile büyük ölçüde tedavi edilebilir bir hastalıktır. Meme kanserinin erken tanısı için bilgilendirme ve farkındalık sağlanması, bu amaçla meslekler arası akran eğitimleri ile hasta ve toplum bilinçlendirilmesi oldukça değerli bir yaklaşımdır.

Anahtar Sözcükler: Mezuniyet öncesi tıp eğitimi, meme sağlığı ve hastalıkları, meme muayenesi, simülasyon, meme modelleri

UTEK'24

TIP ETİĞİNİN "HASTA HAKLARI" VE "AYDINLATILMIŞ ONAM" KONU BAŞLIKLARINDA TAKIM ÇALIŞMASINA DAYALI ÖĞRENME UYGULANMASI: MULTİDİSİPLİNER YAKLAŞIM DENEYİMİ

M. Levent ÖZGÖNÜL1, Dilek KOCABAŞ2, M. Kemal ALİMOĞLU3

[1]Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Tarihi ve Etik Anabilim Dalı

[2]Akdeniz Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi

[3]Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı

Takım çalışmasına dayalı öğrenme (TDÖ), 6-8 kişilik öğrenci takımlarından oluşan kalabalık bir grupta, konunun uzmanı tek bir eğiticinin yönetiminde bireysel ve takım düzeyinde öğrenmenin gerçekleşmesi için uygulamaya yönelik özel görevlerin bireyler ve takımlar tarafından yerine getirilmesini gerektiren bir öğretim stratejisidir TDÖ'de multidisipliner yaklaşım Tıp Fakültesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Hemşirelik Fakültesi ve Sağlık Bilimleri Fakültelerinin 4. Sınıf öğrencilerinin gönüllü katılımları ile Akdeniz Üniversitesi 2024-2025 eğitim döneminde "Hasta Hakları" ve "Aydınlatılmış Onam" konu başlıklarında eğitim müdahalesi olarak işlenmesi planlanmıştır.

TDÖ işleyiş planı:

-Programda bir gün iki saat bu konular için TDÖ etkinliğine ayrılmıştır.

-Araştırmaya başlamadan 1 hafta önce öğrencilere sistemin işleyişi anlatılacak, derse gelmeden önce çalışmaları için temel bilgileri içeren notlar dağıtılacaktır.

-Öğrenciler akademik başarı ve cinsiyete göre karışık 8 (her bir fakülteden 2) kişilik takımlara ayrılacaktır.

-TDÖ günü öğrenciler notlarına çalışmış halde sınıfa gelecekler, oturum 10-12 çoktan seçmeli soru içeren sınavla başlayacaktır.

-Her öğrenci, gerekli temel bilgilere yönelik hazırlanmış soruları yanıtlayacak; ayrılan sürenin sonunda kâğıtlar toplanıp, takımların bir araya gelmesi istenecektir.

-Sonra aynı soru kâğıtlarından her takıma birer tane dağıtılıp, bu sefer takım halinde yanıtlamaları istenecektir.

-Sınavların sonunda sınav sonuçları birkaç sonuç tartışma başlatmak üzere bilinçli olarak doğru olmayan seçenek şeklinde paylaşılacak, itiraz için birkaç dakika verilecek, öğrenciler notlarını karıştırıp itiraz edebilecekleri sorular olup olmadığını araştırırken, eğitici takımlardan gelen cevap kâğıtlarına göz atıp sorunlu yerleri belirleyecek, bunlarla ilgili geribildirim verecek, bilgi eksiği hissettiği yerlerle ilgili gerekirse kısa sunumlar yapacak veya bilgi aktaracaktır.

-Sınıfın gerekli bilgi düzeyine sahip olduğuna ikna olunca eğitici, bu bilgileri kullanarak çözmeleri için sınıfa olgu problemleri soracak, her takım aynı anda aynı

UTEK'24
ATLAX
utekon.org info@utekon.org utekon_org

problemi çözmeye çalışacak ve ayrılan süre sonunda birer temsilci takım adına sunum yapacaktır. Sunumlar sırasında konu etraflıca tartışılacak, eğitici gerektiğinde bilgi aktaracak, sonra yeni bir probleme geçilecektir. Problemler zorlayıcı, tartışmayı tetikleyici olup; giderek karmaşıklaşan bir sırada verilecektir.

Yöntemin etkinliğini değerlendirmede öğrenci geribildirimleri yanında:
- TDÖ oturumlarındaki öğrencilerin derse katılım düzeyi gözlemle belirlenecektir.

Anahtar Kelimeler: Tıp Etiği, Hasta Hakları, Aydınlatılmış Onam, TDÖ, Multidisipliner Yaklaşım.

UTEK'24

İLETİŞİM BECERİLERİ DERSİNE YÖNELİK ÜRETİLEN YAPAY ZEKA TABANLI GERİBİLDİRİMLERDEKİ HATALARIN İNCELENMESİ

Alper Bayazıt[1], Gökhan Akçapınar[2], İpek Gönüllü[1]
Ankara Üniversitesi | Hacettepe Üniversitesi

Giriş: Tıpta etkili iletişim, doğru tanıların konulması, hasta uyumunun sağlanması ve tıbbi hataların azaltılması açısından önem taşımaktadır. Tıp eğitiminde iletişim becerilerinin geliştirilmesi ise etkili geri bildirim ile mümkündür. Eğitmenlerin yoğun hasta yükleri, öğrenci sayısının fazlalığı ve geri bildirim verebilecek şekilde eğitilmiş standardize hastaların sayılarının sınırlı olması nedeniyle bu süreçte güçlükler yaşanabilmektedir. Üretken Yapay Zekaya dayalı Büyük Dil Modelleri, otomatik geri bildirim üretmede önemli bir potansiyele sahiptir. Ancak otomatik üretilen geri bildirimlerin iletişim becerileri eğitiminde kullanılmadan önce, kullanılabilir olup olmadıklarının araştırılması gerekmektedir.

Amaç: Bu çalışmanın amacı öğrencilerin iletişim becerileri dersi kapsamında yazdıkları doktor-hasta iletişimi diyaloglarına yönelik üretilen yapay zeka tabanlı otomatik geribildirimlerdeki hataların tespit edilmesidir.

Yöntem: 2023-2024 Akademik Yılında İletişim Becerileri dersini alan 118 Dönem 3 öğrencisinin doktor-hasta iletişimi metinlerinden rasgele seçilen 40 tanesi çalışmaya dahil edilmiştir. Büyük Dil Modeli olarak Open AI firması tarafından üretilen GPT-4 Turbo isimli model kullanılmıştır. Geribildirim üretme süreci geliştirilen bir araç tarafından otomatik olarak gerçekleştirilmiştir. Bu süreçte, Moodle veritabanında depolanan öğrenci metinleri, oluşturulan prompt aracılığıyla OpenAI API (Uygulama Programlama Arayüzü) üzerinden büyük dil modeline iletilmiştir. Modelin ürettiği geri bildirimler Moodle veritabana kaydedilmiştir. İletişim Becerileri eğitiminde deneyimli iki tıp eğitimcisi ilgili metinleri selamlama ile başlama, ben dili ve etkin dinleme açısından inceleyerek hatalara yönelik yorumlar yazmışlardır. Nitel analiz yöntemlerinden içerik analizi yöntemi ile uzmanların görüşleri incelenmiş ve hatalara yönelik ana temalar belirlenmiştir.

Bulgular: Hatalara yönelik olarak; ben dili ile etkin dinlemeyi karıştırma, ben dili önerilerini hatalı verme, gerekli olmayan bildirim verme ve hataları gözden kaçırma temaları belirlenmiştir. Uzman görüşlerine göre GPT-4 Turbo, etkin dinlemeyi bilmektedir ancak ben diline örnek olarak etkin dinlemeyi vermektedir. Ek olarak; beden dili, göz teması, ses tonu, atmosferin durumu ile ilgili gerekli olmayan geribildirimler vermektedir. Bazı metinlerde selamlama ile başlamaya yönelik hataları gözden kaçırdığı belirtilmiştir.

UTEK'24

Sonuç: Büyük Dil Modellerinin, öğrenciye geri bildirim vermede önemli bir potansiyeli olabileceği sonucuna varılmıştır. Bu süreçte uzmanların iş yükünü azaltmada etkili olabilir ancak üretilen geri bildirimlerin doğrudan öğrenciye gösterilmesi için yapay zeka modellerinin henüz yeterli düzeyde olmadığı görülmüştür. Gelecek çalışmalarda farklı modeller ya da prompt mühendisliği yöntemleri kullanılarak süreç tekrar edilebilir.

Anahtar Sözcükler: iletişim becerileri, geribildirim, büyük dil modeli, yapay zeka, GPT-4

UTEK'24

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ AİLE HEKİMLİĞİ UZMANLIK EĞİTİMİNDE SANAL HASTA KULLANIMI

Feyza Bulut, Mevlüt Okan Aydın, Güven Özkaya, Züleyha Alper

feyzabulut@uludag.edu.tr, Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi

okanaydin@uludag.edu.tr, Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi

ozkaya@uludag.edu.tr, Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi

zalper@uludag.edu.tr, Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi

Giriş: Tıp eğitiminde giderek daha fazla önem kazanan sanal hasta uygulamaları, vaka çeşitliliğinin azalması ve pratik eğitimlere duyulan ihtiyaçların artması ile birlikte öğrencilere güvenli bir ortamda pratik yapma imkanı sunarak teorik bilgilerini pratik bilgiye dönüştürmelerine katkı sağlamaktadır (1). Sanal hasta uygulamaları ile geleneksel eğitim modelinin yapılacak etkili entegrasyonun hem öğrenenin hem de eğiticinin vaktini verimli kullanmalarına olanak sağladığı düşünülmektedir (2).

Amaç: Bu çalışma aile hekimliği uzmanlık eğitiminde sanal hasta kullanımının uzmanlık eğitimine etkisini ölçmeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: Çalışma Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi İyi Hekimlik Uygulamaları ve Simülasyon Merkezi- USİM'de 2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı Aile Hekimliği Anabilim Dalı Uzmanlık Öğrencileri Eğitim Programı kapsamında gerçekleştirildi. Katılımcılara eğitim öncesinde araştırmacılar tarafından belirlenen ve alanında uzman 3 öğretim üyesi tarafından onaylanmış olan bilgi düzeylerini ölçmeyi amaçlayan değerlendirme soruları uygulandı. Değerlendirme sorularını takiben Body InteractTM programından seçilmiş olan vakayı her uzmanlık öğrencisinin yalnız başına çözümlemesi istendi ve vaka sonrasında araştırmacılar tarafından belirlenmiş olan kaynak katılımcılara sunuldu. Katılımcılara bir haftalık çalışma süresi tanındı. Katılımcılara tanınan süresi sonunda her uzmanlık öğrencisi vakayı tekrar yalnız başına çözümledi ve araştırmacı tarafından katılımcılara geri bildirim verildi. Eğitimden 1 ay sonra değerlendirme soruları tekrar uygulandı. Katılımcıların demografik özellikleri, değerlendirme sonuçları incelendi. Veriler SPSS programı ile analiz edildi.

Bulgular: Çalışmamıza 47 uzmanlık öğrencisi (30 kadın, 17 erkek, ortalama yaş 29,21 ±3,46 yıl) dahil edildi. Tüm katılımcıların eğitim öncesi ve sonrası vermiş oldukları doğru yanıtlarda anlamlı düzeyde artış saptandı (P<0,001).

Tartışma ve Sonuç: Bu çalışma aile hekimliği uzmanlık eğitiminde sanal hasta kullanımının bilgi düzeyini artırmada önemli bir araç olduğunu göstermektedir.

utekon.org info@utekon.org utekon_org

Sanal hasta uygulamalarının eğitim süresince karşılaşılamayan vakaların deneyimlenmesinde, kritik olgularda hastaya yaklaşımın değerlendirilmesi ve karar verme bağlamında tıp eğitiminde kullanımının yaygınlaşmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Mezuniyet sonrası tıp eğitimi, Aile hekimliği, Sanal hasta

UTEK'24

ACİL SERVİSTE YENİ ÖLMÜŞ BİR KİŞİ ÜZERİNDE KLİNİK BECERİ EĞİTİMİ İÇİN GİRİŞİM UYGULANMASININ KABUL EDİLEBİLİRLİĞİ

Adem Sivri1, Cem Oktay1, Yeşim Şenol2, Sena AKANLAR3

1. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Acil Tıp Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

2. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, Antalya, Türkiye

3. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi, Antalya, Türkiye

Giriş: Girişimsel becerilerde yeterlik kazanmak için canlı hastalar üzerinde uygulama yapmanın birçok etik sorunları bulunmaktadır. Tıp eğitiminde girişimsel becerilerin öğretilmesinde hümanistik yöntemler ön plana çıkmıştır. Acil servislerde yeni ölmüş bir kişinin bedeni üzerinde bazı girişimlerin yapılması da teknik becerilerin eğitimi için dünya çapında bir eğitim yöntemi olarak uzun yıllardır uygulanmaktadır.

Amaç: Acil servislerde yeni ölmüş kişiler üzerinde klinik beceri eğitimi için girişim uygulanmasının, acil tıp öğretim üyeleri, acil tıp asistanları, tıp fakültesi 6. yıl öğrencileri, acil servis hastaları ve hasta yakınları tarafından kabul edilebilirliğinin değerlendirilmesidir.

Yöntem: Üçüncü basamak bir üniversite hastanesinde sağlık profesyonelleri ve acil servis hastaları ve yakınlarından oluşan uygun bir örneklem grubuna tanımlayıcı bir anket uygulandı. Anket 4 bölümden oluşmaktaydı: Demografik veriler; Acil serviste yeni ölmüş kişilerle ilgili işlemlerle ilgili sorular; Uygulanması muhtemel hayat kurtarma girişimler; Sağlık çalışanları için ek sorular. Ankette çoktan seçmeli ve açık uçlu sorular yer aldı.

Bulgular: Çalışmaya 120 sağlık çalışanı ile 120 hasta ve hasta yakını dâhil edildi. 107 (%44,6) katılımcı kadındı. Katılımcıların yaş ortalaması 31,83±11,16 yıldı. 195 katılımcı (%81,3) yeni ölmüş kişilere işlem yapılmasını uygun bulduğunu beyan etti. Laringeal maske havayolu takılması (%88,3) ve endotrakeal entübasyon (%86,7) yapılması en uygun girişimler olarak belirtildi. Toplam 83 sağlık çalışanı (%69,2) yeni ölmüş hastaya işlem yaptığını bildirdi; en çok yapılan uygulama endotrakeal entübasyondu. Maketlerle yeni ölmüş kişilerin benzerliğini değerlendiren 11'li Likert ölçeğine verilen yanıtların ortalaması, yeni ölmüş kişiler lehinde 3,16±2,44 puan olarak bulundu.

Tartışma ve Sonuç: Acil serviste klinik beceri eğitimi yeni ölmüş kişiler üzerinde girişim yapılması sağlık çalışanları, hasta ve hasta yakınları tarafından kabul edilebilir bulunmaktadır. Girişim yapılmadan önce en yakın akraba veya yasal

UTEK'24

temsilciden bilgilendirilmiş onam alınmalıdır. Tüm girişimler, yapılandırılmış bir eğitim sıralanımı ile ve yakın gözetim altında gerçekleştirilmelidir ve tıbbi kayıtlarda belgelenmelidir. Yeni ölmüş kişiler üzerinde girişim yapılmasına izin vermek ve teşvik etmek için ilgili kurumlar tarafından etik kurallar ve kılavuzlar geliştirilmelidir.

Anahtar Sözcükler: Yeni ölmüş kişiler, Tıp eğitimi, Girişimsel Beceriler, Acil Servis

UTEK'24

PRATİSYEN HEKİMLERE YÖNELİK SİMÜLASYON TEMELLİ ACİL TIP EĞİTİMİNİN ETKİNLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Maruf BEĞENEN, Mevlüt Okan AYDİN

Tıp Eğitimi Doktora Programı, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Acıbadem Mehmet Ali Aydınlar Üniversitesi, İstanbul, Türkiye | Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, Tıp Fakültesi, Bursa Uludağ Üniversitesi, Bursa, Türkiye

GİRİŞ: Simülasyon temelli eğitim (STE), sağlık profesyonellerinin öğrenme süreçlerini ve klinik yetkinliklerini geliştirmede günümüzde önemli bir eğitim aracı haline gelmiştir. StE, güvenli ve kontrollü bir ortam sunarak katılımcıların hem teknik hem de iletişim gibi teknik olmayan becerileri uygulamalarına olanak tanır ve hasta güvenliğini iyileştirmeye katkıda bulunur. Bu başarı, yüksek gerçeklikli simülasyon mankenleri, sanal gerçeklik (VR) ve standardize edilmiş hasta simülasyonları gibi teknolojilerle sağlanmaktadır. STE, teorik bilgi ile klinik uygulamalar arasındaki boşluğu etkili bir şekilde doldururken, öğrenme sürecini dinamik ve etkileşimli hale getirir. Yapılan çalışmalarda, STE'nin mezuniyet sonrası dönemdeki hekimlerin mesleki yetkinliklerini geliştirdiği ve multidisipliner bir ekip içinde kritik becerilerin kazandırılmasında önemli bir rol oynadığı gösterilmiştir. Bununla birlikte, bazı becerilerde zamanla zayıflama görülebilmektedir.

AMAÇ: Bu çalışmanın amacı, simülasyon temelli eğitimin, mezuniyet sonrası acil servislerde çalışan pratisyen hekimler üzerindeki memnuniyet düzeyini ve özgüvenlerini artırmadaki etkinliğini değerlendirmektir.

GEREÇ VE YÖNTEM: Çalışma, Ocak 2023 - Mart 2024 tarihleri arasında Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi İyi Hekimlik Uygulamaları ve Simülasyon Merkezinde gerçekleştirilmiştir. Farklı illerdeki acil servislerde görev yapan 99 hekime, ortalama 12 kişilik gruplar halinde 6 saatlik simülasyon temelli bir eğitim verilmiştir. Eğitimin ardından katılımcılar, eğitimden memnuniyet düzeylerini ve eğitimin kendilerine katkısını değerlendiren bir anket doldurmuşlardır.

BULGULAR: Katılımcıların %71,7'si (n=71) bir yıl, %88,9'u (n=88) ise iki yıl içinde mezun olmuş ve bu süre zarfında acil serviste çalışmışlardır. Katılımcıların %70,7'si (n=70) daha önce simülasyon temelli eğitime katılmadıklarını; %77,8'i (n=77) ise benzer bir eğitim programında yer almadıklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların tamamı, "Simülasyon temelli öğretim tekniğinin, acil tıp yaklaşımlarını anlamada etkili olduğunu" ve %99'u (n=98) "simülasyon oturumlarının, acil tıp becerilerini geliştirmede yardımcı olduğunu" ifade etmiştir. Her iki soruya da "kesinlikle katılıyorum" yanıtını verenlerin oranı %81,8 (n=81) olarak saptanmıştır. Katılımcıların %97'si (n=96) eğitimin, acil durumlarla başa çıkmada kendilerini daha güvende

hissetmelerine yardımcı olacağını belirtmiş; bu soruya "kesinlikle katılıyorum" yanıtını verenlerin oranı %72,7 (n=72) olmuştur.

TARTIŞMA VE SONUÇ: Elde edilen veriler, simülasyon temelli eğitimin mezuniyet sonrası tıp eğitiminde olumlu etkiler yarattığını ve katılımcıların özgüvenlerini artırdığını göstermektedir. Önceki çalışmalarda da simülasyon temelli eğitimin, sağlık profesyonellerinin özgüvenini önemli ölçüde artırdığı ortaya konmuştur. Sonuç olarak, mezuniyet sonrası eğitimlerde simülasyon temelli uygulamaların daha fazla kullanılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir. Ayrıca, katılımcıların %88,9'unun iki yıl içinde mezun olduğu ve %70,7'sinin daha önce simülasyon eğitimine katılmadığı göz önünde bulundurulduğunda, tıp fakültesi eğitiminde simülasyonun daha geniş yer almasının eğitime önemli katkılar sağlayacağı öngörülmektedir.

ANAHTAR KELİMELER: Simülasyon Temelli Eğitim, Mezuniyet Sonrası Tıp Eğitimi, Acil Tıp Eğitimi

UTEK'24

İNTÖRNLÜK DÖNEMİNDE TIP EĞİTİMİ: BİBLİYOMETRİK ANALİZ

Demet ARI1, Pınar GÜNEL2

[1]*Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp Anabilim Dalı, Kahramanmaraş*

[2]*SANKO Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Anabilim Dalı, Gaziantep*

GİRİŞ VE AMAÇ: Bu çalışmada, intörnlük dönemindeki tıp eğitimini konu alan araştırmaların literatür taramasını yaparak üzerinde en çok çalışılan, etkisi en fazla olan konuların belirlenmesi ve bu konuda çalışma yapacak araştırmacılara yol gösterecek literatürü özetleyen bilgiler sunulması amaçlanmıştır.

YÖNTEM: Bibliyometrik analiz; kitaplar, web siteleri, bildiri kitapları için kullanılabilen bir literatür tarama ve özetleme yöntemidir. Sağlık alanında çoğunlukla bir araştırma makalesinin etkisini ölçmek için kullanılır. Bibliyometrik yöntemler bir yayının kendinden sonraki araştırmalar üzerinde ne kadar etki yaptığını, alanına ne kadar katkıda bulunduğunu değerlendirir. Bu değerlendirme, genellikle araştırmanın yayınlandıktan sonra ne kadar atıf aldığının belirlenmesi ile yapılır. Bu çalışmada, oldukça kapsamlı olan Web of Science ve Scopus veri tabanlarında yer alan yayınlar kullanılmıştır. Anahtar kelime olarak "intern", "medical education" ifadeleri kullanılarak, "nurse or nursing education" ve "dental education" ifadeleri ise dışlanarak son beş yılı içerecek şekilde 2020-2024 yılları arasındaki yayınlar belirlenmiştir. Kitap ve kitap bölümü olan yayınlar analize dahil edilmemiştir. Belirlenen anahtar kelimelerle arama yapıldığında Web of Science veri tabanında 626, Scopus veri tabanında 808 yayına ulaşılmıştır. Her iki veri tabanındaki veriler BibTex formatında kaydedilerek birleştirme yapılmış ve duplike olan yayınlar elenmiştir. Birleştirme ve eleme işlemlerinden sonra analize dahil edilen toplam yayın sayısı 1098'dir. 1098 yayından en çok atıf sayısına sahip olanlardan (min. 5 atıf) uzmanlık öğrencileri, diyetisyenlik öğrencileri ile ilgili yayınlar analizden çıkarılmıştır. Elemelerden sonra kalan 128 yayın analiz edilmiştir. Veriler R Studio programında "bibliometrix" paketinin altında yer alan "biblioshiny" yazılımı kullanılarak analiz edilmiştir. Makalelerin; toplam atıf sayıları, yıl başına ortalama atıf sayıları, yıllara göre dağılımı, dergi dağılımı, yazar sayısı, ülke dağılımı, en çok kullanılan anahtar kelimeler gibi bilgileri raporlanmıştır.

BULGULAR: 1098 yayındaki yıllık üretkenlik incelendiğinde, yıllık yayın sayısı 2021 yılında 2020 yılına göre artış göstermiş ancak 2022 yılından sonra bu konuda yapılan yayın sayılarında bir düşüş gözlenmiştir. İntörnlük döneminde tıp eğitimini

UTEK'24

konu alan 1098 yayının en çok atıf alan ilk 128'inin ortalama atıf sayısı 12 olarak bulunmuştur. Bu makaleler 2020-2023 yılları arasında yayınlanmıştır. Bu konuda en yüksek atıf alan yayınların 5'i 2020-2021 yıllarında yayınlanmıştır. 97 atıf sayısı ile en çok atıf alan yayın Tang ve ark.'nın 2022 yılında yayınladığı "A Systematic Review of Immersive Technology Applications for Medical Practice and Education-trends, Application Areas, Recipients, Teaching Contents, Evaluation Methods, and Performance" başlıklı çalışmadır. Makale; özellikle cerrahi ve anatomi ile ilgili konularda, tıp öğrencileri ve intörnlerde tıp eğitimini ve uygulamalarını iyileştirme potansiyeline sahip teknolojiler olan sanal gerçeklik, artırılmış gerçeklik, karma gerçeklik ve genişletilmiş gerçekliğe yönelik çalışmaları içeren bir sistematik derlemedir. 54 atıf sayısı ile ikinci en çok atfı alan yayın Petrie ve ark.'nın 2020 yılında yayınladığı "Working Hours, Common Mental Disorder and Suicidal Ideation Among Junior Doctors in Australia: A Cross-sectional Survey" başlıklı çalışmadır. Makale; Avustralya'da ortalama haftalık çalışma saatleri ile intörnlerin ruhsal sağlığı arasındaki ilişkiyi incelemektedir. 46 atıf sayısı ile üçüncü en çok atfı alan yayın Fang ve ark.'nın 2021 yılında yayınladığı "Day-to-day Variability in Sleep Parameters and Depression Risk: A Prospective Cohort Study of Training Physicians" başlıklı çalışmadır. Makale; intörnlerde uyku parametreleriyle depresyon arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışmadır. Bu konuda en çok atıf alan yayınların yer aldığı ülkeler; ABD (527), Çin (216) ve Avusturalya (174) olmuştur. Ülkelere göre en yüksek yayın üretkenliği sırasıyla; ABD, Avusturalya ve Sudi Arabistan olmuştur. Yayın sayısı en yüksek olan kurumlar; Michigan, Harvard Tıp, King Saud, Sun Yat Sen ve Virginia olmuştur. Yayın sayısı en yüksek olan dergiler; BMC Med Educ, J Gen Int Med ve Adv Med Educ Prac dergileri olmuştur. Bu konuda yapılan araştırmalarda en sık kullanılan anahtar kelimeler; "medical education", "education" ve "medical students"tır.

SONUÇ: 2020-2023 yılları arasında intörnlük döneminde tıp eğitimi konusunda yapılan yayınlardan literatürde en fazla etkiye sahip olan yayınların konularının; sanal gerçeklik, teknoloji uygulamaları ve ruhsal sağlık olduğu görülmüştür. Bu çalışmada, intörnlük döneminde tıp eğitimini konu alan araştırmaların bibliyometrik analizleri yapılarak bu konuda araştırma yapacak olan araştırmacılara yön gösterecek önemli bilgiler ortaya konulmuştur.

ANAHTAR SÖZCÜKLER: İntörnlük dönemi, Tıp eğitimi, Bibliyometrik analiz

ATLAX utekon.org info@utekon.org utekon_org

ARCS-V MOTİVASYON TASARIM MODELİYLE "KRONİK HASTALIK YÖNETİMİ VE HASTA GÜVENLİĞİ" TEMALI MESLEKLER ARASI EĞİTİM PROGRAMI: EYLEM ARAŞTIRMASI

Aysel Başer1 Hatice Şahin2

İzmir Demokrasi Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi AD | Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi AD

Özet: Bu çalışmanın amacı, sağlık profesyoneli öğrencilerinin motivasyonlarını artırarak öğrenimlerini geliştirecek bir meslekler arası eğitim (MAE) programının geliştirilmesi ve uygulanmasıdır. Program, Türkiye'de bir yükseköğretim kurumunun Diş Hekimliği, Tıp ve Sağlık Bilimleri Fakültelerindeki (Beslenme ve Diyetetik, Hemşirelik, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon) lisans düzeyinde eğitim gören öğrencileri hedef almıştır. Bu MAE programı, kurumun ihtiyaçları doğrultusunda belirli bir tema üzerinden öğrencilerin öğrenmelerini pekiştirmeyi amaçlamış ve iki oturumdan oluşan hibrit bir eğitim modeli olarak tasarlanmıştır. Program süresince, çevrimiçi ve yüz yüze gerçekleştirilen eğitimlerde ARCS-V motivasyonel tasarım modeline dayanan çeşitli taktik ve stratejiler kullanılmıştır. Öğrencilerin meslekler arası eğitime hazırbulunuşluk düzeylerini ölçmek amacıyla Parsel ve arkadaşlarının geliştirdiği Meslekler Arası Eğitim Hazırbulunuşluk Ölçeği (RIPLS) ve programın motivasyonel etkilerini değerlendirmek için Keller'in ARCS-V Motivasyon Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde ikili grup karşılaştırmaları için Ki-Kare, Independent t testi ve Wilcoxon Rank testi, çoklu karşılaştırmalar için ise Mann Whitney U testi ve Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Eğitim programının öncesinde ve sonrasında yapılan RIPLS değerlendirmesinde, toplam ölçek puanında, takım çalışması ve işbirliği ile mesleki kimlik alt boyutlarında anlamlı artışlar gözlemlenmiştir. Rol boyutunda da artış olsa da bu anlamlı bulunmamıştır. Programın ARCS-V modeline dayalı olarak tasarlanması, öğrencilerin algılanan motivasyon seviyeleri üzerindeki etkilerini değerlendirmeye de olanak tanımıştır. Eğitimin içeriğinde yer alan senaryolar, multimedya öğeleri, mesajlar, e-postalar, yansıtma (refleksiyon) ödevleri ve grup görevleri gibi unsurların, öğrencilerin motivasyonunu artırdığı ve ilgi düzeylerini yükselttiği bulunmuştur. Öğrencilerin program süresince gösterdikleri başarı ise grup ödevleri, refleksiyon ödevleri ve MAE değerlendirme formu ile değerlendirilmiştir. Bu çalışma, üniversitelere "Kronik Hastalık Yönetimi ve Hasta Güvenliği" temalı bir MAE programı sunmaktadır. Program tasarımı, sağlık profesyoneli adaylarının mesleklerarası iletişim, işbirlikçi liderlik, takım çalışması, etik, rol ve sorumluluklar gibi konularda yetkinliklerini geliştirmeyi amaçlamaktadır. Aynı zamanda, öğrencilerin hasta ihtiyaçlarını doğru

UTEK'24

tanımlayabilen, etkili iletişim kurabilen ve yaşam boyu öğrenmeye yatkın profesyoneller olarak yetişmelerine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler: Tıp Eğitimi, Meslekler Arası Eğitim, ARCS-V Motivasyonel Model, Eylem Araştırması

UTEK'24

GELİŞMEKTE OLAN BİR ÜLKEDEKİ TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN ''BEYİN GÖÇÜ'' HAKKINDAKİ TUTUMUNU ETKİLEYEN FAKTÖRLER: VAKIF ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ

Gültekin Akyol[1] | Fatma Selman[1] | Ertuğ Günsoy[2] | Beyza Arpacı Saylar[1]
1Biruni Üniversitesi
2S.B.Ü. Van Eğitim Ve Araştırma Hastanesi

GİRİŞ: Son yıllarda "yurt dışında eğitim alma veya hizmet verme" hekimler için daha çok ilgi gören bir konu olmaya başlamıştır. Türkiye'de 2012 yılında yurt dışında çalışmak için Türk Tabipleri Birliği'nden sadece 59 hekim yeterlilik belgesi talebinde bulunurken 2024 yılının ilk dört ayında başvuru sayısı 600 ü geçmiştir. Tıp fakültesi öğrencileri ile yapılan çalışmalarda; gelecekle ilgili maddi kaygılarının olduğunu, çalışma şartlarından rahatsız olduklarını, riskli branşları tercih etmediklerini, hatta tıp fakültesinde olma durumunu sorguladıkları görülmüştür.

AMAÇ: Bu araştırmada birçok ulustan öğrencinin eğitim gördüğü bir vakıf üniversitesindeki tıp fakültesi öğrencilerinin yurt dışında çalışmaya ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

METOT: Çalışma 2023-2024 yılında Biruni üniversitesi tıp fakültesi dönem 1'den 6'ya kadar tüm öğrenciler arasında yapıldı. Katılımcılara online anket ile ulaşıldı. Çalışmaya 189 öğrenci dahil edildi. Anket oluştururken katılımcıların demografik özellikleri, eğitim gördüğü ülkeler, ailesinin eğitim durumu, hayata bakış açılarını içeren sorular tasarlandı. Ek olarak Beyin Göçüne Yönelik Tutum Ölçeği (Öncü ve ark.) anket çalışmasına eklenerek katılımcıların tutumları değerlendirildi. Katılımcıların Google Forms'da anket doldurması sonucu elde edilen veriler "Excel" formatına aktarıldı ve JAMOVI istatistiksel yazılımına aktarıldı. Verilerin analizinde betimsel istatistikler (frekans, yüzde vb.) dikkate alındı ve veriler tablolar kullanılarak görselleştirildi. Anket toplam puanları normal dağılıma uyuyordu. Çalışmaya katılan katılımcılar gruplara ayrıldı. Toplam anket puanları arasındaki puanlarına bakıldı. Bu gruplar bağımsız örneklem olduğundan dolayı student t testi uygulandı. Kategorik degişkeneler yüzde, sayısal değerler ortalama ve standart sapma ile ifade edildi.Çalışmada elde edilen verilerde; "Katılımcının hangi ülkede doğduğu", "Katılımcının daha önce yurt dışında bulunup bulunmadığı", "Katılımcının bildiği dil sayısı" "Katılımcının daha önce sosyal yardım projelerine katılıp katılmadığı" gibi sorular temelinde yurt dışında çalışmayı düşünüp düşünmediği analiz edildi.

BULGULAR: Çalışmaya 189 tıp fakültesi öğrencisi katılmıştır. Anketimizin total ortalama puanı 40. 6 iken minimum 16 maksimum 77 puan aldığı gözlenmiştir. Anketimizin Cronbach alfa skoru 0.921 bulundu. (Tablo-1). Katılımcıların 115'i eğitimin

UTEK'24

pre-klinik aşamasında, 74 ü iste klinik aşamasındadır. Katılımcıların %12,2'si eğitimini bu zamana kadar yurt dışında almıştır. Anketimize katılan katılımcıların %52,4'ü 1'den çok dil bilmektedir(n:99). Anket sonuçlarına göre 1'den çok dil bilen katılımcıların yurt dışına göçme isteğinin 1 dil bilenlere göre daha anlamlı olduğu gözlenmiştir (p=0.033 %95GA 0.284; 6.81) (Tablo-2). Katılımcıların babalarının daha yüksek eğitim durumlarıyla (ilkokul, ortaokul, lise / Üniversite; 118/71 %62,4) yurt dışına göç ilişkisi arasında anlamlı bir fark gözlendi (p=0.020 %95GA 0.645; 7.35) annelerinin eğitim durumu anket ortalamalarında istatistiksel fark saptanmadı (p=0.578 %95 GA 2.36; 4.23). Çalışmamızda sosyal medya kullanım sıklığı ile anket sonuçları arasında istatiksel bir anlamlılık gözlenmedi(p=0.658). Çalışmanın diğer sonuçları incelendiğinde, tıp eğitiminin bir kısmında yurt dışına eğitim için çıkan katılımcıların yurt dışına göç isteklerinde gitmeyenlere göre, anket ortalamaları arasında yurt dışına göç isteği yönünde anlamlı fark vardı (p=0.035 %95 GA -8,29; -0.308).

SONUÇ: Çalışmamızın sonucunda yurt dışına göç etmeyi etkileyebilecek olası faktörler incelendiğinde daha önceden eğitim amaçlı yurt dışında bulunmuş olmak, yabancı dil biliyor olmak ve babanın eğitim seviyesinin anlamlı derecede farklılık yarattığını gözlemledik. Sağlık çalışanlarının yurt dışına göç isteğini tetikleyen sebeplerin araştırılmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

UTEK'24

ANAHTAR KELİMELER: Vakıf üniversitesi, Yurt dışı göç, Tıp öğrencisi, Beyin göçü

	mean	sd	if item dropped Cronbach's α
Daha fazla para kazanabileceğim için yurt dışında çalışmak isterim	2.63	1.076	0.918
Ülkemde kariyer elde etmek için yeterli fırsatım olduğundan yurtdışına gitmeme gerek yok [a]	2.97	1.074	0.922
Bu işi başka bir ülkede yapacak olsam, daha keyifli bir çalışma yaşamım olur	2.39	1.019	0.915
Bu ülkede geçirdiğim her dakikanın boşa geçtiğine inanıyorum	3.52	1.156	0.918
Yurt dışında çalışmanın beni mutlu edeceğine inanıyorum	2.58	0.995	0.911
Gelecek kaygımın olmayacağı başka bir ülkede çalışmak isterim	2.26	1.058	0.912
Yurt dışında çalışmamın yaşam standartlarımı arttıracağını düşünüyorum	2.03	0.899	0.913
Yurt dışı iş ilanları dikkatimi çekiyor	2.65	1.089	0.912
Düşünce özgürlüğü daha fazla olan bir ülkede yaşamak isterim	2.02	1.010	0.915
Yurt dışında çalışmak adına karşılaşabileceğim zorluklara katlanabilirim	2.90	1.249	0.913
Yurt dışında yaşamayı konu alan haberlerle ilgilenmem[a]	1.99	1.288	0.930
Yurt dışında yaşamamın hayatımı kolaylaştıracağını düşünürüm	2.34	0.986	0.913
Olumsuz deneyimler olduğunu duysam da yurt dışında yaşama fikrinden vazgeçmem	3.41	1.336	0.915
Ülkelerin yabancılar için yaşama/ çalışma kabul kriterlerini araştırıyorum	2.95	1.450	0.913
Kendimi daha güvende hissedebileceğim başka bir ülkede yaşamak isterim	2.15	1.162	0.912

			if item dropped
	mean	sd	Cronbach's α
Politik baskılardan uzak olabileceğim başka bir ülkede yaşamak isterim	2.04	0.983	0.917

[a] reverse scaled item

Tablo-1: Anket soruları, puan ortalamaları, standart sapma, (Cronbach's α 0.921)

Gruplar	N	%	Mean	Sd	Mean	Sd	P	Effect Size	95% Confidence Interval	
									Lower	Upper
Cinsiyet E/K	70/119	37	40.9	13.0	40.4	10.5	0.754	0.0472	-0.248	0.342
Vatandaşlık Türkiye/Diğer	159/30	84.1	40.8	11.9	39.3	8.9	0.515	0.130	-0.261	0.520
Yurt dışına çıkan/ çıkmayan	122/67	64.6	39.6	10.3	42.3	13.2	0.129	-0.232	-0.531	0.067
Fakültede eğitim için yurt dışına Çıkan/çıkmayan	40/149	21.2	37.7	11.9	41.5	11.2	**0.035**	-0.378	-0.735	-0.017
Yabancı dil bilmesi 1 dil/ 1'den fazla	90/99	47.6	42.4	12.9	38.9	9.7	**0.033**	0.312	0.022	0.601
Sınıf 1-3/4-6	115/74	60.8	40.5	11.4	40.7	11.6	0.891	-0.020	-0.312	0.272
Sosyal Sorumluluk Projesi Katıldım/Katılmadım	100/89	52.9	39.4	10.8	41.9	12.0	0.142	-0.215	-0.502	0.072
Öğrenci Topluluğuna Üyeyim/Üye Değilim	139/50	73.5	41.1	11.2	39.1	12.1	0.286	0.177	-0.148	0.500
Ülkemizde siyaseti takip Ediyorum/Etmiyorum	138/51	73.8	40.6	11.8	40.5	10.7	0.978	0.004	-0.317	0.326
Tıp fakültesine gelmeden önce Türkiye'de/ Yurtdışında okudum	166/23	87.8	40.9	11.9	38.3	7.3	0.303	0.227	-0.210	0.663
Akademik hayatıma Türkiye'de/Yurt dışında devam edeceğim	135/54	71.4	44.1	10.7	31.9	8.25	**0.001**	1.22	0.866	1.56

UTEK'24

Anne Öğrenim Durumu (Lise/Üniversite)	92/97	48.7	41.1	12.9	40.1	9.9	0.578	0.081	-0.205	0.366
Baba Öğrenim Durumu (Lise/Üniversite)	71/118	37.6	43.1	12.1	39.1	10.8	**0.020**	0.353	0.051	0.652
Sosyal medya kullanım sıklığı										
1	8	4.2	41.5	9.9						
2	34	18	41.6	12.1			0.658*			
3	65	34.4	39.2	10.3						
4	82	43.4	41.2	12.1						

Tablo-2 : Anket ortalamalarının gruplara göre sınıflandırılması.(ortalamaların karşılaştırılması; Student's t testi, * ANOVA)

UTEK'24

SOSYAL SORUMLULUK VE BİLİMSEL ARAŞTIRMA PROJELERİNİN ENTEGRASYONU: ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ (ÇÜTF) İYİ HEKİMLİK UYGULAMA DENEYİMİ

Aslı BOZ[*], Gülşah SEYDAOĞLU[**], Ş. Erhan BAĞCI[*], Çağla OKYAR[*], Sevinç Püren YÜCEL KARAKAYA[**], Nazlı TOTİK DOĞAN[**], Hülya BİNOKAY[**]

**Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı*

***Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Biyoistatistik Anabilim Dalı*

Bu çalışmanın amacı, sosyal sorumluluk ve bilimsel araştırma proje uygulamalarının entegrasyonu için geliştirilmiş olan ÇÜTF deneyimini paylaşmaktadır. ÇÜTF'de uzun yılladır yürütülen 1. sınıfta Ayrımcılık ve Toplumsal Cinsiyet, 1 ve 2. sınıfta Tıpta İnsan Bilimleri dersleri ayrı bileşenler olarak yürütülmekte iken Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal standartları doğrultusunda 2020 yılında zorunlu eğitim olarak planlanan Sosyal Sorumluluk Proje Uygulamaları 3. sınıf programına eklenmiştir. Ek olarak 1995 yılından bu yana 1. ve 2. sınıflarda teorik ve pratik olarak sürdürülen Biyoistatistik dersinin hedeflenen bilgi ve beceriyi yeterince kazandıramadığı, bu sınıflarda verilen dersin yeterince anlaşılamadığı bu nedenle saha uygulamaları ile birlikte sürdürülmesinin öğrenme hedeflerine ulaşmak için daha uygun olacağı varsayımı ile klinik bilginin de daha yoğun olduğu 3. sınıf programına alınmasına karar verilmiştir. ÇÜTF eğitim programının amaç ve öğrenim kazanımları ile Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal Standartları (2021) (bkz. TS.2.2.4, TS.2.2.5, TS.2.2.8) göz önünde bulundurularak ilk 3 sınıfta verilen tüm bu dersler yeniden yapılandırılarak "Hekimlik Uygulamaları (HU)" koridoru adı altında müfredata/yönergeye eklenmiş ve Avrupa Kredi Transfer Sistemi'ne göre kredilendirilmiştir. 1 ve 2. sınıfta Sosyal Bilimler ile Entegre Tıp (SBET) ve 3. sınıfta Sosyal Sorumluluk Projeleri ve Bilimsel Araştırmalar (SSPBA) koridorlarından oluşan bu uygulamalar, yatay ve dikey programın bileşenleri olarak öğrencilerin 1. sınıftan 3. sınıfa kümülatif bilgi ve beceri geliştirmeleri, disiplinler arası iş birliği yapabilmelerini sağlamak üzere tasarlanmıştır. 2020 yılından bu yana Biyoistatistik ve Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı tarafından ortak yürütülen SSPBA dersinde, öğrencilerin sosyal sorumluluk projesi ile bilimsel araştırmayı toplum içinde beraber planlayarak, disiplinler arası iş birliği ile eleştirel düşünce becerisi geliştirmesi, bilim felsefesi ve sosyal bilimler alanlarında bilgi, beceri edinmesi, bu bilgiyi tıp bilgisi ile entegre edebilmesi ve bir bilimsel araştırma kurgulayarak yayına dönüştürmesi

UTEK'24

amaçlanmaktadır. Küçük gruplara ayrılan öğrenciler bu ders kapsamında Tablo 1'de ayrıntılı şekilde gösterilen süreci 1 yıl boyunca yürütmektedir.

Tablo 1. Sosyal Sorumluluk ve Bilimsel Araştırmalar Dersi Süreci

Ders Kurulu	Biyoistatistik Anabilim Dalı	Yer	Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı	Yer
1	Araştırma Konusu Belirleme ve Literatür Tarama	Biyoistatistik Laboratuvarı	Sosyal Sorumluluk Proje Konusu Belirleme	TEBAD
2	Veri Toplama Aracı Geliştirme, Veri Tabanı Oluşturma	Biyoistatistik Laboratuvarı	Proje Öneri Formu Hazırlama	TEBAD
3	Hipotez Testleri	Biyoistatistik Laboratuvarı	Proje Uygulama-Veri Toplama	Saha
4	Veri Girişi	Biyoistatistik Laboratuvarı	Proje Uygulama-Veri Toplama	Saha
5	Verilerin Analizi ve Tablo, Grafik ile Sunumu	Biyoistatistik Laboratuvarı	Proje Uygulama-Veri Toplama	Saha
6	Poster Hazırlama	Biyoistatistik Laboratuvarı	Raporlama ve Poster Hazırlama	TEBAD

Formatif ve summatif değerlendirme yönteminin beraber kullanıldığı bu ders kapsamında öğrenciler değerlendirilmesi 2. ders kurulunun sonunda proje başlığı, amaç, problem, tasarım (etkinlik, hedef kitlesi, yöntem), iş akış ve görev şeması, kaynakça vb. bilgileri içeren ilk "İzlem Raporu"nu, 5. ders kurulunun sonunda ise gelişmeleri aktardıkları ikinci "İzlem Raporu"nu doldurmaktadır. 6. Ders kurulunun sonunda Başlık, Amaç, Gereç ve Yöntem, Bulgular, Tartışma, Sonuç ve Kaynakçayı içeren "Rapor" ile grup içi "Akran Değerlendirmesi Formu"nu kendileri için oluşturulan platforma yüklemektedir. Son olarak ÇÜTF dekanlık fuaye alanın tüm öğrenciler "Poster" sunumlarını gerçekleştirmektedir. "İzlem Formu", "Akran Değerlendirmesi", "Rapor", "Poster Sunumu" ve devam durumları değerlendirilen öğrenciler iş yükü analizine göre belirlenen 10 AKTS'lik ders kapsamında nihai

ATLAX utekon.org info@utekon.org utekon_org

notlarını almaktadır.Sosyal bilim kavramları ile hizmet sunacağı toplumun sosyolojik yapısını kavrama, sosyal sorumluluk ve yükümlülük tutumu geliştirme, eleştirel bakış açısı ile toplumsal ve sağlık sorunlarına yönelik gözlem becerileri edinme, bilimsel araştırma için hipotez geliştirme, araştırma tasarlama, uygulama becerisi ve sağlık savunuculuğu geliştirmeleri beklenen öğrencilerin geri bildirim sonuçları bu kazanımlara ulaşıldığını göstermektedir, Bunlara ek olarak belirlenen ikincil öğrenme hedeflerinin de (ekip iletişimi, iş birliği, zaman yönetimi, etik yaklaşım, toplum önderliği/liderlik vd.) öğrencilerin bireysel gelişimlerine katkı sağladığı izlenmektedir. Dersin kazanımları oturumunda elde edilen bulgular, oldukça emek yoğun bir çalışma örneği olan bu çok boyutlu uygulamanın, öğrencilerin özgüvenini ve iyi oluş durumlarını da geliştirdiğini ortaya koymaktadır.

UTEK'24

EVALUATION OF "THE INTERPROFESSIONAL EDUCATION ACADEMY

Assoc. Prof. Dr. Giray Kolcu1,2, Assoc., Prof. Dr. Mukadder İnci Başer Kolcu2,3
Department of Family Medicine Süleyman Demirel University Faculty of Medicine, Isparta, Türkiye
Department of Medical Education and Informatics, Süleyman Demirel University Faculty of Medicine, Isparta, Türkiye
Süleyman Demirel University Institute of Health Sciences, Director, Isparta, Türkiye

Introduction: The "1st Interprofessional Education Academy" was held in Antalya on 10-13 September 2024 with the aim of organizing a national training program in the field of interprofessional education in our country with the funding of TÜBİTAK. The event, which was attended by 10 trainers and 24 participants, consisted of three parts. On the first day of the event, topics related to competencies related to inter-professional cooperation were covered. On the second day, small-group work and presentations on four scenarios and four core competencies were realized. On the third day, a workshop was held on what needed to be done at the individual, university, and national levels regarding interprofessional education/collaboration.

Aim: This study aimed to evaluate the impact of the "1st Interprofessional Training Academy" held in Antalya on September 10-13, 2024 on interprofessional identity and attitude.

Method: This study used an experimental, quantitative research design. 24 students participated face-to-face in the academy (n = 24). Ethics committee approval was obtained from the "Süleyman Demirel University Ethics Committee" for the study (date: 03.07.2024 No: 77/2). Consent was obtained from all the participants. The EPIS-TR and IPAS were used as the pretest and posttest, respectively.

Results: All participants were female, and the mean age was 22.88±2.35 years. The W-value for EPIS-TR total scores was calculated as 0.88, p-value <.001, the pretest mean was 51.92±3.40, and the posttest mean was 58.63±0.92. The W-value for the IPAS total score was 0.93, and the p-value was 0.005. The pre-test mean score was 164.29±12.47, and the post-test mean score was 176.79±6.70, and a significant difference was found at the p < .001 level.

Discussion: This study shows that the "1st Interprofessional Training Academy" has positive effects on interprofessional identity and attitude. The findings of this study provide valuable evidence that interprofessional training academy is an effective training activity. This is the most important motivation for continuing education.

UTEK'24

HATAY'DA BULUNAN GÖÇMEN HEKİMLERİN DENEYİMLERİ: NİTEL BİR ÇALIŞMA

D. Baldan SARAÇ, Çağla OKYAR
Akdeniz Üniversitesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı | Çukurova Üniversitesi, Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı

Giriş: Son yıllarda giderek artış gösteren savaş, terör eylemleri, bölgesel çatışmalar ve ekolojik krizler dünyada kitlesel göç olgusunun giderek yayılmasına yol açmıştır. Türkiye de özellikle Suriye iç savaşından sonra göç alan bir ülke konumuna gelmiştir. Uluslararası göç, özellikle de zorunlu göç, kültürler arası iletişim, insan hakları, sağlık eşitsizlikleri ve çok yönlü sağlık hizmeti için küresel sağlık yeterlilikleri gibi önemli tıp eğitimi ihtiyaçlarının önemini artırmıştır. Bu gelişmelere paralel olarak ülkemizde UÇEP 2020'de Davranışsal, Sosyal ve Beşerî Bilimler Durumlar listesine ayrımcılık, yanlılık, damgalama, çalışma ve sağlık etkileşimi, göç, küreselleşme ve sağlık, öncelikli/dezavantajlı gruplar ana durumları eklenmiştir. Ancak bu konuların tıp eğitimi müfredatlarına nasıl dahil edileceğine yönelik net bir çerçeve sunulmamaktadır.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de çalışan göçmen hekimlerin deneyimlerinden elde edilen verilerle göçmenlerin uğradığı ayrımcılık ve eşitsizlikleri ele alıp bu veriler ışığında tıp eğitimi müfredatını iyileştirmek için bir çerçeve geliştirmektir.

Yöntem: Araştırma nitel desene sahip olup, veriler Hatay ilinde çalışan göçmen hekimlerle yapılan derinlemesine görüşmelerle toplanmıştır. Görüşmeler yarı yapılandırılmış bir form üzerinden yürütülmüştür. Yapılan görüşmelerde sosyodemografik bilgileri, kültürel-sosyal uyum sürecinde yaşadıkları, mesleki deneyimleri ve ayrımcılık deneyimleri sorulmuştur. Buradan elde edilen veriler araştırmacılar tarafından içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir.

Bulgular: Yapılan görüşmelerde göçmen hekimlerin çalışırken ayrımcılığa veya ırkçılığa daha az uğradığı, daha çok sivil hayatta sorun yaşadığı görülmüştür. Katılımcılar, Hatay'da çok göçmen olması ve kültürel olarak ortaklıkların olması nedeniyle daha az sorun yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Göçmen Sağlığı Merkezleri'nde çalışan hekimler ile diğer bakanlık birimlerinde çalışan hekimler arasında maddi olarak ciddi fark olmasının motivasyon kırıcı olduğu sonucuna varılmıştır. Hekimlerin tamamı hastanede çalışmak istemediğini, hastaneleri yoğun ve kaotik bulduklarını belirtirken, şu an çalıştıkları yerlerde en çok hasta yoğunluğu ve fiziksel koşullardan şikayetçi olduklarını belirtmişlerdir. Katılımcıların tamamı zaman zaman zorluklarla karşılaşsalar da temelde Türkiye'de yaşamaktan memnun olduklarını başka bir yere göçmeyi düşünmediklerini belirtmişlerdir.

UTEK'24

Sonuç: Yabancı uyruklu hekimlerin eşitsizlik ve ayrımcılığa nadiren maruz kaldıkları ancak dil açısından ve sistemsel olarak uyum sağlamakta güçlük yaşadıkları tespit edilmiştir. Kültürel yeterlilik ve iş birliği eğitimleri entegre edilebilir.

Kısıtlılıklar: Katılımcıların tamamı Hatay ilinde olup, ilk görüşme talebinde endişe duyduklarını, sorun yaşamak istemediklerini ifade etmiştir.

UTEK'24

KARDİYOLOJİ UZMANLIK EĞİTİMİNDE TEMEL YETKİNLİKLERE DAİR ALGI VE İLİŞKİLİ PARAMETRELER

Ayşe HOŞOĞLU | Barış SEZER
Başkent Ankara Hastanesi Kardiyoloji ABD | , Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi ve Bilişimi ABD

Giriş: Günümüzde tıp eğitimi, tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de usta-çırak ilişkisine dayanan geleneksel yöntemlerden, belirlenmiş öğrenme çıktıları ve yetkinliklere dayalı, yapılandırılmış bir modele doğru evrilmektedir. Bu yeni yaklaşımda, eğitim programlarında yetkinlik ve profesyonellik gibi kavramlar ön plana çıkmaya başlamıştır. Ülkemizde TUKMOS tarafından oluşturulan çekirdek eğitim müfredatında uzmanlık öğrencilerin edinmesi beklenen yedi temel yetkinlik tanımlanmıştır: Hizmet sunucusu, Öğrenen ve öğreten, İletişim kuran, Değer ve sorumluluk sahibi, Ekip üyesi, Yönetici ve Sağlık koruyucusu. Bu yetkinliklerden 'Hizmet Sunucusu' detaylı bir şekilde işlenmiş, klinik ve girişimsel yeterlilikler belirlenmiştir; ancak diğer altı temel yetkinlik için eğitim metadolojisi detaylandırılmamış, eğitim veren kurumlara bırakılmıştır (1). Harden'a göre, etkili bir uzmanlık eğitimi programı; sürekli gelişen bir yapı, alanında uzman eğitimciler, uygun eğitim ortamları ve net mezuniyet hedefleri içermelidir (2). Bu çerçevede, eğitim ortamının kalitesi, öğrenci memnuniyetini ve başarıyı doğrudan etkiler; dolayısıyla bu ortamın değerlendirilmesi, eksikliklerin tespiti ve eğitim kalitesinin artırılması için kritik önem taşır (3,4). Öğrencilerin eğitim ortamı algılarını kantitatif olarak değerlendirilmek için geliştirilen ve mezuniyet sonrası eğitim ortamı algısının değerlendirilmesinde güvenilir ve geçerli bir ölçüm aracı olduğu gösterilen ölçeklerden biri de "Mezuniyet Sonrası Hastane Eğitim Ortamı Ölçeği (MSHEOÖ)'dir (5,6). Uzmanlık öğrencilerine kazandırılmak istenen temel yetkinliklere dair öğrenen algılarının değerlendirilmesi ve bunun için kantitatif değerlendirme araçları geliştirilmesi; eksikliklerin tespiti ve eğitim metodolojilerinin geliştirilmesinde yol gösterici olabilir.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Türkiye'nin farklı yerlerinde kardiyoloji alanında uzmanlık eğitimi alan uzmanlık öğrencilerinin 7 temel yetkinlikle ilgili kazanımlarına dair algılarına etki eden faktörleri incelemek ve bu algının eğitim ortamı algısı ile ilişkisini değerlendirmektir. Çalışma verileri 2022 yılında hazırlanan "Türkiye'deki Kardiyoloji Asistanlarının Aldıkları Uzmanlık Eğitimine ve Bulundukları Eğitim Ortamına Yönelik Algılarının İncelenmesi" isimli tezden alınmıştır (7).

Yöntem: Çalışmaya Türkiye'deki kardiyoloji kliniklerinden tabakalı örneklem yöntemi ile seçilen 46 klinikte eğitim gören toplam 133 uzmanlık öğrencisi alındı.

Veriler Haziran 2021-Mart 2022 tarihleri arasında elektronik ortamda toplandı. Katılımcılardan MSHEOÖ ve bir eğitim değerlendirme anketi doldurmaları istendi. Uygunluğu Hacettepe Üniversitesi Tıp Eğitimi Anabilim Dalı'nda görev yapan 2 uzman tarafından değerlendirilmiş olan 26 soruluk eğitim değerlendirme anketinin yetkinliklerle ilgili kısmında 7 temel yetkinliğe dair kazanımlarını 5'li Likert tipi ölçeğe göre puanlamaları beklendi. Her bir yetkinliğin yaş, cinsiyet, mezun olunan kurum tipi, eğitim alınan kurum tipi, kıdem, coğrafik bölge, haftalık eğitim saati ve haftalık nöbet saati değişkenlerinin etkisi incelendi. MSHEOÖ ve alt boyutları ile yetkinlik algısı ilişkisi değerlendirildi. Çalışma verilerinde sayısal değişkenler için ortanca, ortalama ve standart sapma; kategorik değişkenler için ise sayı ve yüzde kullanılmıştır. Verilerin dağılımı ve varyansları için Shapiro wilk testi, çarpıklık-basıklık ve Levene's testi kullanılmıştır. Bağımsız 2 grubun karşılaştırılmasında parametrik varsayımlar sağlanıyorsa t testi, sağlanmıyorsa Mann-Whitney U testi, kategorik değişkenlerin karşılaştırmasında ise Ki-kare testi uygulanmıştır. Bağımlı değişkenlerin karşılaştırılmasında Friedman testi kullanılmıştır. Ki-kare testi için gözlem frekanslarının yeterli olmaması nedeniyle bazı gruplar birleştirilmiş veya Fisher Exact Halton testi kullanılmıştır. Yetkinlik algısı ile ilişkili parametreler için ordinary logistic regresyon analizi ve multinomial lojistik regresyon analizi yapılmıştır. Sonuçlar %95 güven aralığında, p <0,05 düzeyinde anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların bazal öellikleri Tablo 1'de görülmektedir. Uzmanlık öğrencilerinin MSHEOÖ ortalaması 85,1±25,'tir (Tablo 1). Yetkinliklerle ilgili anket sonuçlarına göre uzmanlık öğrencilerinin en yeterli hissettikleri yetkinlik Değer ve sorumluluk sahibi olmak (Y5), en yetersiz hissettikleri yetkinlik ise Yöneticilik (Y1)'tir (Grafik 1). Y1 ile diğer yetkinlikler, Y5 ile Y3-Y6 ve Y7 arasındaki farklılık anlamlıdır (Friedman testi, p<0,005, Tablo 3,4) . Yetkinliklerin bazal özelliklerle ilişkisi istatistiksel olarak karşılaştırıldığında Haftalık eğitim saati ile tüm yetkinliklerle pozitif yönde doğrusal bir ilişki gözlenirken (p<0,005, Tablo 5) diğer değişkenlerle anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir (p>0,05). MSHEOÖ ve alt boyutlarıyla olan ilişkisi için yapılan multinomial regresyon analizinde yetkinliklerin MSHEOÖ, Özerklik ve Eğitim alt boyutları ile pozitif yönde bir ilişkisi olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Tablo 6)

Tartışma: Bu çalışmada, Türkiye'deki kardiyoloji kliniklerinde eğitim gören uzmanlık öğrencilerinin TUKMOS'un belirlediği 7 temel yetkinlikle ilgili kazanımlarına yönelik algıları ve bu algıyı etkileyen faktörler incelenmiştir. Ülkemizdeki 44 kardiyoloji kliniğinden 133 katılımcı ile yürütülen bu çalışma kardiyoloji alanında eğitim ortamı algısının temel yetkinlik algısı ile birlikte değerlendirildiği en detaylı çalışma olduğu düşünülmektedir (6) Çalışma sonuçlarına göre toplam MSHEOÖ puan ortalaması

UTEK24

85,1±25,3 (n=133) bulunmuş olup bu değer "Olumlu Ama Geliştirilmesi Gereken" eğitim ortamına karşılık gelmektedir. Bu değerlendirme sonuçları literatürdeki birçok çalışmada saptanan eğitim ortamı algısı ile benzerdir (8-12). Geliştirilen ölçeklerin toplam puan ya da alt boyutlarına ait puan üzerinden değerlendirilmesi esastır. Ancak her bir maddeye verilen cevaplar eğitim ortamının güçlü ve zayıf yanlarını gösterebilir ve o alanla ilgili ihtiyaç hakkında fikir verebilir. MSHEOÖ için madde puanlarının 3,5 veya üstünde olması gerçekten olumlu bir ortamı, 2 veya altında olması o alanda bir sorun olduğunu, 2–3 aralığında olması ise eğitim ortamında o alanın geliştirilmesinin gerekebileceğinin göstergesi olduğu ifade edilmektedir (6). Buradan yola çıkarak MSHEOÖ de yer alan maddelerin konularına göre yetkinliklerle ilişkisi incelendiğinde yetkinliklerin ilişkili olduğu ölçek maddelerinin de yetkinliğin kapsamı ile uyumlu olduğu dikkat çekmektedir. Özellikle en yüksek ve en düşük algıya sahip yetkinlikler için detaylı incelendiğinde ; Etnik ayrımcılık, cinsiyet ayrımcılığı ($p=0,022$), eğiticilerin işlerini şevkle ve hevesle yapmaları, klinikte asistan suçlama alışkanlığının olmaması ($p<0,001$), eğiticilerin iyi birer danışman ve akıl hocası olabilmeleri ($p<0,001$), eğiticilerin karşılıklı saygı ortamına dayalı çalışma ortamı sağlamaları ($p=0,032$), özellikle eğiticilerin Değer ve Sorumluluk Sahibi Olmak Yetkinlikleri ile; Uyum eğitimi yapılması ($p=0,014$) , sorumluluğun uygun seviyede verilmesi, asistan el kitabı olması ($p=0,023$), tanı tedavi protokollerinin tanımlanması ($p=0,003$), çalışma saatlerinin yasal sürelerle uyumlu olması, uygun ve yeterli asistan odası olması o klinikteki sorumluların Yöneticilik yetkinlikleri ile ilişkili bulunmuştur ve bu ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu görülmektedir. En düşük algıya sahip yöneticiliğin ilişkili olduğu maddelerin düşük MSHEOÖ madde puanı ortalamasına, en yüksek algıya sahip Değer ve sorumluluk sahibi olmak yetkinliğiyle ilişkili maddelerin ise daha yüksek madde puan ortalamasına sahip olması uzmanlık öğrencilerinin yetkinliklere dair algılarının MSHEOÖ ile yakından ilişkili olduğunu desteklemekle birlikte, diğer yandan MSHEOÖ'de ki ilişkili maddelerin aslında eğiticilerin de yetkinlikleriyle birebir ilişkili olmasına dikkatleri çekmektedir. Bu sebeple eğitim ortamındaki paydaşların yetkinliklerinin iyi olması bir taraftan eğitimin niteliğini arttırması diğer taraftan da uzmanlık öğrencisi için rol model olması açısından uzmanlık öğrencisinin o yetkinlikleri daha iyi kazanabilmesine olanak sağlayabilir (13,14). Çalışmada MSHEOÖ ve Eğitim alt boyutu İyi İletişim Kurmak kazanımı ile pozitif yönde ilişkili bulunmuştur. (Tablo 5). Eğitim ortamında iletişim becerisi gelişmiş eğiticilerin bulunması eğitim ortamını pozitif etkileyen bir faktör olmanın yanı sıra öğrenciler için iletişim konusunda iyi bir rol model olmaları öğrencilerin iletişim becerilerinin daha iyi gelişmesine katkıda bulunuyor olabilir. MSHEOÖ ile yapılan çalışmalarda

UTEK'24

birçok değişkenin eğitim ortamı algısıyla ilişkisi incelenmiş, ancak eğitim saati ayrı bir değişken olarak ele alınmamıştır (8,11,12). Ülkemizde çekirdek eğitim müfredatında önerilen seminer, sunum, olgu ve makale tartışması, konsey ve kurs gibi yapılandırılmış eğitim etkinlikleri için bir alt veya üst sınır belirlenmemiş, bu düzenleme kurumların inisiyatifine bırakılmıştır (1). Kurumlar bu programları teorik olarak hazırlamakla yükümlüdür, ancak uygulamada tam anlamıyla gerçekleştirilmediği bilinmektedir. Uzmanlık eğitimi, hizmet ve eğitim dengesinin iyi kurulması gereken bir süreçtir; fakat çoğu zaman asistanlar iş gücü olarak görüldüğü için eğitim ikinci planda kalmakta ve çoğu klinikte hizmet odaklı yürütülmektedir. Bazal karakteristikler içerisinde haftalık ders saatinin yetkinlik algısı ile güçlü korelasyonu uzmanlık eğitiminde sadece alana dair bilgilerin aktarımı değil, temel yetkinliklerin kazanımında da eğitimin rolünü desteklemektedir. Ülkemideki eğitim ortamı algısını değerlendiren tez çalışmamızda eğitim seminerlerinin uzmanlık öğrencilerinin en çok önem verdiği eğitim etkinliklerinden biri olduğu ve hala bazı kliniklerde yeterli sayıda eğitim semineri olmadığı görülmektediği tespit edilmiş, özellikle kliniklerdeki eğitim planlamasında haftada en az 2 saat eğitim semineri şeklinde düzenlenmesi, programda mutlaka asistanların sunduğu eğitimlere yer verilmesi gerektiği vurgulanmıştır (7). Bu çalışmada ulaşılan sonuçlara göre de kardiyoloji kliniklerinde haftalık eğitim saatleri temel yetkinliklerin kazanımı noktasında da bir araç olarak görülmeli, temel yetkinlikleri de kapsayacak şekilde bir eğitim programı planlamak ve bu konuda eğiticilerin de katılımını sağlamak faydalı olabilir.

Sonuç: Sonuç olarak, uzmanlık öğrencilerinin yetkinlik algılarını en çok etkileyen değişkenin haftalık eğitim saatleri olduğu görülmüştür. Haftada en az 2 saat olacak şekilde planlanacak eğitim programları, temel yetkinliklerin kazanımı göz önünde bulundurularak düzenlendiğinde, yetkinliklerin geliştirilmesinde önemli bir rol oynayabilir. Ayrıca, eğitim ortamını değerlendiren MSHEOÖ'nün, o ortamda bulunan eğiticiler ve uzmanlık öğrencilerinin temel yetkinlikleri hakkında bilgi sağladığı belirlenmiştir. Bu bulgu, eğiticilerin rol model olarak yetkinliklerinin MSHEOÖ ile değerlendirilebileceğini ve öğrencilerin yetkinlik algılarının değerlendirilmesi için MSHEOÖ benzeri yeni bir ölçeğin geliştirilmesinin, uzmanlık öğrencilerinin yetkinlik kazanım süreçlerini daha nicel bir biçimde ölçmeye olanak tanıyacağını göstermektedir.

Tablo 1. Katılımcıların bazal özellikleri

Değişken	Sayı	%

Yaş (yıl)		
24-25	17	12,8
26-27	21	15,8
28-29	52	39,1
30-31	31	23,3
≥32	12	9,0
Cinsiyet		
Erkek	99	74,4
Kadın	34	25,6
Mezun olunan üniversite		
Devlet	126	94,7
Vakıf	7	5,3
Meslekteki süre (yıl)		
1-4	58	43,6
≥5	75	56,4
Çalışılan kurum		
Tıp Fakültesi	78	58,5
Afiliye Üniversite	21	15,8
SBÜ-EAH	29	21,8
Vakıf Üniversitesi	5	3,8
Asistanlık Yılı (Kıdem)		
1. Yıl	29	21,8
2. Yıl	29	21,8
3. Yıl	38	28,6
4. Yıl	19	14,3
5. Yıl	18	13,5
Toplam	133	100,0

Tablo 2. MSHEOÖ ve alt boyutlarının madde puanı ortalaması istatistikleri (6)

	Ölçek	Ortalama	Ortanca	Standart Sapma	Test istatistiği	p
	MSHEOÖ	2,13	2,18	0,63		
Alt Boyutlar	**Özerklik[a]**	2,08	2,07	0,66		
	Eğitim	2,13	2,13	0,72	8,583	**0,014**
	Sosyal Destek[a]	2,18	2,18	0,63		

Gruplar Friedman testi ile karşılaştırılmıştır.[a]: Farklılığın anlamlı olduğu gruplar.

Tablo 3. Yetkinliklerle ilgili eğitim anketi sorularına verilen yanıtların dağılımı.

Madde		Yetersiz		Kısmen Yeterli		Yeterli		Toplam Sayı
		Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	
Y1	"Yöneticilik" konusundaki kazanımınız	48	36,1	40	30,1	45	33,8	133
Y2	"Ekip üyesi olmak" konusundaki kazanımınız	28	21,1	37	27,8	68	51,1	133
Y3	"Sağlık koruyucusu olmak" konusundaki kazanımınız	26	19,5	42	31,6	65	48,9	133
Y4	"İyi iletişim kurmak" konusundaki kazanımınız	16	12	34	25,6	83	62,4	133
Y5	"Değer ve sorumluluk sahibi olmak" konusundaki kazanımınız	13	9,8	25	18,8	95	71,4	133
Y6	"Öğrenmek ve öğretici olmak" konusundaki kazanımınız	29	21,8	41	30,8	63	47,4	133
Y7	"Hizmet sunucusu olmak" konusundaki kazanımınız	11	20,8	12	22,6	30	56,6	53

Tablo 4. Yetkinliklerle ile ilgili tanımlayıcı istatistikler

Madde		Ortanca	Ortalama	Standart Sapma
Y1	"Yöneticilik" konusundaki kazanımınız	3	2,86	1,31
Y2	"Ekip üyesi olmak" konusundaki kazanımınız	4	3,38	1,20
Y3	"Sağlık koruyucusu olmak" konusundaki kazanımınız	3	3,38	1,18
Y4	"İyi iletişim kurmak" konusundaki kazanımınız	4	3,74	1,15
Y5	"Değer ve sorumluluk sahibi olmak" konusundaki kazanımınız	4	3,86	1,13
Y6	"Öğrenmek ve öğretici olmak" konusundaki kazanımınız	3	3,36	1,18
Y7	"Hizmet sunucusu olmak" konusundaki kazanımınız	4	3,55	1,28

UTEK'24

Tablo 5: Yetkinliklerin Haftalık Eğitim Saati ile İlişkisine Yönelik Ordinal Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları

Yetkinlikler	Ki-Kare*	p*	Nagelkerke R-Kare	B**	p**
Yönetici	17.958	.000	.146	.742	.000
Ekip üyesi	14.518	.000	.122	.698	.000
Sağlık savunucusu	9.856	.002	.084	.545	.003
İletişimci	7.552	.006	.068	.524	.007
Değer ve sorumluluk sahibi	5.621	.018	.054	.487	.021
Öğrenen ve öğretici	23.433	.000	.189	.872	.000
Hizmet sunucusu	.949	.330	.021	.376	.329

*:Model uyumu, **: Haftalık eğitim saati

Tablo 6. Yetkinlikler ve MSHEOÖ için multinomial lojistik regresyon analizi sonuçları.

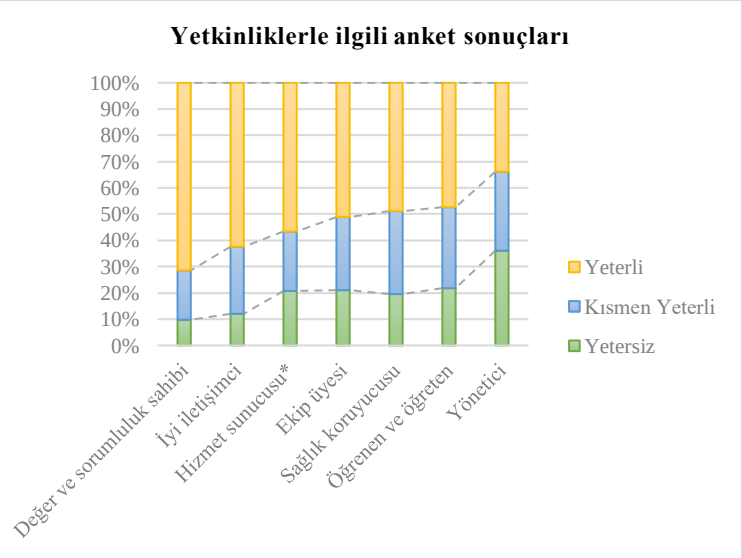
Değişken		B	Standart Hata	Wald	df	p	Exp(B)
Y1- Yöneticilik							
1	Sabit	2,468	1,036	5,675	1	,017	-

	MSHEOÖ	-0,028	0,011	6,533	1	011	0,972
2	Sabit	4,605	1,045	19,419	1	,000	-
	MSHEOÖ	-0,053	0,012	20,569	1	,000	0,949
Y2- Ekip üyesi olmak							
1	Sabit	2,195	0,923	5,653	1	,017	-
	MSHEOÖ	-0,032	0,010	9,432	1	,002	0,969
2	Sabit	3,875	1,003	14,927	1	,000	-
	MSHEOÖ	-0,058	0,012	22,505	1	,000	0,943
Y3- Sağlık koruyucusu olmak							
1	Sabit	1,472	0,895	2,707	1	,100	-
	Özerklik	-0,061	0,028	4,701	1	,030	0,941
2	Sabit	5,119	1,107	21,391	1	,000	-
	Özerklik	-0,230	0,043	28,933	1	,000	0,795
Y4- İyi iletişim kurmak							
	Sabit	3,191	1,004	10,108	1	,001	-
1	MSHEOÖ	-0,122	0,035	12,039	1	,001	0,885
	Eğitim	0,197	0,078	6,437	1	,011	1,218
	Sabit	4,447	1,213	13,443	1	,000	-
2	MSHEOÖ	-0,110	0,048	5,248	1	,022	0,896
	Eğitim	0,082	0,109	0,576	1	,448	1,086
Y5- Değer ve sorumluluk sahibi olmak							
1	Sabit	2,309	1,035	4,977	1	,026	-
	MSHEOÖ	-0,043	0,013	11,885	1	,001	0,958
2	Sabit	5,895	1,469	16,093	1	,000	-
	MSHEOÖ	-0,114	0,024	23,221	1	,000	0,892
Y6- Öğrenmek ve öğretici olmak							
1	Sabit	5,302	1,322	16,076	1	,000	-
	MSHEOÖ	-0,063	0,015	18,877	1	,000	0,939
2	Sabit	8,995	1,615	31,021	1	,000	-
	MSHEOÖ	-0,121	0,020	36,155	1	,000	0,886
Y7- Hizmet sunucusu olmak							
	Sabit	0,048	1,312	0,001	1	,971	-
1	MSHEOÖ	0,097	0,048	4,132	1	,042	1,102
	Özerklik	-0,324	0,139	5,446	1	,020	0,723
	Sabit	2,234	1,209	3,416	1	,065	-
2	MSHEOÖ	0,014	0,051	0,076	1	,783	1,014
	Özerklik	-0,169	0,147	1,306	1	,253	0,845

Tüm değişkenler için referans kategori: 0 (Yeterli)

UTEK'24

Grafik 1: Yetkinliklerle ilgili anket sonuçları

UTEK'24

ÖĞRENCİ TERCİHLERİ BAKIMINDAN TÜRKİYE'DE YER ALAN TIP FAKÜLTELERİNİN BÖLGESELLEŞMESİ

Mehmet Emın Layık | Duygu Korkmaz Yalçın

Giriş: Üniversitelerin akademik bilgi ve beceri kazandırma işlevinin yanı sıra geleneksel işlevlerinden biri kültürel etkileşim sağlamaktır. Üniversiteler aracılığı ile gerçekleşen ulusal ve uluslararası öğrenci hareketliliği, öğrencilere hem tercih ettikleri bölge hakkında bir perspektif kazandırırken hem de farklı kültürlerden öğrencilerle tanışma ve kaynaşma olanağı sunmaktadır. Kültürel farklılıklara üniversite yıllarından aşina olmak ise Tıp eğitiminde önemli bir yeri olan iletişim becerileri birikimini desteklemektedir.

Amaç: UÇEP 2020'de "İletişimci" başlığı altında yer alan "... farklı sosyokültürel özelliklere sahip birey ve gruplar ile etkili iletişim kurar" yetkinliği, birçok tıp fakültesinin mezunlarından beklediği temel roller içerisinde yer almaktadır. Üniversitelere farklı coğrafi bölgelerden tercihlerin yapılması da bu yetkinliğin doğal yoldan kazanılmasını etkileyen faktörlerden biridir. Bu çalışmada amaç, 2024 yılında öğrencilerin tıp fakülteleri tercihlerinde, geldikleri coğrafi bölgeler ile yerleştikleri coğrafi bölgeleri inceleyerek, üniversitelerin aynı/yakın bölgeden ve aynı ilden hangi oranda tercih edildiğinin bir istatistiğini sunmaktır.

Yöntem: 2024 yılında 97 adet Devlet Üniversitesi "Tıp Programı" girdi göstergelerinden; Üniversite adı, üniversitenin coğrafi bölgesinin adı, yerleşenlerin geldikleri coğrafi bölgelerden ilk ikisinin adı ile toplam yüzdesi, ilgili üniversiteye aynı ilden yerleşenlerin sayısı ve oranı, Yök Atlas'tan elde edilmiştir.

Bulgular: 154 öğrencinin yerleştiği, Doğu Anadolu Bölgesinde yer alan bir Üniversite'nin, Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yaşayan öğrenciler tarafından tercih edilme oranı toplamda %96.1 iken, aynı ildeki öğrenciler tarafından tercih edilme oranı ise ilgili üniversiteye toplam yerleşen öğrencilerin %31.8'idir. 218 öğrencinin yerleştiği, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yer alan bir başka Üniversite'nin Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz bölgesinde yaşayan öğrenciler tarafından tercih edilme oranı toplamda %95.5 iken, aynı ildeki öğrenciler tarafından tercih edilme oranı ise ilgili üniversiteye toplam yerleşen öğrencilerin %46.3'üdür. Yani yerleşenler içerisinde her iki kişiden biri üniversitenin bulunduğu ilden yerleşmiştir. İncelenen 97 tıp fakültesinin 31'inde, ilgili üniversiteye aynı ilden yerleşen öğrenci oranı %25'in üstündedir.

Sonuç: Öğrencilerin bulundukları bölge ile; aynı/yakın bölge ve aynı ildeki üniversiteyi tercih etme oranları incelendiğinde üniversite tercihlerinde

bölgeselleşme/illeşme olduğu, bu yönü ile üniversite tercihlerinin lise tercihleri ile benzerlik gösterdiğini söylemek mümkündür. Bölgeselleşme/illeşmeden kaynaklı üniversitelerin farklı kültürlere ev sahipliği yapma ve kültürler arası etkileşime olanak sağlamasındaki zayıflığın sonuçlarından biri ve belki de en önemlisi; mezun öğrencilerin özellikle farklı bir bölgede/ilde yaşaması söz konusu olduğunda, mesleki yaşamında hasta-hekim iletişiminde sorunlar yaşayabileceği gibi sosyal yaşamında da kutuplaşma ve yalnızlaşma gibi sorunlar yaşayabileceğidir.

Anahtar Kelimeler: Bölgeselleşme, iletişim, kutuplaşma, kültür, üniversite tercihleri

UTEK'24

GOING BEYOND COMPETENCY-BASED MEDICAL EDUCATION: PATIENT AND POPULATION CENTERED CURRICULUM

Mohi Eldin Magzoub1

1Department of Medical Education, United Arab Emirates University College of Medicine and Health Sciences, Al Ain, UAE , mmagzoub@uaeu.ac.ae

Introduction: Changing health care requires changing medical education. In this position paper it is suggested that subsequent innovations in medical education each had their specific strengths and shortcomings. What they have, however, in common is that they place the medical student and their competencies at their center. Innovation in medical education is inward looking.

Materials and methods: Several virtual roundtable discussions, literature search and reflections of authors long experience in medical education were used to reach recommendations for a patient and population-centered curriculum.

Results: The authors propose a perspective on the medical curriculum in which the patient, their family, and the surrounding community take center stage. They argue that present medical education cannot adequately respond to the great challenges to population health: an aging population, the obesity epidemic, and future pandemics of new diseases due to population growth, urbanization, and antimicrobial resistance, particularly because these challenges cannot be dealt with by the medical sciences alone but need deep understanding of the social sciences as well. In addition, the practice of health care is changing: effective health care demands a close partnership between the health care system and the medical school which is mostly lacking, cooperation with other health professions is becoming more and more necessary in response to the increasing complexity of health care, patients and their families are required to play a more active role in their health, medical error threatening patient safety is becoming to be seen as a huge problem, and the emergence of artificial intelligence in education and practice, all requiring transformation of medical education.

Conclusion: The present contribution suggests eight such transformations necessary to create a truly patient- and population-centered medical curriculum.

Keywords: Medical Education, Curriculum, Patient and population centered curriculum,

UTEK'24

A NOVEL ONLINE SYSTEM IMPLEMENTATION TO ENHANCE TEAM-BASED LEARNING AT A MEDICAL SCHOOL

Sami SHABAN1, Mohi Eldin MAGZOUB1, Mohammad Irfan TARIQ1, Imran ZAFAR1

1Department of Medical Education, United Arab Emirates University College of Medicine and Health Sciences, Al Ain, UAE , sami.shaban@uaeu.ac.ae

Team-Based Learning (TBL) is an effective learning model utilized in education to address the concerns of student active learning, participation, critical thinking and teamwork. However, faculty members must invest significant time in preparing TBL sessions, creating appropriate material and assessments, preparing paper answer sheets for group tests, and managing the logistics of student groups. We've designed, developed and implemented a novel TBL online system at our institution by integrating the standard TBL process with a customized IT solution which has demonstrated its value in enhancing the learning experience for medical students. The system reduces the burden on faculty by guiding in the preparation of assessments, randomizing students into groups containing students from all academic levels, allowing students to take the individual and group tests efficiently and with instant grading, providing a mechanism for answering questions in the group test in such a way that indicates to students that their answer is incorrect and then allowing them to continue discussion until they reach the correct answer and then grade the question appropriately, allowing facilitator and students to view the progress of each group in the group exams in real-time on a projected screen, and giving an immediate indication on which questions are performing poorly so that immediate discussion and feedback can occur. The system has received positive feedback from both facilitators and students. By continuing to innovate, TBL has the potential to play an even greater role in the education and assessment processes of medical professionals.

UTEK'24

Keywords: Team-Based Learning, TBL, system implementation, medical education.

CONTACT IS NOT ENOUGH-A STUDY OF INTERPROFESSIONAL CLINICAL EDUCATION PLACEMENT EXPERIENCE IN A MULTIDISCIPLINARY TEAM

Susan WALLER[1]

1Department of Medical Education, United Arab Emirates University College of Medicine and Health Sciences, Al Ain, UAE, swaller@uaeu.ac.ae

Background

Interprofessional education (IPE) is being conducted in health science programs in across the world as a strategy to produce more effective collaborative practice-ready health professionals. Research into students' and clinical educators' experiences of IPE on clinical placements are limited in the interprofessional literature.

Aims

The purpose of this study was to compare the experience of allied health students undertaking directed interprofessional clinical education placements (DICEP) in community rehabilitation teams with the experience of allied health students undertaking standard discipline specific clinical education placements (SCEP) in similar contexts. The Modified Biggs'' 3P Framework (Freeth & Reeves, 2004) was used to structure the research questions, which investigated the experiences of students and clinical educators with each of these placement models.

Methods

The experiences of students and their clinical educators were compared and contrasted to answer research questions pertaining to which presage factors, processes and products (outcomes) in both types of placement impact on the development of an understanding of teamwork and IPP and to inform discussion about what makes an effective interprofessional clinical education placement. A mixed methods approach using predominantly qualitative data collection was employed to understand and compare students' and clinical educators' experiences during both types of placement. Data were collected in individual and group semi-structured interviews with allied health students pre- and post-placement. Clinical educators from both types of placement were interviewed post-placement. A small cohort of students) were interviewed as new clinicians six months post-graduation to investigate their post-graduation experiences of teamwork, IPP and workplace collaboration, as well as their teamwork and IPP experiences compared to their community-based student clinical education experiences.

UTEK24

Findings

The experiences of 54 students and 19 clinical Educators were explored by interview before and after the placement. Sixteen students were also interviewed as new graduates.

Students on the DICEP experienced more IPE opportunities than their SCEP counterparts and consequently developed a deeper understanding of their own roles in relation to the roles of other professionals. As their knowledge and respect for other team members' roles developed they were better able to understand effective collaborative team processes and the advantages for clients and fellow team members.

The follow-up data clearly demonstrated that collaboration in the workplace cannot be supported by individuals alone rather it must be supported by workplace policy, practices and leadership if new clinicians are to engage in interprofessional practice.

Discussion

No one theory is sufficient to underpin interprofessional clinical education placements. This study demonstrated that to design, implement and evaluate such IPE endeavours requires a broad theoretical framework that encompasses a number of theories that address interpersonal interaction, learning and organisational impact, which can in turn inform practice regarding context, processes and outcomes.

UTEK'24

Conclusion

The key educational implications of this study are that contact alone is not enough for students to learn about IPP. IPE should not be taken for granted and does not necessarily occur incidentally as learning about teamwork does not happen "on the job" without planned IPE experiences during the student years.

Keywords

Medical Education, interprofessional clinical education, multidisciplinary team

MULTIPLE MINI INTERVIEWS (MMIS) IN MEDICAL STUDENT SELECTION

Susan WALLER1, Mariam ALSHAMSI2, Awad Al ESSA1, S. Ayhan ÇALIŞKAN1
1Department of Medical Education, 2Department of Medical Microbiology & Immunology, United Arab Emirates University College of Medicine and Health Sciences, Al Ain, UAE, swaller@uaeu.ac.ae

Background: Multiple Mini Interviews (MMIs) have become a widely adopted tool for medical student selection across various institutions globally. This presentation synthesizes current evidence on the effectiveness of MMIs as a selection method for medical school admissions.

Methods: A comprehensive review of recent literature was conducted, focusing on studies evaluating the validity, reliability, and predictive power of MMIs in medical education settings.

Results: MMIs have demonstrated superior reliability and validity compared to traditional interview formats. They assess a range of non-cognitive attributes including critical thinking, ethical decision-making, communication skills, and professionalism. Evidence suggests that MMI scores are more strongly associated with subsequent academic performance measures than traditional interview scores. MMIs have shown predictive validity for performance in clinical clerkships, OSCEs, and licensing examinations.

Studies indicate that MMIs are generally unbiased with respect to age, gender, and socioeconomic status, although some research has noted potential disparities for certain ethnic backgrounds. The format has been found to be feasible and acceptable to both applicants and interviewers across various cultural contexts.

MMIs have demonstrated effectiveness in evaluating specific skill sets that correlate with performance in different medical school modules. For instance, high scores in motivation and personal qualities predicted higher cumulative GPAs, while strong ethical decision-making scores correlated with better OSCE performance.

Conclusion: MMIs represent a robust and effective tool for medical student selection, offering a multifaceted assessment of candidates' non-cognitive attributes. Their ability to predict future academic and clinical performance, coupled with high reliability and acceptability, supports their continued use and refinement in medical school admissions processes. However, ongoing research is needed to further validate their long-term predictive power and to address potential cultural biases.

Implications: As medical education continues to evolve, MMIs provide a valuable method for identifying candidates with the diverse skills and attributes necessary

for success in modern healthcare environments. Future research should focus on optimizing MMI design to enhance predictive validity and ensure equitable assessment across all applicant groups.

Keywords

Medical Education, Medical Student Selection, Multiple Mini Interviews

UTEK'24

TIP FAKÜLTELERİNDE DÜZENLENEN YAPAY ZEKA TEMALI ETKİNLİKLERİN İNCELENMESİ

Abdullah Bedir KAYA, Ayşegül TAYLAN ÖZKAN
Hitit Üniversitesi | Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi

Giriş: Yapay zeka (YZ) uygulamaları sadece bilgisayar teknolojisiyle bağlantılı olarak ilerlememektedir. Tıp, mühendislik, endüstriden psikolojiye kadar bir çok bilim bilim dalı ile doğrudan ilişkilidir (Arslan, 2020). YZ'nın klinik kullanımı henüz sınırlı olsa da hastalıkların teşhisi, tedavisi, izlenmesi, sınıflandırılması ve risk taşıyan durumların ayırt edilmesinde kullanılmaktadır (Keleş, 2022). YZ hekimlik pratiklerini değiştirmektedir. Değişmekte olan hekimlik süreci beraberinde tıp eğitiminin de değişimini getirmelidir. YZ ve uygulamaları sağlık hizmetlerinde ana akım haline geldikçe tıp öğrencileri başta olmak üzere sağlık çalışanlarının YZ ile ilgili etik ve yasal konularda bilgi sahibi olması hatta tıp fakültelerinin bu konuları müfredata dahil etmesi gerekecektir (Paranjape ve ark., 2019). Tıp öğrencilerinin yapay zekaya dair görüşlerinin alındığı bir çalışmada öğrencilerin çoğu ileride hekimlik hayatlarında YZ kullanmak istediklerini belirtmiş, benzer bir çoğunluk tıp eğitiminde YZ ile ilgili eğitim verilmesi gerektiğini söylemiştir (Öcal ve ark., 2020).

Amaç: Tıp fakültesi öğrencilerini "YZ ve Tıp" konusunda bilgilendirilmeleri gerekmektedir. Bu bilgilendirme seminer, konferans, webinar, çalıştay, kongre vb. etkinliklerle gerçekleştirilebilir. Bu çalışmada Türkiye'de faaliyet gösteren tüm tıp fakültelerinin web siteleri incelenmiş, "YZ ve Tıp" konusunda yapılan etkinliklerin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Araştırma kapsamında 1 Eylül 2023 -15 Ekim 2024 arasında YZ temalı etkinlik düzenleyip düzenlemedikleri incelenmiştir. Web sitelerinin haberler, duyurular ve etkinlikler bölümleri incelenmiştir. Ayrıca fakültelerin web sayfaları incelenmiş "Ders Paketi", "Müfredat", "Dersler" gibi menüler altında YZ temalı bir ders eklenip eklenmediği de kontrol edilmiştir. Bunlarla birlikte "Üniversite adı + Tıp Fakültesi + Yapay Zeka" anahtar kelimesi kullanılarak Google üzerinden arama yapılmış ve tıp fakültesi web sayfasında yer verilmemiş muhtemel etkinliklerde araştırılmıştır. Bu süreçlerde tıp fakültelerinin web sayfalarını aktif bir şekilde kullandığı varsayılmıştır.

Bulgular: Yapılan etkinlikler ise detaylı bir şekilde incelenmektedir.

Sonuç: "YZ ve Tıp" konusunda sonuçlar kongrede sunulacaktır.

Anahtar Kelime: Yapay zeka ve tıp eğitimi,

APPLICATION OF ENTRUSTABLE PROFESSIONAL ACTIVITIES IN THE UNDERGRADUATE MEDICAL EDUCATION CURRICULUM: A SCOPING REVIEW

Awad Al Essa1, Susan Waller1, Ali Al Fazari2, Mohi Eldin Magzoub1
a.alessa@uaeu.ac.ae

1Department of Medical Education, College of Medicine and Health Sciences, United Arab Emirates University, Al Ain, UAE

2American Hospital, Dubai, UAE

Purpose: Most developed countries have adopted entrustable professional activities in their graduate and undergraduate medical education curricula. This scoping review evaluates the evidence regarding the development, implementation, and assessment of entrustable professional activities -based curricula, particularly in undergraduate medical education, in the context of developing countries.

Method: We identified 17 articles published between January, 2010, and December, 2022, from the MEDLINE/PubMed database and via Google search to evaluate entrustable professional activities application status in the undergraduate medical education. PRISMA guidelines were followed, and the population, intervention, comparison, and outcome (PICO) strategy was used for constructing the research question. Data were collected, tabulated, and analyzed in MS Excel.

Results: Of the 17 articles, most (n ¼ 14) were from America and Europe, 2 were from India, and 1 was from Mexico; 8 of them were perspective studies. Six of these studies addressed the development of entrustable professional activities, 4 studied their assessment, and 3 studied the implementation of entrustable professional activities; 3 studies addressed both the development and implementation of entrustable professional activities, whereas 1 study addressed the development and assessment. Heterogeneity was observed in the methods of development, implementation, and assessment of entrustable professional activities in these studies.

Conclusion: Entrustable professional activities have not been given considerable attention in developing countries yet. Given the lack of consensus on its development, implementation, and assessment, this review highlights the need for a well-defined, specialty-specific entrustable professional activities framework for undergraduate medical education closely aligned to that for GME. This would help students gain competence from the entry level. Moreover, effective implementation of entrustable professional activities requires a shared glossary to avoid confusions among medical students and educators in the interpretation of terms owing to

cultural differences worldwide and thus prevent ambiguity in entrustable professional activities application globally.

Keywords: Clinical competence, Curriculum, Undergraduate, Medical education, Entrustable professional activities

UTEK'24

IMPACT OF ONLINE EXPERT INTERVIEW-BASED RESEARCH TRAINING COURSE ON PERCEIVED KNOWLEDGE AND CONFIDENCE AMONG MEDICAL TRAINEES

Arif Alper Cevik[1,2], Fikri M. Abu-Zidan[3, 4]
aacevik@uaeu.ac.ae

Department of Internal Medicine, Emergency Medicine Section, College of Medicine and Health Sciences, UAE University, Al Ain, United Arab Emirates.

Emergency Department, Tawam Hospital, Al Ain, United Arab Emirates

The Research Office, College of Medicine and Health Sciences, United Arab Emirates University, Al Ain, United Arab Emirates.

Statistical and Research Methodology Consultant, The World Society of Emergency Surgery, Bologna, Via Cracovia 23, Italy.

Background: Research training is important for medical trainees, because it improves their critical thinking, problem-solving, and the application of scientific principles to clinical practice. The COVID-19 Pandemic, which limited trainees' access to hospitals, had also disrupted traditional research training. The International Emergency Medicine Education Project introduced the online Fundamentals of Research in Medicine course to support trainees. The course was designed as an expert interview. This format intended to foster a relaxed learning environment and promote experience sharing rather than transferring only factual information about research. This study assesses the course's effect on participants' perceived knowledge and confidence in research concepts. Methods: A prospective observational study was conducted through the International Emergency Medicine Education Project's online platform. Pre- and post-course surveys measured participants' perceived knowledge and confidence levels across 16 research-related topics. Quantitative survey data were analysed using the Wilcoxon Signed-Rank test, and qualitative feedback was evaluated to explore participants' experiences. Results: A total of 272 participants enrolled in the course. 168 participants started, and 52 (19.2%) completed the pre- and post-surveys and the course completion exam. Medical students and interns, as well as participants from Africa and Asia, comprised the majority. Most participants were from India. 78.8% of the participants were from low-income or lower-middle-income countries. Participants' perceived knowledge and confidence significantly improved after completing the course, $p<0.001$, with large effect sizes (-0.902 and -0.819, respectively). Qualitative feedback highlighted the course's clarity, simplicity, and effectiveness of the informal interview format. Some participants suggested adding more visual aids and detailed explanations for complex topics. Conclusions: The online course, designed as an interview format, effectively enhanced participants'

UTEK'24

perceived research knowledge and confidence. Future studies should incorporate objective measures of research skill acquisition from online courses and evaluate the long-term impact on participants' academic and professional development.

Key Words: Research training, Online education, Perceived knowledge, Confidence improvement, Medical trainees

UTEK'24

ONLINE EXTENDED FOCUSED ASSESSMENT WITH SONOGRAPHY FOR TRAUMA (EFAST) COURSE ENHANCED KNOWLEDGE AND PERCEIVED CONFIDENCE AMONG MEDICAL TRAINEES

Arif Alper Cevik1,2, Fikri M. Abu-Zidan3,4
aacevik@uaeu.ac.ae

Department of Internal Medicine, Emergency Medicine Section, College of Medicine and Health Sciences, UAE University, Al Ain, United Arab Emirates.

Emergency Department, Tawam Hospital, Al Ain, United Arab Emirates

The Research Office, College of Medicine and Health Sciences, United Arab Emirates University, Al Ain, United Arab Emirates.

Statistical and Research Methodology Consultant, The World Society of Emergency Surgery, Bologna, Via Cracovia 23, Italy.

Background: The COVID-19 pandemic disrupted medical education worldwide, prompting the need for innovative e-learning solutions. This study evaluated the effectiveness of an online extended Focused Assessment with Sonography in Trauma (eFAST) course, delivered via the International Emergency Medicine Education Project's platform, to improve participants' knowledge and perceived confidence in eFAST procedure. Methods: A prospective observational study was conducted between May 17, 2020, and December 20, 2023, using pre- and post-course quizzes and surveys to assess participants' knowledge and confidence. Participant demographics, quiz scores, and survey responses were collected. Quantitative data were analysed using the Wilcoxon Signed-Rank test and Cohen's d to evaluate knowledge improvement and confidence changes. Thematic analysis of qualitative feedback was performed with assistance of large language model AI tools for emerging themes. Results: 1,758 participants enrolled the course. From 111 countries, 1,515 started the course and 1,190 (78.6%) reached the final exam stage with 96.1% achieving a passing score. 66.4% indicated they had never attended a prior ultrasound course. The majority (81.1%) were medical students, interns, or residents. 36.5% participants were from low- or lower-middle-income countries. 1,175 (77.6%) participants completed both the pre- and post-course formative knowledge quizzes. The median (IQR) scores were 53.3 (40.0–66.7) pre-course and 86.7 (73.3–93.3) post-course ($p < 0.001$, effect size: -0.958). 771 participants completed both pre- and post-course surveys. Participants' median (IQR) confidence in eFAST increased from 5 (3–7) to 8 (7–10) ($p < 0.001$, effect size: -0.844). Qualitative feedback showed participants found the course practical, well-structured, and effective but suggested improving video quality and streamlining

UTEK'24

content for clarity and engagement. Conclusion: The online eFAST course evaluated in this study effectively improved participants' knowledge and perceived confidence, demonstrating the potential of e-learning platforms to address educational needs despite global crisis, geographical and resource limitations.

Key Words: eFAST, ultrasound education, clinical training, elearning, remote education, COVID-19

UTEK'24

TAM METİN BİLDİRİLER

UTEK'24

YA FARK EDEMEZSEK ?

Arş. Gör. Gökçe ÖZCAN*
**Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi ve Bilişimi ABD*
Mail: gokceozcann44@gmail.com

ÖZ: İnsanın, hastanın olduğu her yerde yaşamı tehdit eden acil durumlar meydana gelebilir. Cerrahi, medikal, diyagnostik ve invaziv işlemlerin yer aldığı diş hekimliği uygulamaları da bu alanlardan biridir (Staffuzza vd., 2014). Acil durumlarda diş hekimlerinin yapacağı ilk müdahale morbidite ve mortaliteyi düşüreceği için çok kıymetlidir. Son yirmi yılda, öz-yeterlik öğrencilerin motivasyonu ve öğrenme süreçlerinde son derece etkili bir faktör olarak ortaya çıkmıştır. Öz-yeterlilik seviyesi yüksek olan bireyler, zor durumlarla karşılaştıklarında kaygı veya karışıklıktan kaçınmadan yaklaşabilme yeteneklerine sahiptir. Bu kişiler, yeni ve zorlu durumlarla karşılaştıklarında kararlı bir şekilde eylemlerini başarıyla tamamlama becerisine sahiptir (Kinzie, Delcourt, & Powers, 1994).Tıp fakültesi, hemşirelik fakültesi gibi bölümlerin eğitim programlarına göre daha az acil müdahale ve bakım derslerinin yer aldığı dikkat çekmektedir. Diş hekimliği muayenehanelerinde bir acil durum yaşanma olasılığı 1 olay / 4.5 yıl olduğu ve 40 yıl çalışan her 20 diş hekiminden birinin koltuğunda bir hasta kardiyopulmoner arrest olduğu belirlenmiştir (Almaz vd., 2018). Az maruziyet öğrencilerde düşük öz-yeterlilik seviyesine neden olabilmektedir. DUÇEP 2024 incelendiğinde acil duruma müdahale becerisinin de yer aldığı giderek bu konunun önem kazandığı ve bu bağlamda acil tıbbi müdahalenin diş hekimliği mezunlarının yetkin olması gereken temel becerilerden olduğu kabul edilebilir. Diş hekimliği uygulamalarında tıbbi acil durumlar yaygındır ve durumları yönetmek için özel eğitim ve becerilere ihtiyaç vardır (Elanchezhiyan vd., 2013). Mezuniyet öncesi dönemde karşılaşılan vakalar veya ders içerikleri öğrencinin meslek hayatına daha özgüvenli yaklaşmasını sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. Türkiye'deki diş hekimleri tıbbi acil durumlar için yeterince hazırlıklı olmadığı ifade edilmiştir (Yıldırım vd., 2023). Literatürde diş hekimlerinin acil durumlara olan yaklaşımıyla ilgili birçok çalışma varken diş hekimliği öğrencileriyle ilgili yapılan çalışmalar sınırlıdır. Bu çalışma, Hacettepe Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi dönem 3 öğrencileri Klinik ortamda karşılaşabilecekleri *acil tıbbi durumlar* hakkında düşüncelerini belirlemeyi amaçlamıştır. HÜDHF Dönem 3'te eğitim görmekte olan gönüllü 73 öğrenciyle kesitsel bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Anket üç ayrı bölümden ve toplam 26 sorudan oluşmaktadır. Anketin ilk bölümünde herhangi bir acil müdahale eğitimi alıp almadıkları sorgulanmıştır. İkinci bölümde diş hekimlerinin en çok karşılaştığı

UTEK24

acil durumlardan olan temel yaşam desteği yapabilme becerisi özelinde sorular sorarak bilgi düzeyleri sorgulanmıştır (Çelik ve Tekin, 2024). Üçüncü ve son bölümde acil durumlara olan yaklaşımlarını belirlemek için sorular sorulmuştur. Toplanan veriler tanımlayıcı istatistiksel analize tabi tutulmuştur. Katılımcıların yarısından fazlası (%63,28) tıbbi acil durumlarla başa çıkma konusunda kaygı duyduklarını bildirmiştir. %20,5'i kardiyopulmoner resüstasyon kararı verebileceğini belirtirken %79,5'i dakikada yapılması gereken kalp basısı sayısı sorusuna yanlış cevap vermiştir. Katılımcıların %94,9'u acil durumlarda kullanılması gereke malzemeleri bilmediğini ifade etmiştir. %97,4'ü acil tıbbi müdahale eğitiminin meslek hayatında faydalı olması gerektiğini düşünürken yüzde 48,7'si yeterince müfredatta yer verilmediğini düşünmektedir. Katılımcıların çoğunluğu (%92,3) acil tıbbi müdahale gerektiren bir durumda ekili şekilde müdahale edemeyeceğini belirtti. Bu çalışma neticesinde, mezuniyet sonrası döneme de yansıyacak olan mezuniyet öncesi acil tıbbi durumlara olan kaygılı yaklaşımların ve düşük öz yeterlilik hissiniz azaltılması gerektiği düşünülmektedir. Diş hekimliği öğrencilerine acil tıbbi durumlarla karşılaşabilecekleri; simülasyon uygulamaları, PDÖ oturumları, küçük gruplarda vaka tartışmaları gibi eğitim yöntemlerinin kullanılarak müfredatın zenginleştirilmesi önerilmektedir. Ayrıca literatür ışığında sık karşılaşılan acil durumların eğitim programlarında güncellenerek yer verilmesi ve bu doğrultuda bu becerilerin sorgulandığı performans becerilerinin değerlendirildiği ölçme yöntemlerinin kullanılması önerilmektedir.

UTEK'24

Anahtar sözcükler: diş hekimliği, acil müdahale, diş hekimliği öğrencileri, acil tıbbi durum

KAYNAKLAR

Almaz, M. E., & Hato, E. Diş Hekimliğinde Görülen Tıbbi Acil Durumlar. BİDGE Yayınları, 39.

Atalay, B., & Aktürk, H. (2019). Diş Hekimliği Öğrencilerinin Klinik Yeterliliklerinin Değerlendirilmesi ve Diş Çekimi Sırasında Karşılaşılan Komplikasyonların Karşılaştırılması. Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, 10(3), 256-259.

Çelik, Ş., & Tekin, Y. K. (2024). Diş Hekimliği Son Sınıf Öğrencilerinin Güncel Temel Yaşam Desteği Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi. Current Research in Dental Sciences, 34(3), 192-197.

Elanchezhiyan, S., Elavarasu, S., Vennila, K., Renukadevi, R., Mahabob, M. N., Sentilkumar, B., & Raja, S. (2013). Awareness of dental office medical emergencies among dental interns in southern India: an analytical study. Journal of dental education, 77(3), 364–369.

Frank, J. R., Snell, L. S., Cate, O. T., Holmboe, E. S., Carraccio, C., Swing, S. R., ... & Harris, K. A. (2010). Competency-based medical education: theory to practice. Medical teacher, 32(8), 638-645

Harrison, J. K., Chadwick, M., & Scales, M. (1996). The relationship between crosscultural adjustment and the personality variables of self-efficacy and selfmonitoring. International Journal Intercultural Relations, 20(2), 167-188.

Rubin, M. E., & Hansen, H. J. (2017). An Emergency Simulation Course in a Postdoctoral General Dentistry Program: The New York Presbyterian/Weill Cornell Medicine Experience. Journal of dental education, 81(11), 1345–1350. https://doi.org/10.21815/JDE.017.094

Saruhan N. , Gürbüz Urvasızoğlu G. , Ataol M. , Temiz M. Diş Hekimliği Fakültesi Son Sınıf Öğrencileri ve Diş Hekimlerinin Maksillofasiyal Travma Muayenesi Konusunda Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi. SDÜ Tıp Fakültesi Dergisi. 2018; 450-455.

Stafuzza, T. C., Carrara, C. F. C., Oliveira, F. V., Santos, C. F., & Oliveira, T. M. (2014). Evaluation of the dentists' knowledge on medical urgency and emergency. Brazilian oral research, 28, 1-5.

Yıldırım, M. Y., Bilge, S., Topan, C., Karakaya, M., & Demirbaş, A. E. Diş Hekimlerinin Kardiyopulmoner Resüsitasyon ve Mavi Kod Uygulamaları Konusunda Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi. Current Research in Dental Sciences, 34(2), 94-98.

Zimmerman, B. (2000). Self-efficacy: An essential motive to learn. Contemporary Educational Psychology, 25(1), 82-91.

UTEK'24

TIP EĞİTİMİNDE SOSYAL SORUMLULUK: LİTERATÜR ANALİZİ VE BİLİMSEL EĞİLİMLER

Okan Aydoğan1, Zeynep Eş Köse1, Bayram Ufuk Şakul2, Ayşe Güliz Dirimen Arıkan 3, Hülya Akan4, Ayşegül Çopur Çiçek1,4.

1 İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji AD, İstanbul.

2İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Anatomi AD, İstanbul

3İstanbul Medipol Üniversitesi Uluslararası Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi AD, İstanbul

4İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi AD, İstanbul.

GİRİŞ

Tıp eğitimi, yalnızca klinik becerilerin ve bilimsel bilginin öğretimiyle sınırlı kalmamakta, aynı zamanda hekim adaylarının sosyal sorumluluk bilincine sahip bireyler olarak yetişmesini de gerektirmektedir (1). Sosyal sorumluluk, sağlık hizmetlerinin daha adil, kapsayıcı ve etik bir şekilde sunulmasını sağlamada kritik bir rol oynamaktadır (2). Tıp eğitiminde sosyal sorumluluğun önemi son yıllarda artmış, bu konuda yapılan araştırmalar geniş bir yelpazeye yayılmıştır (3). Tıp fakültelerinde sosyal sorumluluk eğitimine verilen önem, hekim adaylarının toplumsal sağlık ihtiyaçlarına duyarlı ve etik değerlere sahip bireyler olarak yetişmelerini amaçlamaktadır (4). Bu anlayış, sağlık hizmetlerinin topluma eşitlikçi bir şekilde sunulmasını sağlamada önemli bir rol üstlenmektedir (5). Ayrıca, sağlık çalışanlarının toplum sağlığına yönelik sorumluluklarının artması, özellikle COVID-19 pandemisi gibi küresel sağlık krizleri ile daha da belirginleşmiştir (6). Pandemi süreci, sosyal sorumluluğun sağlık eğitiminde ne denli önemli olduğunu gözler önüne sermiştir (7).

Literatürde, sosyal sorumluluk bilincinin tıp eğitimi müfredatına dahil edilmesi gerektiği vurgulanmış ve bu alandaki araştırmaların dünya genelinde artmakta olduğu gözlemlenmiştir (8). Sosyal sorumluluk eğitimi, tıp öğrencilerinin yalnızca klinik becerileri geliştirmelerini değil, aynı zamanda toplum sağlığına katkı sağlamak için etik ve profesyonel sorumluluklarını da anlamalarını sağlayacaktır (9). Bu kapsamda, tıp fakültelerinin sosyal sorumluluk eğitiminin kapsamını genişletmeleri, mezun olacak hekimlerin daha bilinçli ve toplum odaklı sağlık hizmetleri sunmalarına olanak tanıyacaktır (10).

AMAÇ

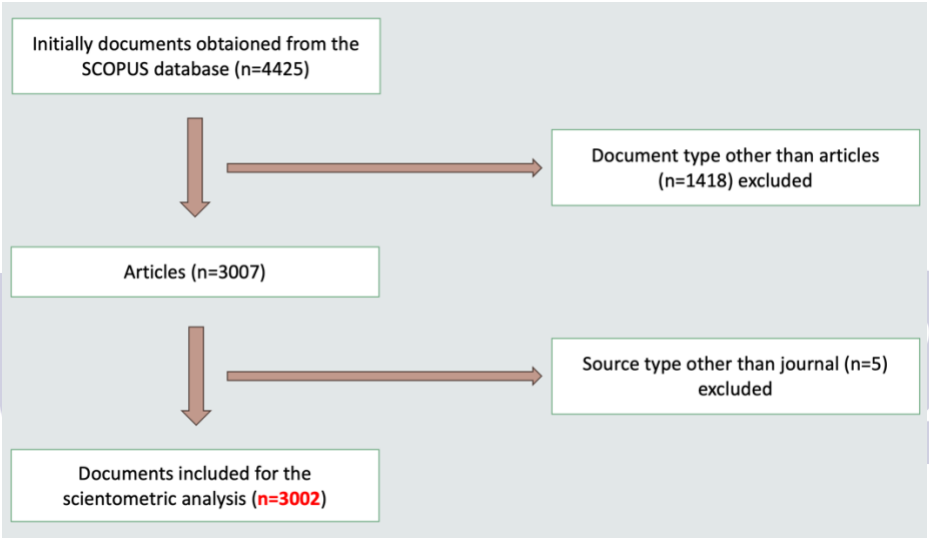
Bu çalışmada, "medical education" ve "social responsibility" anahtar kelimeleriyle yapılan bilimsel yayınlar incelenerek, tıp eğitiminde sosyal sorumluluk kavramının nasıl ele alındığı ve bu konudaki bilimsel çalışmaların niceliksel ve niteliksel değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmamız, tıp eğitiminin sosyal sorumluluk

ATLAX utekon.org info@utekon.org utekon_org

perspektifinden nasıl şekillendiğini anlamak, bu konudaki eğilimleri ve boşlukları ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

YÖNTEM

Çalışma kapsamında, SCOPUS veri tabanında 9 Eylül 2024 tarihinde "medical education" ve "social responsibility" anahtar kelimeleri kullanılarak yapılan bir tarama sonucu elde edilen 4425 yayına ulaşılmış. Çalışmaya dahil edilme ve dışlanma kriterleri Şekil 1'de görselleştirilmiştir. Analiz için yalnızca dergi makaleleri seçilmiş ve tıp alanındaki yayınlar değerlendirmeye alınmıştır. Verilerin analizi Microsoft Excel ve VOSviewer programları kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Makaleler yayın sayısı, dil, ülke, kurum ve atıf sayısı gibi kriterler çerçevesinde değerlendirilmiştir.

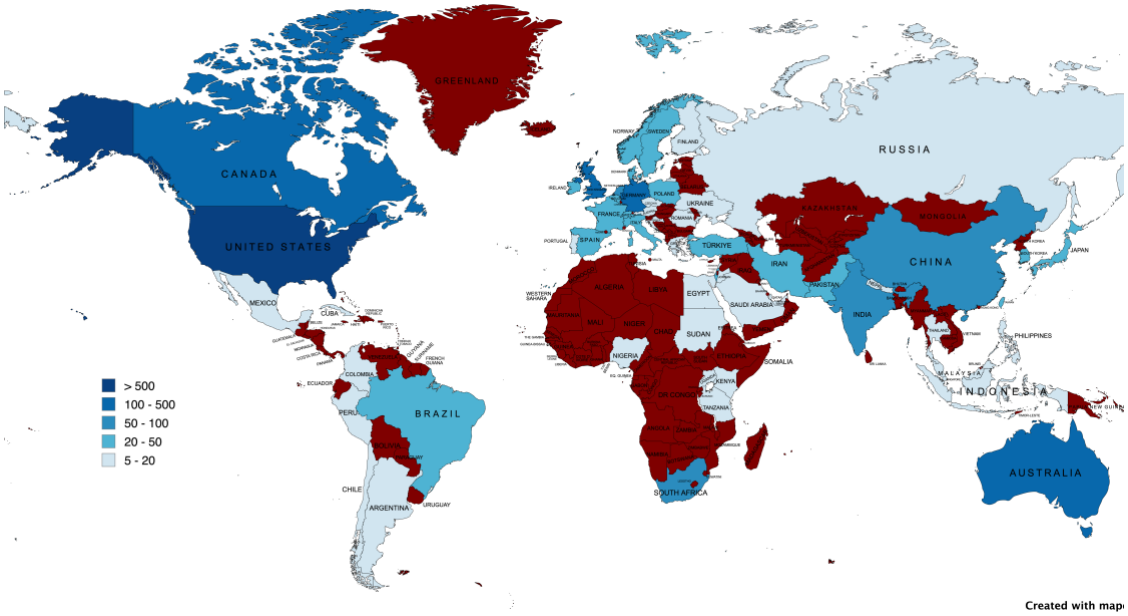
Şekil 1. Çalışmaya dahil edilen yayınların akış şeması.

BULGULAR

Toplam 4425 yayın arasında, orijinal araştırma makalesi sayısı 3002 olup, bu makalelerden 2337'si atıf almıştır (Toplam atıf 46.434). En çok yayın yapan ülkeler Amerika Birleşik Devletleri (993), Birleşik Krallık (301), Kanada (257) ve Avustralya (183)'dır. Türkiye'den ise 28 orijinal araştırma yapılmıştır (Şekil 2).

En çok yayın yapan kurumlar arasında The University of British Columbia ve University of Toronto (52'şer yayın) ile Harvard Medical School (32) yer almaktadır. En çok yayın yapılan dergiler arasında "Medical Teacher" (83), "BMC Medical Education" (60) ve "Medical Education" (59) bulunmaktadır.

ATLAX utekon.org info@utekon.org utekon_org

Şekil 2. Yayınların dünya haritasında sıklıklarına göre dağılımı.

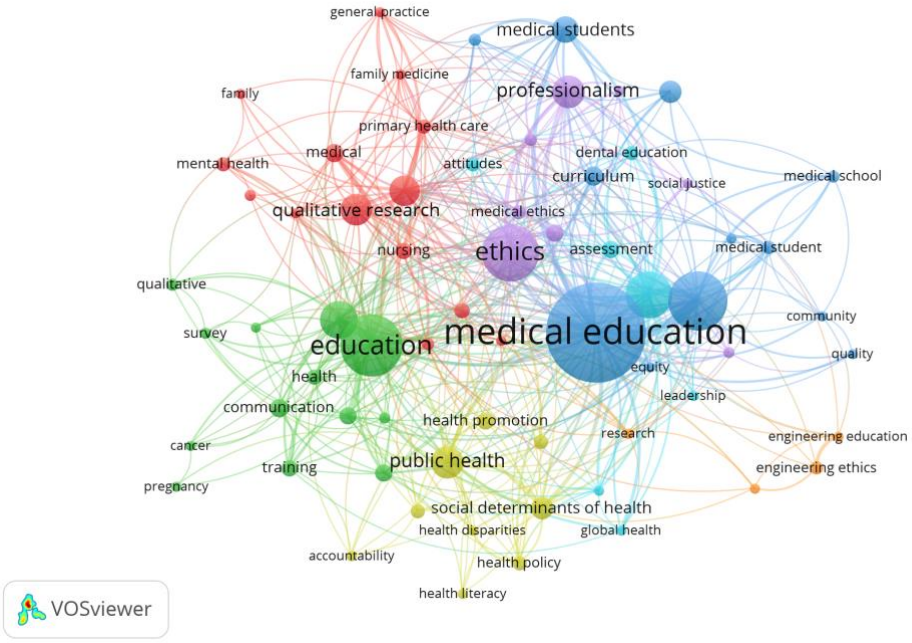
TARTIŞMA

Bulgular, tıp eğitiminde sosyal sorumluluk konusunun büyük oranda İngilizce literatürde yer aldığını ve bu alandaki araştırmaların en yoğun olarak ABD'de yapıldığını göstermektedir. Türkiye'de bu konudaki araştırmaların sınırlı olması, tıp eğitiminde sosyal sorumluluk bilincinin geliştirilmesi gerektiğine işaret etmektedir. Sosyal sorumluluk, tıp eğitiminin temel bir parçası olmalı ve hekim adaylarına sağlık hizmetlerinin adil ve erişilebilir bir şekilde sunulmasının önemini aşılamalıdır.

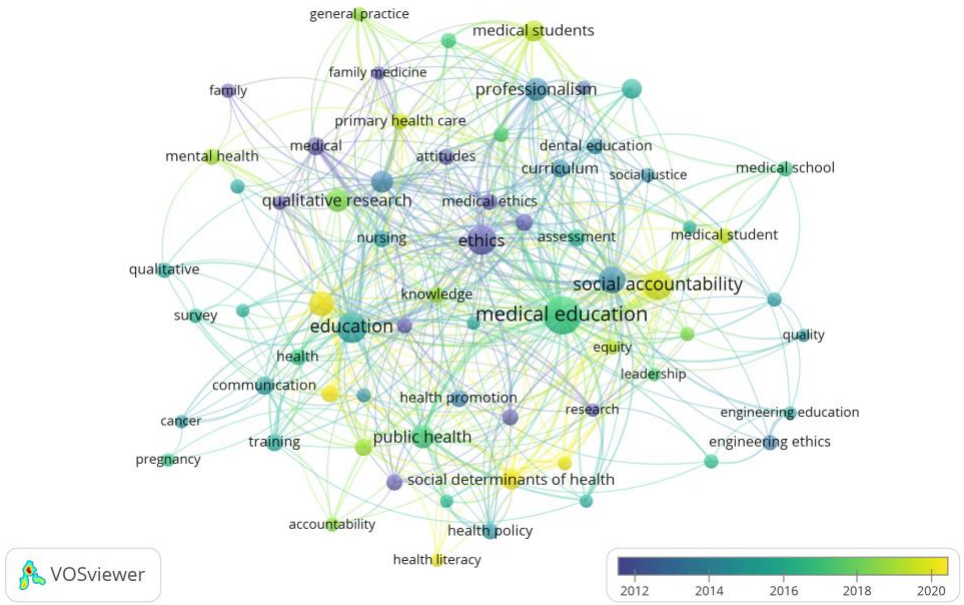
VOSviewer programı kullanılarak yapılan anahtar kelime analizinde, bu kavramlar arasındaki ilişkiler ve iş birliği ağları da incelenmiştir. Bu analiz, tıp eğitimi ve sosyal sorumluluk konularının daha çok "sosyal hesap verebilirlik", "halk sağlığı", "sosyal sağlık belirleyicileri" ve "meslekler arası eğitim" gibi temalar etrafında şekillendiğini göstermektedir. Özellikle nitel araştırmaların bu alandaki öneminin arttığı ve disiplinler arası bir yaklaşımın benimsendiği görülmektedir (Şekil 3).

Ayrıca "COVID-19" ve "pandemi" gibi anahtar kelimelerin sık kullanılması, pandeminin tıp eğitimi ve sosyal sorumluluk kavramları üzerindeki etkisini ortaya koymaktadır. Pandemi, sağlık hizmetlerinin toplum odaklı ve sosyal sorumluluk bilinciyle sunulmasının ne kadar kritik olduğunu gözler önüne sermiştir (Şekil 4).

UTEK'24

Şekil 3. "Medical Education" ve "Social Responsibility" temasıyla yayınlanan yayınların anahtar kelime ağ haritası.

Şekil 4. Son 20 yıldaki yayınların zamana duyarlı anahtar kelime ağ haritası.

Tıp eğitiminde sosyal sorumluluk konusundaki araştırmalar, bu alanın giderek daha fazla önem kazandığını göstermektedir. Özellikle ABD, Kanada ve UK gibi ülkeler bu alandaki liderlerdir. Türkiye'de ise sosyal sorumluluk temalı araştırmaların artırılması, tıp fakültelerinde bu konunun müfredata daha güçlü bir şekilde entegre

edilmesi gerekmektedir. Gelecekte yapılacak çalışmalar, tıp eğitiminin etik ve sosyal sorumluluk perspektifinden daha derinlemesine incelenmesine olanak sağlayacaktır.

ÖZET:

Tıp eğitimi, hekim adaylarının yalnızca klinik bilgi ve beceri kazanmasını değil, aynı zamanda toplumsal sorumluluk bilinciyle yetişmelerini hedeflemektedir. Sosyal sorumluluk, sağlık hizmetlerinin etik, adil ve kapsayıcı bir şekilde sunulmasını sağlama açısından kritik bir öneme sahiptir. Son yıllarda tıp eğitiminde sosyal sorumluluğun önemi artmış ve bu konuda yapılan araştırmalar dünya çapında yaygınlaşmıştır. Özellikle COVID-19 pandemisi gibi küresel sağlık krizleri, sosyal sorumluluk anlayışının tıp eğitiminde ne kadar önemli olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur. Araştırmalar, sosyal sorumluluk eğitiminin tıp öğrencilerinin profesyonel ve etik sorumluluklarını daha iyi kavramalarına katkı sunduğunu göstermektedir. Bu çerçevede, tıp fakültelerinde sosyal sorumluluk eğitimine daha fazla yer verilmesi, mezunların toplum sağlığına duyarlı ve etik yaklaşımlar geliştirmelerini destekleyecektir.

Anahtar Kelimeler: Tıp Eğitimi, Sosyal Sorumluluk, Bibliyometrik Analiz

UTEK'24

KAYNAKÇA:

1. Frenk, J., Chen, L., Bhutta, Z. A., Cohen, J., Crisp, N., Evans, T., ... & Zurayk, H. (2010). Health professionals for a new century: transforming education to strengthen health systems in an interdependent world. The Lancet, 376(9756), 1923-1958.
2. Boelen, C., & Woollard, R. (2011). Social accountability and accreditation: A new frontier for educational institutions. Medical Education, 45(3), 317-319.
3. Meili, R., Fuller, D., & Lydiate, J. (2011). Teaching social accountability by making the links: Qualitative evaluation of student experiences in a service-learning project. Medical Teacher, 33(8), 659-666.
4. Hafferty, F. W., & Castellani, B. (2010). The hidden curriculum: A theory of medical education. Handbook of the Sociology of Medical Education, 15, 15-35.
5. Faulkner, L. R., & McCurdy, R. L. (2000). Teaching medical students social responsibility and community-based health. Academic Medicine, 75(7), 748-757.
6. Global Consensus for Social Accountability of Medical Schools. (2010). Global Consensus for Social Accountability of Medical Schools. Retrieved from https://healthsocialaccountability.org
7. Richardson, L., & Norris, M. (2010). Access to health and social care for asylum seekers and refugees in the UK: a health needs assessment. Diversity in Health and Social Care, 7(3), 199-205.
8. Larkins, S. L., Preston, R., Matte, M. C., Lindemann, I. C., Samson, R., Tandinco, F. D., & Ross, S. J. (2013). Measuring social accountability in health professional education: development and international pilot testing of an evaluation framework. Medical Teacher, 35(1), 32-45.

9. Art, B., De Roo, L., Willems, S., & De Maeseneer, J. (2007). Social accountability in health professions education. Medical Teacher, 29(5), 453-458.
10. Barry, M., & Beitel, A. (2018). Community medicine and social accountability. Journal of Health and Social Behavior, 58(3), 371-378.

UTEK'24

TIP ÖĞRENCİLERİNİN AKRAN EĞİTİCİ PROGRAMINA KATILMALARINDAKİ MOTİVASYONEL FAKTÖRLER

Ahmet Kayhan KORKUSUZ[1], Abdulkadir GÜVENÇ[2], Selver YAŞAR[3] , Samet ALTINAY[4] , Hülya AKAN[5]

1 İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem V Öğrencisi

2 İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem II Öğrencisi

3 İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem I Öğrencisi

4 İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem VI Öğrencisi

5 İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı

1. GİRİŞ

Formal akran/yakın akran eğitiminin mezuniyet öncesi tıp eğitimine etkisi üzerinde oldukça fazla çalışma yapılmıştır ve eğitim süreçlerinde birçok alandaki olumlu etkileri gösterilmiştir. Fakültemizde 2021 yılından itibaren yürütülen akran eğitici programı öğrencilerin yüksek katılımıyla devam etmektedir ve izlenen sonuçlar olumludur.

2. AMAÇ

Akran eğitici adaylarının akran eğitici programına gönüllü olarak katılmalarındaki motivasyonlarını etkileyen faktörleri değerlendirmektir.

3. YÖNTEM

Çalışma yöntemi niteliksel çalışma olarak belirlenmiştir. İlgili araştırma 2024-2025 akademik yıl başlangıcında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini 2024-2025 akademik dönem başlangıcında aday öğrencilerinin tamamı oluşturmaktadır. Öğrencilerin eğitimden beklentileri ile ilgili açık uçlu sorulara verdikleri cevaplar metin haline getirilerek klasik metin analizi ile ham veri kodlanarak tematik analiz yapılmıştır.

4. BULGULAR

Metin analizlerinde ortaya çıkan ortak temalar şunlardır

ANA TEMALAR	ALT TEMALAR
AKREP Programı Beklentileri	Akran Eğitmenliği ve Program Hakkında Bilgi Sahibi Olmak Akran Eğitici Tecrübesi Kazanmak
Kişisel Gelişime Katkısı	Eğitici Becerisi Kazanma

UTEK'24
ATLAX
utekon.org info@utekon.org utekon_org

	İletişim Becerilerini Pekiştirme Bütüncül Bakış Açısı Kazanma
İntörnlük Dönemine Katkısı	Tıbbi Bilgilerini Pekiştirme ve Güncelleme Tıbbi Konularda Bütüncül Düşünebilme Derin Analiz Yeteneğini Geliştirme Çevre ve Çalışma Ortamının Üzerinde Olumlu Etki Tartışma yönetme becerisini geliştirme Klinik Beceriye Katkı
Meslek Hayatına Etkisi	Eğitici hekim kimliğinin gelişmesi İyi iletişimci hekim kimliğine katkı Sunum Becerilerinin Gelişmesine Olumlu Katkı Empati yeteneği yüksek bir hekim olma Liderlik Becerisi Kazanma Uzmanlık Bilgilerini Öğrenmede Kolaylık Sağlama
Kariyer Gelişimi	Mesleki Ağ Oluşturmada Kolaylık Öğrenci cv sine katkı Şimdi ve gelecekte tıp eğitimine eğitici olarak katkı Yurt dışı kariyer planına katkısı
Sosyal İlişkiler	Diğer Öğrenciler ile İletişim Kurma Alt Dönem Öğrenciler ile Tecrübe Paylaşımı

UTEK'24

Eğitim öncesi sorulan öğrenci sorularına verilen geri bildirimler incelendiğinde, öğrencilerin eğitime dahil olma noktasında farklı motivasyon ve hedeflere sahip olduğu izlenmektedir.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Medipol Tıp Fakültesi son sınıf öğrencilerinin Akran Eğitici Programını tercih etmelerindeki motivasyonel faktörler incelendiğinde bu motivasyonların öğrencilerin kişisel gelişim, intörnlük dönemi, meslek hayatına etkisi, kariyer gelişimi ve sosyal ilişkiler ana temalarında toplandığı ve güçlü alt temalara sahip oldukları izlenmiştir. Öğrencilerin motivasyonel faktörlerinin sürdürülebilirliğinin akran eğitici oldukları dönem içerisinde izlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

6. ANAHTAR KELİMELER: Tıp eğitimi, Akran eğitici eğitimi

TIP FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN DERS ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARININ VE KRONOBİYOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN İRDELENMESİ

Ayşegül Çopur Çiçek1,2 Zeynep Eş Köse1, Pakize Yiğit3, Ayşe Güliz Dirimen Arıkan4, Bedia Gülen5, Mesut Yılmaz6

1İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji AD, İstanbul.

2İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi AD, İstanbul.

3İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Biyoistatistik AD, İstanbul.

4İstanbul Medipol Üniversitesi Uluslararası Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi AD, İstanbul

5İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Acil Tıp AD, İstanbul

6İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları AD, İstanbul

GİRİŞ:

Tıp eğitimi tarihsel açıdan çok köklü olmasına rağmen gerek dünyada gerekse ülkemizde çağın getirdikleri ile bir dönüşüme uğramaktadır (1). Bu dönüşümle birlikte hem öğrenciler hem de eğitici konumundaki öğretim üyeleri de gelişmektedir (2). Günümüzde bilgiye erişimin hızlanması ile, zamanın ve bilgiyi almanın şeklinin bilinmesi de önemlidir (3). Yoğun bilgi yükü ile karşı karşıya kalan tıp öğrencilerinin derin ve yüzeysel olmak üzere farklı öğrenme yaklaşımları benimsediği gözlemlenmektedir (4). Derin öğrenme, bilginin anlamlandırılarak uzun süreli hafızaya aktarılmasını amaçlarken, yüzeysel öğrenme geçici bilgiyi kısa vadede kullanmaya yöneliktir (5). Araştırmalar, derin öğrenme yaklaşımının daha yüksek akademik başarı sağladığını, yüzeysel öğrenme yaklaşımının ise düşük başarı ile ilişkilendirildiğini göstermektedir (6).

Biyolojik ritimlerin (kronotip) etkisini anlamak amacıyla, bireyler sabah, akşam ve ara kronotip olarak sınıflandırılmıştır (7). Kronotiplerin, bireylerin gün içindeki enerji ve bilişsel performans seviyelerini belirleyerek öğrenme etkinliklerini etkilediği öne sürülmektedir (8). Bu doğrultuda, tıp fakültesi öğrencilerinin ders çalışma alışkanlıkları ve biyolojik ritim özelliklerini, öğrenme süreçlerini optimize etmek amacıyla incelenmiştir (9). İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencilerinden oluşan bir örneklem grubu üzerinde "Ders Çalışma Yaklaşımları Ölçeği" ve "Sabah-Akşam Tercih Anketi" ile veri toplanmıştır.

Veri analizinde kullanılan istatistiksel yöntemler, farklı kronotip ve öğrenme yaklaşımı gösteren öğrencileri incelemek üzere tasarlanmıştır. Çoklu istatistiksel analizler sonucunda, derin öğrenme yaklaşımının akademik başarı ile pozitif yönde ilişkili olduğu, yüzeysel öğrenme yaklaşımının ise başarıyı olumsuz etkilediği belirlenmiştir. Kronotip özellikleri açısından ise, öğrencilerin sabah veya akşam kronotipine göre ders çalışma yaklaşımlarında belirgin farklılıklar gözlenmemiştir;

ancak, akademik performansın daha verimli hale getirilmesi için bireysel biyolojik ritimlere göre uyarlanmış çalışma stratejilerinin önerildiği görülmüştür.

Sonuçlar, öğrencilerin kronotip özelliklerine uygun olarak ders çalışma stratejileri geliştirmelerinin akademik başarılarını artırabileceğini göstermektedir. Özellikle tıp eğitimi gibi zorlu ve yoğun programlarda, biyolojik ritimlere göre yapılan düzenlemeler, verimli çalışma ortamları ve stratejileri sunarak öğrenme sürecine katkıda bulunabilir (10,11). Öğrenme alışkanlıklarının ve kronotip özelliklerinin dikkate alınması, bireylerin akademik ve mesleki yaşamlarındaki başarılarını destekleyen bir temel oluşturmaktadır (12,13).

AMAÇ:

Çalışma, İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem V ve VI öğrencilerinin ders çalışma yaklaşımlarını ve kronobiyolojik özelliklerini belirlemek amacı ile yapılan kesitsel bir çalışma olarak planlanmıştır.

YÖNTEM:

Çalışmanın örneklemini, İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi ve Uluslararası Tıp Fakültesi Dönem V-VI'da çalışmaya katılmayı kabul eden 128 öğrenci oluşturmaktadır.

UTEK'24

Çalışmada kullanılan veri toplama aracı üç kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımda, demografik özellikleri, ikinci kısımda "Ders Çalışma Yaklaşımları Ölçeği", üçüncü kısımda ise kronobiyolojik tercihleri tespit etmek amacıyla "Sabahçıl-Akşamcıl Anketi" kullanılmıştır.

Araştırmada "Ders çalışma ölçeği", ''sirkadiyen ritim'' ölçeği kullanılmış ve çalışmanın verileri, elektronik ortamda toplanmıştır.

Araştırmada öncelikle veriler tanımlayıcı istatistikler ile analiz edilmiştir. Veride herhangi bir boş değer bulunmamaktadır. Değişkenlerin normallik sınamaları grafik yöntemlerle ve uygun istatistiksel yöntemlerle test edilmiştir. Normal dağılıma uygun değişkenler için bağımsız örneklem t testi ve tek yönlü ANOVA, uygun olmayan değişkenler için ise Mann-Whitney U Testi veya Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır. Analizler, IBM SPSS 22.0 programı ile gerçekleştirilmiş, anlamlılık seviyesi olarak 0.05 alınmıştır.

BULGULAR:

Öğrencilerin özet demografik bilgileri Tablo-1'de sunulmuştur. Araştırmaya katılan öğrencilerin %72,7'si kız, %27,3'ü erkektir. Yaş ortalamaları 24 (1,28)'dır.

Tablo 3: Demografik Bilgiler

	Ort	Sd

Yaş	24,06	1.28
Cinsiyet	n	%
Kız	93	72.7
Erkek	35	27.3
Uyruk		
TC	107	83.6
Yabancı Uyruklu	21	16.4
Neden Tıp Fak. Tercih ettiniz		
Mesleki ilgi ve Sevgi	99	77.3
Aile isteği	8	6.3
Ekonomik nedenler	7	5.5
Diğer	14	10.9
İkamet Yeri		
Aile Yanı	59	46.1
Evde	62	48.4
Yurtta	7	5.5

UTEK'24

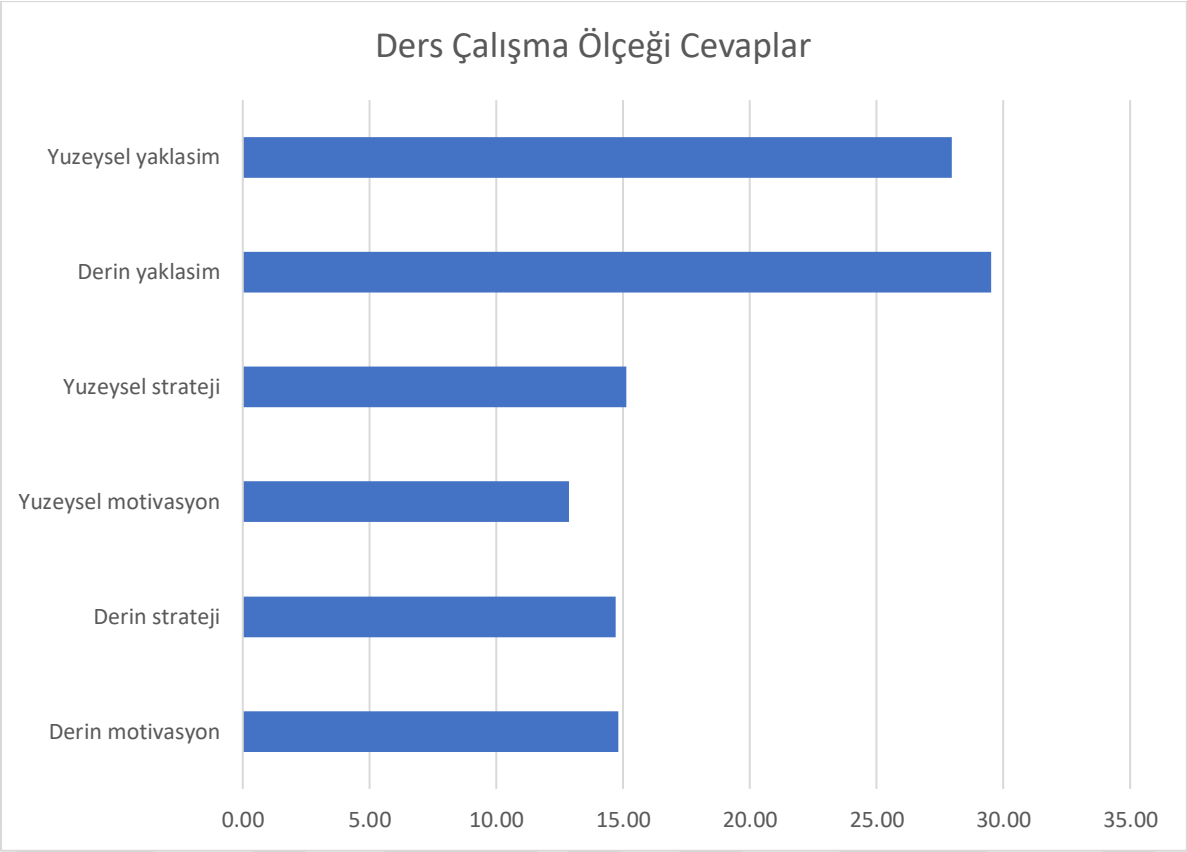
Öğrencilerin ders çalışma ölçeğine verdikleri cevaplar Tablo 2 ve Grafik 1' de sunulmuştur. Ölçeğin Cronbach alpha güvenilirlik katsayısı 0,62 bulunmuştur.

Tablo 4: Ders Çalışma Ölçeğine Verilen Cevaplar

Ders Çalışma Ölçeği Boyut-Alt Boyutlar	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
Derin motivasyon	5	21	14.81	3.66
Derin strateji	5	23	14.70	3.66
Yuzeysel motivasyon	5	25	12.86	3.83
Yuzeysel strateji	7	24	15.12	3.25
Derin yaklasim	10	43	29.51	6.84
Yuzeysel yaklasim	16	44	27.98	6.22

Derin yaklaşım ortalama puanı; 29,51±6,84, yüzeysel yaklaşım ortalama puanı; 27,98±6,84, derin motivasyon yaklaşım ortalama puanı; 14,81±3,66 derin strateji

yaklaşım ortalama puanı; 14,70±3,66, yüzeysel motivasyon yaklaşım ortalama puanı; 12,86±3,83, yüzeysel strateji yaklaşım ortalama puanı; 15,12±3,25 olarak bulunmuştur.

Grafik 2: Ders Çalışma Ölçeğine Verilen Cevaplar

Öğrencilerin kronobiyolojik yatkınlığı sabah akşam tipleri ölçeği ile değerlendirildiğinde; öğrencilerin %26,6 (n=34)'ü akşamcıl tip, %65,6 (n=84)'i ara tip, % 7.8 (n=10)'sı sabahçıl tip olarak bulunmuştur. Öğrencilerin ders çalışma ölçeği boyut ve alt boyutlarına verdikleri cevaplar, sabah ve akşam tiplerine göre karşılaştırılmış (Tablo-3), aralarında anlamlı farklılık bulunmamıştır (p>0.05).

Tablo 3: Ders çalışma ölçeği ve Sabahçıl-Akşamcıl tip karşılaştırılması

Alt boyut	Tip	n	Mean	Std. Deviation	p
Derin motivasyon	Akşamcıl	10	15.00	3.65	0.947
	Ara tip	84	14.82	3.47	
	Sabahçıl tip	34	14.74	4.19	
Derin strateji	Akşamcıl	10	15.00	3.27	0.76
	Ara tip	84	14.46	3.51	

	Sabahçıl tip	34	15.18	4.16	
Yüzeysel motivasyon	Akşamcıl	10	13.90	3.35	0.422
	Ara tip	84	12.96	3.68	
	Sabahçıl tip	34	12.29	4.32	
Yüzeysel strateji	Akşamcıl	10	14.40	2.67	0.314
	Ara tip	84	14.89	3.13	
	Sabahçıl tip	34	15.88	3.62	
Derin yaklaşım	Akşamcıl	10	30.00	6.48	0.895
	Ara tip	84	29.29	6.51	
	Sabahçıl tip	34	29.91	7.87	
Yüzeysel yaklaşım	Akşamcıl tip	10	28.30	5.14	0.954
	Ara tip	84	27.86	5.89	
	Sabahçıl tip	34	28.18	7.36	

UTEK'24

Öğrencilerin ders çalışma ölçeği boyut ve alt boyutlarına verdikleri cevaplar, cinsiyetlerine göre karşılaştırılmış (Tablo-4), aralarında anlamlı farklılık bulunmamıştır (p>0.05).

Tablo 4: Ders çalışma ölçeği ve Cinsiyet karşılaştırılması

Boyutlar	Cinsiyet	n	Mean	sd	t	p
Derin motivasyon	Kadın	93	14.82	3.63	0.024	0.981
	Erkek	35	14.80	3.77		
Derin strateji	Kadın	93	14.43	3.57	-1.339	0.183
	Erkek	35	15.40	3.87		
Yüzeysel motivasyon	Kadın	93	12.66	3.96	-0.978	0.33
	Erkek	35	13.40	3.47		
Yüzeysel strateji	Kadın	93	15.09	3.27	-0.176	0.86
	Erkek	35	15.20	3.24		
Derin yaklaşım	Kadın	93	29.25	6.75	-0.701	0.485
	Erkek	35	30.20	7.14		
Yüzeysel yaklaşım	Kadın	93	27.74	6.46	-0.695	0.489

	Erkek	35	28.60	5.57		
	Erkek	35	52.66	8.82		

TARTIŞMA VE SONUÇ:

Tıp eğitiminde öğrencilerin demografik özelliklerinin, ders çalışma alışkanlıklarının ve biyolojik saatlerinin belirlenmesi, uygun program ve müfredat çalışması için göz önünde bulundurulmalıdır. Bu bir ön çalışma olduğu için, Tıp fakültesi ve Uluslararası Tıp Fakültesi dönem V ve VI öğrencilerimizin katılımı artırılarak çalışmamız devam edecektir. Araştırmanın derinleştirilmesiyle ders çalışma alışkanlıkları ve biyolojik saatlerinin akademik başarı ile etkisi de incelenecektir.

ÖZET:

Günümüz tıp eğitimi, hızla artan bilgiye erişimle dönüşüm geçirerek öğrencilerin öğrenme yaklaşımlarını etkilemektedir. Tıp öğrencileri arasında derin ve yüzeysel olmak üzere iki ana öğrenme yaklaşımı gözlemlenir. Derin öğrenme, bilgiyi anlamlandırarak hafızaya aktarmayı hedeflerken; yüzeysel öğrenme geçici bilgi kullanımıyla ilişkilidir. Derin öğrenmenin akademik başarıyı artırdığı, yüzeysel öğrenmenin ise başarıyı olumsuz etkilediği bulunmuştur.

Biyolojik ritimler (kronotipler) bireylerin enerji seviyelerini ve bilişsel performanslarını etkileyerek öğrenme süreçlerini şekillendirir. İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi öğrencileri üzerinde yapılan araştırmada, kronotiplerin ders çalışma alışkanlıkları üzerindeki etkisi incelenmiştir. Öğrenciler sabah, akşam ve ara kronotip olarak sınıflandırılmıştır. Biyolojik ritme göre uyarlanmış çalışma stratejilerinin başarıyı artırabileceği bulunmuştur.

Anahtar kelimeler: Ders çalışma, tıp eğitimi, kronobiyoloji.

KAYNAKLAR:

Brown, S., White, S., Wakeling, L., & Naiker, M. (2015). Approaches and Study Skills Inventory for Students (ASSIST) in an Introductory Course in Chemistry. Journal of University Teaching and Learning Practice, 12(3).

Canıdemir, A. (2013). Ortaöğretim öğrencilerinin öğrenme yaklaşımları ve başarı amaç yönelimlerinin akademik başarı ile ilişkisinin incelenmesi. Ankara Üniversitesi.

Cetin, B. (2016). Approaches To Learning And Age In Predicting College Students' Academic Achievement. Journal of College Teaching & Learning (TLC), 13(1), 21–28.

Chonkar, S. P., Ha, T. C., Chu, S. S. H., Ng, A. X., Lim, M. L. S., Ee, T. X., et al. (2018). The predominant learning approaches of medical students. BMC Med Educ, 18(1), 17.

DiTacchio, L., Le, H. D., Vollmers, C., et al. (2011). Histone Lysine Demethylase JARID1a Activates CLOCK-BMAL1 and Influences the Circadian Clock. Science, 333(6051), 1881–1885.

Ekinci, N. (2009). Üniversite Öğrencilerinin Öğrenme Yaklaşımları. Eğitim ve Bilim, 34(151), 74–88.

Enright, T., & Refinetti, R. (2017). Chronotype, class times, and academic achievement of university students. Chronobiol Int, 34(4), 445–450.

Giannotti, F., Cortesi, F., Sebastiani, T., & Ottaviano, S. (2002). Circadian preference, sleep and daytime behaviour in adolescence. Journal of Sleep Research, 11(3), 191–199.

Horne, J. A., & Ostberg, O. (1976). A self-assessment questionnaire to determine morningness-eveningness in human circadian rhythms. International Journal of Chronobiology, 4(2), 97–110.

Mıdık, Ö., & Durak, H. İ. (2008). Tıpta iyi ve etkili bir öğretme için öğrenme kuramlarından çıkarılabilecek bazı ipuçları. Tıp Eğitimi Dünyası, 27(27), 1–11.

Özgür, H., & Tosun, N. (2012). Öğretmen adaylarının derin ve yüzeysel öğrenme yaklaşımlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1(24), 113–125.

Saele, R. G., Dahl, T. I., Sørlie, T., & Friborg, O. (2017). Relationships between learning approach, procrastination and academic achievement amongst first-year university students. Higher Education, 74(5), 757–774.

Wu, H., Li, S., Zheng, J., & Guo, J. (2020). Medical students' motivation and academic performance: the mediating roles of self-efficacy and learning engagement. Medical Education Online, 25(1).

UTEK'24

SON SINIF TIP ÖĞRENCİLERİNİN ALDIKLARI AKRAN EĞİTİCİ EĞİTİMİ KONUSUNDAKİ DÜŞÜNCELERİ

Ahmet Kayhan KORKUSUZ1, Abdulkadir GÜVENÇ2, Selver YAŞAR3 , Samet ALTINAY4 , Hülya AKAN5

[1] *İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem V Öğrencisi*

[2] *İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem II Öğrencisi*

[3] *İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem I Öğrencisi*

[4] *İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Dönem VI Öğrencisi*

[5] *İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği Anabilim Dalı*

1. GİRİŞ

Formal akran/yakın akran eğitiminin mezuniyet öncesi tıp eğitimine etkisi üzerinde oldukça fazla çalışma yapılmıştır ve eğitim süreçlerinde birçok alandaki olumlu etkileri gösterilmiştir. Fakültemizde akran eğitici programı 2021 yılında pilot olarak başlamış olup bu yıl itibariyle dördüncü yılına girmiştir. Programın etkisi üzerine yapılan çalışmaların eğitim alan hem de eğitim veren öğrencilere çeşitli alanlarda olumlu katkıları olduğunu göstermiştir.

2. AMAÇ

Son sınıf tıp fakültesi öğrencilerine yönelik gerçekleştirilen akran eğitici eğitimi hakkında öğrencilerin görüşlerini değerlendirmektir.

3. YÖNTEM

Açık uçlu sorulardan oluşan kesitsel anket çalışmasıdır. Araştırmanın örneklemini 2024-2025 akademik dönem başlangıcında eğitimleri tamamlayan akran eğitici öğrencileri oluşturmaktadır. Dönem VI öğrencilerinin eğitim sonrası 5'li likert sorularına verdikleri geri bildirim yanıtları değerlendirilmiştir.

4. BULGULAR

Eğitim sonrası 5'li likert sonuçları dikkate alındığında öğrencilerin eğitimden memnun kaldıkları ve bu eğitim sonrasında başlayacakları Akran Eğitici görevleri için yetkin olduklarını düşündükleri izlenmiştir.

Eğitim öncesi yapılan program beklentisi anketinde öğrenciler alacakları eğitici eğitimden beklentilerini "Akran Eğitmenliği ve Program Hakkında Bilgi Sahibi Olmak ve Akran Eğitici Tecrübesi Kazanmak" olarak belirtmişlerdir.

Tablo: Eğitime katılan öğrencilerin eğitimle ilgili 5'li likert sorularına verdikleri cevapların ortalamaları

N=36	Ortalama	Min-Max	SD

utekon.org info@utekon.org utekon_org

Aldığım eğitim beklentilerimi karşıladı.	4,67	3,00-5,00	0,54
Aldığım eğitim eğitici niteliklerimin gelişmesine katkıda bulundu	4,56	2,00- 5,00	0,65
Bundan sonraki eğitim-öğretim süreçleri de AKREP üyesi olarak bu eğitimde öğrendiğim yöntemleri kullanabilirim.	4,88	4,00-5,00	0,32
Bundan sonraki ölçme değerlendirme süreçlerinde AKREP üyesi olarak bu eğitimde öğrendiğim yöntemleri kullanabilirim.	4,80	4,00-5,00	0,40
Eğiticimizin gelişimime olumlu katkısı oldu.	4,78	4,00-5,00	0,42
Aldığım eğitim öğretici ve verimliydi.	4,58	3,00-5,00	0,65
AKREP programına katılmamın kariyer tercihlerimi etkileyeceğini düşünüyorum.	3,80	1,00-5,00	1,12
Aldığım eğitimin profesyonel kimliğimi olumlu yönde etkilediğini düşünüyorum	4,58	3,00-5,00	0,65
Aldığım eğitimden kazanımlarımı mesleki yaşantımın AKREP programı dışındaki alanlarda da kullanabileceğimi düşünüyorum.	4,53	2,00-5,00	0,77

SD: Standart Sapma, N= Öğrenci Sayısını ifade etmektedir.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Medipol Tıp Fakültesi son sınıf öğrencilerinden eğitimin sonrasında toplanan geri bildirimler; akran eğitici programının eğitim tasarımı ve içeriğinin öğrenciler tarafından son sınıflarında sürdürülebilir olup meslek hayatlarında kullanılabilir bir kazanım olarak yorumlandığını göstermektedir. Son sınıf öğrencilerinin yıl içerisinde gerçekleşecek probleme dayalı öğrenme oturumları ve beceri eğitimlerinde görev almaya başladıktan sonraki süreçlerinin izlenmeye devam edilebileceği sonucuna varılmıştır.

6. ANAHTAR KELİMELER: Akran eğitici eğitimi, Memnuniyet.

BURSA ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ AİLE HEKİMLİĞİ UZMANLIK EĞİTİMİNDE SANAL HASTA KULLANIMI

Feyza Bulut, Mevlüt Okan Aydın, Güven Özkaya, Züleyha Alper

feyzabulut@uludag.edu.tr, Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi

okanaydin@uludag.edu.tr, Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi

ozkaya@uludag.edu.tr, Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi

zalper@uludag.edu.tr, Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi

Giriş: Aile hekimliği, temel sağlık hizmetlerinin sağlanmasında bütüncül bir yaklaşımı benimsemektedir (1). Bu yaklaşımı kazanmak için çeşitli eğitim teknikleri kullanılmaktadır. Simülasyon temelli eğitimler, uzmanlık öğrencilerine güvenli bir ortamda deneyim kazandırarak nadir ve karmaşık vakalarla karşılaşma fırsatı sunmaktadır (2). Bu yöntemlerden biri olan sanal hasta uygulamaları ise öğrencilerin klinik ve karar verme becerilerini geliştirip, eğitim eşitsizliklerini azaltmaktadır (3). Sanal hasta uygulaması, bilgilerin kalıcılığını artırmanın yanı sıra bazı teknik ve maliyet sorunları da içerebilmektedir (4). Berman ve arkadaşlarına göre bu uygulama, geleneksel eğitim modelini tamamlayıcı bir yöntem olmalıdır (5).

Çalışmamızda, aile hekimliği uzmanlık eğitiminde sanal hasta kullanımının eğitim üzerindeki etkisini değerlendirmeyi amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Çalışma Bursa Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi İyi Hekimlik Uygulamaları ve Simülasyon Merkezi- USİM'de 2023-2024 Eğitim Öğretim Yılı Aile Hekimliği Anabilim Dalı Uzmanlık Öğrencileri Eğitim Programı kapsamında gerçekleştirildi. Katılımcılara eğitim öncesinde araştırmacılar tarafından belirlenen ve alanında uzman 3 öğretim üyesi tarafından onaylanmış olan bilgi düzeylerini ölçmeyi amaçlayan değerlendirme soruları uygulandı. Soruları takiben Body InteractTM programından seçilmiş olan vakayı her uzmanlık öğrencisinin yalnız başına çözümlemesi istendi ve çözüm sonrası araştırmacılarca belirlenmiş olan kaynak katılımcılara sunuldu. Katılımcılara bir haftalık çalışma süresi tanındı. Sürenin sonunda katılımcılar vakayı tekrar yalnız başına çözümledi ve araştırmacı tarafından katılımcılara geri bildirim verildi. Eğitimden 1 ay sonra değerlendirme soruları tekrar uygulandı. Katılımcıların demografik özellikleri, değerlendirme sonuçları incelendi. Veriler SPSS programı ile analiz edildi.

Bulgular: Çalışmamıza katılan 47 uzmanlık öğrencisinin ortalama yaşı 29,21 ±3,46 yıldır. Katılımcıların 30'u (%63,8) kadındır. Katılımcıların 37'si (%78,7) aile hekimliği

UTEK'24
ATLAX
utekon.org info@utekon.org utekon_org

uzmanlık öğrencisidir. Meslekte geçirdikleri süreler 7 (%14,9) kişinin 1 yıl ve altı, 19 (%40,4) kişinin 1-3 yıl arasında ve 21 (%44,7) kişinin 3 yıl ve üzeri şeklindedir. Almış oldukları uzmanlık eğitim süreleri 17 kişi (%36,2) 0-12 ay, 21 kişi (%44,7) 12-24 ay, 9 (%19,1) kişi 25 ay ve üzeri şeklindedir. Uzmanlık eğitimine başlamadan önce 22'si (%46,8) acil serviste, 7'si (%14,9) aile sağlığı merkezinde, 6'sı (%12,8) toplum sağlığı merkezinde, 8'i (%17,0) hastanede görev yapmaktayken, 4'ünün (%8,5) ilk görev yeriydi. Katılımcıların 16'sı (%34) kadın hastalıkları ve doğum rotasyonu almıştır.

Tüm katılımcıların eğitim öncesi ve sonrası vermiş oldukları doğru yanıtlarda anlamlı düzeyde artış saptandı (P<0,001).

	İlk Doğru Yanıtlar Medyan (Min-Maks)	Son Doğru Yanıtlar Medyan (Min-Maks)	P Değeri
Katılımcılar (n=47)	7 (2-9)	10 (7-13)	<0,001

UTEK24

Katılımcıların cinsiyetlerine, uzmanlık eğitim durumuna, meslekte geçirdikleri sürelerine, uzmanlık eğitim sürelerine, son görev yaptıkları yerlere, kadın hastalıkları ve doğum rotasyon durumuna göre tüm gruplarda eğitim sonrası bilgi düzeylerinde artış gözlenmiş olup gruplar arası anlamlı istatiksel fark bulunmamıştır.

Tartışma ve Sonuç: Bu çalışma aile hekimliği uzmanlık eğitiminde sanal hasta kullanımının bilgi düzeyini artırmada önemli bir araç olduğunu göstermektedir. Çalışmamız Cook ve arkadaşlarının sanal hasta uygulamasının bilgi düzeyini artırdığını gösteren çalışması ile paralellik göstermektedir (6). Çalışmaya katılanların demografik özelliklerine göre yapılan analizlerde gruplar arasında istatiksel olarak anlamlı fark bulunmamıştır. Bu durum sanal hasta eğitimlerinin farklılıklardan bağımsız her katılımcıya eşit düzeyde katkı sağladığını göstermektedir. Sanal hasta uygulamalarının eğitim süresince karşılaşılamayan vakaların deneyimlenmesinde, kritik olgularda hastaya yaklaşımın değerlendirilmesi ve karar verme bağlamında tıp eğitiminde kullanımının yaygınlaşmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Mezuniyet sonrası tıp eğitimi, Aile hekimliği, Sanal hasta

Kaynakça

1. TAHUD. Aile Hekimliği Uzmanlık Eğitim Programı. 2010.

2. Botezatu M, Hult H, Tessma MK, Fors U. Virtual patient simulation: Knowledge gain or knowledge loss? Med Teach. 2010 Jul;32(7):562–8.

3. Kononowicz AA, Woodham LA, Edelbring S, Stathakarou N, Davies D, Saxena N, et al. Virtual patient simulations in health professions education: Systematic review and meta-analysis by the digital health education collaboration. J Med Internet Res. 2019 Jul 1;21(7):e14676.

4. Gaba DM. The future vision of simulation in health care. Qual Saf Health Care. 2004 Oct;13(Suppl 1):i2.

5. Berman N, Fall LH, Smith S, Levine DA, Maloney CG, Potts M, et al. Integration strategies for using virtual patients in clinical clerkships. Academic Medicine. 2009;84(7):942–9

6. Cook DA, Erwin PJ, Triola MM. Computerized virtual patients in health professions education: a systematic review and meta-analysis. Acad Med. 201;85(10):1589–602.

UTEK'24

GELECEĞİ ŞEKİLLENDİRMEK: GAZİ ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ TIPTA LİDERLİK STAJI

Prof. Dr. Işıl İrem Budakoğlu*, Prof. Dr. Özlem Coşkun*, Dr. Öğr. Üyesi Burcu Küçük Biçer*, Dr. Öğr. Üyesi Yavuz Selim Kıyak*

**Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı*

Özet

Sağlık hizmeti hızla değişirken, hekimlerin bu değişime rehberlik etmek için liderlik becerileri geliştirmeleri kritik önem taşımaktadır. Bu ihtiyacı karşılamak için iyi tasarlanmış ve iyi değerlendirilmiş liderlik müfredatları gereklidir. Tıp fakültesi düzeyindeki liderlik müfredatları çok çeşitli yeterliliklere odaklanmaktadır. Tıp fakültesi lisans düzeyinde liderlik eğitimini genişletme çabaları, tıp fakültesi müfredatlarına içerik eklemek için çok az yer olduğunun kabul edilmesini gerektirir. Liderlik eğitimini uzunlamasına müfredatlara entegre etmek, mevcut müfredat içeriğiyle örtüşen eğitim alanları kullanılarak yapılmalıdır. Geleceğin hekim liderlerinin eğitim alanı boyunca ve yaşam boyu öğrenmede eğitilmeleri gerekmektedir. Tıpta liderlik müfredatlarında en uygun öğretim ve değerlendirme yöntemlerini incelemek için geribildirimler önemlidir. Öğrenci geribildirimleri ve yapılandırılması konusunda daha fazla araştırma gereklidir. Bu çalışma Tıpta Liderlik stajının her yılında stajı alan öğrencilerin geribildirimlerini değerlendirmek amacıyla yapılmıştır. Sonuç olarak, en uygun liderlik yeterliliklerini ve böyle bir müfredatın gelecekteki liderlik sonuçları üzerindeki etkisini belirlemek için derinlemesine nitel ve nicel çalışmalara ihtiyaç vardır.

Giriş

Liderlik ve yönetim eğitimi lisans düzeyinde iyi gelişmemiştir ve bunların lisans müfredatına nasıl dahil edileceğine dair sınırlı literatür bulunmaktadır (1, 2). İyi tıbbi liderlik, yüksek kaliteli sağlık hizmeti oluşturmanın anahtarıdır. Ancak, tıp fakültesi ve sonrası kariyer gelişiminde, liderlik eğitimi teknik ve akademik yeterlilikleri geleneksel diğer yeteneklerinkine eşit olmamıştır (3,4). Kişisel standartlardaki değişikliklerin bir sonucu olarak, tıbbi liderliğin kalitesi fakülteler arasında farklılıklara ve hastalara sağlanan bakım standardında eşitsizliklere yol açmıştır. Doktorlar için liderlik eğitiminin daha erken başlaması ve kariyerleri boyunca devam etmesi için artan bir talep oluşmuştur (2, 3). Hekim olmak yalnızca yönetim ve liderlik değil, aynı

utekon.org info@utekon.org utekon_org

zamanda yeterlilikleri iletişime ve eleştirel düşünceye aktarma ihtiyacını da gerektirir. Bu nitelikler, öğretim kadrosunun gözetimi altında ekip çalışması deneyimiyle elde edilebilir. Bu nedenle, tıp öğrencilerinin çatışmalarla başa çıkma ve çözme becerileri geliştirmeleri, liderliği paylaşmayı öğrenmeleri, başkalarını kendilerine yardım etmeye ve yerlerini almaya hazırlamaları, karşılıklı sorumluluk almaları ve performanslarını tartışmaları beklenmektedir (2-7).

Öğrenci beğenisi, memnuniyeti veya geri bildirimi olarak adlandırılan uygulama, yükseköğretimde eğitimi değerlendirmede en sık kullanılan yöntemlerden biridir (1). Eğitim etkinliğini değerlendirmede öğrenci geri bildiriminin kullanımı 1927 yılında başlamıştır. Geri bildirim alma etkinliğinde kullanılan formların geliştirilme yöntemi ise halen devam eden bir tartışma konusudur.

Lawall'a göre öğrenci geri bildirimlerinin etkin olabilmesi için; bilgi kaynağının güvenilir ve bilgi verici olması, her bir öğrenme alanı ile ilgili bilgiler ayrı olarak yer alması ve amaca uygun sıklıkta toplanması gerekmektedir (8-10).

UTEK'24

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi beşinci sınıfında zorunlu ve seçmeli stajlar yer almaktadır. Fakültemizde Tıpta Liderlik Stajı 2013 yılından itibaren sürdürülmektedir. Liderlik stajı oluşturulmadan önce literatür taraması yapılarak National Center for Healthcare Leadership: Health Leadership Competency Model, Tomarrow Doctor's, National Health System ve The Royal College of Physicians and Surgeons of Canada gibi kuruluşların programlarında Liderlik konusuna vurgu yaptıkları görülmüştür (2-4). Önce internlük döneminde bir gün olarak planlanan eğitim, beş günlük seçmeli staj şeklinde yapılandıılmıştır. Eğitim programı dinamik bir şekilde sürdürülmektedir. Öğrenci geribildirimleri de dikkate alınarak bazı dersler zaman içinde değiştirilmiş, yapılandırılmış veya kaldırılmıştır.

'Tıpta Liderlik Stajı' seçmeli bir stajdır. Öğrenci sayısı değişkenlik göstermektedir. Bu stajda 17 farklı ders işlenmektedir. Bu derslerin bazıları teorik, bazıları ise sahada yapılmaktadır. Öğrencilerin değerlendirilmesinde

ise teorik sınav, öğrencilerin hazırladıkları sunum ve devam durumları baz alınmaktadır.

Bu çalışmanın amacı literatürde farklı terminoloji ile ifade edilen öğrenci geri bildirimlerinin tıp eğitimi içinde kullanımı ve sonuçlarının değerlendirilmesi konusunda önemli noktaları vurgulamaktır.

Yöntem

Kesitsel tipteki çalışmada 2023-2024 eğitim döneminde 'Tıpta Liderlik Stajı'nı seçmiş öğrencilerin staj sonu geribildirimleri derlenmiştir. Tıp fakültesinin alt sınıflarında liderlik becerileri ile ilgili müfredat dersi bulunmamaktadır. Beşinci sınıfta seçmeli bir ders olarak TLS sunulmuştur. Dönem boyunca 12 farklı grupta öğrenciler stajı seçmiştir. Öğrencilerin verileri her dönemin sonunda toplanmış ve kaydedilmiştir. Stajı alan ve devam eden öğrenci sayısı 193'tür. Araştırmada stajı alan bütün öğrencilerin geri bildirimleri dahil edilmiştir. Araştırmada öğrencilerin bazı sosyodemografik özellikleri, derslerin beklentilerini karşılama durumu, hekimlik hayatı için katkıda bulunma durumu ve işleniş biçimi ile ilgili veri toplanmıştır. Bu sorular birden beşe kadar çok kötü-çok iyi şeklinde puanlanmıştır.

UTEK'24

Öğrenciler beş günlük stajın son gününde geri bildirim formlarını doldurmaktadır. Bu formlar toplanarak dönem sonunda Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı tarafından değerlendirilmektedir.

Verilerin incelenmesinde bağımlı gruplar arası ilişkinin tespiti için yapılan ki-kare testi ile tanımlayıcı istatistiksel analizler kullanılmıştır. Tüm istatistiksel işlemler için SPSS v.20 programı (SPSS Inc.,Chicago, IL, USA) kullanılmıştır. Çalışmada istatistiksel anlamlılık için p değeri 0.05'den küçük kabul edilmiştir.

Verilerin kullanımı için Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı'ndan izin alınmıştır.

Bulgular

2023-2024 eğitim öğretim döneminde Tıpta Liderlik Stajını 193 öğrenci seçmiştir. Bu öğrencilerin bazı özellikleri ile stajda yer alan derslere dair düşünceleri aşağıda verilmiştir. Öğrencilerin stajda yer alan 17 ders için beklentilerinin puan ortalaması 3,7±0,68; stajın hekimlik hayatlarına katkı puan ortalaması 3,6±0,75 ve dersin işlenişi konusundaki düşüncelerinin puan ortalaması 3,7±0,74'dür.

Öğrencilerin %74,1'i (143) Türkçe bölümünde, %25,9'u (50) İngilizce bölümündedir. Öğrencilerin %56,0'ı (108) kadın ve %44,0'ı erkek cinsiyetteydi. 2023-2024 döneminde TLS seçen öğrencilerin %80,3'ü (155) stajı isteyerek, %19,7'si (38) zorunlu seçtiğini belirtmiştir. Zorunlu olarak seçme sebepleri ise kontenjan, kombinasyon ve düzensiz öğrenci olmaktır.

Kız öğrencilerin %85,2'si, erkek öğrencilerin %74,1'i; Türkçe bölümü öğrencilerinin %77,6''ı ve İngilizce bölümü öğrencilerinin %88,0'i TLS'yi isteyerek seçtiğini belirtmiştir (Tablo 2).

UTEK'24

Tablo 1. Öğrencilerin TLS seçme nedenlerinin cinsiyete ve bölüme göre dağılımı:

	Erkek öğrenci		Kız öğrenci		p
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	
İsteyerek	63	74,1	92	85,2	**0,055**
Zorunlu	22	25,9	16	14,8	
	Türkçe		**İngilizce**		
İsteyerek	111	77,6	44	88,0	**0**,112
Zorunlu	32	22,4	6	12,0	

- **Öğrencilerin TLS Derslerinden Beklentilerinin Karşılanma Durumu:**

Öğrencilerin beklentilerinin karşılanması durumu ile ilgili görüşleri çok kötü ve çok iyi şeklinde alınmıştır. Hekimlikte Liderlik dersini alan öğrencilerin %78,8'i, TBMM Yasama Süreçleri dersinin %68,8'i, Problem Çözme Kriz Yönetimi dersinin %76,6'sı, Liderlik ve Yönetim dersinin %79,5'i, Sağlıkta Lider Kuruluşlardan biri olan Türk Tabipler Birliği (TTB) dersinin %76,6'sı, Sağlıkta Şiddet: Mobbing dersinin %71,5'i, Sunum Hazırlığı dersinin %75,5'i, Sağlıkta

Dijital Dönüşümün Yönetilmesi dersinin %65,7'si, Sağlıkta Lider Kuruluşlar Sağlık Bakanlığında Yönetim dersinin %68,5'i, Kariyer Planlama dersinin %72,4'ü, Ekip Çalışması dersinin %82,6'sı ve İnisiyatif Alma dersinin %80'i beklentilerinin iyi ve çok iyi düzeyde karşılandığını belirtmiştir.

TBMM Modern Parlamento Uygulamasına katılan öğrencilerin %76,8'i, TBMM ziyaretine katılanların %85,5'i, Sağlık Bakanlığı (SB) ziyaretine katılanların %73'ü, Özel hastane ziyaretine katılanların %73,8'i ve Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ziyaretine katılanların %57,5'i beklentilerinin iyi ve çok iyi düzeyde karşıladığını belirtmiştir.

- **Öğrencilerin TLS Derslerinin Meslek Hayatlarına Katkıları Konusundaki düşüncelerinin Dağılımı:**

Öğrencilerin stajda yer alan derslerin meslek hayatlarına katkısı ile ilgili görüşleri çok katkısı oldu ve hiç katkısı olmadı şeklinde alınmıştır. Hekimlikte Liderlik dersini alan öğrencilerin %69,8'i, TBMM Yasama Süreçleri dersinin %57'si, Problem Çözme Kriz Yönetimi dersinin %77,9'u, Liderlik ve Yönetim dersinin %79,3'ü, Sağlıkta Lider Kuruluşlardan biri olan Türk Tabipler Birliği (TTB) dersinin %76,5'i, Sağlıkta Şiddet: Mobbing dersinin %80'i, Sunum Hazırlığı dersinin %72,3'ü, Sağlıkta Dijital Dönüşümün Yönetilmesi dersinin %63,6'sı, Sağlıkta Lider Kuruluşlar Sağlık Bakanlığında Yönetim dersinin %66,9'u, Kariyer Planlama dersinin %73,6'sı, Ekip Çalışması dersinin %76,4'ü ve İnisiyatif Alma dersinin %78,8'i iyi ve çok iyi düzeyde katkısı olduğunu belirtmiştir.

UTEK'24

TBMM Modern Parlamento Uygulamasına katılan öğrencilerin %56,8'i, TBMM ziyaretine katılanların %58,2'si, Sağlık Bakanlığı (SB) ziyaretine katılanların %74,4'ü, Özel hastane ziyaretine katılanların %75,3'ü ve Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ziyaretine katılanların %57,2'si iyi ve çok iyi düzeyde katkısı olduğunu belirtmiştir.

- **Öğrencilerin TLS Derslerinin İşlenişi Konusundaki Düşüncelerinin Dağılımı:**

Öğrencilerin stajda yer alan derslerin işleniş yöntemi ile ilgili görüşleri çok iyi ve çok kötü şeklinde alınmıştır. Hekimlikte Liderlik dersini alan öğrencilerin %81,3'ü, TBMM Yasama Süreçleri dersinin %66,2'si, Problem Çözme Kriz Yönetimi dersinin %74,4'ü, Liderlik ve Yönetim dersinin %84,4'ü,

Sağlıkta Lider Kuruluşlardan biri olan Türk Tabipler Birliği (TTB) dersinin %76,7'si, Sağlıkta Şiddet: Mobbing dersinin %80,6'sı, Sunum Hazırlığı dersinin %76,5'i, Sağlıkta Dijital Dönüşümün Yönetilmesi dersinin %70,5'i, Sağlıkta Lider Kuruluşlar Sağlık Bakanlığında Yönetim dersinin %71,8'i, Kariyer Planlama dersinin %78,8'i, Ekip Çalışması dersinin %83,6'sı ve İnisiyatif Alma dersinin %80'i işleniş biçiminin iyi ve çok iyi olduğunu belirtmiştir.

TBMM Modern Parlamento Uygulamasına katılan öğrencilerin %71,7'si, TBMM ziyaretine katılanların %76,1'i, Sağlık Bakanlığı (SB) ziyaretine katılanların %70,7'si, Özel hastane ziyaretine katılanların %79,4'ü ve Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ziyaretine katılanların %62,5'i uygulama yönteminin iyi ve çok iyi olduğunu belirtmiştir.

Öğrencilerin %56,0'ı (108) internlük eğitiminde TLS benzeri bir staj olması gerektiğini belirtmiştir. Kız öğrencilerin %55,6'sı, erkek öğrencilerin %56,5'i,Türkçe bölümü öğrencilerinin %51,0'i, İngilizce bölümü öğrencilerinin %70'i internlükte benzer bir staj olmasını istediğini belirtmiştir (Tablo 2).

Tablo 2. Cinsiyete ve Bölüme göre Öğrencilerin Internlükte TLS Benzeri Staj Olması Konusundaki Düşüncelerinin Dağılımı:

	Erkek öğrenci		Kız öğrenci		p
	Sayı	Yüzde	Sayı	Yüzde	
Evet	48	56,5	60	55,6	0,899
Hayır	37	43,5	48	44,4	
	Türkçe		İngilizce		
Evet	73	51,0	35	70,0	0,020
Hayır	70	49,0	15	30,0	

Öğrencilerin Tıpta Liderlik Stajını tekrar alması durumunda pekiştirmek Liderlik teoremleri, Kriz yönetimi, Uzmanlık dışında farklı kariyer planları, Sağlıkta lider kuruluşlar, Tabip hakları ve malpraktis davaları, Sunum hazırlama ve hitabet, Ekip çalışması, Tıp Eğitiminde Dengesizlik, İnsiyatif alma ve Mobbing konularını pekiştirmek istedikleri saptanmıştır.

Öğrencilerin TLS ile ilgili görüş ve katkıları ise sıklıkla olumlu olmakla birlikte aşağıda yer alan birkaç görüşün önemli olduğu düşünülmüştür:

'Staj sonunda bizden beklenen sunumun, atılması istenilen adımların staj süresi içerisinde yapmamızın zor olduğunu düşünüyorum. Yaptığımız her şey, gittiğimiz her yer eğitici ve öğreticiydi ama sunum esnasında bizden istenilen adımları atabilmek için ben ve birkaç arkadaşım bazı derslerin bir bölümünden feragat etmek zorunda kaldık. Eğer staj süresi uzatılabilirse stajın daha verimli geçebileceğini düşünüyorum. İkinci olarak da bizden beklenen sunum staj tanıtım dersinde daha ayrıntılı anlatılabilirdi. Bunlar dışında çok güzel ve keyifli bir stajdı, teşekkür ederim.'

(Kadın öğrenci, Türkçe, 2. Devre)

'Dersler sırasında tartıştığımız konular için ayrıca tartışma dersi ya da münazara tarzı şeyler yapılması güzel olur diye düşünüyorum.'

(Erkek öğrenci, İngilizce, 2. Devre)

'Staj plan ve programı için teşekkür ederim, bize kesinlikle farklı bakışlar kattığını düşünüyorum. Değişime giderken öğrenci olarak dahi gücümüzün olduğunu fark etmemizi sağladı. Eklemek istediğim önerilerim; staj sonundaki sunumumuza önem verilmesi nedeniyle ilk gün daha ayrıntılı anlatılıp örneklerle desteklenmesi, bir örneğin ders boyunca toplu olarak tartışmaya açılması bizim açımızdan faydalı olabilirdi. Veya staj sonu sınavı şeklinde olması yerine, önemsediğimiz ve değişime gitmesini isteyeceğimiz benzer konular için staj süresince oturumlar yapıp hocalarımızın da fikirlerini aldığımız dersler olabilirdi. Sunumlarımızı hafta boyunca bu derslerde sohbet şeklinde yapabilirdik. Liderlik konulu dersimizin özellikle de bu alanda çalışmalar yapan bir üniversite hocamız tarafından anlatılması güzel oldu aynı zamanda hekimin kendi iş ortamında nasıl lider olması gerektiği de bu dersin devamında anlatılabilirdi, hatta yine kendi aramızda örnek durumlarda nasıl davranarak bulunduğumuz ortamlara öncülük edebileceğimizi tartışabilirdik. Emeğiniz için tekrar teşekkür ederim.'

(Kadın öğrenci, İngilizce, 2. Devre)

'Bu stajın zorunlu olması gerektiğini düşünüyorum. Liderliğe ve hekimlik geleceğine yönelik bu bilgilere sadece belli bir grubun değil bu fakülteden mezun olan herkesin ulaşması gerekir. Her şey için teşekkür ederim.'

(Erkek öğrenci, Türkçe, 3. Devre)

'Stajı seçmedim ama ona rağmen çok ilgimi çekti ve bana hem günlük hayatımda hem meslek hayatımda bir bakış açısı kattığını düşünüyorum. Emeğinize sağlık'

(Kadın öğrenci, Türkçe, 3. Devre)

'Bu stajı kesinlikle herkes almalı ve 1 hafta gibi bir süreçte değil en azından 2-3 hafta sürmeli. Başkaları adına konuşamam ama ben kendim hakkında tıp etiği ve tıp hukuku hiç bilmediğimi fark ettim. En basit haklarımı bile bilmiyorum ve kimsenin bildiğini düşünmüyorum. Seneler boyunca hastalara nasıl davranmamız gerektiğini herkes

anlattı ama meslektaşlarımıza nasıl davranmamız gerektiğini kimse anlatmadı. Kriz yönetimi bence bir etkinlikle daha pekiştirici olmalı. Mobbing daha detaylı olabilirdi. Hiç beklemediğim bir şekilde 5 gün sonra farklı biriyim. Beni çok iyi bir noktaya taşıdı diyemem ama birçok şeyin kapısını araladı. Vizyon kattı. Sunum nasıl yapılır diye ders dinlesem hiçbir şey öğrenemem ama hocalarımızın sadece söylediği 2-3 geri bildirim ile daha kalıcı bilgi sahibi olmuş oldum. En önemlisi de bana heyecan ve istek kattı'

(Erkek öğrenci, Türkçe, 3. Devre)

'Stajın interaktif geçtiğini anladığımda çok gerilmiştim ve neden bu stajı seçtim ki diye düşünmüştüm çünkü böyle konularda çok yetenekli ve istekli değilim ama hocalarımızın bizi yönlendirmesi, sorularımızı ve fikirlerimizi en azından kendi cümlelerimizle ifade etmemize teşvik etmeleri çok hoşuma gitti. Beklemediğim bir şekilde stajdan mutlu bir şekilde ve kendime bir şeyler katarak ayrılıyorum hocalarıma da çok teşekkür ediyorum.'

(Kadın öğrenci, Türkçe, 5. Devre)

'Seçmeli stajlar böyle olmalı. Derslerle ve tıpla ilgili ama bize başka ufuklar da açmalı.'

(Erkek öğrenci, Türkçe, 5. Devre)

'Staj arkadaşlarımızla kaynaşabileceğiz bir ortam oldu. Kendi adıma ise daha girişken olabileceğimi fark ettiğim bir staj oldu. Her şey için teşekkür ediyorum.'

(Kadın öğrenci, İngilizce, 7. Devre)

'Özgüvenimin arttığı, mezuniyet sonrası kariyer planlamama yardımcı olan keyifli stajdı. Teşekkürler.'

(Kadın öğrenci, İngilizce, 7. Devre)

'Tıp eğitimine ve bize farklı bir vizyon kattığınız için teşekkürler.'

(Erkek öğrenci, Türkçe, 1. Devre)

UTEK'24

Tartışma

Araştırmada öğrencilerin tamamına ulaşılmış ve düzenli olarak geri bildirim alınmıştır. Alınan geri bildirimler doğrultusunda staj içerisinde düzenlemeler yapılması planlanmıştır. Sürekli ve düzenli geri bildirim alınması öğrencilerin stajdan beklentilerinin karşılanması açısından önemli bir araçtır. Gazi Üniversitesi hem İngilizce hem de Türkçe bölümü akreditasyonunu tamamlamıştır. Akreditasyonun önemli bileşenlerinden biri de öğrencilerin geri bildirim vermesidir. Staj içerisinde alınan sözlü geri bildirimlerin yanı sıra staj sonunda alına geri bildirimler öğrencilerin gerçek düşüncelerini yansıtması bakımından önemlidir (9).

Yurtdışında yapılan benzer liderlik eğitimi müfredatı uygulamaları tıp fakültelerinin farklı eğitim seviyelerinde alınmaktadır. Webb ve ark. tarafından yapılan bir çalışmada liderlik müfredatlarının çoğunun (%46) hem klinik öncesi hem de klinik yıllarda olduğunu, daha az sıklıkla yalnızca klinik öncesi (%17) veya klinik yıllarda (%29) sağlandığını göstermiştir (7). Çoğu müfredatın ise, öğrenci davranışındaki değişikliklerin veya nicel sonuçlarının gösterilmesinde başarılı olamadığını göstermekte yetersiz olduğu düşünülmektedir. Diğer yandan, Hunziker ve ark. odaklanmış liderlik eğitiminin, CPR için daha hızlı hazırlık, CPR'nin daha hızlı başlatılması ve manuel ölçüm süresi için daha uygun göğüs kompresyon oranı ile öğrencilerin kardiyopulmoner resüsitasyon becerilerini önemli ölçüde iyileştirdiğini göstermiştir (11). Gonsenhauser ve diğerleri, liderlik ve ekip çalışması eğitiminin Dünya Sağlık Örgütü Cerrahi Güvenlik Kontrol Listesi'ne göre dört farklı cerrahi servisinde iyileştirmelerle sonuçlandığını göstermiştir (12). Liderlik yeterlilikleri ve odaklandıkları beceriler farklılık göstermektedir. Tıp Enstitüsü, Crossing the Quality Chasm adlı kitaplarında liderlik eğitiminin iletişim, ekip çalışması ve meslekler arası çalışma, grup geliştirme ve dinamikleri ile hasta güvenliği ve kalite iyileştirmeye odaklanmasını önermektedir (13). Okulların liderlik müfredatlarını geliştirmeleri ve odaklanacakları becerileri ve yeterlilikleri kendi misyon ve vizyonlarına uygun olarak belirlemeleri mümkündür.

Öğrencilerin staj uygulamalarına yönelik geri bildirimleri, eğitim-öğretim stratejilerinin değerlendirilmesi, geliştirilmesi ya da değiştirilmesine yönelik ipuçları sağlar. TLS bu amaçla alına geri bildirimleri düzenli olarak incelemektedir. Araştırmada da görüldüğü üzere öğrencilerin %80,3'ü TLS stajını isteyerek seçmiştir (Tablo 1). Kız öğrenciler ve İngilizce bölümü öğrencilerde bu oran daha yüksektir. Kız öğrencilerin daha fazla seçme sebebi fakültemizde öğrenci dağılımının kız öğrenci lehine olması olabilir. Benzer şekilde İngilizce bölümü öğrencileri kariyer planlamasında yurt dışı imkânlarını Türkçe bölümüne göre daha fazla düşünüyor olabilir. Bu durum yurt dışında yapılan başvurularda TLS'nin öğrenci için pozitif katkı sunması olabilir. Öğrencilerin TLS stajını seçmelerinin bir diğer sebebi de hastane dışı farklı çalışma alanlarını görerek hekimlik hayatlarına yön vermek istemeleri

UTEK24

olabilir. Bu konuda yapılmış çalışmalara rastlanmamış olması niteliksel tipte çalışmalar yapılarak sebebin ortaya konması gerekliliğini göstermiştir.

Fakültede eğitim alan beşinci sınıf öğrencilerinin yaklaşık yarısı stajı almıştır. Öğrencilerin beklentilerinin karşılandığı ve hekimlik mesleği açısından katkısı olacağı saptanan çalışmada, özellikle fakülte dışı derslerde eğiticilerden beklentilerinin daha az karşılandığı görülmüştür. Bununla birlikte hekimlik mesleğine katkısı olduğunu düşündükleri bu uygulamaların içeriğinin gözden geçirilmesi konusunda görüş birliğine varılmıştır. Benzer şekilde yapılan bir çalışmada 'Geribildirimler sonrası yeniden yapılandırılmış olan laboratuvar öğrenme sürecinin ve öğretim elemanları tarafından olumlu karşılandığı geribildirimlerden anlaşılmıştır' şeklinde sonuç elde edilmiştir (14). Yine Özan ve arkadaşlarının yaptığı çalışmada ise eğitim ekibinin deneyimleri ve öğrenci geribildirimleri doğrultusunda eğitim yönteminde, gereçlerinde değişikliklere gidilmiştir (15).

TLS içinde yer alan derslerin işleniş biçiminin değerlendirildiği çalışmada, öğrencilerin; Hekimlikte Liderlik (%78,7), Problem Çözme Kriz Yönetimi (%81,4), Liderlik ve Yönetim (%81,3) derslerinin işleniş yöntemlerinden çok memnun olduğu görülmüştür. Bu durumun sebebi dersi veren hocaların konuya hakimiyeti olabileceği gibi, interaktif yöntemlerle derse öğrencileri katmaları da olabilir.

Kariyer Planlama, Ekip Çalışması ve İnisiyatif Alma dersleri de benzer şekilde işleniş bakımında çok iyi bulunmuştur. Bu derslrde interaktif tekniklerin kullanılması ve öğrencilerin birbirleri ile etkileşim içinde olması işlenişi beğenmeleri açısından önemli olabilir.

Öğrencilerin %56,0'ı internlük eğitiminde TLS benzeri bir staj olması konusunda fikir sunmuştur. Kız öğrencilerin (%55,6) ve İngilizce bölümü öğrencilerinin (%70) internlükte benzer bir staj olmasını istediğini belirtmiştir (Tablo 3). Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha yüksek oranda YLS stajının internlükte olmasını isteme sebebi, hastane dışı çalışma alanlarının da tanıtıldığı TLS stajında kariyer hayatlarında hekimlik mesleğinin yoğun temposundan uzaklaşmak konusunda fikir sahibi olmak istemeleri olabilir (16,17). Tıp öğrencileri ile yapılan bir anket çalışmasında, öğrencilerin %85'inin

UTEK'24

tıp fakültesinde liderlik, iletişim, ekip çalışması ve kalite geliştirme becerilerinin öğretilmesi gerektiğini düşündüğünü göstermiştir (6).

Tıp eğitimi müfredatında da yer alan Liderlik kavramı ile ilgili klinik öncesi eğitim almayan öğrenciler, bu konuda daha ayrıntılı bilgi istediklerini belirtmiştir. Yine hekimlik mesleğinin zorunlulukları, hukuki durumlar öğrencilerin pekiştirmek istedikleri konular arasındadır. Tıp eğitimi içerisinde özellikle son yıllarda bu konuların stajlar ile desteklenmesi önemlidir (18,19).

Öğrencilere eklemek istedikleri stajla ilgili düşünceleri sorulduğunda, stajın farklı bir bakış açısı kazandırdığı ve zorunlu stajlar arasında olması gerektiğini düşündükleri görülmüştür. Öğrencilerin TLS stajında edindikleri deneyimin kariyer hayatlarında ihtiyaç duyacakları tecrübeye katkı sunacağı konusunda pozitif düşünceleri olduğu görülmüştür. Bu durumla ilgili olarak idareye geri bildirim verilecektir.

Sonuç olarak; eğitim programı ve eğiticiyi değerlendirmede sıklıkla kullanılan öğrenci geri bildirimlerinin, stajların planlanmasından uygulanmasına kadar her aşamasında dikkate alınması gerektiği görülmüştür (2, 19). Öğrencilerin TLS stajından genel olarak memnun olduğu ve beklentilerini karşılanarak ayrılıyor olması, stajın istenerek seçilmesi konusunda önemlidir. İleriki çalışmalarda fakülte dışında yapılan derslerin daha çok katkı vermesi amacıyla çalışmalar planlanacaktır.

UTEK24

Kaynaklar

1. Fresko B., Nasser F. 2001, Interpreting Student Ratings: Consultation, Instructional Modification, and Attitudes Towards Course Evaluation, Studies in Educational Evaluation; 27:291-305.
2. Chen TY. 2018, Medical leadership: An important and required competency for medical students. Ci Ji Yi Xue Za Zhi. 30(2):66-70.
3. McKimm J, Lieff SJ. Medical education leadership. A practical guide for medical teachers. Ch.42. In: Dent J, Harden RM, Hunt D, editors. London: Churchill Livingstone-Elsevier; 2013. pp. 343–51.
4. Varkey P, Peloquin J, Reed D, Lindor K, Harris I. 2009, Leadership curriculum in undergraduate medical education: A study of student and faculty perspectives. Med Teach. 31:244–50.
5. Warren OJ., Carnall R. 2011, Medical leadership: Why it's important, what is required, and how we develop it. Postgrad Med J. 87:27–32.
6. Quince T, Abbas M, Murugesu S, Crawley F, Hyde S, Wood D, et al. 2014, Leadership and management in the undergraduate medical curriculum: A qualitative study of students' attitudes and opinions at one UK medical school. BMJ Open. 4:e005353.

7. Webb AM, Tsipis NE, McClellan TR, McNeil MJ, Xu M, Doty JP, et al. 2014, A first step toward understanding best practices in leadership training in undergraduate medical education: A systematic review. Acad Med. 89:1563–70.

8. Kulik JA. 2001, Student Ratings: Validity, Utility, and Controversy, New Directions For Institutional Research, No 109

9. Karabilgin ÖS., Şahin H. 2006, Eğitim etkinliğini değerlendirmede öğrenci geri bildiriminin kullanımı, Tıp Eğitimi Dünyası; 21: 27-33.

10. Kaplan M., Mets L. A., Cook C. E., Questions Frequently Asked About Student Rating Forms: Summary of Research Findings, Erişim adresi: http://www.crit.umich.edu/crittext/crit.faqtext.html, Erişim tarihi: 22.09.2024

11. Hunziker S, Bühlmann C, Tschan F, Balestra G, Legeret C, Schumacher C, et al. 2010, Brief leadership instructions improve cardiopulmonary resuscitation in a high-fidelity simulation: A randomized controlled trial. Crit Care Med. 38:1086–91.

12. 24. Gonsenhauser I, Beal E, Shihadeh F, Mekhjian HS, Moffatt-Bruce SD. 2012, Development and assessment of quality improvement education for medical students at the Ohio State University Medical Center. J Health Qual. 34:36–42.

13. Institute of Medicine. Crossing the quality chasm: A new health system for the 21st century. Washington, DC: National Academies Press; 2001, Erişim adresi: http://www.nap.edu/catalog.php? Erişim tarihi: 26.09.2024

14. Onan A, Abay E, Odabaşı O. 2016,Öğrenci Geribildirimlerinin Mesleksel Beceri Eğitimi Programı Değerlendirmesinde Kullanılması; Kocaeli Tıp Dergisi; 5;1:25-32

15. Özan S, Gürsel Y, Günay T, et al. 2004; Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi Temel iletişim becerileri programına ilişkin öğrenci geri bildirimleri ve programda yapılan değişiklikler. Tıp Eğitimi Dünyası; 17:35-42.

16. Tengiz Fİ., Babaoğlu AB. 2020; Tıp fakültesi son sınıf öğrencilerinin kariyer tercihleri ve bu tercihlerini etkileyen faktörler. Med J SDU 2020; 27(1): 67-78.

17. Marakoğlu K, Yıldırım Dİ. Tıp fakültesi internlerinin tıp eğitimi ile tıpta uzmanlık sınavı hakkındaki düşünceleri ve branş tercihlerinin belirlenmesi. 2019; Genel Tıp Dergisi; 29(4):183-189

18. Delice M. Liderlik eğitiminin öğrencilerin liderlik tutumlarına etkilerinin incelenmesi. Türk İdare Dergisi; 478:235-261.

19. Koca M, Yapıcı Coşkun Z, Coşkun Ö, Budakoğlu İ. 2024, Research Study on Emotional Intellingence and Leadership Competencies Among Physicians. Forbes J Med; 5(1):45-50.

UTEK'24

TIP EĞİTİCİLERİ İÇİN ÜCRETSİZ YAPAY ZEKA ARAÇLARINDA ÇOKTAN SEÇMELİ SORU HAZIRLAMANIN İPUÇLARINI KEŞFETMEK: COPİLOT VE GEMİNİ DENEYİMİ

Birsen ÖZDEMİR*, Mevlüt Okan AYDİN, Esra AKDENİZ*****

** Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Tıp Eğitimi Doktora Programı*

*** Bursa Uludağ Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı*

**** Marmara Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı*

Özet: Çoktan seçmeli sorular (ÇSS'ler) çeşitli alanlarda geniş çapta kabul görmektedir ancak; ÇSS'lerin manuel olarak oluşturulması pahalı ve zaman alıcıdır. Bugüne kadar ÇSS üretimi için birçok sistem geliştirilmiştir. Günümüzün teknolojik imkanlarına dahil olan yapay zeka, ÇSS oluşturma gibi konularda araştırmacıların yanı sıra, eğiticilerin de dikkatini çekmektedir. Yapay zeka araçlarının ücretli versiyonlarıyla ilgili maddi sınırlılıklar, son kullanıcıların yapay zeka araçlarının kullanımına dair teknik bilgi ve becerilerinin henüz adaptif seviyede olmayışı, geleneksel soru havuzlarından alınan soruların sınavlarda tekrara yol açabiliyor olması, ÇSS üreten yapay zeka araçlarının metinleri kullanmasına karşılık tıp eğitiminin geniş müfredatının kısıtlı metinlere sığdırılamayışı konuları, güvenilir açık kaynakların kombinasyonlarından istenen kalitede ve çeşitlilikte ÇSS'ler yaratmak amacıyla yapay zekadan alana özgü yararlanma fikrini ortaya çıkarmıştır.

ÇSS yaratma açısından iki yapay zeka aracının ücretsiz versiyonlarının sınandığı bu betimleyici inceleme çalışması, eğiticilerin, günümüze entegre olan yapay zeka teknolojilerinden basit, etkin ve kolay ulaşılabilir şekilde en iyi performansı nasıl elde edebileceğine dair bilgiler keşfetmeyi ve ipuçları sunmayı amaçlamaktadır.

Sınav amacı, sınav türü, soru setinin yapısal özellikleri, soru kökünün özellikleri, seçeneklerin özellikleri, çeldiricilerin özellikleri, kabul edilebilir performans indeksi, Bloom'un revize taksonomisi, Miller'ın piramidi ve öğrenme hedeflerini içeren istemler standardize edilmiştir ve ÇSS'ler elde edilmiştir. Elde edilen bulguların değerlendirilmesiyle ortaya çıkan sonuç; bu yapay zeka araçlarından doğru, etkin ve tasarruflu şekilde yararlanılabileceğini

UTEK'24

göstermektedir. Son kullanıcı eğiticilerin faydalanabileceği önemli noktalar "ipuçları" olarak maddeler halinde paylaşılmıştır.

Anahtar kelimeler: "yapay zeka", "çoktan seçmeli soru", "tıp eğitimi", "copilot", "gemini"

Giriş

Günümüzün teknolojik imkanlarına dahil olan yapay zeka araçları ders içeriği ve materyali hazırlamanın yanı sıra, ölçme-değerlendirme araçları oluşturma gibi konularda eğiticilerin de dikkatini çekmektedir. Özellikle çoktan seçmeli sorular (ÇSS'ler) çeşitli alanlarda geniş çapta kabul görmektedir ancak; ÇSS'lerin manuel olarak oluşturulması pahalı ve zaman alıcıdır. Bu nedenle 90'lı yıllardan itibaren araştırmacılar, rutin ve otomatik ÇSS üretimine yönelmişlerdir. Bugüne kadar ÇSS üretimi için birçok sistem geliştirilmiştir (Ch & Saha, 2020). ÇSS'lerin otomatik üretimi, manuel soru oluşturma için gereken zaman ve çabayı azaltmayı amaçlayan önemli bir araştırma alanıdır. Bu teknoloji, ÇSS'lerin yaygın olarak kullanıldığı eğitim değerlendirmelerinde özellikle yararlıdır. Metinsel verilerden ÇSS'lerin üretimini otomatikleştirmek için çeşitli yöntemler ve teknikler geliştirilmiştir. Bu teknikler başta bilgisayar tabanlı olsa da, zamanla doğal dil işleme (NLP) ve makine öğrenmesinin de katkılarıyla gelişmiştir. (Afzal & Mitkov, 2014; Santhanavijayan ve ark., 2017; Das ve ark., 2021; Maheen ve ark., 2022; Zhang, 2023).

Artık günümüzde, ÇSS üretmeye yönelik geliştirilen birçok yapay zeka aracı mevcuttur. Bu araçlar ücretsiz versiyonlarının yanı sıra, daha gelişmiş versiyonlarını ücretli olarak sunmaktadır. Bu durum, eğitsel amaç taşıyan son kullanıcılar için maddi sınırlılık barındırmaktadır. Bir diğer sınırlılık da, bu amaçla geliştirilen yapay zeka araçlarının, sadece verilen veya yüklenen metinlerden soru hazırlamaya yönelik olmasıdır. Tıp eğitiminin fazlasıyla geniş müfredatı ve öğrenme kaynaklarından metin elde etmenin zorluğu, bu tip yapay zeka araçlarından alınabilecek verimi olumsuz etkilemektedir. Özellikle komisyon sınavları gibi ölçme-değerlendirme araçlarında

geleneksel soru havuzu programları hala kullanılıyor olsa da, soru tekrarı kaçınılmaz olmaktadır. Öte yandan; "istem mühendisliği (prompt engineering)" olarak bilinen ve doğal dil işleme (NLP) veya büyük dil işleme (LLP) özelliğine sahip yapay zeka araçlarına ihtiyaca yönelik ve doğru girdileri sunarak yapay zekanın performansını optimize etmeyi ifade eden yeni beceri alanı, eğiticiler arasında henüz yaygınlaşmamıştır. Her eğiticinin ihtiyacını karşılayacak kadar bu alanı keşfetmesi ve kendini geliştirmesi ise, bu teknolojiye adaptasyon henüz tamamlanmadığı için günümüz koşullarında yeterince mümkün değildir.

Bu sebeplerden dolayı, güvenilir açık kaynakların kombinasyonlarından tıp eğitimi müfredatına dahil olan konularda, istenen kalitede ve çeşitlilikte sorular yaratmak amacıyla yapay zekadan alana özgü yararlanma fikri ortaya çıkmıştır.

Amaç

Bir ölçme-değerlendirme ürünü olarak ÇSS yaratma açısından iki yapay zeka aracının ücretsiz versiyonlarının sınandığı bu betimleyici inceleme çalışması, eğiticilerin, günümüze entegre olan yapay zeka teknolojilerinden basit, etkin ve kolay ulaşılabilir şekilde en iyi performansı nasıl elde edebileceğine dair bilgiler keşfetmeyi ve ipuçları sunmayı amaçlamaktadır.

Yöntem ve Bulgular

Bu çalışmada, hemen herkesin kolayca ulaşabileceği ücretsiz versiyonlara sahip Microsoft® ürünü olan "Copilot" ve Google® ürünü olan "Gemini" yapay zeka araçları kullanılmıştır. İstem optimizasyonun nasıl sağlanacağının keşfedilmesi amacıyla elektrokardiyografi (EKG) ile ilgili ÇSS'ler üretmeleri aşamalı şekilde sağlanmıştır.

İlk aşamada herhangi bir kriter belirtilmemiş, sonraki aşamalarda sınav amacı, sınav türü, soru setinin yapısal özellikleri, soru kökünün özellikleri, seçeneklerin özellikleri, çeldiricilerin özellikleri, kabul edilebilir performans indeksi, Bloom'un revize taksonomisi, Miller'ın piramidine dair

bilgilendirilmeler eklenerek ÇSS'ler istenmiştir. Son olarak öğrenme hedefleri de kriterlere dahil edilmiş ve istemler standardize edilmiştir.

Sonuç

Her iki LLP üretken yapay zeka aracından, istemlere alınan yanıtlar, araştırıcılar tarafından kayıt altına alınarak incelenmiştir. ÇSS'lerin istenen özelliklerine dair kriterler maddeler halinde yazıldığında daha iyi performans alındığı görülmüştür. Elde edilen ÇSS'ler, araçların kaynak gösterdiği kaynaklarla karşılaştırılmış ve bu kaynaklarda bulunan ÇSS'lerden tamamen farklı, benzersiz sorular oldukları görülmüştür. Elde edilen bulguların kriterler bazında değerlendirilmesiyle ortaya çıkan sonuç; bu yapay zeka araçlarından doğru, etkin ve tasarruflu şekilde yararlanılabileceğini göstermektedir. Son kullanıcı eğiticilerin faydalanabileceği önemli noktalar aşağıda paylaşılmıştır.

UTEK'24

Tıp Eğiticileri İçin Ücretsiz Yapay Zeka Araçlarında Çoktan Seçmeli Soru Hazırlamanın İpuçları

1. **Hedefinizi belirleyin.** Dersi veya staj bloğunu değerlendirmek için ufak bir quiz mi, hazırbulunuşluğu ölçmek için önceki konuların diagnostik bir değerlendirmesi mi, ön-test:son-test uygulaması mı, yoksa formatif/summatif amaçlı bir ölçme-değerlendirme mi? Sadece tıp eğiticileri değil, tıp öğrencileri de sınavlara hazırlanmak için ÇSS üretmek istediklerinde, bunu mutlaka başta belirtmelilerdir.
2. **Soru tipini belirleyin.** A tipi sorular yaygındır. Eğer özellikle belirtmezseniz, aracınız size A tipi ÇSS üretmeye meyillidir. K tipi sorular için birkaç denemeden sonra, her promptta belirtmeyi unutmamalısınız.
3. **Seçenek sayısını belirleyin.** Lisans seviyesine uygun olan seçenek sayısı 5'tir. Belirtmezseniz, aracınız 4 seçenekli ÇSS üretmeye meyillidir.
4. **Zorluk seviyesinin dağılımını belirleyin.** Henüz uygulanmamış sınavların ÇSS'lerinin zorluk ve ayırt ediciliklerini hesaplamak mümkün değildir. Bunun için kabul edilebilir performans indeksini

(KEPİ/EPI:exceptable performance index) kullanın. KEPİ, çeldiricilerin sayısını, soruyu hazırlayan eğiticinin belirlediği, tahmine dayalı bir indekstir.

5. **Bloom'un revize taksonomisini kullanın.** Hangi seviyelerde, kaç soru istediğinizi açıkça belirtin. Eşit dağılım isteyip, aracın yaratıcılığına da bırakabilirsiniz.
6. **Miller'ın piramidini kullanın.** Hangi seviye/seviyelerin sınavınıza uygun olduğuna karar verin ve sorulardaki dağılımı hakkında bilgilendirin. Olgu sorusu isteyip istemediğinize karar verin ve bilgilendirin.
7. **Soru sayısını belirleyin.** 4., 5. ve 6. kriterlerinizin soru dağılımlarına göre toplam soru sayısını belirleyin. Uygun veya eşit dağılım için, soru sayısının, seçtiğiniz seviyelerin sayısına eşit bölünmesine dikkat edin.
8. **Kapsam geçerliliği için öğrenme/sınama hedeflerinizi çerçevelendirin.** Eğer kısa süreli bir dersin quizi ise ders notunu da promtunuza eklemeyi deneyin. Geniş kapsamlı bir konu için sınırları çizmeniz önemlidir. Ders amaçlarınız ve dersin öğrenme hedefleri burada oldukça kullanışlıdır.
9. Karakter sınırına maruz kalırsanız, ilk promtta **kriterlerinizi özetleyin**. Sonraki promtlarda ek açıklamalar ekleyin.
10. **Anahtar kelimelerinizi belirleyin** ve kullanmayı ihmal etmeyin. Kullanacağınız dilin dilbilgisi özelliklerine mutlaka uyun. Anahtar kelimeler, ÇSS üretmek istediğiniz konuya ve kullandığınız dile özgü kelimelerdir. Ayrıca kibar bir dil, üreteceklerinin de kibar bir çerçevede kalmasını sağlar.
11. **Net, teyit edici ve açıklayıcı geribildirimler verin.** "Olmadı. Tekrar dene" gibi, açıklamasız ifadelerden kaçının. Bunun yerine örneğin; "Ürettiğin sorular, önceki promptta belirttiğim 5. kritere uymuyor. Lütfen 5. kritere uyan yeni bir soru seti oluştur." gibi, yanlış anlamadan uzak tutacak ifadeler kullanın.
12. **Alternatif ÇSS'ler elde edin.** Alternatif olarak "öncekilerden bağımsız" ve "tamamen farklı" yeni soru setleri isteyin.

UTEK'24

13. **Kontrol etmeyi ve sık kaydetmeyi unutmayın.** Araçların sohbeti kayıtlı tutmaya dair sınırlı süresi olabilir. Çalışmalarınızı güvenceye almak ve daha sonra ayrıntılı inceleyebilmek için farklı bir formatta sık sık kayıt altına alın ancak; çalışmanıza uzun süre ara verdiğinizde dikkatiniz dağılabilir. Siz ne kadar hatasız olursanız, yapay zeka aracınız o kadar optimize olur.
14. **Kullanmadan önce gözden geçirin.** Yapay zeka araçlarıyla elde ettiğiniz ÇSS'leri sınavınızda kullanmadan önce mutlaka her açıdan kontrol edin. Gerekirse konunun diğer uzmanlarından görüş alın.

Kaynaklar

Afzal, N., & Mitkov, R. (2014). Automatic generation of multiple choice questions using dependency-based semantic relations. *Soft Computing*, 18, 1269-1281. https://doi.org/10.1007/s00500-013-1141-4

Ch, D., & Saha, S. (2020). Automatic Multiple Choice Question Generation From Text: A Survey. *IEEE Transactions on Learning Technologies*, 13, 14-25. https://doi.org/10.1109/TLT.2018.2889100

Das, B., Majumder, M., Phadikar, S., & Sekh, A. (2021). Multiple-choice question generation with auto-generated distractors for computer-assisted educational assessment. *Multimedia Tools and Applications*, 80, 31907 - 31925. https://doi.org/10.1007/s11042-021-11222-2

Maheen, F., Asif, M., Ahmad, H., Ahmad, S., Alturise, F., Asiry, O., & Ghadi, Y. (2022). Automatic computer science domain multiple-choice questions generation based on informative sentences. *PeerJ Computer Science*, 8. https://doi.org/10.7717/peerj-cs.1010

Santhanavijayan, A., Balasundaram, S., Narayanan, S., Kumar, S., & Prasad, V. (2017). Automatic generation of multiple choice questions for e-assessment. *International Journal of Signal and Imaging Systems Engineering*, 10, 54. https://doi.org/10.1504/IJSISE.2017.10005435

Zhang, C. (2023). Automatic Generation of Multiple-Choice Questions. *ArXiv*, abs/2303.14576. https://doi.org/10.48550/arXiv.2303.14576

UTEK'24

COVID- 19 PANDEMİ SÜRECİNİN ACİL TIP ASİSTANLARININ EĞİTİMİNE VE İŞ GERGİNLİĞİNE ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İffet TİFTİKÇİ [1], Kemal ALİMOĞLU [2], Yeşim YİĞİTER ŞENOL[2], Sümer MAMAKLI [2]

1.Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gaziantep Şehir Hastanesi Acil Tıp Kliniği

2. Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitim Anabilim Dalı

1.GİRİŞ: SARS COV-2 (COVID-19 etkeni) 2019 Aralık ayında Çin'in Wuhan kentinden başlamış, yayılma hızı ve görüldüğü ülkelerin artması nedeniyle Mart 2020 döneminde Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından pandemi ilan edilmiştir. Küresel salgın nedeniyle ülkeler farklı önlemler alarak pandeminin yayılmasını engellemek, boyutların büyümesinin önüne geçmek için çeşitli önlemler almış ve kısıtlamalar uygulamışlardır. Eğitimin her basamağında yüz yüze eğitime, ara verilmesi bu önlemlerden birisidir._Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK), üniversitelerde verilen lisans, yüksek lisans ve doktora derslerinin dijital olanaklarla uzaktan eğitim yoluyla yürütülmesine karar vermiştir. Dinamik bir süreç olan tıp eğitiminin her bileşeni bu karardan etkilenmiştir. Tıp Eğitimi Programlarını Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği mezuniyet öncesi tıp eğitiminde bu olağanüstü dönemde, hızlıca hayata geçirilebilecek önerilerde bulunmuştur. Tıpta uzmanlık eğitimi için benzer öneriler çalışmamızın gerçekleştiği dönemde bulunmamaktadır.

2.AMAÇ: Covıd 19 - pandemi sürecinin, acil tıp kliniklerinde eğitim almakta olan araştırma görevlilerinin eğitimleri ve işe bağlı gerginlikleri üzerindeki etkisini araştırmaktır.

3.YÖNTEM: Çalışmamız kesitsel bir çalışmadır. 2 bölümden oluşan ve İşe Bağlı Gerginlik Ölçeği'ni de kapsayan bir çalışma anketi hazırlanmıştır. Anket pandemi döneminde çalışan acil tıp asistanlarına yüz yüze ve online olarak uygulanmıştır.

4.BULGULAR: 150 anket verisi incelenmiştir. Katılımcılar eğitim araştırma ve üniversite hastanelerinde eğitim almaktadırlar. Süreç boyunca asistanlar sıklıkla sağlık bakanlığı bilimsel kılavuzu güncel bilgileri takip etmiş, kişisel koruyucu ekipman kullanımı ve temininde zorlanmış, kimi zaman kendisini acil serviste yalnız hissetmiş ve büyük ölçüde eğitimlerinin azaldığını

ATLAX utekon.org info@utekon.org utekon_org

belirtmiştir. İşe Bağlı Gerginlik Ölçeği puan ortalamaları beklenenin üstünde yüksek çıkmıştır. Ankete katılan 41 asistan acil tıp seçiminden pişman olduğunu belirtmiştir.

5.TARTIŞMA VE SONUÇ: Acil servisler doğası gereği stresli ortamlardır. Olağanüstü durumlarda bu stres faktörüne, bulaşıcı hastalıklardan korunma, çalışma saatleri içinde kendini yalnız hissetme, eğitimin aksaması gibi faktörlerin eklenmesi gerginliği arttırmaktadır. Süreç boyunca bilinen formal eğitimlerin aksaması; online sempozyumlar, webınar eğitimleri, interaktif kurslar gibi alternatiflerin önemini göstermiştir.

6.ANAHTAR KELİMELER: Tıp Eğitimi, Acil Tıp Eğitimi, COVID 19 Pandemisi

UTEK'24

TÜRKİYE'DEKİ TIP FAKÜLTELERİNİN MEZUNİYET ÖNCESİ TIP EĞİTİMİNDE ÇOCUK SAĞLIĞI VE HASTALIKLARI MÜFREDATLARININ ULUSAL ÇEKİRDEK EĞİTİM PROGRAMI 2020 (UÇEP-2020) İLE UYUMU

Saliha Şenel, Işıl İrem Budakoğlu, Özlem Coşkun,
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi
Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi AD
Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi AD

Özet

Tıp fakülteleri, eğitim programlarını temel yeterlilikler ve lisans düzeyinde geliştirilen güçlü bir çerçeve üzerine inşa etmelidir. Planlanan eğitim programlarının yeterliliğinin belirlenmesi, iyileştirilmesi ve geliştirilmesinde program değerlendirmeleri önemli bir role sahiptir.

Bu çalışmanın amacı; Ulusal Çekirdek Eğitim Programı 2020'de (UÇEP-2020) yer alan "Çekirdek Hastalıklar/Klinik Problemler", "Temel Hekimlik Uygulamaları", "Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimler" ve "Klinik Semptom/Bulgu/Durum" listelerinin, ülkemizdeki tıp fakültelerinin mezuniyet öncesi çocuk sağlığı ve hastalıkları eğitim programlarında örtüşme durumunu/uyumunu değerlendirmektir.

Tanımlayıcı tasarıma sahip olan bu araştırmanın örneklemini ülkemizdeki 26 tıp fakültesi oluşturdu. Veriler elektronik olarak toplandı. İlk aşamada alan uzmanlarının görüşleri alınarak karşılaştırma listeleri oluşturuldu. Fakültelerin çocuk sağlığı ve hastalıkları müfredat içerikleri Microsoft® Excel elektronik dosyasına girilerek, hazırlanan karşılaştırma listeleri üzerinden örtüşme düzeyleri değerlendirildi.

Araştırmaya katılan tıp fakültelerinin çocuk sağlığı ve hastalıkları eğitim programlarının UÇEP-2020 ile genel örtüşme düzeyi düşük bulunmuştur (%20,47). Fakültelerin UÇEP-2020'de yer alan 'Çekirdek Hastalıklar/Klinik Problemler', 'Klinik Semptom/Bulgu/Durum', 'Temel Hekimlik Uygulamaları' ve 'Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimler' listeleriyle örtüşme düzeyleri sırasıyla%31,69, %15,38, %22,60 ve %2,41 olarak saptandı. UÇEP-2020'de yer alan ve çocuk sağlığı ve hastalıkları eğitim programlarında en çok anlatılan konu başlıkları; 'akut böbrek hasarı, alerjik reaksiyon, doğuştan metabolik hastalıklar, yenidoğan sarılığı, anemi, ateş, çocuk ve yenidoğan muayenesi,

UTEK'24

batın muayenesi, yenidoğan canlandırması ve beslenme' olarak saptandı. 'Genetik hastalıklarda tanı/yaklaşım ve dismorfik çocuğa yaklaşım' konuları, UÇEP-2020 listelerinde yer almamakla birlikte ek olarak en çok anlatılan konu başlıkları olarak belirlendi. Fakültelerin çocuk sağlığı ve hastalıkları eğitim programı kapsamında anlattıkları Çekirdek Hastalıklar/Klinik Problemler konularının en çok 'Ön tanı' öğrenme düzeyinde olduğu tespit edildi.

Sonuç olarak tıp fakültelerinin çocuk sağlığı ve hastalıkları eğitimin programlarının, UÇEP- 2020'de yer alan alt listelerle örtüşme düzeyleri düşük bulunmuştur. Tıp fakültelerinin, çocuk sağlığı ve hastalıkları eğitim programlarını özellikle 'Temel Hekimlik Uygulamaları- Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimler' konuları açısından zenginleştirmeleri önemlidir. Bunun yanı sıra UÇEP-2020'nin bazı bölümlerinin kullanıcı/uygulayıcı açsından daha anlaşılır şekilde sadeleştirilmesi, tıp eğitimine entegrasyonunu kolaylaştırabilir. UÇEP-2020'ye ek olarak en çok anlatılan konu başlıklarının seçmeli modüller şeklinde UÇEP'e entegrasyonu önerilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Çekirdek eğitim programı; Ulusal Çekirdek Eğitim Programı 2020, UÇEP-2020; çocuk sağlığı ve hastalıkları, program değerlendirme

UTEK'24

Giriş

Yetkin bir hekim yetiştirilebilmesi için tıp eğitiminin sürekli bir dönüşüm içerisinde olması gereklidir (Dent, Harden, Hunt, 2021; Harden ve Davis, 1995). Tıp eğitimi programları ulusal şartlar ve bilimsel temeller baz alınarak geliştirilmeli ve değerlendirilmelidir (Gürpınar, Şenol, Bostancı, Boztuğ, Sarıkçıoğlu, Alimoğlu, Çetinkaya, Turhan ve Özkan, 2023). Ülkemizde tıp eğitiminin iyileştirilmesi ve mezuniyet öncesi tıp eğitimi temel standartlarının oluşturulması için çekirdek eğitim programı oluşturma çalışmalarının en son güncellemesi 2020 yılında Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (UÇEP)-2020 adı altında yapılmıştır. UÇEP-2020'de yer alan konuların tamamının her bir tıp fakültesi eğitim programının en az %70-75'ini oluşturma zorunluluğu ve programların %25-30 kısmının da fakülte hedeflerine göre belirlenebileceği kararı alınmıştır (Yüksek Öğretim Kurulu. Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal Çekirdek Eğitim Programı 2020). Bu çalışmada Türkiye'deki tıp fakültelerinde

mezuniyet öncesi tıp eğitimi çocuk sağlığı ve hastalıkları müfredatlarının UÇEP-2020 içerisinde yer alan listeler ile örtüşme/uyum durumlarının değerlendirilmesi ve elde edilen veriler doğrultusunda belirli aralıklarla güncellenmesi gereken çekirdek eğitim programının güncellenmesine katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem

Bu çalışma, UÇEP-2020'de yer alan "Çekirdek Hastalıklar/Klinik Problemler", "Temel Hekimlik Uygulamaları", "Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimler" ve "Klinik Semptom/Bulgu/Durum", listelerinin ülkemizdeki tıp fakültelerinin Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları eğitim programlarında örtüşme durumunu/uyumunu değerlendiren tanımlayıcı tipte bir çalışmadır. Çalışmanın evrenini, mezun vermiş olan devlet ve vakıf üniversitelerine bağlı tıp fakülteleri oluşturmuştur. Etik kurul onayı alındığı tarihte 81 devlet, 31 vakıf üniversitesi olmak üzere toplam 112 tıp fakültesi bulunmaktadır (Yükseköğretim Program Atlası, 2023). Bunlardan 90 fakülte mezun vermiştir. Türkçe ve İngilizce programların birlikte verildiği fakültelerden tek program alınmıştır. Çalışmaya, 23 devlet, 3 vakıf üniversitesine bağlı tıp fakültesi olmak üzere toplam 26 tıp fakültesi katılmıştır. Mezun vermeyen ve halihazırda başka bir üniversite bünyesinde eğitim veren tıp fakülteleri çalışmadan hariç tutulmuştur. Araştırmanın verileri 01.04.2022-31.07.2022 tarihleri arasında, eğitim programlarını paylaşmaya gönüllü anabilim dallarından elektronik posta yoluyla ve genele açık web erişimi ile elde edilmiş ve dijital ortamda toplanmıştır.

UTEK'24

Tıp fakültesi öğrencilerinin çocuk sağlığı ve hastalıkları eğitim programında öğrenmeleri gereken "Çekirdek Hastalıklar/Klinik Problemler", "Temel Hekimlik Uygulamaları", "Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimler" ve "Klinik Semptom/Bulgu/Durum", karşılaştırma listelerinin oluşturulması için uzman görüşleri alınmıştır. Uzman görüşleri doğrultusunda karşılaştırma listeleri oluşturulmuştur. Verilerin analizi Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) 22.0 istatistik programı ve Microsoft® Excel Elektronik dosya aracılığı ile yapılmış, tanımlayıcı bilgiler sayı, yüzde olarak verilmiştir.

Bulgular

Uzman görüşü sonrası UÇEP-2020'de yer alan tüm kategorilerin konu

başlıklarından 685 konu başlığı çocuk sağlığı ve hastalıkları eğitim programı ile ilişkili görülmüş, 171'i ilişkili görülmemiştir. Tıp fakültelerinin, uzman görüşü sonrası çocuk sağlığı ve hastalıkları ile ilgili gördükleri tüm konu başlıkları ile UÇEP-2020 genel örtüşme yüzdesi %20,47'dir. 'Çekirdek Hastalıklar/Klinik Problemler' kategorisi örtüşme yüzdesi %31,69, 'Klinik Semptom/Bulgu/ Durum' kategorisi örtüşme yüzdesi %15,38, 'Temel Hekimlik Uygulamaları' kategorisi örtüşme yüzdesi %22,60, 'Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimler' kategorisi örtüşme yüzdesi %2,41 olarak bulunmuştur. Tüm tıp fakültelerinde UÇEP-2020'ye ek olarak anlatılan konular %4,87 olarak saptanmıştır. 'Çekirdek Hastalıklar/Klinik Problemler' kategorisinde 'akut böbrek hasarı, alerjik reaksiyon, doğuştan metabolik hastalıklar, yenidoğan sarılığı en çok (%100) anlatılan konular olmuştur. 'Klinik Semptom/Bulgu/ Durum' kategorisinde 'anemi, ateş' (%88,5), 'Temel Hekimlik Uygulamaları' kategorisinde 'çocuk ve yenidoğan muayenesi, batın muayenesi, yenidoğan canlandırması (%92,3), 'Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimler' kategorisinde 'beslenme' en çok (%92,3) anlatılan konulardır. UÇEP-2020'ye ek olarak anlatılan konuların başında 'Genetik hastalıklarda tanı/yaklaşım, dismorfik çocuğa yaklaşım' (%34,6); 'acil çocuk hastaya yaklaşım' (%23,1) gelmektedir. 'Çekirdek Hastalıklar/Klinik Problemler' kapsamında belirtilen başlıkların öğrenme düzeyleri en çok (%25.6) 'acil olmayan durumlarda ön tanı koyarak gerekli ön işlemleri yapıp uzmana yönlendirebilme (ÖnT)' olarak saptanmıştır.

UTEK'24

Tartışma

Bu çalışmada araştırmaya katılan tıp fakültelerinin çocuk sağlığı ve hastalıkları eğitim programlarının UÇEP-2020 ile genel örtüşme düzeyi oldukça düşük bulunmuştur. Karşılaştırmaların tek bir dönemin ders başlıkları üzerinden yapılması örtüşme yüzdesini düşük göstermiş olabilir. Örtüşme/uyum değerlendirmeleri yapılırken genel programı oluşturan alt program bileşenleri de göz önüne alınmalıdır.

Genel Tıp Konseyi (General Medical Council-GMC), hastanın patolojisinin yanı sıra psikolojik, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını da anlamanın önemini vurgulamaktadır (General Medical Council, 2013). Bu araştırmada; davranışsal, sosyal ve beşeri bilimlere ilişkin konu başlıkları, tıp fakültelerinin

eğitim programlarında en az yer verdikleri alan olmuştur. Eğitim programlarının 'davranışsal, sosyal ve beşeri bilimler' konuları açısından zenginleştirilmeleri; hastaların tanı/tedavi ve bakım sürecini bütüncül bir yaklaşımla yöneten hekimlerin yetiştirilmesine önemli katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Tıp fakültelerinde anlatılan *Çekirdek Hastalıklar, Klinik Problemler* konu başlıkları en çok ÖnT düzeyinde anlatılmıştır. UÇEP-2020'de belirtilen öğrenme düzeylerine göre konu dağılımının yapılıp yapılmadığını belirlemek için kapsamlı çalışmalar gerekmektedir.

Sonuç

Tıp fakültelerinin UÇEP-2020 ile genel örtüşme düzeyi oldukça düşük bulunmuştur. Eğitim programlarında en az 'Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimler'ile ilgili başlıklara yer verilmiştir.

Her uzmanlık alanı için asgari düzeyde öğretilmesi gereken temel kavramlar farklılık gösterebilir. Bu bağlamda, her uzmanlık alanı için mezuniyet öncesi çekirdek eğitim programı oluşturulması veya UÇEP konu başlıklarının ilgili olduğu uzmanlık ile eşleştirilmesi hem anabilim dallarının program içeriklerinin UÇEP doğrultusunda yapılandırılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Hastaların psikolojik, sosyal ve kültürel ihtiyaçlarını anlayan mezun hekimler yetiştirilmesi için tıp eğitimi programlarında 'Davranışsal, Sosyal ve Beşeri Bilimler'ile ilgili başlıklara daha çok yer verilmesi gerekmektedir.

UTEK24

Kaynaklar

Dent J, Harden, R. M., Hunt, D. (2021). A Practical Guide for Medical Teachers: A Practical Guide for Medical Teachers, E-Book. Elsevier health sciences.

General Medical Council. Good Medical Practice. (2013) https://www.gmc-uk.org/-/media/documents/good-medical-practice%2D%2D-english-1215_pdf-51527435.pdf

Gürpınar E, Şenol Y, Bostancı Topbaş A, Boztuğ N, Sarıkçıoğlu L, Alimoğlu K, Çetinkaya R, Turhan M, Özkan Ö. (2023). Tıp Eğitiminde Program Çıktılarının UÇEP-2020 Yeterliklerine Göre Güncellenmesi: Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Deneyimi. Tip Egitimi Dunyasi.22(67),5-14

Harden, R. M., Davis, M. H. (1995). AMEE Medical Education Guide No. 5. The core curriculum with options or special study modules. Medical Teacher, 17(2), 125-148.

Yüksek Öğretim Kurulu. Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Ulusal Çekirdek Eğitim Programı 2020.

https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Ulusal-cekirdek-egitimiprogramlari/mezuniyet-oncesi-tip-egitimicekirdek-egitimi-programi.pdf

Yükseköğretim Program Atlası (https://yokatlas. yok.gov.tr/lisans-bolum.php?b=10206) (11.02.2023; 10.40).

UTEK'24

ANESTEZİ ASİSTANLARI İÇİN AMELİYATHANE ÖĞRENME ORTAMI ÖLÇEĞİ GELİŞTİRİLMESİ

Gülşen Taşdelen Teker, Çiğdem Kanburoğlu, Cüneyt Orhan Kara
Doç.Dr., Hacettepe Üniversitesi, Tıp Eğitimi AD.
Öğr. Üyesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, Tıp Eğitimi AD.
drcigdemkan@gmail.com
Prof. Dr., Pamukkale Üniversitesi, KBB AD.

ÖZET

GİRİŞ

Eğitim ortamlarının etkin bir şekilde değerlendirilmesi, bu eğitimin kalitesini doğrudan etkileyen önemli bir unsurdur. Anestezi uzmanlık eğitiminde büyük yer alan ameliyathane öğrenme ortamlarının doğru olarak değerlendirilmesi, tıp eğitiminin kalitesini ve dolayısıyla sağlık sunum kalitesini etkilemektedir. Değerlendirme için kullanılabilecek mevcut ölçekler, kültürel farklılıklar ve eğitim ihtiyaçlarındaki değişimler nedeniyle yetersiz kalmaktadır ya da hedef kitleye yönelik hazırlanmamıştır.

AMAÇ

Bu çalışma, Türkiye'deki anestezi uzmanlık öğrencilerinin eğitim ortamlarını değerlendirmek için yeni bir ölçek geliştirmeyi amaçlamaktadır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Metodolojik ölçek geliştirme çalışması kapsamında, literatür analizi yapılmış ve 8 anestezi uzmanlığı öğrencisinden öğrenme ortamına yönelik bir sayfalık yazı alınmış, alan uzmanları 10 anesteziyoloji uzmanı, iki ölçme ve değerlendirme uzmanı tarafından 31 maddelik olarak hazırlanan ölçeğin ilk hali hazırlanmıştır. Ölçeğin maddelerinin içerik geçerliliği değerlendirilmiştir. Daha sonra bir dil uzmanına danışılarak maddelerde gerekli düzeltmeler yapılmıştır. İki araştırma görevlisine sesli okuma yöntemi ile maddeler çözdürülerek maddelerin anlaşılırlığı teyit edilmiş ve ölçeğin yapılma süresi tespit edilmiştir. Araştırma grubu, Türkiye'nin 23 farklı şehrinde eğitim gören 358 anestezi asistanıdır. Ölçek, çalışma grubuna çevrimiçi olarak ulaştırılmıştır.

UTEK'24

BULGULAR

Açımlayıcı faktör analizi sonucunda, ilk aşamada 1 madde herhangi bir faktörde yüklenmediği için, ikinci aşamada ise beş madde iki faktörde aynı anda yüklendiği için çıkarılmıştır. Sonuç olarak ölçek; eğitim programı, iş yükü, fiziksel çevre, takım dinamikleri ve eğitim kaynakları olmak üzere beş faktörden ve 25 maddeden oluşmuştur. Faktör yapısının doğruluğunu test etmek için paralel analiz de yapılmıştır ve ölçeğin beş faktörlü olduğuna kanaat getirilmiştir. Beş faktörün öğrenme ortamını etkileyen ana bileşenler olduğu uzman görüşleri ile de doğrulanmıştır. Ölçek tarafından açıklanan toplam varyans %54,3 olup, bu sonuç ölçeğin eğitim ortamının geniş bir yelpazesini kapsadığını göstermektedir. Güvenirlik analizleri, ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu ortaya koymuştur. Cronbach alfa değerleri .70 ile .90 arasında değişmekte, McDonald omega ve test-tekrar test yöntemleri ile elde edilen sonuçlar ölçeğin zaman içinde istikrarlı olduğunu göstermektedir. Ayrıca, maddeler arası ve alt-üst grup karşılaştırmaları yapılarak ölçeğin farklı öğrenci grupları arasında ayrım yapabilme gücü test edilmiştir.

UTEK'24

TARTIŞMA VE SONUÇ

Geliştirilen ölçek, anestezi uzmanlık öğrencilerinin ameliyathane eğitim ortamlarını etkin bir şekilde değerlendirmekte ve mevcut ölçeklere kıyasla daha kapsamlı ve güncel bir değerlendirme sunmaktadır. Bu çalışmanın sonuçları, ölçeğin ulusal olarak geçerli ve güvenilir bir değerlendirme aracı olarak kullanılabileceğini göstermektedir. Uluslararası alanda ise geçerlik ve güvenilirliğini göstermek için ileri çalışmalara ihtiyaç vardır.

ANAHTAR SÖZCÜKLER

Anestezi Uzmanlığı, Ameliyathane, Ölçek Geliştirme, Öğrenme Ortamı.

TEŞEKKÜR

Görüşlerini paylaşan değerli alan uzmanlarına ve çalışmanın yapılması için bölümlerinde izin veren Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı Başkanlarına teşekkürlerimizi iletiriz.

KAYNAKLAR:

1. Genn, J.M. (2001). AMEE Medical Education Guide No 23: Curriculum, environment, climate, quality and change in medical education—a unifying perspective. *Medical Teacher*, 23(4), 337-344.
2. Holt, M.C., & Roff, S. (2004). Development and validation of the Anaesthetic Theatre Educational Environment Measure (ATEEM). *Medical Teacher*, 26(6), 553-558.
3. Eyigor, H., Kara, C.O., Sezik, M., & Gurpinar, E. (2022). Operating Room Educational Climate Scale for Surgical Specialty Residents: Scale Development and Validation. *Turkish Neurosurgery*, 32(1), 28-35. Doi:10.5137/1019-5149.JTN.30775-20.1
4. Büyüköztürk, Ş. (2011). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* [Data analysis handbook for social sciences statistics, research design, SPSS applications and interpretation] (13th edition). Pegem Akademi.
5. Veneziano L. ve Hooper J. (1997). "*A method for quantifying content validity of health-related questionnaires*". American Journal of Health Behavior, 21(1):67-70.

UTEK'24

KARDİYOLOJİ UZMANLIK EĞİTİMİNDE ÖĞRENCİLERİN TEMEL YETKİNLİKLERLE İLGİLİ ALGISI VE İLİŞKİLİ PARAMETRELER

Ayşe HOŞOĞLU, Barış SEZER

Başkent Üniversitesi Ankara Hastanesi Kardiyoloji Anabilim Dalı

Hacettepe Üniversitesi, Tıp Eğitimi ve Bilişimi Anabilim Dalı

Giriş: Ülkemizde TUKMOS (Tıpta Uzmanlık Kurulu Müfredat Oluşturma Sistemi) tarafından oluşturulan Kardiyoloji çekirdek eğitim müfredatında 7 temel yetkinlik (TY) tanımlanmıştır. 'Hizmet Sunucusu' dışındaki yetkinliklerin eğitim metodolojisi kurumlara bırakılmıştır.[1]

Etkili bir uzmanlık eğitimi programı; sürekli gelişen bir yapı, alanında uzman eğitimciler, uygun eğitim ortamları ve net mezuniyet hedefleri içermelidir.[2] Bu çerçevede, eğitim ortamının kalitesi, öğrenci memnuniyetini ve başarıyı doğrudan etkiler; dolayısıyla bu ortamın değerlendirilmesi, eksikliklerin tespiti ve eğitim kalitesinin artırılması için kritik önem taşır. [3,4] Öğrencilerin eğitim ortamı algılarını kantitatif olarak değerlendirmek için geliştirilen ve mezuniyet sonrası eğitim ortamı algısının değerlendirilmesinde güvenilir ve geçerli bir ölçüm aracı olduğu gösterilen ölçeklerden biri de MSHEOÖ'dür. [5,6]

UTEK'24

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki kardiyoloji uzmanlık öğrencilerinin (KUÖ) 7 TY ile ilgili algılarını ve ilişkili parametreleri değerlendirmektir.

Yöntem: Bu çalışma; 44 klinikten 133 KUÖ'nün katıldığı kesitsel bir çalışmadır. Çalışmada KUÖ'nün EO algısını değerlendiren tez[7] verileri kullanılmıştır. Bu çalışmada TY algısına; yaş, cinsiyet, mezun olunan ve eğitim alınan kurum, asistanlık yılı ve haftalık eğitim saati (HES)'in etkisi ve TY algısının MSHEOÖ ile ilişkisi değerlendirilmiştir. İkili karşılaştırmalar için Student t, Mann Whitney U, Ki-kare ve Friedman testi; TY algısı ile ilişkili durumlar için ordinary logistic regresyon analizi (OLRA) ve multinomial lojistik regresyon analizi (MLRA) kullanılmıştır. Sonuçlar %95 güven aralığında, $p < 0,05$ anlamlı kabul edilmiştir.

Bulgular: Katılımcıların özellikleri Tablo 1'de, HES istatistikleri Tablo 2'de, MSHEOÖ istatistikleri Tablo 3 ve Şekil 1'de görülmektedir. En düşük ve yüksek puanlı TY sırasıyla Y1 ve Y5 olup (Şekil 2, Tablo 4-5) HES ve TY arasındaki ilişki anlamlı bulunmuştur ($p<0,005$, Tablo 6). Diğer değişkenlerle TY ilişkisi istatistiksel anlamlı değildir. ($p>0,05$). MLRA; MSHEOÖ, Özerklik ve Eğitim alt boyutları ile pozitif yönde bir ilişkiyi göstermiştir (Tablo 7).

Tartışma: Bu çalışma kardiyoloji için EO algısının TY algısıyla birlikte değerlendirildiği en detaylı çalışmadır. EO algısı "Olumlu Ama Geliştirilmesi Gereken" eğitim ortamı şeklinde bulunmuştur. Bu sonuç literatürdeki çalışmalarla benzerdir.[8–12]

Geliştirilen ölçeklerin toplam puan ya da alt boyutlarına ait puanlar üzerinden değerlendirilmesi esastır. Ancak her bir maddeye verilen cevaplar EO'nun güçlü ve zayıf yanlarını gösterebilir ve o alanla ilgili ihtiyaç hakkında fikir verebilir[5] Bir EO algısı ölçeği olan MSHEOÖ'nün o EO'daki eğiticiler ve uzmanlık öğrencilerinin TY'lerine dair bilgiler sağladığı ve bu bilgilerin EO algısıyla ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Y1'le ilişkili maddelerin düşük, Y5'le ilişkili maddelerin yüksek MPO'ya sahip oluşu ve Eğitim alt boyutu-İletişimci yetkinliği ilişkisinin rastlantısal olmadığı düşünülmekle birlikte, sonuçlar MSHEOÖ'ye ait bazı maddelerin sadece KUÖ'nün değil aynı zamanda eğiticilerin de TY'lerini yansıttığını desteklemektedir.[13,14] Uzmanlıkla ilgili TY için MSHEOÖ benzeri farklı bir ölçeğin geliştirilmesi uzmanlık öğrencilerinin TY kazanımlarını daha kantitatif değerlendirme imkânı sunacak bir seçenek olabilir.

Eğitim seminerleri KUÖ'nün en çok önem verdiği eğitim etkinliklerinden biridir ve en az 2sa/hf olması gerektiği daha önce gösterilmiştir.[5] HES-TY arasındaki korelasyon TY'nin kazanımında HES'in rolünü desteklemektedir. TY'yi kapsayan bir eğitim planına eğiticiler de dahil edilmelidir.

Sonuç: Bu çalışma KUÖ'nün TY kazanımı algısında HES'in önemini ve MSHEOÖ'nün öğrenciler ve eğiticilerin yetkinlikleri hakkında bilgi sağlıyor oluşunu vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Uzmanlık eğitimi, Temel yetkinlikler, Eğitim ortamı, MSHEOÖ,

UTEK'24

Tablo 1. Katılımcıların bazal özellikleri (5).

Değişken	Sayı	%
Yaş (yıl)		
24-25	17	12,8
26-27	21	15,8
28-29	52	39,1
30-31	31	23,3
≥32	12	9,0
Cinsiyet		
Erkek	99	74,4
Kadın	34	25,6
Mezun olunan üniversite		
Devlet	126	94,7
Vakıf	7	5,3
Meslekteki süre (yıl)		
1-4	58	43,6
≥5	75	56,4
Çalışılan kurum		
Tıp Fakültesi	78	58,5
Afiliye Üniversite	21	15,8
SBÜ-EAH	29	21,8
Vakıf Üniversitesi	5	3,8
Asistanlık Yılı (Kıdem)		
6. Yıl	29	21,8
7. Yıl	29	21,8
8. Yıl	38	28,6
9. Yıl	19	14,3
10. Yıl	18	13,5
Toplam	133	100,0

Tablo 2. Uzmanlık öğrencilerinin haftalık eğitim saatlerine göre dağılımı (5).

Haftalık Eğitim Saati	Sayı	%
0-0,99	36	27,1
1-1,99	45	33,8
2-2,99	33	24,8
≥3	15	11,3
Yanıt vermeyen	4	3,0
Toplam	133	100

Tablo 3. MSHEOÖ ve alt boyutlarının madde puanı ortalaması istatistikleri (5)

Ölçek	Ortalama	Ortanca	Standart Sapma	Test istatistigi	p
MSHEOÖ	2,13	2,18	0,63		
Özerklik[a]	2,08	2,07	0,66	8,583	**0,014**
Eğitim	2,13	2,13	0,72		
Sosyal Destek[a]	2,18	2,18	0,63		

Gruplar Friedman testi ile karşılaştırılmıştır.
[a]: Farklılığın anlamlı olduğu gruplar.

Tablo 4. Yetkinliklerle ilgili eğitim anketi sorularına verilen yanıtların dağılımı

Madde		Yetersiz		Kısmen Yeterli		Yeterli		Toplam Sayı
		Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	
Y1	"Yöneticilik" konusundaki kazanımınız	48	36,1	40	30,1	45	33,8	133
Y2	"Ekip üyesi " konusundaki kazanımınız	28	21,1	37	27,8	68	51,1	133
Y3	"Sağlık koruyucusu" konusundaki kazanımınız	26	19,5	42	31,6	65	48,9	133
Y4	"İyi iletişim kurmak" konusundaki kazanımınız	16	12	34	25,6	83	62,4	133
Y5	"Değer ve sorumluluk sahibi " konusundaki kazanımınız	13	9,8	25	18,8	95	71,4	133
Y6	"Öğrenmek ve öğretici " konusundaki kazanımınız	29	21,8	41	30,8	63	47,4	133
Y7	"Hizmet sunucusu" konusundaki kazanımınız	11	20,8	12	22,6	30	56,6	53

Tablo 5. Yetkinliklerle ile ilgili tanımlayıcı istatistikler

Madde		Ortanca	Ortalama	Standart Sapma
Y1	"Yöneticilik" konusundaki kazanımınız	3	2,86	1,31
Y2	"Ekip üyesi" konusundaki kazanımınız	4	3,38	1,20
Y3	"Sağlık koruyucusu" konusundaki kazanımınız	3	3,38	1,18
Y4	"İyi iletişim kurmak" konusundaki kazanımınız	4	3,74	1,15
Y5	"Değer ve sorumluluk sahibi" konusundaki kazanımınız	4	3,86	1,13
Y6	"Öğrenmek ve öğretici" konusundaki kazanımınız	3	3,36	1,18
Y7	"Hizmet sunucusu" konusundaki kazanımınız	4	3,55	1,28

Tablo 6. Yetkinlikler-Haftalık Eğitim Saati İlişkisi İçin Ordinal Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları

Yetkinlikler	Ki-Kare*	p*	Nagelkerke R-Kare	B**	p**
Yönetici	17.958	.000	.146	.742	.000
Ekip üyesi	14.518	.000	.122	.698	.000
Sağlık savunucusu	9.856	.002	.084	.545	.003
İletişimci	7.552	.006	.068	.524	.007
Değer ve sorumluluk sahibi	5.621	.018	.054	.487	.021
Öğrenen ve öğretici	23.433	.000	.189	.872	.000
Hizmet sunucusu	.949	.330	.021	.376	.329

*:Model uyumu, **: Haftalık eğitim saati

UTEK'24

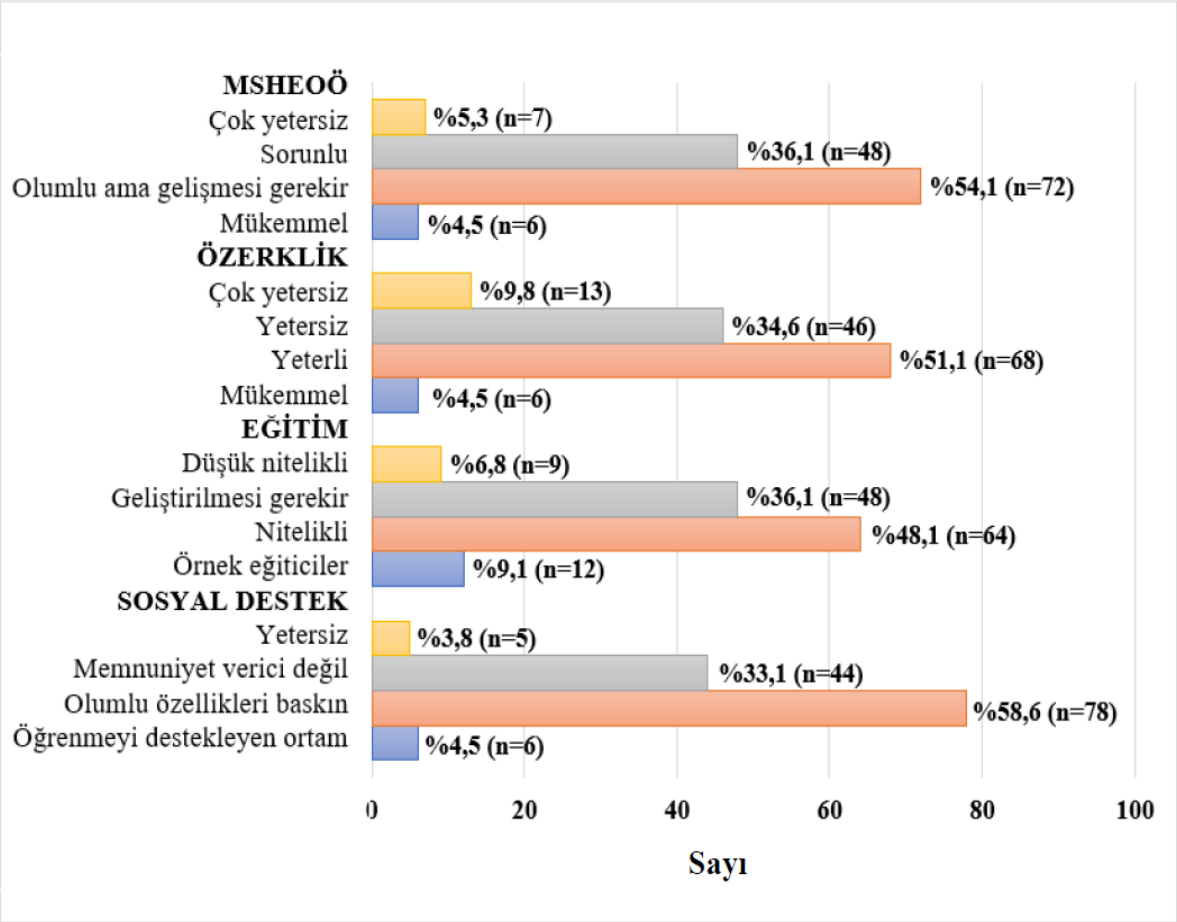
Tablo 7. Yetkinlikler-MSHEOÖ İlişkisi İçin Multinomial Lojistik Regresyon Analizi Sonuçları (5).

Değişken		B	Standart Hata	Wald	df	p	Exp(B)
Y1- Yöneticilik							
1	Sabit	2,468	1,036	5,675	1	,017	-
	MSHEOÖ	-0,028	0,011	6,533	1	011	0,972
2	Sabit	4,605	1,045	19,419	1	,000	-
	MSHEOÖ	-0,053	0,012	20,569	1	,000	0,949
Y2- Ekip üyesi olmak							
1	Sabit	2,195	0,923	5,653	1	,017	-
	MSHEOÖ	-0,032	0,010	9,432	1	,002	0,969
2	Sabit	3,875	1,003	14,927	1	,000	-
	MSHEOÖ	-0,058	0,012	22,505	1	,000	0,943
Y3- Sağlık koruyucusu olmak							
1	Sabit	1,472	0,895	2,707	1	,100	-
	Özerklik	-0,061	0,028	4,701	1	,030	0,941
2	Sabit	5,119	1,107	21,391	1	,000	-
	Özerklik	-0,230	0,043	28,933	1	,000	0,795
Y4- İyi iletişim kurmak							
1	Sabit	3,191	1,004	10,108	1	,001	-
	MSHEOÖ	-0,122	0,035	12,039	1	,001	0,885
	Eğitim	0,197	0,078	6,437	1	,011	1,218
2	Sabit	4,447	1,213	13,443	1	,000	-
	MSHEOÖ	-0,110	0,048	5,248	1	,022	0,896
	Eğitim	0,082	0,109	0,576	1	,448	1,086
Y5- Değer ve sorumluluk sahibi olmak							
1	Sabit	2,309	1,035	4,977	1	,026	-
	MSHEOÖ	-0,043	0,013	11,885	1	,001	0,958
2	Sabit	5,895	1,469	16,093	1	,000	-
	MSHEOÖ	-0,114	0,024	23,221	1	,000	0,892
Y6- Öğrenmek ve öğretici olmak							
1	Sabit	5,302	1,322	16,076	1	,000	-
	MSHEOÖ	-0,063	0,015	18,877	1	,000	0,939
2	Sabit	8,995	1,615	31,021	1	,000	-
	MSHEOÖ	-0,121	0,020	36,155	1	,000	0,886
Y7- Hizmet sunucusu olmak							
1	Sabit	0,048	1,312	0,001	1	,971	-
	MSHEOÖ	0,097	0,048	4,132	1	,042	1,102
	Özerklik	-0,324	0,139	5,446	1	,020	0,723
2	Sabit	2,234	1,209	3,416	1	,065	-
	MSHEOÖ	0,014	0,051	0,076	1	,783	1,014
	Özerklik	-0,169	0,147	1,306	1	,253	0,845

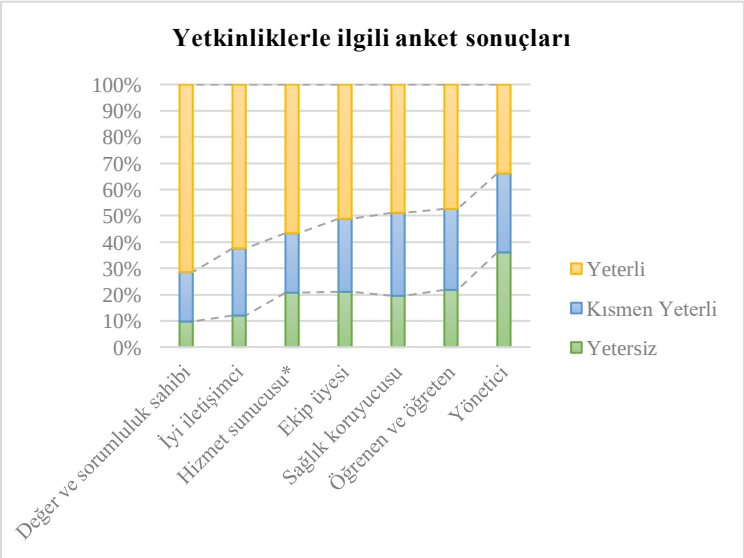
Tüm değişkenler için referans kategori: 0 (Yeterli)

UTEK'24

Şekil 1. Uzmanlık öğrencilerinin MSHEOÖ puanlarının değerlendirme kategorilerine göre dağılımı (5).

Şekil 2: Yetkinliklerle ilgili anket sonuçları

KAYNAKLAR

1. TUKMOS. Kardiyoloji Uzmanlık Eğitimi Çekirdek Müfredatı. 2019.
2. Patil N G. The postgraduate curriculum. In: Dent JA, Harden RM, eds. A practical guide for medical teachers. Edinburgh: Elsevier Churchill Livingstone, 200531
3. Hoff TJ, Pohl H, Bartfield J. Creating a learning environment to produce competent residents: the roles of culture and context. Academic medicine : journal of the Association of American Medical Colleges. 2004;79(6):532-9.
4. Genn JM. AMEE Medical Education Guide No. 23 (Part 1): Curriculum, environment, climate, quality and change in medical education-a unifying perspective. Medical teacher. 2001;23(4):337-44.
5. Balcıoğlu H. Tıpta Uzmanlık Öğrencilerinin Eğitim Ortamı Algılamaları ve Buna Etkili Faktörlerin Değerlendirilmesi [yayımlanmamış yüksek lisans tezi] 2008.
6. Soemantri D, Herrera C, Riquelme A. Measuring the educational environment in health professions studies: a systematic review. Medical teacher. 2010;32(12):947-52.
7. **Hoşoğlu, A. (2022). Türkiye'deki kardiyoloji asistanlarının aldıkları uzmanlık eğitimine ve bulundukları eğitim ortamına yönelik algılarının incelenmesi [Evaluation of the perceptions of cardiology assistants in Turkey on the specialty education and training environment] (Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Tıp Eğitimi ve Bilişim Ana Bilim Dalı). YÖK Tez Merkezi. (Tez No: 750964).**
8. Atılgan SB, Teker GT, Sezer B, Yeşiltepe M, Odabaşı O. Hacettepe Üniversitesi'nde tıpta uzmanlık öğrencilerinin klinik eğitim ortamlarına ilişkin algılarının değerlendirilmesi. Sürekli Tıp Dergisi. 2020;29(1):44 - 53.
9. Vieira JE. The postgraduate hospital educational environment measure (PHEEM) questionnaire identifies quality of instruction as a key factor predicting academic achievement. Clinics (Sao Paulo). 2008;63(6):741-6.
10. Sheikh S, Kumari B, Obaid M, Khalid N. Assessment of postgraduate educational environment in public and private hospitals of Karachi. JPMA The Journal of the Pakistan Medical Association. 2017;67(2):171-7.
11. Flaherty GT, Connolly R, O'Brien T. Measurement of the Postgraduate Educational Environment of Junior Doctors Training in Medicine at an Irish University Teaching Hospital. Irish journal of medical science. 2016;185(3):565-71.
12. Al-Marshad S, Alotaibi G. Evaluation of Clinical Educational Environment at King Fahad Hospital of Dammam University Using the Postgraduate Hospital Education Environment Measure (PHEEM) Inventory. Education in Medicine Journal. 2011;3:e6-e14.
13. **Cruess, S. R., Cruess, R. L., & Steinert, Y.** (2008). Role modelling—making the most of a powerful teaching strategy. *BMJ*, 336(7646), 718-721. https://doi.org/10.1136/bmj.39503.757847.BE
14. **Passi, V., & Johnson, N.** (2016). The impact of positive role models in medical education: A systematic review. *Medical Teacher*, 38(9), 922-932. https://doi.org/10.3109/0142159X.2015.1133432

UTEK'24

MESLEKLERARASI SOSYALLEŞME VE DEĞER VERME ÖLÇEĞİNİN (ISVS-21) TÜRKÇE'YE UYARLANMASI: BİR ÖN ÇALIŞMA

Kamber Kaşalı1, Esra Çınar Tanrıverdi2*, Zülal Özkurt3, Yasemin Çayır4 Gillian King5, Mehmet Akif Nas4

[1] *Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye*

[2] *Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye*

[3] *Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye*

[4] *Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi, Aile Hekimliği Anabilim Dalı, Erzurum, Türkiye*

[5]*Bloorview Araştırma Enstitüsü, Holland Bloorview Çocuk Rehabilitasyon Hastanesi, Toronto, Kanada*

ÖZET

Amaç: Meslekler Arası Sosyalleşme ve Değer Verme Ölçeği, meslekler arası eğitimde sosyalleşme ve işbirlikçi uygulamaların altında yatan inanç, tutum ve davranışları değerlendirmek için geliştirilmiş bir öz değerlendirme aracıdır. Bildiğimiz kadarıyla, meslekler arası sosyalleşmeyi ölçmek için geliştirilmiş tek araçtır. Bu çalışmada ISVS-21 aracının Türkçeye uyarlanması, geçerlik ve güvenirlik çalışmasının yapılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Ölçeğin uyarlanması aşamasında uluslararası kılavuzlar takip edilmiştir. İlk olarak ölçeğin Türkçe'ye ileri-geri çevrisi yapılmıştır. Yapılan çeviriler uzmanlar tarafından değerlendirilmiş, fikir birliği sağlanmıştır. Elde edilen bu ilk versiyon pilot olarak 30 öğrenciye uygulanmıştır. Geri bildirimlere göre ölçeğe son şekli verilmiş ve ölçek 1180 tıp öğrencisine uygulanmıştır. Verilerin analizinde SPSS V20.0 (Statistical Package for Social Sciences), Jamovi 2.2.2 ve Amos v20.0 (Analysis of A Meoment Structure) istatistik programları kullanılmıştır. Yapı geçerliliği için doğrulayıcı faktör analizi ve uyum indeksleri, güvenilirlik için C. Alpha, madde korelasyonları, test-tekrar test korelasyonu, split-half analizi yapılmıştır.

UTEK'24

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 20.41±1.56 ve 561'i (%47,5) erkektir. Analizler orijinal ölçeğin tek boyutlu yapısını doğrulamıştır. Tek boyutlu ölçek toplam varyansın %47'sini açıklamaktadır. Uyum indekslerinden RMSA, TLI, CLI kabul edilebilir uyum düzeyi, SRMR ise iyi uyum düzeyi göstermiştir. Ölçeğin iç tutarlılığı 0.93 olarak bulunmuştur. İlk testten 15 gün sonra 611 öğrenciye tekrar test uygulanmış ve orijinal test ile tekrar test arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon bulunmuştur ($r=0.676$; $p<0.001$). ISVS-21'in Türkçe versiyonu yeterli psikometrik özellikler göstermektedir.

Sonuç: Sonuç olarak, ISVS-21-TR meslekler arası sosyalleşme ve değer vermeyi ölçmek için kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir araçtır. Gelecek çalışmalar ölçeğin diğer sağlık bilimleri örnekleminde test edilmesine yönelik olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: ISVS-21-Türkçe; geçerlilik; güvenilirlik; ölçek; mesleklerarası sosyalleşme

UTEK'24

GİRİŞ

Meslekler arası eğitim (IPE), "iki veya daha fazla meslek grubundan öğrencilerin iş birliğini ve bakım kalitesini iyileştirmek için birbirleriyle, birlikte ve birbirleri hakkında öğrendikleri durumlar"dır (1).

Dünya çapında meslekler arası eğitimin ve meslekler arası iş birliğinin (IPC) önemine giderek daha fazla vurgu yapılmaktadır (2). Meslekler arası iş birliği yaklaşımı, gelecekte birlikte sağlık hizmeti sunacak olan farklı meslek ekibi üyelerinin başkalarının rollerini anlamalarına ve gelecekte sağlık hizmeti sunumunda iş birliği içinde çalışmaya hazır olmalarına yardımcı olmak için önemli bir adımdır (3). Meslekler arası iş birliği yaklaşımı sayesinde meslek

üyeleri kendilerinin ve diğer meslek üyelerinin rollerinin ve sorumluluklarının farkına varır, bu rollerin gerekliliğini anlar ve daha etkili bir ekip çalışması yürütebilirler. Kanada 2010 Bu nedenle, sağlık hizmetlerinin kalitesi ve hasta güvenliği artarken, tıbbi hatalar azalır (2, 4).

Dünya Sağlık Örgütü, meslekler arası işbirlikçi uygulamanın "farklı mesleki geçmişlere sahip birden fazla sağlık çalışanı en yüksek kalitede bakım sağlamak için hastalar, aileler, bakıcılar ve topluluklarla birlikte çalıştığında" gerçekleştiğini söylemektedir. Kanıtlar, etkili bir işbirlikçi yaklaşım için etkili bir IPE'nin gerekli olduğunu göstermektedir (2). Bu nedenle, meslekler arası eğitimin etkinliğini değerlendirmek gereklidir. Meslekler arası eğitim faaliyetlerini değerlendiren çalışmalar genellikle katılımcıların bilgi, tutum ve becerilerindeki değişikliklere odaklanmaktadır (5-7). Ancak Khalili ve arkadaşları, meslekler arası sosyalleşmenin de çok önemli olduğunu ve IPE'nin değerlendirilmesinde dikkate alınması gerektiğini belirtmiştir (8).

Bir sağlık bilimleri öğrencisi, üniversitede okurken ve hastane, sağlık ocağı, aile sağlığı merkezi gibi sağlık kurumlarında staj yaparken hastalar, hasta yakınları, meslektaşları ve diğer sağlık öğrencileri ile etkileşime girerek bir mesleğin üyesi olduğunu fark ettiği ve sosyalleştiği bir süreç yaşar (9).

Ancak, her sağlık bilimleri öğrencisinin kendi alanında eğitim aldığı üniversitelerdeki mesleki eğitimin, tek bir mesleki kimlik geliştirdiği ve ayrımcılık veya kayırmacılık olarak ortaya çıkabilecek önyargılara yol açabileceği bildirilmektedir (10-12). Tek bir profesyonel kimliğin geliştirilmesi, meslekler arası işbirliğini engelleyebilir ve bireyin diğer profesyonelleri kendi profesyonel kimliğine yönelik bir tehdit olarak algılamasına neden olabilir (13, 14). Sağlık hizmetlerinde birlikte çalışan üyelerin inançlarını, davranışlarını ve tutumlarını değerlendirmek önemlidir (15). Çünkü mesleki sosyalleşme ancak bir sağlık öğrencisinin mesleğinin inançlarını, normlarını, değerlerini ve kültürünü benimsemesiyle gerçekleşir (16).

Khalili bunu iki önemli psikososyal teoriye dayandırmaktadır: 1) sosyal kimlik teorisi ve 2) gruplar arası iletişim teorisi (8, 17, 18). "Gruplar arası iletişim" teorisine göre, bir gruba yönelik önyargıların azaltılması ve tutumların iyileştirilmesi, diğer grup üyeleriyle temas yoluyla gerçekleşmektedir (19). Sosyal kimlik teorisine göre, bireylerin "benlik kavramı" sadece bireysel kimlikle değil, aynı zamanda ait oldukları grupların etkisiyle de oluşur (20). Mesleki kimliğin gelişiminde meslek grubuyla özdeşleşmenin önemi vurgulanmaktadır (21).

Meslekler arası ekiplerin sosyalleşme ve değer verme tutumlarını bilmek, bu süreçleri anlamak ve başarılı işbirlikçi eğitim programları tasarlamak için önemlidir. Mesleklerarası Sosyalleşme ve Değer Verme Ölçeği-21 (ISVS-21), mesleklerarası sosyalleşme ve değer vermeyi belirlemek için geliştirilmiş bir araçtır. Kaynak kral Bildiğimiz kadarıyla ISVS bu alanda geliştirilmiş tek araçtır. İspanyolca, Almanca, Endonezya dillerine çevrilmiş ve çeşitli çalışmalarda kullanılmıştır (22, 23).

UTEK'24

Fizik tedavi ve rehabilitasyon, radyografi ve hemşirelik öğrencilerinin meslekler arası sosyalleşmesini değerlendirmek için kullanılmıştır (24). Meslekler arası sosyalleşmeyi değerlendirmek için tasarlanmış bir protokol de yayınlanmıştır (25). De Vries ve arkadaşları terapi çalışanlarında ISVS-21'in güvenilirlik ve geçerlilik çalışmasını yürütmüş ve ISVS'nin sağlık profesyonelleri ile kullanım için geçerli ve güvenilir olduğunu bulmuşlardır (26).

Meslekler arası eğitim Türkiye'de nispeten yeni bir kavramdır. Meslekler arası eğitim faaliyetlerini içeren programlar vardır, ancak henüz istenen düzeyde değildir. Türkiye'deki Mezuniyet Öncesi Tıp Eğitimi Akreditasyon Konseyi, tıp fakültelerinin öğrencilere meslekler arası bir bakış açısı kazandırmayı amaçlayan eğitim faaliyetlerine yer vermesini tavsiye etmektedir (27). Türkiye'de meslekler arası işbirlikçi yaklaşımlarla ilgili sosyalleşmeyi ölçmek için geliştirilmiş veya uyarlanmış bir ölçüm aracı bulunmamaktadır. ISVS-

21'in Türkçe versiyonu da bulunmamaktadır. Bu çalışmanın amacı, ISVS-21 aracını Türkçe'ye uyarlamak ve geçerlilik ve güvenilirlik çalışması yapmaktır.

MATERYAL VE METOD

Katılımcılar

Katılımcılar Türkiye'deki bir devlet üniversitesinden 1180 tıp öğrencisidir. Ölçek uyarlama çalışmalarında örneklem büyüklüğünün ölçek madde sayısının 10 katı olması önerilmektedir (28). Bizim çalışmamızda ölçek madde sayısı 21 olduğu için gerekli katılımcı sayısı 210 olarak belirlenmiştir. Çalışmanın gerçekleştirildiği üniversitede meslekler arası eğitim için seçmeli, pilot bir program bulunmaktadır. Ancak, çalışmanın yapıldığı tarihte öğrenciler IPE ile ilgili bir ders almamışlardı.

UTEK'24

Veri toplama araçları

Veri toplama formu sosyodemografik sorular ve ISVS-21 ölçeği olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır.

Sosyodemografik form

Öğrencilere iki soru sorulmuştur: yaş ve cinsiyet.

Meslekleraras Sosyalleşme ve Değer Verme Ölçeği (ISVS-21)

Meslekler arası eğitimde sosyalleşme ve işbirlikçi uygulamaların altında yatan inanç, tutum ve davranışları değerlendirmek için geliştirilmiş bir öz değerlendirme aracıdır. Ölçek, King ve arkadaşları tarafından 2010 yılında geliştirilmiştir (15). Başlangıçta 34 maddelik bir havuzdan toplanan verilerle

24 maddelik, üç boyutlu bir ölçek olarak geliştirilmiştir (ISVS-24). Bu versiyonun ölçüm özellikleri iyi olmasına rağmen, bazı maddelerin faktör yüklerinin düşük olması ve nispeten küçük bir örneklemde test edilmiş olması nedeniyle daha fazla teste ihtiyaç duyulduğu bildirilmiştir (15). Sonraki çalışmalarda ISVS-24'ten 11 madde çıkarılmış ve ISVS-34'ten 8 yeni madde eklenerek ISVS-21 ölçeği geliştirilmiştir. ISVS-21 tek boyutlu bir ölçektir ve Cronbach's α değeri 0.98 olarak bulunmuştur (29).

ISVS-21 21 maddelik bir öz değerlendirme aracıdır. Ölçek maddeleri, 1 "hiç" ve 7 "büyük ölçüde" olmak üzere 7'li Likert ölçeğine göre yanıtlanmakta ve puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek toplam puan 21-147 arasındadır. Ölçekte ters puanlanan madde bulunmamaktadır. Yüksek puanlar daha iyi tutumlara işaret etmektedir. Ayrıca her bir madde için uygulanamaz (NA) seçeneği de bulunmaktadır (0 puan) (29).

UTEK'24

Veri toplama

Veriler 15.07.2023-05.08.2023 tarihleri arasında Google formları aracılığıyla çevrimiçi bir anket yoluyla toplanmıştır. Öğrenciler, sınıf whatsapp grupları ve e-posta hesapları aracılığıyla çalışmanın amacı ve kapsamı hakkında bilgilendirilmiştir. Ardından anket linki paylaşılmış ve öğrenciler katılmaya davet edilmiştir. Anket linki öğrencilere (whatsap sınıf grupları aracılığıyla) gönderilmiş ve katılım için davet edilmişlerdir. Öğrencilere tanımlayıcı herhangi bir soru sorulmamış ve veriler anonim olarak toplanmıştır. Veri toplama süresi boyunca öğrencilere 3 hatırlatma mesajı gönderilmiş ve test-tekrar test sonuçlarının karşılaştırılabilmesi için telefon numaralarının son beş hanesini yazmaları istenmiştir. Çalışmaya katılım gönüllülük esasına dayanmaktadır. İlk soru "Çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul ediyorum" şeklinde yazılmıştır. Bu soruya onay vermeyen öğrenciler soruları yanıtlayamamıştır. Böylece öğrencilerin online onamları alınmıştır. Gönüllü

olan Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde okuyan tüm öğrenciler çalışmaya dahil edildi. Çalışma sırasında öğrenci olmayan veya kaydını dondurmuş olan veya gönüllü olmayan öğrenciler çalışma dışında bırakılmıştır. Öğrencilerin anketi yalnızca bir kez yanıtlamasına izin verilmiştir. Veriler anonim olarak toplanmıştır. Öğrencilere tanımlayıcı herhangi bir soru sorulmamıştır.

Ölçeğin uyarlanmasında izlenen adımlar

Dil adaptasyonu

Öncelikle orijinal ölçeği geliştiren yazarlardan e-posta yoluyla izin alınmıştır. Daha sonra Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan etik izin alınmıştır. (Sayı: 09/60, tarih: 01.12.2022). Ardından ölçek uyarlama süreci başlatılmıştır. Ölçeğin uyarlanmasında Uluslararası Test Komisyonu (ITC) kılavuzlarından yararlanılmıştır (30). Ölçek ileri geri çeviri yapılarak Türkçeye çevrilmiştir. Çeviriler DSÖ'nün önerileri ve ITC kılavuzları doğrultusunda yapılmıştır (30, 31).

UTEK'24

İleri ve geri çeviri

Bu aşamada ölçek ilk olarak iki bağımsız uzman tarafından İngilizce'den Türkçe'ye çevrilmiştir. Kelimesi kelimesine çeviri yerine anlamsal bütünlüğün sağlanmasına özen gösterilmiştir. Daha sonra bu iki versiyon bir tartışma oturumunda karşılaştırılarak fikir birliği ve uzlaşma sağlanmıştır. Türkçe metin bir dilbilimci tarafından gözden geçirilerek ölçek maddelerine son hali verilmiş ve ISVS-21'in ilk Türkçe versiyonu elde edilmiştir. Bu ilk Türkçe versiyon daha sonra ana dili İngilizce olan iki uzman tarafından ayrı ayrı İngilizceye çevrilmiştir. Uzmanlar orijinal ölçeği görmeden kör çeviri yapmışlardır. Bu iki İngilizce versiyon karşılaştırılmış ve bir fikir birliğine varılmıştır. İngilizce geri çeviri versiyonları orijinal ölçeğiN geliştiricilerinden birine (Prof. Dr. Gillian King) geri bildirim için gönderilmiştir. Revize edilmesi gereken 2 maddede (Madde 1 ve 15) bir kelime değişikliği önerildi. Bu maddeler tekrar gözden

geçirilmiş, ölçek geliştiricileri ile paylaşılmış ve nihai versiyon üzerinde uzlaşmaya varılmıştır.

Pilot Uygulama

Literatürde ölçek uyarlamasında 25-40 kişi ile pilot çalışma yapılması önerilmektedir (32, 33). ISVS-21'in Türkçe versiyonunun anlaşılabilirliğini test etmek amacıyla ölçek 30 öğrenci ile pilot olarak uygulanmıştır. Katılımcılardan ölçek maddelerini yüksek sesle okumaları ve anlaşılmayan maddeleri belirtmeleri istenmiştir. Pilot çalışma sonrasında, öğrencilerin geri bildirimlerine dayanarak ölçek maddelerinde herhangi bir değişiklik yapılmasına gerek duyulmamıştır. Pilot çalışmaya katılan öğrenciler ana çalışmaya dahil edilmemiştir. Ölçeğin Türkçe versiyonu destekleyici materyal 1'de sunulmuştur.

UTEK24

Pilot çalışmanın ardından ölçek 1180 öğrenciye uygulanmıştır. ISVS-21-TR'nin güvenilirliğini değerlendirmek için 15 gün sonra tekrar test yapılmıştır. Tekrar test örnekleminin en az 15-40 kişi olması önerilmektedir (34, 35). Altı yüz on bir öğrenci tekrar testine katılmak için gönüllü olmuştur.

İstatistiksel Yöntemler

Ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik analizleri için SPSS v20.0 (Statistical Package for Social Sciences), JAMOVI 2.2.2 ve AMOS v20.0 (Analysis of a moment structure) paket programları kullanılmıştır. Demografik veriler tanımlayıcı istatistikler olarak verilmiştir. Sosyodemografik özellikler ortalama ± standart sapma (SD) veya sayı ve yüzde olarak sunulmuştur. Ölçek puanları ortalama±SD olarak sunulmuştur. Ölçeğin iç tutarlılığı için; Cronbach alfa katsayısı, McDonald's omega, split half, Formlar Arası Korelasyon, Guttman

Split-Half Katsayısı ve Hotelling's T-Squared sonuçları verilmiştir. Ölçeğin yapı geçerliliği için: Kaiser-Meyer-Olkin (KMO), Bartlett küresellik testleri, Scree grafikleri ve Korelasyon matrisi kullanılmıştır. Ayrıca test ile test-tekrar test arasındaki korelasyon sonucu verilmiştir. Ölçeğin uyum sonuçları için: doğrulayıcı faktör analizi kullanılmıştır. Ayrıca uyum indeksleri için ki-kare istatistiği ($\chi 2$), ki-kare serbestlik derecesi oranı (CMIN/DF), yaklaşık hataların ortalama karekökü (RMSEA), standardize edilmiş artıkların ortalama karekökü (SRMR), Tucker-Lewis indeksi (TLI), karşılaştırmalı uyum indeksi (CFI) kullanılmıştır. Doğrulayıcı faktör analizi modeli bir yol diyagramı ile gösterilmiştir. p seviyesi <0.05 anlamlı kabul edilmiştir.

Etik İzin

Etik izin Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan alınmıştır (Sayı: 09/60, tarih: 01.12.2022). Çalışma Helsinki Bildirgesi ilkelerine göre yürütülmüştür. Katılımcılardan bilgilendirilmiş onam alınmıştır.

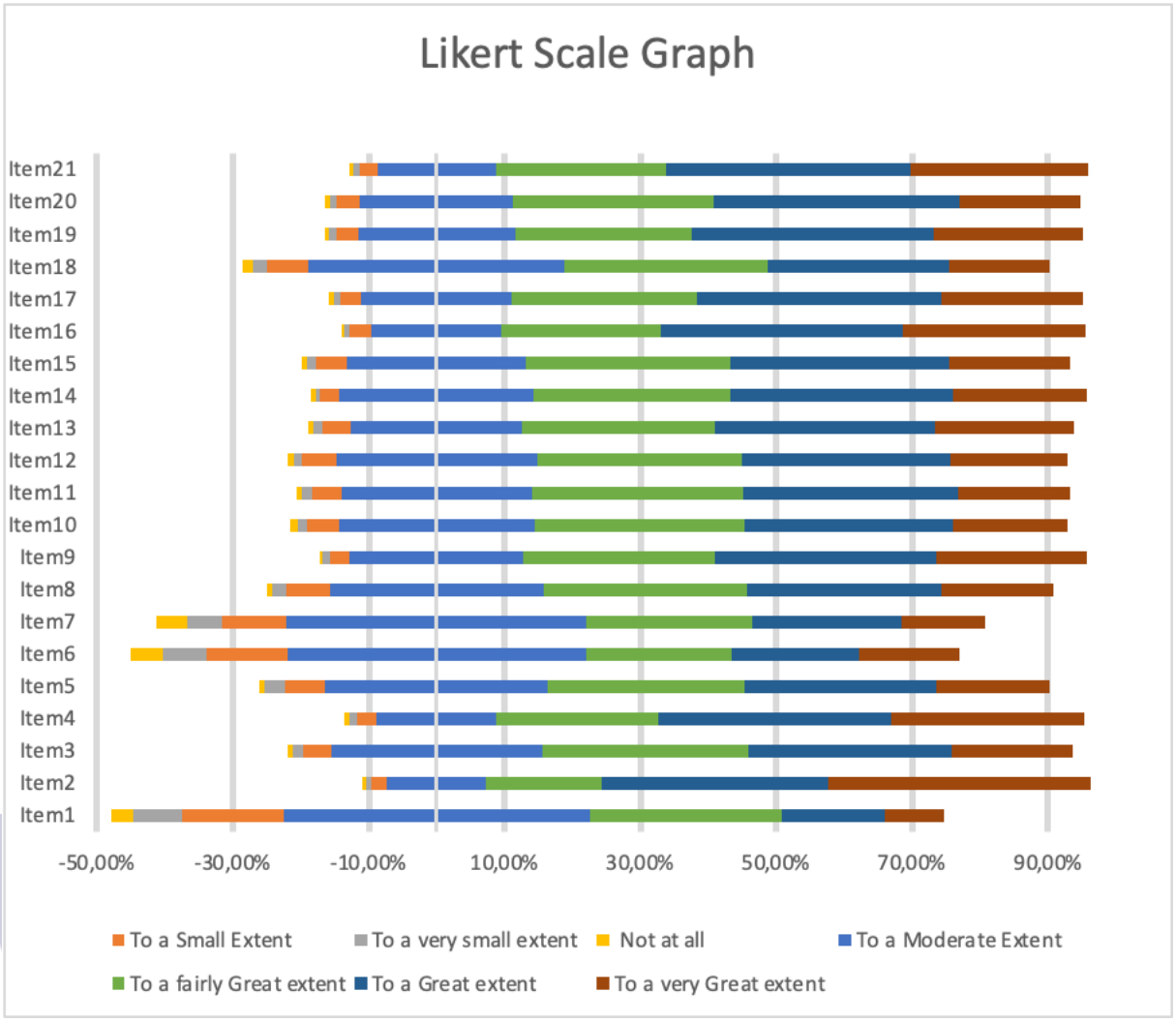
UTEK'24

BULGULAR

1180 katılımcıdan elde edilen eksiksiz veri değerlendirilmiştir.

Sosyodemografik Özellikler

Katılımcıların yaş ortalaması 20,41±1,56 yıldı. Katılımcıların 561'i (%47,5) erkek, 617'si (%52,3) kadındır ve iki kişi (%0,2) cinsiyetini belirtmek istememiştir. Katılımcıların ölçek maddelerine verdikleri yanıtlar Şekil 1'de gösterilmiştir.

Şekil 1. Ölçek maddelerine verilen yanıtlar

ISVS-21-TR için Geçerlilik ve Güvenilirlik Analizi

Geçerlilik analizi

Yapı geçerliliği

İlk olarak, veri setindeki uç değerler çıkarılmıştır. Ardından verilerin faktör analizine uygunluğunu test etmek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett Küresellik Testleri yapılmıştır. Kaiser-Meyer-Olkin kriterlerine göre örnekleme yeterliliği 0,95'tir. Bartlett küresellik testi X2=17547.632; p<0.001 olarak bulunmuştur. Ölçek maddelerinin faktör analizi için uygun olduğu gösterilmiştir. Ölçek maddelerinin faktör yük değerleri 0,34-0,76 arasında değişmektedir. Madde ortalama puanları en düşük 4.46, en yüksek 5.94 olarak bulunmuştur. Ortalama ölçek puanı test 128.1±20.07, tekrar test 112.46±17.14 olarak hesaplanmıştır. Ölçek maddelerinin faktör yükleri ve ortalama puanları Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1. Ölçek maddelerinin faktör yükleri ve ortalama puanları Ölçek maddelerinin faktör yükleri ve ortalama puanları

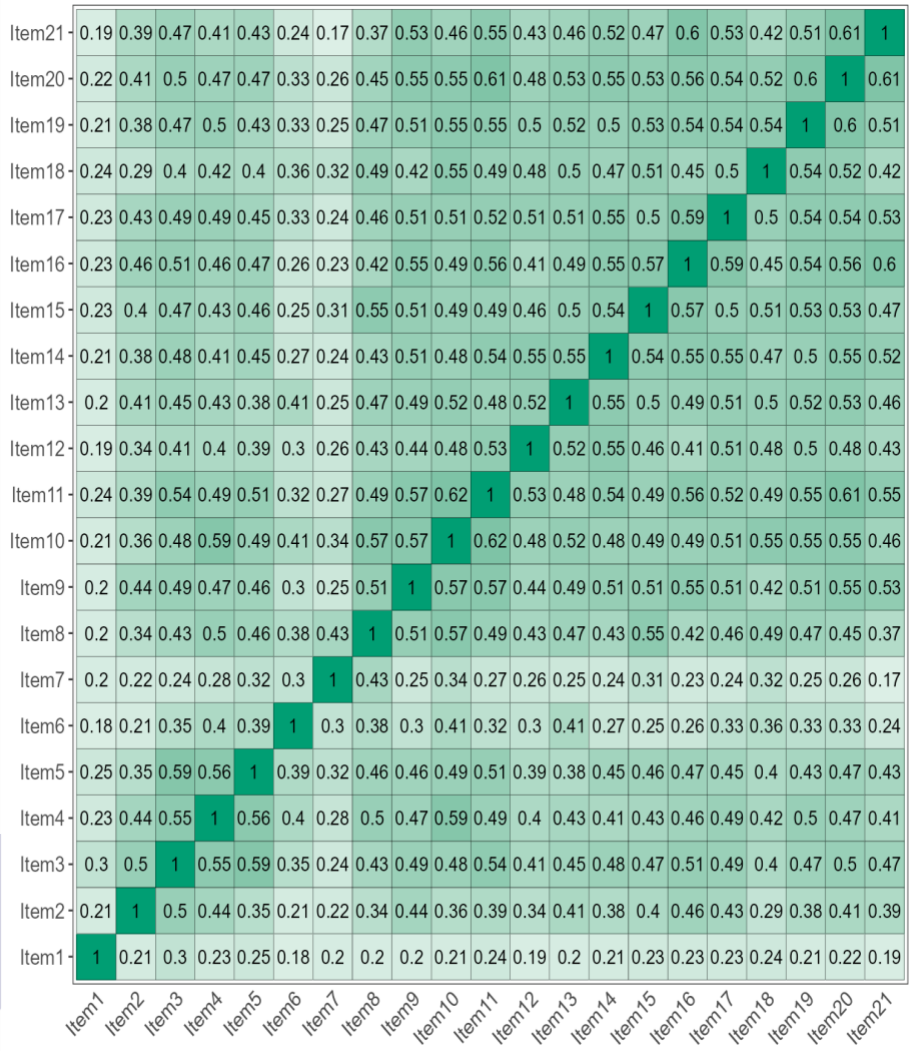
	Ortalama	Standart Sapma	Faktör yükleri
Madde 1	4.46	1.48	0.34
Madde 2	5.94	1.15	0.58
Madde 3	5.34	1.21	0.71
Madde 4	5.70	1.18	0.70
Madde 5	5.21	1.30	0.68
Madde 6	4.64	1.64	0.49
Madde 7	4.72	1.55	0.42
Madde 8	5.23	1.27	0.69
Madde 9	5.54	1.15	0.73
Madde 10	5.32	1.22	0.76
Madde 11	5.34	1.20	0.76
Madde 12	5.33	1.22	0.67
Madde 13	5.46	1.20	0.71
Madde 14	5.47	1.15	0.72
Madde 15	5.39	1.19	0.72
Madde 16	5.7	1.14	0.74

UTEK'24

Madde 17	5.54	1.16	0.74
Madde 18	5.13	1.307	0.69
Madde 19	5.56	1.157	0.746
Madde 20	5.48	1.143	0.768
Madde 21	5.69	1.136	0.701
Toplam puan	128.1	20.07	
Tekrar-test Toplam puan	112.46	17.14	

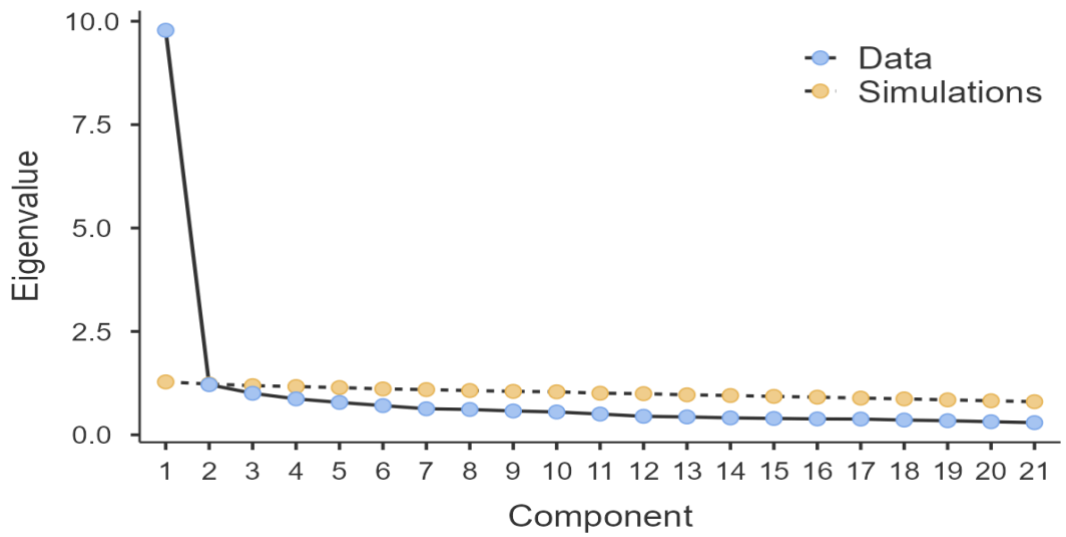
Ölçek maddelerinin faktör yükleri belirlendikten sonra madde-toplam korelasyonları değerlendirilmiştir. Maddeler arasında yüksek korelasyon olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, maddelerin ölçekten çıkarılmasına gerek duyulmamıştır. Ölçek maddelerinin korelasyon matrisi Şekil 2'de sunulmuştur.

UTEK'24

Şekil 2. Ölçek maddeleri arasındaki korelasyon matrisi

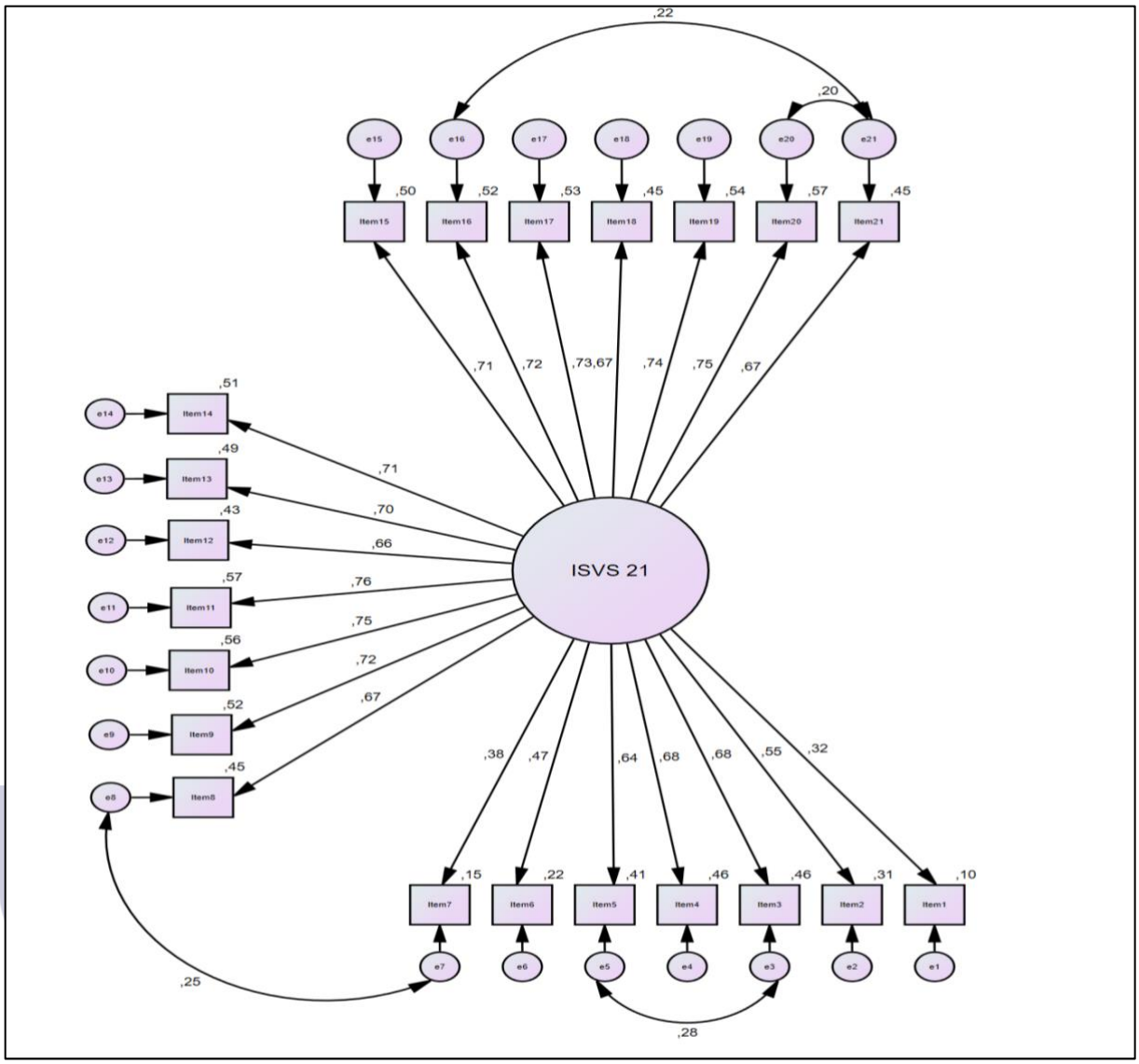
İlk test ile tekrar test arasında da istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon tespit edilmiştir (r=0,676; p<0,001). Tek boyutlu ölçek toplam varyansın %47'sini açıklamaktadır. Scree plot grafiği de ölçekte tek boyutlu bir yapı olduğunu göstermektedir (Şekil 3).

Şekil 3. Skree plot grafiği

Ardından, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmiş ve ISVS-21-TR'de tek boyutlu bir yapı elde edilmiştir. DFA'nın yol diyagramı Şekil 4'te sunulmuştur.

UTEK'24

Şekil 4. Doğrulayıcı faktör analizinde ISVS-21-TR'nin tek boyutlu yapısını gösteren yol diyagramı

ISVS-21-TR için uyum indeksleri CMIN/DF = 5.86; p < 0.001; RMSEA = 0.064; SRMR=0.036; TLI=0.918; CFI = 0.929 olarak bulunmuştur. Uyum indeksi sonuçları Tablo 2'de sunulmuştur.

Tablo 2. ISVS-21-TR ve referans değerlerin uyumluluk sonuçları

Referans değer indeksleri	İyi Uyum	Kabul edilebilir Uyum	Ölçüm
CMIN/DF	0 < χ 2/Df ≤ 3	3 < χ 2/Df ≤ 5	5.86*
RMSEA	0 ≤ RMSEA ≤.05	.05 < RMSEA ≤.08	0.064 (0.061-0.068)**
SRMR	0 ≤ SRMR ≤.05	.05 < SRMR ≤.10	0.036***
TLI	.95 < TLI ≤ 1	.90 < TLI ≤.94	0.918**
CFI	.95 < CFI ≤ 1	.90 < CFI ≤.94	0.929**
AIC			69423
BIC			96783

Güvenilirlik analizi

İç tutarlılık

ISVS 21'in Türkçe versiyonunun Cronbach alfa katsayısı 0,93 ve McDonald's omega katsayısı 0,94 olarak hesaplanmıştır. Standardize edilmiş maddeler bazında alfa katsayısı 0,94'tür. İkiye bölünme sonucunda Cronbach alfa katsayıları Bölüm 1'de 0,86 ve Bölüm 2'de 0,91 olarak bulunmuştur. Ayrıca, Formlar Arası Korelasyon 0,80 ve Guttman Split-Half Katsayısı 0,89 olarak hesaplanmıştır (Tablo 3).

Tablo 3. ISVS-21-TR'nin güvenilirlik istatistikleri

Reliability Statistics			
Cronbach's Alpha	Part 1	Value	.86
		N of Items	11[a]
	Part 2	Value	.91
		N of Items	10[b]
	Total N of Items		21

Formlar arası korelasyon	.80
Guttman Split-Half Coefficient	.89

ISVS-21-TR'deki maddelerin toplam ortalama değeri 5.34 ± 0.83 olarak bulunmuştur. En yüksek puan ikinci maddeden, en düşük puan ise birinci maddeden elde edilmiştir (Tablo 1). Hotelling'in t-kare testine göre madde puanları arasında anlamlı bir fark vardır (HT2 = 1727.752; F = 84.995; p < 0.001).

Tekrar testinde, orijinal test ile tekrar test arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon bulunmuştur (r=0.676; p<0.001).

TARTIŞMA

UTEK'24

Bu çalışma ISVS-21'in Türkçe'ye uyarlanmasını rapor etmektedir. Çalışma tıp öğrencilerinden oluşan bir örneklem üzerinde yürütülmüş, ISVS-21 Türkçeye çevrilmiş, geçerlilik ve güvenilirliği test edilmiştir.

Ölçek uyarlama çalışmalarında örneklem büyüklüğü 200 uygun ve 1000 mükemmel olarak tanımlanmaktadır (28).

Tabanik örneklem sayısının madde sayısının 10 katı olmasını önermektedir (36). Bu çalışmada, örneklem büyüklüğünü madde sayısının 10 katı olan 210 olarak hesaplamamıza rağmen, binden fazla katılımcı gönüllü olmuştur. Böylece ölçek geniş bir katılımcı örnekleminde doğrulanmıştır.

Faktör analizi ve örneklemin yeterliliğini değerlendirmek için KMO ölçütünü ve Bartlett'in Küresellik Testini kullandık. Sonuçlar, örneklem büyüklüğünün yeterliliğini gösteren 0,95'lik bir KMO katsayısına işaret etmiş ve Bartlett testi, 17547,632'lik bir ki-kare değeri ile (p<0,001) örneklemin ölçek uyarlama çalışması için istatistiksel uygunluğunu doğrulamıştır. ISVS-21'in orijinal formu tek boyutludur ve 21 madde içermektedir (29). Ölçeğin Almanca ve İspanyolca versiyonlarında da orijinal ölçekte olduğu gibi tek boyutlu bir yapı

elde edilmiştir (22, 23). Ölçeğin tek boyutlu yapısının Türk örnekleminde doğrulanıp doğrulanmadığını değerlendirmek için bir doğrulayıcı faktör analizi gerçekleştirdik. Bu çalışmada da, diğer uyarlama çalışmalarına benzer şekilde, orijinal ölçeğin tek boyutlu yapısı doğrulanmıştır.

Faktör analizi sonucunda tek boyutlu ölçeklerin toplam varyansın en az %30'unu açıklaması gerekmektedir (32). Mevcut çalışmada ölçeğin tek boyutlu yapısı toplam varyansın %47'sini açıklamaktadır.

Ölçek uyarlama çalışmalarında iç tutarlılığın değerlendirilmesinde ölçeğin genelinin ve tüm alt boyutlarının güvenilirliğinin değerlendirilmesi önerilmektedir (37). Çalışmamızda ISVS-21-TR tek boyutlu olduğu için güvenilirlik için ölçeğin genelinin C. alpha değerine bakılmıştır. Kabul edilebilir bir iç tutarlılık için cronbach alpha değerinin en az 0.70 olması gerekmektedir (38). Mevcut çalışmada, alfa değerini 0,93 olarak bulduk. Bu C. Alpha değeri, ölçek maddeleri arasında güçlü bir iç tutarlılığa işaret etmekte ve ölçeğin meslekler arası sosyalleşmeyi ölçmedeki güvenilirliğini vurgulamaktadır. Orijinal ölçekte C. alfa değeri 0,98'dir (29). Ölçeğin İspanyolca versiyonunda 0.91, Almanca versiyonunda ise 0.90 olarak rapor edilmiştir (22, 23). Çalışmamızda ölçeğin iç tutarlılığı diğer versiyonlara göre daha yüksek bulunmuştur. Bu bulgulara göre ölçeğin güvenilir olduğu söylenebilir.

ISVS-21-TR'nin verilere uyumunu incelemek için çeşitli model uyum indeksleri ($\chi 2/df$ oranı, CFI, TLI ve RMSEA) kullanılmıştır. Birinci düzey DFA model sonuçlarının uyum iyiliği analizi sonuçlarına göre; modelin çalışmanın orijinal yapısı ile uyumlu olduğu görülmüştür. Ölçek uyarlama çalışmalarında $\chi 2/df$ değerinin beşin altında olması iyi bir model uyumuna işaret etmektedir (39). Mevcut çalışmada $\chi 2/df$ oranı 5,86 olarak bulunmuştur. Bu değer modelin verilerle tutarlı olmadığı şeklinde değerlendirilebilse de, bu testin veri büyüklüğünden doğrudan etkilendiği bilinmektedir. Bu nedenle, model uyumu için diğer indekslerin dikkate alınması önerilmektedir (40). Ayrıca madde sayısının fazla olması ve tüm faktör yüklerinin tek bir boyuta yüklenmesi böyle bir sonuca neden olabilir. Uyum indekslerinden CFI ve TLI değerlerinin 0,95-1 arasında olması mükemmel uyuma, 0,90-0,94 arasında

UTEK'24

olması ise kabul edilebilir uyuma işaret etmektedir (41, 42). Bizim çalışmamızda CFI ve TLI sırasıyla 0,92 ve 0,91 olarak bulunmuş ve kabul edilebilir bir uyuma işaret etmiştir. RMSA kabul edilebilir bir uyum, SRMR ise iyi bir uyum göstermiştir (43).

ISVS-21-TR'nin tüm uyum indeksleri gerekli aralıkta olmasa da, Türk popülasyonu için tatmin edici bir uyum göstermiştir. Doğrulayıcı faktör analizi, orijinal ölçeğin tek boyutlu yapısını doğrulamıştır. Tüm bu sonuçlara göre, ISVS-21-TR iyi bir güvenilirlik göstermektedir.

Çalışmanın güçlü yönleri ve sınırlamaları

Çalışmanın ele alınması gereken bazı sınırlılıkları vardır. İlk olarak, sadece tıp öğrencilerini içeren bir örneklemde gerçekleştirilmiştir. Ancak bu bir ön çalışmadır ve bir sonraki aşamada ölçeğin sağlık bilimleri öğrencileri ve sağlık profesyonellerinde de geçerli kılınması planlanmaktadır. Bir diğer sınırlılık, verilerin çevrimiçi olarak toplanmış olmasıdır, bu da seçim yanlılığına neden olmuş olabilir. Son olarak, çalışmaya katılan öğrenciler daha önce meslekler arası bir eğitim faaliyetine katılmamışlardır.

UTEK'24

Çalışmanın güçlü yönleri, yüksek sayıda katılımcı ile doğrulanmış olması ve Türkçe konuşan topluluklara meslekler arası sosyalleşmeyi değerlendiren tek aracı sunmuş olmasıdır.

SONUÇ

ISVS-21 ölçeğinin Türkçe versiyonu, meslekler arası sosyalleşme ve değer verme tutumlarını ölçmek için kullanılabilecek geçerli ve güvenilir bir araçtır ve yeterli psikometrik özellikler göstermektedir. Bu çalışma, meslekler arası sosyalleşmeyi değerlendirmek için mevcut tek ölçüm aracının Türkçe versiyonunu sunmaktadır. Ölçek, farklı meslek gruplarını içeren örneklemlerle tekrarlanmalıdır. Gelecekteki çalışmalar, ölçeğin sağlık bilimleri öğrencileri ve klinisyenleri içeren örneklemlerde nasıl çalıştığını ve psikometrik özelliklerini araştırmaya devam etmelidir.

Teşekkür

Çalışmamızın her aşamasında bize destek olan değerli ölçek geliştiricilerine teşekkür etmek istiyoruz. Ayrıca süreç boyunca bizimle iletişim kuran ve tüm sorularımızı içtenlikle yanıtlayan Aleena Walji'ye iş birliği ve desteği için teşekkür etmek istiyoruz. Ölçeğin çevirisinde bize yakın yardımları için Rahmi Karadabağ ve Carlos Nino Rossini'ye minnettarız. Çalışmamızı desteklediği için Atatürk Üniversitesi Bilimsel Araştırma Koordinasyon Ofisi'ne teşekkür ederiz. Son olarak, çalışmaya katılan tıp öğrencilerine teşekkür etmek istiyoruz.

Bu çalışma Atatürk Üniversitesi Bilimsel Araştırma Koordinasyon Ofisi tarafından desteklenmiştir (TSA-2023-12731).

Çıkar çatışması: Yazarlar arasında çıkar çatışması bulunmamaktadır.

UTEK'24

KAYNAKLAR

1. Goldman J. Centre for the Advancement of Interprofessional Education (CAIPE). TAYLOR & FRANCIS INC 530 WALNUT STREET, STE 850, PHILADELPHIA, PA 19106 USA; 2011.
2. Organization World Health. Framework for action on interprofessional education and collaborative practice. World Health Organization; 2010.
3. Morgan CJ. Graduates' development of interprofessional practice capability during their early socialisation into professional roles. Journal of Interprofessional Care. 2017;31(4):438-45.
4. Human TEI. Building a safer health system. Institute of Medicine. 2000;112.
5. Oates M, Davidson M. A critical appraisal of instruments to measure outcomes of interprofessional education. Medical Education. 2015;49(4):386-98.
6. Hyer SF, Ivo Abraham, Mathy Mezey, Terry Fulmer, Kathryn. Measuring attitudes related to interdisciplinary training: revisiting the Heinemann, Schmitt and Farrell attitudes toward health care teams scale. Journal of Interprofessional Care. 2000;14(3):249-58.
7. Reeves S, Fletcher S, Barr H, Birch I, Boet S, Davies N, et al. A BEME systematic review of the effects of interprofessional education: BEME Guide No. 39. Medical teacher. 2016;38(7):656-68.
8. Khalili H, Orchard C, Laschinger HKS, Farah R. An interprofessional socialization framework for developing an interprofessional identity among health professions students. Journal of interprofessional care. 2013;27(6):448-53.

9. Volpe RL, Hopkins M, Haidet P, Wolpaw DR, Adams NE. Is research on professional identity formation biased? Early insights from a scoping review and metasynthesis. Medical education. 2019;53(2):119-32.
10. Gilbert JH. Interprofessional learning and higher education structural barriers. Journal of Interprofessional Care. 2005;19(sup1):87-106.
11. Tajfel H, Turner JC, Austin WG, Worchel S. An integrative theory of intergroup conflict. Organizational identity: A reader. 1979;56(65):9780203505984-16.
12. Tajfel H, Turner JC. The social identity theory of intergroup behavior. Political psychology: Psychology Press; 2004. p. 276-93.
13. Baker L, Egan-Lee E, Martimianakis MA, Reeves S. Relationships of power: implications for interprofessional education. Journal of interprofessional care. 2011;25(2):98-104.
14. Cameron A. Impermeable boundaries? Developments in professional and inter-professional practice. Journal of Interprofessional Care. 2011;25(1):53-8.
15. King G, Shaw L, Orchard CA, Miller S. The interprofessional socialization and valuing scale: A tool for evaluating the shift toward collaborative care approaches in health care settings. Work. 2010;35(1):77-85.
16. Sewell WH, Haller AO, Portes A. The educational and early occupational attainment process. Social Stratification, Class, Race, and Gender in Sociological Perspective, Second Edition: Routledge; 2019. p. 410-21.
17. Khalili H, Orchard C. The effects of an IPS-based IPE program on interprofessional socialization and dual identity development. Journal of interprofessional care. 2020:1-11.
18. Khalili H. Interprofessional socialization and dual identity development amongst cross-disciplinary students: The University of Western Ontario (Canada); 2013.
19. Pettigrew TF. Intergroup contact theory. Annual review of psychology. 1998;49(1):65-85.
20. Sollami A, Caricati L, Mancini T. Attitudes towards interprofessional education among medical and nursing students: the role of professional identification and intergroup contact. Current Psychology. 2018;37(4):905-12.
21. Crocetti E, Avanzi L, Hawk ST, Fraccaroli F, Meeus W. Personal and social facets of job identity: A person-centered approach. Journal of Business and Psychology. 2014;29:281-300.
22. González-Pascual JL, Márquez MG, Rodríguez-Rey R, Zabaleta-del-Olmo E, Raurell-Torredà M, Romero-Collado Á, et al. Adaptation and validation of the Interprofessional Socialization and Valuing Scale (ISVS) in Spanish university health sciences students. Journal of Interprofessional Care. 2022;36(6):916-22.
23. Mahler C, Orchard C, Berger S, Krisam J, Mink J, Krug K, et al. Translation and psychometric properties of the German version of the "interprofessional socialization and valuing scale"(ISVS-21-D). Journal of Interprofessional Care. 2023;37(4):655-61.
24. Karnish K, Shustack L, Brogan L, Capitano G, Cunfer A. Interprofessional socialization through acute-care simulation. Radiologic Technology. 2019;90(6):552-62.
25. Mink J, Mitzkat A, Mihaljevic AL, Trierweiler-Hauke B, Götsch B, Schmidt J, et al. The impact of an interprofessional training ward on the development of interprofessional competencies: study protocol of a longitudinal mixed-methods study. BMC Medical Education. 2019;19:1-7.
26. De Vries DR, Woods S, Fulton L, Jewell G. The validity and reliability of the Interprofessional Socialization and Valuing Scale for therapy professionals. Work. 2016;53(3):621-30.
27. Standartları MÖTE. TEPDAD.[Erişim Tarihi: 14 Ocak 2020]. Erişim: http://tepdad org tr/uploads/files/Belgeler ve formlar/5word-MOTE. 2020.
28. DeVellis RF, Thorpe CT. Scale development: Theory and applications: Sage publications; 2021.
29. King G, Orchard C, Khalili H, Avery L. Refinement of the interprofessional socialization and valuing scale (ISVS-21) and development of 9-item equivalent versions. Journal of Continuing Education in the Health Professions. 2016;36(3):171-7.
30. Gregoire J. ITC guidelines for translating and adapting tests. International Journal of Testing. 2018;18(2):101-34.
31. Organization WH. Process of translation and adaptation of instruments. http://www who int/substance_abuse/research_tools/translation/en/. 2009.
32. Seçer İ. Psikolojik test geliştirme ve uyarlama süreci: SPSS ve LISREL uygulamaları: Anı yayıncılık; 2015.
33. Johanson GA, Brooks GP. Initial scale development: sample size for pilot studies. Educational and psychological measurement. 2010;70(3):394-400.
34. Bujang MA, Baharum N. A simplified guide to determination of sample size requirements for estimating the value of intraclass correlation coefficient: a review. Archives of Orofacial Science. 2017;12(1).
35. Tanrıverdi EÇ, Nas MA, Kaşali K, Layık ME, El-Aty AA. Correction: Validity and reliability of the Professionalism Assessment Scale in Turkish medical students. Plos one. 2024;19(3):e0300857.
36. Tabachnick BG, Fidell LS. Using multivariate statistics . Northridge. Cal: Harper Collins. 1996.
37. Raykov T, Marcoulides GA. Introduction to psychometric theory: Routledge; 2011.
38. Murat YM. Factor analysis and validity in social sciences: Application of exploratory and confirmatory factor analyses. Istanbul Business Research. 2017;46(1):74-85.
39. Hooper D CJ, Mullen M. . Structural equation modelling: guidelines for determining model fit. . Electron J Business Res Methods 2008;6:53-60.
40. Kline RB. Principles and practice of structural equation modeling: Guilford publications; 2023.
41. Sharma S, Mukherjee S, Kumar A, Dillon WR. A simulation study to investigate the use of cutoff values for assessing model fit in covariance structure models. Journal of business research. 2005;58(7):935-43.
42. Shermelleh–Engel K. Evaluating the fit of structural equation models: Test of significance and descriptive goodness-of-fit measures. Methods of Psychological Research Online. 2003;8:23.
43. Hu Lt, Bentler PM. Cutoff criteria for fit indexes in covariance structure analysis: Conventional criteria versus new alternatives. Structural equation modeling: a multidisciplinary journal. 1999;6(1):1-55.

UTEK24

TIP EĞİTİMİNDE TERS-YÜZ EĞİTİM MODELİNE YÖNELİK NİCEL YAKLAŞIM: BİBLİYOMETRİK ANALİZ

Okan Aydoğan[1], Zeynep Eş Köse[1], Arkut Berkin Yetim[1], Burcunur Aydın[1], Ayşegül Çopur Çiçek[1, 2]

[1] *İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıbbi Mikrobiyoloji AD, İstanbul.*

[2]*İstanbul Medipol Üniversitesi Tıp Fakültesi, Tıp Eğitimi AD, İstanbul*

GİRİŞ

Flipped Classroom (Ters-Yüz Sınıf) modeli, son yıllarda eğitim dünyasında giderek daha fazla ilgi gören modern bir pedagojik yaklaşımdır. Bu yöntem, geleneksel eğitim modelinin ötesine geçerek öğrencilerin öğrenme sürecine daha aktif katılmasını sağlamayı amaçlar. Flipped Classroom modelinde öğretim süreci tersine çevrilir; öğrenciler ders materyallerini sınıf dışında kendi hızlarında çalışır, sınıf içinde ise bu materyalleri daha derinlemesine tartışma, analiz etme ve uygulama fırsatı bulurlar (1,2). Bu model, eğitimde öğrenme sürecini daha etkileşimli ve kişiye özel hale getirirken, özellikle tıp eğitimi gibi karmaşık ve yoğun bilgiye dayalı alanlarda öğrencilerin bilgiye daha kolay erişmesini ve uygulamalı öğrenme sürecine daha fazla katılmasını sağlamaktadır (3).

Ters-yüz eğitim modeli, öğrencilerin öğrenme sorumluluğunu artırarak ders materyallerini daha etkin bir şekilde öğrenmelerini hedefler. Öğrencilerin ders öncesinde kendi başlarına çalışmaları, sınıf içi tartışmalarda daha iyi hazırlanmış olmalarını sağlar (3-5). Böylece, öğretim sürecinde öğrenci merkezli bir yaklaşım benimsenmiş olur. Bu yöntem, öğrenme sürecine aktif katılımı teşvik ederek öğrencilerin derse olan ilgisini artırır ve kavramsal bilgileri daha derinlemesine anlamalarını sağlar (6). Tıp eğitimi gibi yoğun bilgi gerektiren disiplinlerde bu modelin benimsenmesi, öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerinde daha fazla sorumluluk almasını sağlar ve öğrenme sürecini derinleştirir (7,8).

Flipped Classroom modelinin tıp eğitiminde yaygın olarak benimsenmesinin birkaç önemli nedeni bulunmaktadır. İlk olarak, tıp eğitimi yoğun teorik bilgi ve uygulamalı beceriler gerektiren bir alandır ve geleneksel ders yöntemleri bu gereksinimlere her zaman tam anlamıyla yanıt verememektedir (9). Flipped Classroom modeli, öğrencilerin öğrenme sürecini daha etkili bir

ATLAX utekon.org info@utekon.org utekon_org

şekilde yönetmelerine olanak tanır ve tıbbi bilgilerin gerçek hayata uygulanmasında büyük bir rol oynar. Özellikle cerrahi eğitimlerde, karmaşık prosedürlerin simülasyonları ve olgu temelli öğrenme etkinlikleri, öğrencilerin becerilerini geliştirmelerine olanak sağlamaktadır (10,11). Böylelikle öğrenciler, klinik uygulamalarda karşılaşacakları durumlara daha hazırlıklı bir şekilde mezun olabilmektedir.

COVID-19 pandemisi, Flipped Classroom modelinin önemini ve uygulanabilirliğini daha da artırmıştır. Pandemi sürecinde, çevrim içi eğitimin zorunlu hale gelmesiyle birlikte, Flipped Classroom modeli çevrim içi materyaller ve simülasyonlarla desteklenmiş ve dijitalleşme sürecine katkı sağlamıştır. Pandemi, eğitimde dijital dönüşümü hızlandırmış ve öğrencilerin uzaktan öğrenme materyalleriyle daha etkin bir şekilde etkileşime girmelerine olanak tanımıştır. Bu süreçte yapılan araştırmalar, Flipped Classroom modelinin çevrim içi ve karma (blended) öğrenme yöntemleriyle birleştirilmesinin öğrenci başarısını ve memnuniyetini artırdığını göstermiştir (12-14). Özellikle tıp fakültelerinde, teorik bilgilerin simülasyon ve e-öğrenme araçlarıyla desteklenmesi, öğrencilerin pratik bilgi ve becerilerini geliştirmede etkili bir yöntem olarak kabul edilmektedir (15,16).

UTEK24

Flipped Classroom modeli üzerine yapılan çalışmalar, bu yöntemin öğrencilerin derse olan ilgisini artırdığını, aktif öğrenme ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirdiğini ortaya koymaktadır. Literatürde yapılan çeşitli araştırmalarda, bu yöntemin tıp eğitimi alanında öğrenci başarısını artırdığı ve öğrenme sürecini derinleştirdiği vurgulanmıştır (17,18). Özellikle Amerika Birleşik Devletleri, Flipped Classroom modelini en fazla benimseyen ülkelerden biridir ve bu konuda yapılan araştırmaların büyük bir kısmı ABD kaynaklıdır (19). Türkiye'de ise bu modelin uygulanması henüz sınırlıdır ve daha fazla araştırma yapılması gerekmektedir.

Tıp eğitiminde Flipped Classroom modelinin etkinliğine dair yapılan çalışmalar, bu yöntemin aktif öğrenme, problem temelli öğrenme ve simülasyon gibi modern eğitim yöntemleriyle bir arada kullanılabileceğini göstermektedir (16-19). Öğrencilerin teorik bilgileri kendi başlarına öğrenmeleri, sınıf içi ortamda ise uygulamalı becerilere odaklanmaları, bu modelin eğitim sürecine getirdiği en büyük avantajlardan biridir (15). Vaka

temelli öğrenme, karma öğrenme ve simülasyon gibi modern pedagojik yöntemlerle birleştirilen Flipped Classroom modeli, öğrencilerin daha derinlemesine öğrenmelerini sağlamaktadır. Özellikle karmaşık cerrahi prosedürlerin veya tanı süreçlerinin simülasyonları, öğrencilerin gerçek hayattaki uygulamalara daha iyi hazırlanmalarını sağlamaktadır (9-11).

Flipped Classroom modelinin eğitimdeki başarısı, öğrenci memnuniyeti ve akademik başarı üzerinde olumlu etkileri olduğuna dair bulgularla desteklenmektedir. Bu yöntemin yaygın olarak benimsenmesi, öğrencilerin hem teorik hem de pratik bilgileri daha iyi anlamalarına ve bu bilgileri uygulamalı olarak pekiştirmelerine olanak tanımaktadır (11,13,20). Türkiye'de ise bu modelin tıp eğitimine entegrasyonu henüz sınırlıdır, ancak yapılan çalışmalar bu yöntemin eğitimde devrimsel bir yaklaşım olma potansiyelini ortaya koymaktadır (18-20).

Tüm bu bulgular, Flipped Classroom modelinin tıp eğitimi alanında büyük bir potansiyele sahip olduğunu ve gelecekte daha fazla araştırma yapılmasının gerekliliğini ortaya koymaktadır. Türkiye gibi ülkelerde bu modelin uygulanması, tıp eğitimine yeni bir soluk getirebilir ve öğrenci başarısını artırmada etkili bir yöntem olarak kabul edilebilir. Bu bağlamda, daha fazla araştırma ve uygulama ile modelin etkinliği tıp eğitiminde yaygınlaştırılabilir ve geliştirilebilir.

UTEK'24

AMAÇ

Bu çalışmada ters-yüz eğitim modeli ile ilgili yayınlanmış olan mevcut literatür irdelenerek tıp eğitimindeki yerinin, sınırlarının, iş birliklerinin araştırılması amaçlanmıştır.

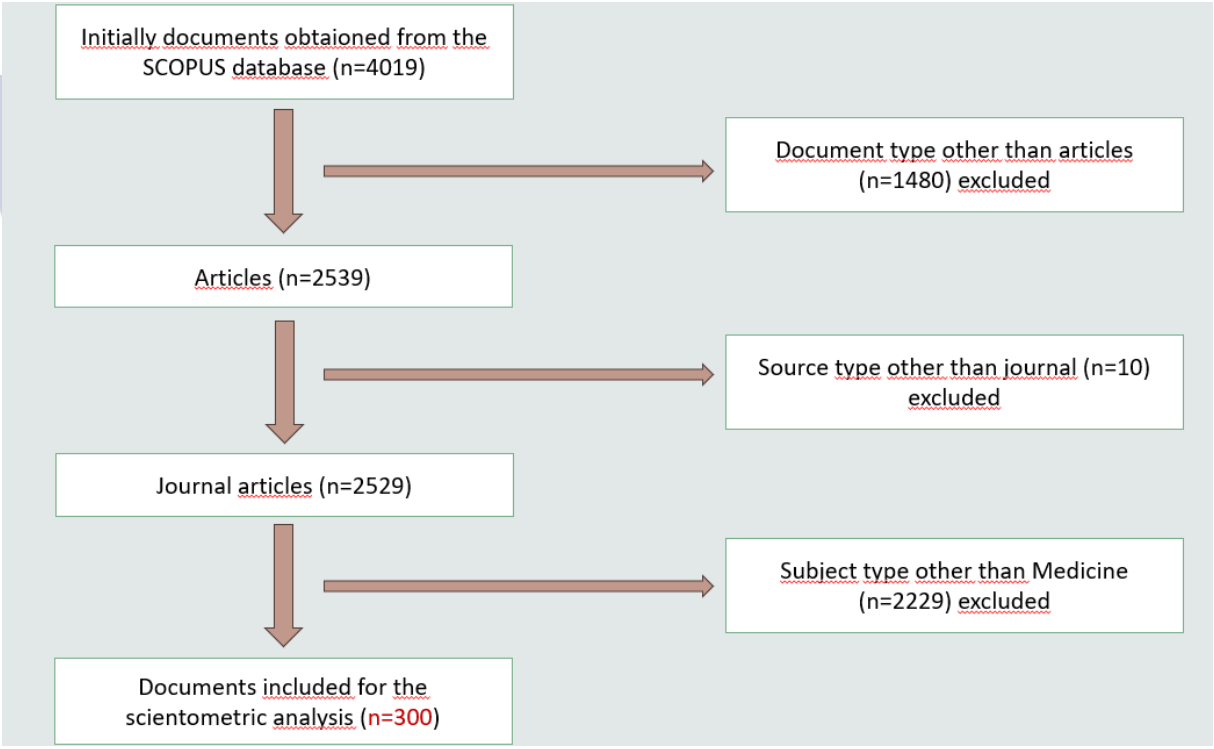
YÖNTEM

Çalışmamızda, diğer veri tabanlarına göre daha fazla avantaja sahip olması ve daha fazla yayın sonucu vermesi nedeniyle Scopus veri tabanı kullanılmıştır. Bibliyometrik analiz ile elde edilen verilerin görselleştirilmesi ve haritalandırılması özellikle konu ile ilgili araştırma alanlarının belirlenmesinde faydalı olmaktadır. Ağ haritaları oluşturmak için kullandığımız VOSviewer programı, bibliyometrik analiz çalışmalarında elde edilen verilerin veri

madenciliği yöntemiyle görselleştirilmesi için kullanılan popüler bir uygulamadır.

Literatür taraması 31 Ağustos 2024 tarihinde gerçekleştirilmiş ve günlük veri tabanı güncellemelerinden kaynaklanan yanlılığı önlemek için tüm veriler aynı gün veri tabanından Microsoft Excel 365'e (Microsoft Corp., Wash, USA) aktarılmıştır. Çalışmaya dahil edilme ve dışlanma kriterleri Şekil 1'de görselleştirilmiştir.

Elde edilen verilerin nicel ve nitel analizleri yayın sayısı, konu, dil, dergi, ülke, yazar, yıl, kurum ve en çok atıf alan yayınlar açısından değerlendirilmiştir. Bibliyometrik analiz ile toplanan veriler, anahtar kelime ve iş birliği bağlantılarını görselleştirmek için VOSviewer programı kullanılarak analiz edilmiştir. Toplanan verilerin frekans, yüzde ve aritmetik ortalama değerleri Microsoft Excel aracı kullanılarak hesaplanmıştır.

Şekil 1. Çalışmaya dahil edilen yayınlar şeması

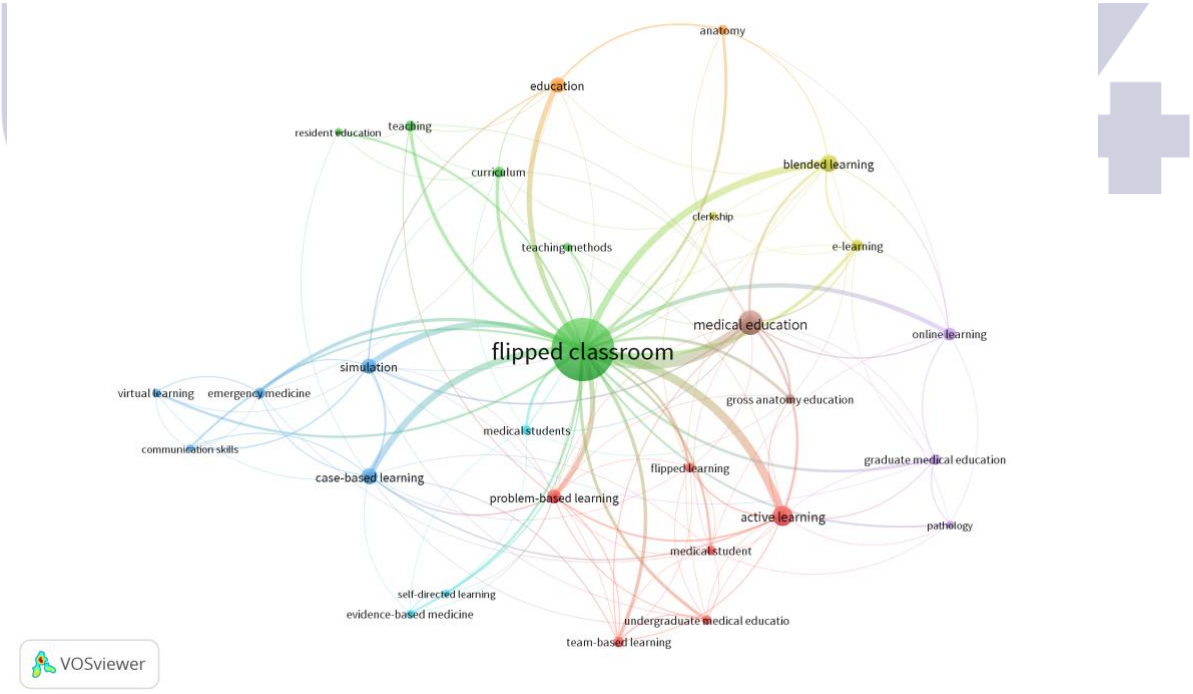
Scopus'taki son arama sorgusu KEY (flipped AND classroom) AND (LIMIT-TO (DOCTYPE,"ar")) AND (LIMIT-TO (SRCTYPE,"j")) AND (LIMIT-TO(SUBJAREA, "MEDI")) şeklindedir.

BULGULAR

Yapılan araştırmalara göre, bu modelle ilgili 4019 bilimsel yayın bulunmaktadır ve bunların 300 tanesi tıp alanına yönelik orijinal araştırma kategorisinde yer almıştır. Yayınların 236'sı atıf alırken, toplamda 3585 atıf yapılmıştır. En çok yayın yapılan dergi The Journal of Teaching and Learning Resources, en çok çalışma yapılan kurum ise Kaliforniya Üniversitesi'dir.

Özellikle Amerika Birleşik Devletleri, bu model üzerine en çok yayın yapan ve en çok atıf alan ülke olarak öne çıkmaktadır. Türkiye'den ise iki orijinal araştırma yapılmış olup, her iki çalışma da "Turkish Journal of Biochemistry" dergisinde yayımlanmıştır.

VOSviewer programıyla yapılan anahtar kelime analizine göre en sık kullanılan anahtar kelimeler "tıp eğitimi", "etkin öğrenme", "karma öğrenme", "olgu temelli öğrenme" ve "simülasyon" olarak sıralanmaktadır (Şekil 2).

Şekil 2. Anahtar kelime analizi.

Tablo 1. En çok yayın yapılan dergiler

En çok yayın yapılan dergiler

	DERGİ	YAYIN SAYISI	SCOPUS SJR	WOS IF
1	The Journal of Teaching and Learning Resources	35	Q2 (0.53)	N/A
2	Medical Science Educator	31	Q2 (0.56)	Q2 (1.9)
3	Anatomical Sciences Education	10	Q1 (1.57)	Q1 (5.2)
4	Journal of Surgical Education	6	Q1 (5.6)	Q1 (2.6)
5	Frontiers in Public Health	6	Q1 (4.8)	Q2 (3.0)
6	Advances in Medical Education and Practice	6	Q2 (3.2)	Q2 (1.8)
7	Medicine (United States)	4	Q3 (0.44)	N/A
8	International Journal of Morphology	4	Q3	Q4
9	International Journal of Environmental Research and Public Health	3	Q2 (7.3)	Q1
10	Journal Of Education And Health Promotion	3	Q2	Q3

Tablo 2. En çok çalışma yapılan kurumlar

En çok çalışma yapılan kurumlar		
	Kurum	**YAYIN SAYISI**

1	University of California	20 (%6.6)
2	Harvard Medical School	10 (%3.3)
3	University of Washington School of Medicine	9
4	Yale School of Medicine	7
5	Baylor College of Medicine	6
6	University of Pennsylvania Perelman School of Medicine	6
7	Beth Israel Deaconess Medical Center	6
8	Boston Children's Hospital	6
9	Mayo Clinic	5
10	Brigham and Women's Hospital	5

Tablo 3. En çok çalışma yapılan ülkeler

En çok çalışma yapılan ülkeler		
	Ülke	**YAYIN SAYISI (%)**
1	United States	104 (%34.6)
2	China	37 (%12.3)
3	India	15 (%5)
4	Germany	14 (%4.6)
5	Australia	14 (%4.6)
6	United Kingdom	13 (%4.3)
7	Pakistan	10 (%3.3)
8	Saudi Arabia	9 (%3)
9	Canada	8 (%2.6)

10	Malaysia	8 (%2.6)
*******	**Türkiye**	**2 (%0.6)**

Tablo 4. En sık kullanılan yayın dili

En sık kullanılan yayın dili		
	Language	**YAYIN SAYISI (%)**
1	English	273 (%91)
2	Chinese	14
3	Spanish	10
4	German	4
5	French	1

UTEK'24

Tablo 5. En çok atıf alan 10 yayın

En çok atıf alan 10 yayın		
	Makale	**ATIF**
1	Using Technology to Maintain the Education of Residents During the COVID-19 Pandemic	649
2	An introduction to the inverted/flipped classroom model in education and advanced training in medicine and in the healthcare professions	155
3	Measuring the impact of the flipped anatomy classroom: The importance of categorizing an assessment by Bloom's taxonomy	129
4	"Flipping" The Introductory Clerkship in Radiology: Impact on Medical Student Performance and Perceptions	109
5	The Flipped Classroom Improved Medical Student Performance and Satisfaction in a Pre-clinical Physiology Course	98

6	Flipping Radiology Education Right Side Up	96
7	A gross anatomy flipped classroom effects performance, retention, and higher-level thinking in lower performing students	78
8	Can blended learning and the flipped classroom improve student learning and satisfaction	77
9	The “flipped classroom” approach: Stimulating positive learning attitudes and improving mastery of histology among medical students	68
10	Flipped learning, pedagogy and digital technology	62

TARTIŞMA VE SONUÇ

COVID-19 pandemisi, eğitimde dijitalleşmeyi hızlandırmış ve Flipped Classroom modelinin çevrim içi eğitim süreçlerine entegrasyonunu artırmıştır. Pandemi sırasında, özellikle tıp öğrencileri için çevrim içi ders materyalleri ve simülasyonlar daha yaygın hale gelmiştir. Yapılan araştırmalarda, bu modelin pandemi döneminde çevrim içi ve karma (blended) öğrenme yöntemleriyle birleştirilmesinin öğrenci başarısı ve memnuniyeti üzerinde olumlu etkileri olduğu görülmüştür. "*Using Technology to Maintain the Education of Residents During the COVID-19 Pandemic*" başlıklı makale, bu konuda en çok atıf alan çalışma olarak dikkat çekmektedir ve COVID-19'un eğitimdeki dijital dönüşümü hızlandırdığını göstermektedir.

Tıp eğitiminde, karmaşık cerrahi prosedürlerin ya da tanı süreçlerinin simülasyonları, öğrencilerin gerçek hayattaki uygulamalara daha iyi hazırlanmasını sağlar. VOSviewer programıyla yapılan anahtar kelime analizine göre, "aktif öğrenme", "e-öğrenme" ve "karma öğrenme" terimleri Flipped Classroom ile en sık ilişkilendirilen kavramlar arasında yer almaktadır.

Tıp eğitimi gibi zorlu ve detaylı bilgi gerektiren alanlarda, bu modelin yaygın olarak benimsenmesi, öğrenci başarısını ve mesleki becerileri önemli ölçüde artırabilir. ABD başta olmak üzere birçok ülkede bu konuda yapılan bilimsel

çalışmalar, Flipped Classroom modelinin eğitimde devrimsel bir yaklaşım olduğunu ortaya koymaktadır. Türkiye'de ise bu modelin tıp eğitimine entegrasyonu henüz sınırlı olup, daha fazla araştırma ve uygulamaya ihtiyaç duyulmaktadır.

ÖZET:

Flipped Classroom (Ters Yüz Sınıf) modeli, eğitimdeki geleneksel yöntemlerin ötesine geçerek öğrencilere daha aktif ve katılımcı bir öğrenme deneyimi sunmayı amaçlayan modern bir pedagojik yaklaşımdır. Bu yöntem, öğretim sürecini tersine çevirir; öğrenciler, sınıf dışındaki zamanlarında ders materyallerini çalışır ve sınıfta bu bilgileri daha derinlemesine tartışma, analiz etme ve uygulama fırsatı bulurlar. Tıp eğitiminde bu model, öğrencilerin bilgiye daha etkili bir şekilde erişmesini sağlayarak, kavramsal ve uygulamalı öğrenme süreçlerini destekler. Flipped Classroom modeli, öğrencilerin öğrenme sorumluluğunu artırarak, bilgiye kendi hızlarında ulaşmalarına ve derinlemesine analiz yapmalarına olanak tanır. Bu süreç, ders içi zamanı daha verimli kullanarak öğrencilerin eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirmeyi hedefler.

COVID-19 pandemisi ile çevrim içi öğrenmenin zorunlu hale gelmesi, bu modelin eğitim süreçlerine entegrasyonunu hızlandırmıştır. Pandemi döneminde dijital öğrenme materyalleri, simülasyonlar ve çevrim içi uygulamalarla desteklenen Flipped Classroom modeli, özellikle tıp öğrencileri için karmaşık bilgi ve becerilerin edinilmesinde önemli katkılar sağlamıştır. Yapılan araştırmalar, Flipped Classroom modelinin öğrenci başarısı, memnuniyeti ve derinlemesine öğrenme üzerinde olumlu etkileri olduğunu göstermektedir. Tıp eğitiminde bu modelin, geleneksel yöntemlere göre daha etkili olduğu ve özellikle cerrahi uygulamalar gibi pratik beceri gerektiren alanlarda öğrencilerin gerçek hayata hazırlanmalarını sağladığı vurgulanmaktadır. Flipped Classroom modelinin daha geniş bir şekilde benimsenmesi, öğrenci başarısını artırmada ve öğrenme sürecini daha interaktif hale getirmede önemli bir potansiyele sahiptir.

Anahtar Sözcükler: Flipped Classroom (Ters-Yüz Öğrenme), Tıp Eğitimi Veri, Bibliyometrik Analiz

UTEK'24

KAYNAKLAR:

1. Frenk, J., Chen, L., Bhutta, Z. A., Cohen, J., Crisp, N., Evans, T., ... & Zurayk, H. (2010). Health professionals for a new century: transforming education to strengthen health systems in an interdependent world. *The Lancet*, 376(9756), 1923-1958.
2. Bergmann, J., & Sams, A. (2012). Flip your classroom: Reach every student in every class every day. International Society for Technology in Education.
3. Deslauriers, L., McCarty, L. S., Miller, K. M., et al. (2019). Impact of flipped classrooms on student performance: A meta-analysis. Educational Research Review, 28, 100276.
4. King, A. (1993). From sage on the stage to guide on the side. College Teaching, 41(1), 30-35.
5. Cook, D. A., et al. (2014). Technology-enhanced simulation for medical education. Academic Medicine, 89(6), 878-883.
6. Abeysekera, L., & Dawson, P. (2015). Motivation and cognitive load in the flipped classroom: Definition, rationale and a call for research. Higher Education Research & Development, 34(1), 1-14.
7. Hughes, G. D., & Mullan, P. A. (2016). Exploring flipped learning in medical education. Medical Teacher, 38(2), 161-167.
8. Maharaj, S., et al. (2015). Medical education and its implications for the development of flipped classroom pedagogies. Education for Health, 28(2), 159-162.
9. O'Flaherty, J., & Phillips, C. (2015). The use of flipped classrooms in higher education: A scoping review. The Internet and Higher Education, 25, 85-95.
10. Mayer, R. E. (2017). Multimedia learning (2nd ed.). Cambridge University Press.
11. Hafferty, F. W., & Castellani, B. (2010). The hidden curriculum: A theory of medical education. *Handbook of the Sociology of Medical Education*, 15, 15-35.
12. WHO. (2011). *Transforming and scaling up health professionals' education and training: WHO education guidelines 2013*. World Health Organization.
13. Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2001). A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives. Longman.
14. Dhawan, S. (2020). Online learning: A panacea in the time of COVID-19 crisis. Journal of Educational Technology Systems, 49(1), 5-22.
15. Lo, C. K., & Hew, K. F. (2017). A review of the research on flipped classroom practices in higher education. Educational Research Review, 20, 59-65.
16. Crisp, G., et al. (2016). The role of simulation-based learning in medical education. Medical Education, 50(3), 242-250.
17. Zappe, S., Leicht, R., Messner, J., et al. (2009). Flipping the classroom to explore active learning in a large undergraduate course. The Journal of Technology in Education and Learning, 8(1), 47-55.
18. Özdemir, A. R., et al. (2020). The effectiveness of the flipped classroom model in medical education: A systematic review. Journal of Medical Education, 44(3), 20-30.
19. Bishop, J. L., & Verleger, M. A. (2013). The flipped classroom: A survey of the research.
20. Frenk, J., & Chen, L. (2011). Health professionals for a new century: transforming education to strengthen health systems in an interdependent world. *Revista Peruana de Medicina Experimental y Salud Pública*, 28(2), 237-241.

UTEK'24

UTEK'24